

EGE ÜNİVERSİTESİ

DOKTORA TEZİ

**KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALAN STRATEJİLERİNİN
BELİRLENMESİ: GÜZELBAHÇE (İZMİR) İLÇESİ
ÖRNEĞİ**

Erhan ÖNEN

Tez Danışmanı : Prof. Dr. ŞERİF HEPCAN

Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Bilim Dalı Kodu : 501.05.00

Sunuş Tarihi : 29.06.2015

Bornova-İZMİR

2015

EGE ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

(DOKTORA TEZİ)

**KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALAN STRATEJİLERİNİN
BELİRLENMESİ: GÜZELBAHÇE (İZMİR) İLÇESİ
ÖRNEĞİ**

Erhan ÖNEN

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Şerif HEPCAN

Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalı

Bilim Dalı Kodu: 501.05.00

Sunuş Tarihi: 29.06.2015

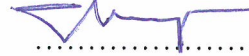
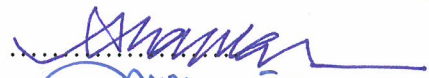
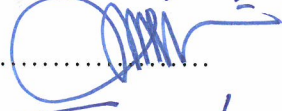
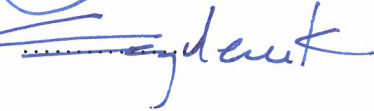
Bornova-İZMİR

2015

Erhan ÖNEN tarafından Doktora tezi olarak sunulan “Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi: Güzelbahçe (İzmir) İlçesi Örneği” başlıklı bu çalışma Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönergesi’nin ilgili hükümleri uyarınca tarafımızdan değerlendirilerek savunmaya değer bulunmuş ve 29 Haziran 2015 tarihinde yapılan tez savunma sınavında aday oybirliği / ~~oyçokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

Jüri Üyeleri:

İmza

Jüri Başkanı	: Prof. Dr. Şerif HAPCAN	
Raportör Üye	: Prof. Dr. Tayfun TANER	
Üye	: Prof. Dr. Adnan KAPLAN	
Üye	: Prof. Dr. M. Bülent ÖZKAN	
Üye	: Doç. Dr. Çiğdem KILIÇASLAN	

EGE ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

E.Ü. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca Doktora Tezi olarak sunduğum “Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi: Güzelbahçe (İzmir) İlçesi Örneği” başlıklı bu tezin kendi çalışmam olduğunu, sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgeleri bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara atıf yaptığımı ve bunları kaynaklar listesinde usulüne uygun olarak verdiğimi, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını, bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya diğer bir üniversitede başka bir tez çalışması içinde sunmadığımı, bu tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda bilimsel etik kurallarına uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

29 /06 / 2015

İmzası

Erhan ÖNEN

ÖZET**KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALAN STRATEJİLERİNİN
BELİRLENMESİ: GÜZELBAHÇE (İZMİR) İLÇESİ ÖRNEĞİ**

ÖNEN, Erhan

Doktora Tezi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Şerif HEPCAN

Haziran 2015, 208 sayfa

Kentsel açık-yeşil alanlar; halkın yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyen ve kentleri pek çok açıdan daha yaşanabilir kılan mekanlardır. Ancak kentlerimizde açık-yeşil alanların; yasalar ile düzenlenen standartlarda olmadığı, dengeli bir dağılım göstermediği, toplumun rekreasyon ihtiyaçlarını karşılayamadığı ve ekolojik değerinin yetersiz olduğu görülmektedir.

Çalışmanın amacı; kentlerimize uygun ve ekolojik yönden sürdürülebilir açık-yeşil alan stratejilerinin oluşturulması ve uygulanmasıdır. Bu kapsamda Güzelbahçe ilçesi araştırma alan olarak seçilmiş, ilçede 2012-2014 yılları arasında planlama ve uygulama çalışmaları yapılmıştır. Çalışmalar kendi içerisinde dört aşamadan oluşmaktadır bunlar; halkın katılımının formüle edilmesi (anket çalışması), açık-yeşil alan tipolojisinin belirlenmesi, mevcut duruma yönelik SWOT analizlerinin yapılması ve geleceğe yönelik açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenmesi ve uygulama önerileridir. Çalışmanın sonucunda; ilçede kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı belirlenmiş, açık-yeşil alanların nitelik değerlerinin yetersiz olduğu tespit edilmiş ve çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Açık-yeşil alanlar, açık-yeşil alan analizi, açık-yeşil alan stratejileri, stratejik planlama ve yönetim, peyzaj yönetimi, Güzelbahçe

ABSTRACT

IDENTIFYING OF URBAN OPEN GREEN SPACE STRATEGIES: THE CASE STUDY OF GÜZELBAHÇE (İZMİR)

ÖNEN, Erhan

PhD Thesis, Department of Landscape Architecture

Supervisor: Prof. Dr. Şerif HEPCAN

June 2015, 208 pages

Urban open green spaces positively affect people's quality of life and make cities more livable. However, it is a fact that the standard of open green spaces; are usually lower than minimum standards, do not have a balanced distribution, are not sufficient enough to meet the society's basic needs and have very limited ecological value.

The main purpose of this thesis is combining and implementing appropriate and ecologically sustainable open green spaces strategies for our cities. For this issue, Güzelbahçe district was selected for the field study and planning & implementation studies were held between 2012–2014. Studies are combined in 4 steps; formulation the participation of people (the survey), identification the open green space typology, making a SWOT analysis for the current situation and identification and implementation of recommendations for the future open green spaces strategies. The results of the study; determined the amount of open green space per capita in the district, it has been found to be insufficient to quality values of open green space and solutions have been developed.

Keywords: Open green space, open green space analysis, open green space strategies, strategic planning and management, landscape management, Güzelbahçe

TEŞEKKÜR

“Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi; Güzelbahçe (İzmir) İlçesi Örneği” konulu doktora tez çalışmamı mesleki bilgi birikimi, yakın ilgi ve desteği ile yöneten değerli hocam Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Şerif HEPCAN’a, tez süresi boyunca rehberliklerini eksik etmeyen tez izleme komitesindeki hocalarım Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Adnan KAPLAN’a, Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Tayfun TANER’e, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Başkanlığı’na, öğretim ve idari kadrosuna çalışmamın yürütülmesinde sağladıkları akademik, idari katkı ve fiziki olanaklar itibariyle teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmalarımın her aşamasında büyük ilgi, bilgi ve destek gördüğüm Ege Üniversitesi Genel Sekreteri değerli hocam Sayın Prof. Dr. M. Bülent ÖZKAN’a ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Çiğdem COŞKUN HEPCAN’a, araştırma alanı ile ilgili yaptığım tüm çalışmalarda yanımda olan Güzelbahçe Belediyesi Fen İşleri Müdürü Peyzaj Mimarı Sayın M. Ziya HAZERAL’a teşekkür ederim.

Doktora tez çalışmamı öğrendiğinde beni kendi çalışma ekibine dahil eden ve tüm imkanları ile destekleyen, mesleki bilgi birikimi ve yakın ilgisi ile bana destek olan Güzelbahçe Belediye Başkanı Peyzaj Mimarı Sayın Ö. Mustafa İNCE’ye teşekkür borçluyum.

Ayrıca, bütün hayatım boyunca olduğu gibi, tez çalışmam sırasında da benden maddi ve manevi desteğini esirgemeyen tüm aileme teşekkür ederim.

Erhan ÖNEN

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
TEŞEKKÜR	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvii
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	xx
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xxv
1. GİRİŞ.....	1
2. LİTERATÜR ÖZETİ	4
2.1 Açık-Yeşil Alan Kavramı	4
2.2 Açık-Yeşil Alanların İşlevleri	5
2.3 Açık-Yeşil Alanların Sınıflandırılması.....	8
2.3.1 Kentsel açık-yeşil alanlar.....	9
2.3.2 Kırsal açık-yeşil alanlar	17
2.4 Açık-Yeşil Alan Sistemleri.....	20
2.4.1 Yeşil kuşak (green belt).....	20
2.4.2 Yeşil kama (green wedge)	21
2.4.3 Yeşil örgü (green network).....	23

İÇİNDEKİLER (devam)

Sayfa

2.4.4 Yeşil kalp (green heart).....	23
2.5 Açık-Yeşil Alan Standartları.....	24
2.5.1 Çeşitli ülkelere ait açık-yeşil alan standartları	25
2.5.2 Türkiye’ye ait açık-yeşil alan standartları.....	28
2.5.3 Kentlerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları.....	30
2.6 Açık-Yeşil Alan Stratejileri	36
2.6.1 Temel kavramlar	36
2.6.2 Açık-yeşil alan stratejisi.....	41
2.6.3 Çeşitli ülkelere ve kentlere ait açık-yeşil alan stratejileri	44
2.7 Peyzaj Ekolojisi	52
2.8 Oyun Teorisi	56
2.9 Konuyla İlgili Önceki Bilimsel Çalışmalar.....	57
3. MATERYAL VE YÖNTEM	68
3.1 Materyal	68
3.1.1 Araştırma alanı.....	68
3.2 Yöntem.....	72
3.2.1 Anket çalışması.....	73

İÇİNDEKİLER (devam)

Sayfa

3.2.2 Arazi sınıflandırması ve açık-yeşil alan tipolojisi	79
3.2.3 Mevcut açık-yeşil alanların değerlendirilmesi.....	87
3.2.4 Planlanan açık-yeşil alanların değerlendirilmesi	93
4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	95
4.1 Anket Çalışması Bulguları.....	95
4.2 Arazi Sınıflandırması ve Açık-Yeşil Alan Tipoloji Bulguları.....	112
4.3 Mevcut Açık-Yeşil Alanların Analizleri	118
4.3.1 Nicelik analizi sonuçları	118
4.3.2 Ulaşılabilirlik analizi sonuçları.....	122
4.3.3 Nitelik analizi sonuçları.....	124
4.3.4 Bağlantılık analizi sonuçları	130
4.4 Planlanan Açık-Yeşil Alanların Analizleri.....	130
4.4.1 Nicelik analizi sonuçları	130
4.4.2 Ulaşılabilirlik analizi sonuçları.....	133
5. DEĞERLENDİRME	136
5.1 Anket Bulgularının Değerlendirilmesi	136
5.2 Arazi Sınıflandırması ve Açık-Yeşil Alan Tipolojisinin Değerlendirilmesi .	137

İÇİNDEKİLER (devam)

Sayfa

5.3 Mevcut Açık-Yeşil Alanların Değerlendirilmesi	138
5.3.1 Nicelik yönünden değerlendirme	138
5.3.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirme.....	139
5.3.3 Nitelik yönünden değerlendirme.....	141
5.3.4 Bağlantılılık yönünden değerlendirme	142
5.4 Planlanan Açık-Yeşil Alanların Değerlendirilmesi	144
5.4.1 Nicelik yönünden değerlendirme	144
5.4.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirme.....	145
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	146
6.1 Açık-Yeşil Alan Stratejileri	146
6.2 Planlama ve Yasal Bağlamda Öneriler	164
6.3 Açık-Yeşil Alan Tipolojisi Bağlamında Öneriler	166
6.4 Nitelik ve Ekolojik Bağlamda Öneriler	167
6.5 Açık-Yeşil Stratejilerinin Oluşturulması ve Uygulanması Bağlamında Öneriler	171
KAYNAKLAR DİZİNİ	180
ÖZGEÇMİŞ	208
EKLER.....	

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Şekil</u>	<u>Sayfa</u>
2.1 Açık-yeşil alanların sınıflandırması.....	8
2.2 Frakfurt kenti açık-yeşil alanları ve yeşil kuşağı	21
2.3 Stockholm kenti yeşil kamaları.....	22
2.4 New Kent'in yeşil örgün yapısı.	23
2.5 Hollanda'nın yeşil kalp yapısı.	24
2.6 Stratejik Yönetim, Stratejik Planlama ve Strateji ilişkisi	40
2.7 Stratejik yönetim süreç akım şeması.	41
3.1 Araştırma alanı.....	68
3.2 İlçenin mahalle ve köyleri.....	69
3.3 Yöntem akış diyagramı.	72
3.4 Anket çalışması akış diyagramı	73
3.5 Arazi sınıflandırması ve açık-yeşil alan tipolojisi çalışması akış diyagramı.	79
3.6 Açık-yeşil alanların değerlendirme kriterleri	88
3.7 Planlanan açık-yeşil alanların değerlendirme kriterleri	93
4.1 Güzelbahçe ilçesi arazi sınıflandırması	113
4.2 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması.....	114
4.3 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması.	115

ŞEKİLLER DİZİNİ (devam)

<u>Sekil</u>	<u>Sayfa</u>
4.4 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların nicelik analizleri.	121
4.5 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri.....	123
4.6 Küçükömer parkı 2012 yılı mevcut durumu	124
4.7 Küçükömer parkı 2014 yılı mevcut durumu	124
4.8 Özgüney parkı 2012 yılı mevcut durumu.....	125
4.9 Özgüney parkı 2014 yılı mevcut durumu.....	125
4.10 Ahmet Piriştina rekreasyon alanı 2012 yılı mevcut durumu.....	126
4.11 Ahmet Piriştina rekreasyon alanı 2014 yılı mevcut durumu.....	126
4.12 Doğa parkı 2012 yılı mevcut durumu	127
4.13 Doğa parkı 2014 yılı mevcut durumu	127
4.14 Güzelbahçe ilçesi 2014 yılı mevcut açık-yeşil alanların nitelik analizleri.....	129
4.15 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların nicelik analizleri.....	132
4.16 Güzelbahçe ilçesi planlanan açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri.....	134
4.17 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri.....	135
6.1 2012 yılı Eylül ayında düzenlenen bisiklet şenliği	148

ŞEKİLLER DİZİNİ (devam)

<u>Şekil</u>	<u>Sayfa</u>
6.2	Hafta sonları yapılan doğa yürüyüşleri 148
6.3	Bahçemi öğreniyorum kursu..... 149
6.4	En güzel bahçe yarışması sertifika töreni 150
6.5	Sahil temizliği çalışması 150
6.6	Palamut toplama etkinliği 151
6.7	Dağ bisiklet yarışması..... 152
6.8	Yeşil koridor bitkilendirmesi 155
6.9	Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen bank ve çöp kovaları 158
6.10	Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen çocuk oyun grupları ve zeminleri 158
6.11	Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen spor (fitness) aletleri 159
6.12	Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen tabelalar 160
6.13	Boyanan trafolar 160
6.14	Güzelbahçe ilçesi öneri yeşil koridorları 171
6.15	Açık-yeşil alanlar dairesi başkanlığı birimleri 173
6.16	Kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenme süreci 176

ÇİZELGELER DİZİNİ

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
2.1 Türkiye’deki mevcut açık-yeşil alan tipolojisi.....	19
2.2 Çeşitli ülke ve kentlerdeki açık-yeşil alan standartlarının karşılaştırılması.	27
2.3 Çeşitli ülkelerdeki açık-yeşil alanlar ve spor alanlarına ilişkin uygulamalar, öneri standartlar.....	27
2.4 Çeşitli ülke ve kentlerde kişi başına düşen dinlenme, spor ve oyun alanları.....	28
2.5 Ülkemizde kentsel açık-yeşil alanlara yönelik yasal düzenlemeler.	30
2.6 Kentlerde kişi başına düşmesi gereken açık-yeşil standartları.....	31
2.7 Çeşitli ülkelerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları 26 m ² ve aşağı olan kentler	31
2.8 Çeşitli ülkelerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları 26 m ² ve üzeri olan kentler.....	32
2.9 Çeşitli ülkelerde açık-yeşil alanların kent alanındaki %’lik oranları	33
2.10 Türkiye’deki kentlerde kişi başına düşen aktif açık-yeşil alanlar.	34
2.11 Çeşitli ülkelerde vatandaşların açık-yeşil alanlara erişim eksikliklerinin %’lik oranları	35
3.1 Mahalle ve köy nüfusları	71
3.2 Mahallelerin tabakalanması.	75
3.3 Mahallelerin örneklem sayıları.	76
3.4 Alfa katsayısının anlamlılık yapısı	77

ÇİZELGELER DİZİNİ (devam)

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
3.5 Corine arazi örtüsü sınıfları	82
3.6 İlçede tespit edilen arazi örtüsü sınıfları	83
3.7 Konut parkları sınıflandırması.	87
3.8 Kentsel açık-yeşil alanların nitelik kriterleri kategorileri.	91
3.9 Kentsel aktif açık-yeşil alanların nitelik kriterleri değerlendirmesi.	92
4.1 Anketin uygulandığı mahalleler.....	95
4.2 Ankete katılan kişilerin cinsiyetleri.	95
4.3 Ankete katılan kişilerin yaşları.	96
4.4 Ankete katılan kişilerin medeni durumları.	97
4.5 Ankete katılan kişilerin çocuk sahibi olma durumları.	97
4.6 Çocuk sayılarının durumu.	97
4.7 Kız çocukların yaşları.	98
4.8 Erkek çocukların yaşları.	98
4.9 Ankete katılan kişilerin eğitim durumları.	98
4.10 Ankete katılanların meslek durumları.....	99
4.11 Ankete katılan kişilerin gelir durumları.....	99
4.12 Ankete katılanların oturdukları konut durumları.	99
4.13 Ankete katılanların Güzelbahçe’de yaşadığı süre.....	100

ÇİZELGELER DİZİNİ (devam)

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
4.14 Açık-yeşil alanlar insanlar için çok önemli yerlerdir düşüncesine katılmaları.	100
4.15 Anket katılımcılarının boş zamanlarını değerlendirmeleri.	100
4.16 Güzelbahçe de boş zamanlarını değerlendirmeleri.	101
4.17 İlçede kaç park olduğunun bilinmesi.	101
4.18 İlçedeki parklara gidilmesi.	101
4.19 İlçedeki parklara neden gidildiği.	102
4.20 Parklara kimlerle gidildiği.	102
4.21 Parklara hangi mevsimlerde gidildiği.	103
4.22 Parklara hangi sıklıkta gidildiği.	103
4.23 Parklara hangi günler gidildiği.	103
4.24 Parklara hangi saatler gidildiği.	104
4.25 Parklarda ne kadar süre kalındığı.	104
4.26 Parkların güvenliği hakkındaki düşünceler.	105
4.27 Parkların güvensiz bulunmasının nedenleri.	105
4.28 Parkların temizliği hakkındaki düşünceler.	105
4.29 Parkların kirli bulunmasının nedenleri.	105
4.30 Parkların bakımlılığı hakkındaki düşünceler.	106

ÇİZELGELER DİZİNİ (devam)

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
4.31 Parkların bakımsız bulunmasının nedenleri.....	106
4.32 Parkların bitkisel materyalleri hakkındaki düşünceler.....	106
4.33 Parkların bitkisel materyal bakımından yetersiz bulunmasının nedenleri.....	106
4.34 Parkların donatı elemanları hakkındaki düşünceler.....	107
4.35 Parkların donatı elemanları bakımından yetersiz bulunmasının nedenleri.....	107
4.36 Boş vakitlerinin olmadığı.....	108
4.37 Evlerinin yakınlarında park alanı olmadığı.	108
4.38. Parkların güvenli olmamasının nedenleri.	108
4.39 Parkların temiz olmamasının nedenleri.	108
4.40 Parkların bakımlı olmamasının nedenleri.	109
4.41 Bitkisel materyalin yetersizliğinin nedenleri.	109
4.42 Donatı elemanlarının yetersizliğinin nedenleri.....	109
4.43 Sosyal ve rekreasyon etkinliğinin az olması.....	110
4.44 Kendileriyle gidecek kimseyi bulamamaları.	110
4.45 Sosyal ve rekreasyonel etkinliklerin gerçekleşmesi.	110
4.46 İstenilen sosyal ve rekreasyonel etkinlikleri.....	111

ÇİZELGELER DİZİNİ (devam)

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
4.47 Parklarla ilgili değiştirilmek istenen.	111
4.48 Mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması.	116
4.48 Mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması (devamı).	117
4.49 Planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması.	117
4.50 2013 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları.	118
4.51 Mevcut aktif açık-yeşil alanların nicelik analizleri.	119
4.52 Aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları.	122
4.53 Aktif açık-yeşil alanların nitelik analizleri.	128
4.54 2020 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları.	130
4.55 2020 yılı planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması.	131
4.56 2020 yılı için halkın planlanan aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları.	133
4.57 2020 yılı için halkın mevcut ve planlanan aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları.	133

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

<u>Kısaltmalar</u>	<u>Açıklama</u>
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AYADB	Açık-Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
CORINE	Coordination Of Information On The Environment
EU	Avrupa Birliği
UN	Birleşmiş Milletler
HHH	Amerika Birleşik Devletleri Sağlık Bölümü
İBB	İzmir Büyükşehir Belediyesi
İZKA	İzmir Kalkınma Ajansı
SÇG	Strateji Çalışma Grubu
UA	Uzaktan Algılama
WHO	Dünya Sağlık Örgütü

1. GİRİŞ

Dünyadaki kentleşme olgusu insanoğlunun göçebe yaşam tarzından ayrılarak yerleşik yaşam tarzını seçmesiyle hızlı bir şekilde gerçekleşmiştir. Toplu yaşam biçimiyle birlikte köyler, kasabalar ve kentlerden oluşan farklı yerleşim alanları kurulmuştur. Kentleşme; sanayileşmeye ve ekonomik gelişmeye koşut olarak kent sayısının artmasını ve günümüzdeki kentlerin ortaya çıkmasını sağlayan toplum yapısında, artan oranda örgütlenme, işbölümü ve uzmanlaşma yaratan, insan davranış ve ilişkilerinde kentlere has değişikliklere neden olan bir nüfus birikimi sürecidir (Keleş, 2002).

Sanayileşme süreci gelişmekte olan ülkelerde ekonomik, sosyal ve siyasi bir dönüşümün başlamasına sebep olmuştur. Sanayileşme ile birlikte toplumsal yapıda ciddi bir çözülme meydana gelmiştir. Bu durum; köyden kente, tarımdan sanayiye ve az gelişmiş bölgelerden daha gelişmiş bölgelere doğru nüfus hareketliliğine neden olmaktadır (Güreşçi, 2010).

Artan iş olanakları kentleri birer çekim merkezi haline getirerek göç hareketlerini başlatmıştır. Ülkemizde köyden kente göç; 1950’li yıllarda sanayileşmenin ihtiyacı olan işgücünün kentlere göç edenlerden karşılanacağı düşüncesiyle güçlü bir kentleşme hareketiyle başlamıştır. Ancak son yıllarda köyden kente göç; kontrolsüz, plansız ve hızlı bir şekilde gelişince göç hareketi bir sorun haline gelmiştir.

Göç hareketlerinin sonucu özellikle İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük kentlerde nüfus yoğunluğu artmaya başlamıştır. 1950 yılında Türkiye nüfusunun % 15’i kentlerde, % 85’i kırsal alanda yaşamaktayken 2009 yılında nüfusun % 75,5’i kentlerde, % 24,5’i kırsal alanda yaşamaya başlamıştır (Çan, 2013).

Hızlı ve plansız kentleşme eğitim, sağlık ve alt yapı alanlarında sorunlar meydana getirmiştir. Bu sorunların arasında özellikle çarpık ve düzensiz kentleşme, kentlerimizde yeterli ölçüde bulunmayan açık-yeşil alanlarımızın daha fazla tahrip olmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda açık-yeşil alanlardan yoksun beton yığınları haline gelmiş kentler oluşmuştur.

Bir kentin genel karakteristiğini; içinde bulunduğu bölge, doğal ve kültürel karakteristikleri, kent dokusu, mimari yapıları, açık-yeşil alanları ve bunların birbirleriyle olan ilişkileri ve bütünlüğü belirlemektedir. Açık-yeşil alanlar insan ile doğa arasındaki bozulan ilişkiyi dengelemede kent insanının psikolojik açıdan dinlenmesini, rekreasyonel faaliyetlerde bulunmasını ve sosyo-kültürel açıdan gelişimi üzerine büyük etkiye sahiptirler. Şehirlerin estetik ve mimari formunun güçlü bir elemanı olan açık-yeşil alanlar, ekolojik olarak önemli olmanın yanı sıra, sosyal kaynaşmayı sağladığı, toplumsal gelişmeyi körüklediği, ekonomik amaç ve aktiviteleri desteklediği için de önemlidir. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde açık-yeşil alanların nitelik ve nicelikleri, medeniyetin ve yaşam kalitesinin bir göstergesi olarak kabul edilmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

Ülkemizde kentsel aktif açık-yeşil alan standardı 3194 Sayılı İmar Kanunun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde kişi başına 10 m² olarak belirtilmiştir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999). Ancak yapılan araştırmalarda açık-yeşil alanların; pek çok kentte yasa ile belirtilen standartlarda olmadığı, kent içerisinde dengeli bir dağılım göstermediği, niteliksel olarak kent insanının rekreasyonel ihtiyaçlarını karşılayamadığı ve ekolojik açıdan değerlendirilemediği ve kentlerimizde açık-yeşil alan stratejilerinin olmadığı belirlenmiştir.

Yukarıda belirttiğim hususlar bağlamında bu tez çalışmasının amacı; kentsel açık-yeşil alanların nitelik, nicelik, ulaşılabilirlik durumlarını ve sorunlarını analiz eden, koruma ve geliştirme temeline dayandırılmış yerel ve ulusal politikalarla desteklenmiş, kent halkının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kentsel açık-yeşil alan stratejilerini İzmir Kenti Güzelbahçe İlçesi örneğinde belirlemek ve uygulaması yönünde önerilerde bulunmaktır.

Tez çalışması kapsamında 2012 yılında araştırma alanı olarak seçilen Güzelbahçe İlçesi'nde kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışma 3 yıl sürmüş ve uygulanmıştır.

2012-2015 yılları arasında ilçenin aktif açık-yeşil alanlarının mevcut durumları ortaya konmuş ve uzman kişilerle yapılan çalışmalar sonucu; amaçların belirlendiği, hedeflerin konulduğu, stratejilerin geliştirildiği ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği bir süreç ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak “Güzelbahçe İlçesi Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejileri belirlenmiş” ve Güzelbahçe Belediyesi tarafından uygulama çalışmaları yapılmıştır.

Araştırma kapsamında Güzelbahçe Belediyesi'nin ve diğer resmi kurumların bakmakla sorumlu olduğu kentsel açık-yeşil alanlar bir bütün olarak ele alınmış ve aktif açık-yeşil alanlar (park alanları, çocuk oyun alanları, spor alanları, mesire alanları ve rekreasyon alanları) incelenmiştir. İlçeye bağlı köyler araştırmaya dahil edilmemiştir. İlçenin aktif açık-yeşil alanları; halkla anket yapılarak, tipolojileri oluşturularak, niceliklerine (alansal büyüklükleri (m²) ve içerdikleri sunu çeşitlilikleri), ulaşım mesafelerine (etkili hizmet alanları), niteliklerine (bakım ve işlev özelliklerine) göre ele alınmış ve bağlantılılık analizleri yapılarak değerlendirilmiştir.

Çalışma altı aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar; çalışmanın amacının ve öneminin sunulduğu **“Giriş”**, konuyla ilgili kavramların, yasal mevzuatın ve önceki bilimsel çalışmaların verildiği **“Literatür Özeti”**, araştırma alanının ve yönteminin sunulduğu **“Materyal ve Yöntem”**, çalışma sonucu elde edilen verilerin ortaya konulduğu **“Araştırma Bulguları”**, araştırma bulgularının değerlendirildiği ve yorumlandığı **“Değerlendirmeler”** ve araştırmanın sonuç ve önerilerinin verildiği **“Sonuç ve Öneriler”** bölümlerinden oluşmuştur.

2. LİTERATÜR ÖZETİ

2.1 Açık-Yeşil Alan Kavramı

Kentlerin fiziksel yapıları ve kentlerde yaşayan insanların gereksinimlerini karşılamakta önemli kentsel öğeler arasında yer alan açık-yeşil alanlar araştırmacılar tarafından farklı tanımlandırılmıştır.

Tarih boyunca değişik devirlerde pazarların kurulduğu, törenler, kutlamalar ve gösterilerin yapıldığı, insanların değişik amaçlarla bir araya gelerek çeşitli aktivitelerini gerçekleştirdikleri mekanlar açık-yeşil alanlardır (Hepcan vd., 2001).

Açık-yeşil alanlar; kent dokusu içinde yapılarla çevrelenmiş ya da yapı adalarını çevreleyen, tüm kentsel olayların ilişkilendirildiği, herkesin yararlanmasına açık ortak kullanım alanlarıdır (Küçükerbaş ve Özkan, 1999).

Çalışkan'a (1990) göre açık-yeşil alanlar; insanların açık ve temiz havadan yararlanmasını, çocukların güvenlik içinde oynamalarını, gençlerin oyun oynama ve spor yapma ihtiyaçlarını sağlayan, bitki materyali ile bilinçli ve planlı bir biçimde düzenlenen parklar, çocuk bahçeleri ve oyun alanları ile kent içinde veya çevresindeki koru, orman ve piknik alanları şeklinde düzenlenen yerler olarak tanımlanmaktadır (Müftüoğlu, 2008).

Özkan'a (1991) göre açık-yeşil alanlar; kentsel doku içerisinde mimari yapılar dışındaki açıklıkları, kitlesel ve parçalar halindeki yeşillikleri, su yüzeylerini barındıran, kent içerisinde kentin gelişimini kontrol altında tutan, birleştirici ve ayırıcı işlevler üstlenen, kent genelinin bütünlüğünü sağlayan ve tüm bunların dışında varlıkları gereği kente başta ekolojik, estetik, rekreasyonel ve ekonomik olmak üzere birtakım özellikler kazandıran sistemler bütünü olarak adlandırılmaktadır (Gökalp ve Yazgan, 2013).

Keleş'e (1998) göre açık-yeşil alanlar; insanların yaşamlarını sürdürdüğü kent ve kasabalarda, üzerine yapı yapılmış alanlar dışında kalan alanlar olup doğal durumda bırakılmış ya da tarımsal ve konut dışı dinlenme amaçlarına ayrılmış, insanların gezmesine ve çocukların oynamasına ayrılmak için kent yönetimlerince düzenlenen gezilik, ağaçlı yol gibi ortak kullanım alanlarıdır (Şengün ve Üstündağ, 2009).

Grahn ve Stigsdotter'a (2003) göre açık-yeşil alanlar; kendilerini meydana getiren bitkisel materyalin sürekli gelişen canlı yapısı ile kentlerin en dinamik parçalarını oluştururlar. Kent insanlarına cinsiyet, yaş ve ekonomik farklılıklar olmaksızın daha yaşanabilir çevre şartları sağlayan, dış mekanlar bütününde ayırt etme, sınırlama ve çevreleme özelliklerinin yanı sıra rekreasyon potansiyelleri ve kentsel ekolojik yapıyı düzenleyici yönleri ile planlayıcılar ve kullanıcılar bakımından en ilgi çekici kent bölümleridir (Doygun ve Ok, 2009).

Özcan'a (2000) göre açık-yeşil alanlar; havayı temizleme, oksijen sağlama ve klimatolojik koşulları etkileme özelliği yanında, ekolojik ve biyolojik açıdan da sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşumunda önemli bir sirkülasyon alanıdır. Bunun dışında estetik ve görsel açıdan güzel bir görünüm oluşturma, turizm potansiyeli sunma ve içerdikleri fonksiyonlar itibari ile toplumsal açıdan insanlar arasında sosyal ilişkilerin gelişimini sağlama özelliklerine sahip alanlar olarak tanımlanmaktadır (Şengün ve Üstündağ, 2009).

2.2 Açık-Yeşil Alanların İşlevleri

Açık-yeşil alanlar kent insanının psikolojik açıdan dinlenmesi, rekreasyonel faaliyetlerde bulunması ve sosyo-kültürel açıdan gelişimi üzerine büyük etkiye sahiptir. Kentlerin estetik ve mimari formunun güçlü bir elemanı olan açık-yeşil alanlar, ekolojik olarak önemli olmanın yanı sıra, sosyal kaynaşmayı sağladığı, toplumsal gelişmeyi körüklediği, ekonomik amaç ve aktiviteleri desteklediği için de önemlidir (Etli, 2002).

Erbatmaz'a (1999) göre açık-yeşil alanlar; kentlerin doğayla ilişkilerini sürdürmelerine olanak tanıyarak her yaştaki insanlar için farklı aktiviteler sunmaktadır. Bu nedenle kentli açısından öneminin göz ardı edilmemesi gereklidir. Mevcut açık-yeşil alanlar korunmalı yeni yapılacaklar ise hem büyüklük hem de işlevsel olarak kullanıcıların gereksinimlerine cevap verecek şekilde planlanmalı ve tasarlanmalıdır (Tosun, 2007).

Açık-yeşil alanlar başlıca fiziksel, estetik, psikolojik, toplumsal, ekolojik ve ekonomik işlevlere sahiptir.

Rekreasyonel İşlevleri

Tercan'a (1994) göre açık-yeşil alanlar insanların yaşam mücadelesi içerisinde karşılaştıkları olumsuzluklardan kaçıp rekreasyon etkinliklerini gerçekleştirdikleri alanlardır. İnsan ve doğa arasındaki ilişkinin kurulmasını sağlayan açık-yeşil alanlar kentte yaşayanlara hem fiziki hem de psiko-hijyenik yararlar sağlamaktadır (Yeşil, 2006).

Açık-yeşil alanlar insanların birey ve grup olarak rekreasyonel aktiviteye katıldığı, farklı sosyal sınıfların birbirleriyle etkileşim kurmasını sağladığı alanlardır. Bu yönüyle kent insanın kendini geliştirmesinde katkıda bulunur, kent çocuklarına doğa ile ilişkiye girme olanağı tanır, fizik, ruh ve zihinsel sağlık üzerindeki olumlu etkileriyle sağlıklı bir toplumun gelişimine yardımcı olmaktadır (Aydemir, 2004).

Fiziksel İşlevleri

Açık-yeşil alanlar farklı kullanım alanları arasında tampon bölge oluştururlar. Kent içerisinde yapı yoğunluğunu denetleyerek doluluk-boşluk etkisiyle fiziksel dengeyi sağlarlar. Yapıların ısı ve hava alması, taşıt yollarında yaya konforunun ve güvenliğinin sağlanması, gürültü perdeleri oluşturmaları gibi konularda kentlerin sağlıklı gelişmesinde önemli roller üstlenmektedir (Aydemir, 2004).

Estetik İşlevleri

Kentlerde kitle ya da yüzey halindeki açık-yeşil alanlar, mevsimlere göre renk ve doku özellikleriyle insanların mevsimleri algılamalarında belirleyici olarak doğa olaylarının izlenmesini sağlarlar. Ayrıca kent ölçeğinde yumuşak bir doku özelliği ile mimari formların sert ve katı etkilerini yumuşatır, istenmeyen görünimleri maskeleyerek rahatlık verici bir atmosfer oluşturmaktadır (Öztürk, 2004).

Ekonomik İşlevleri

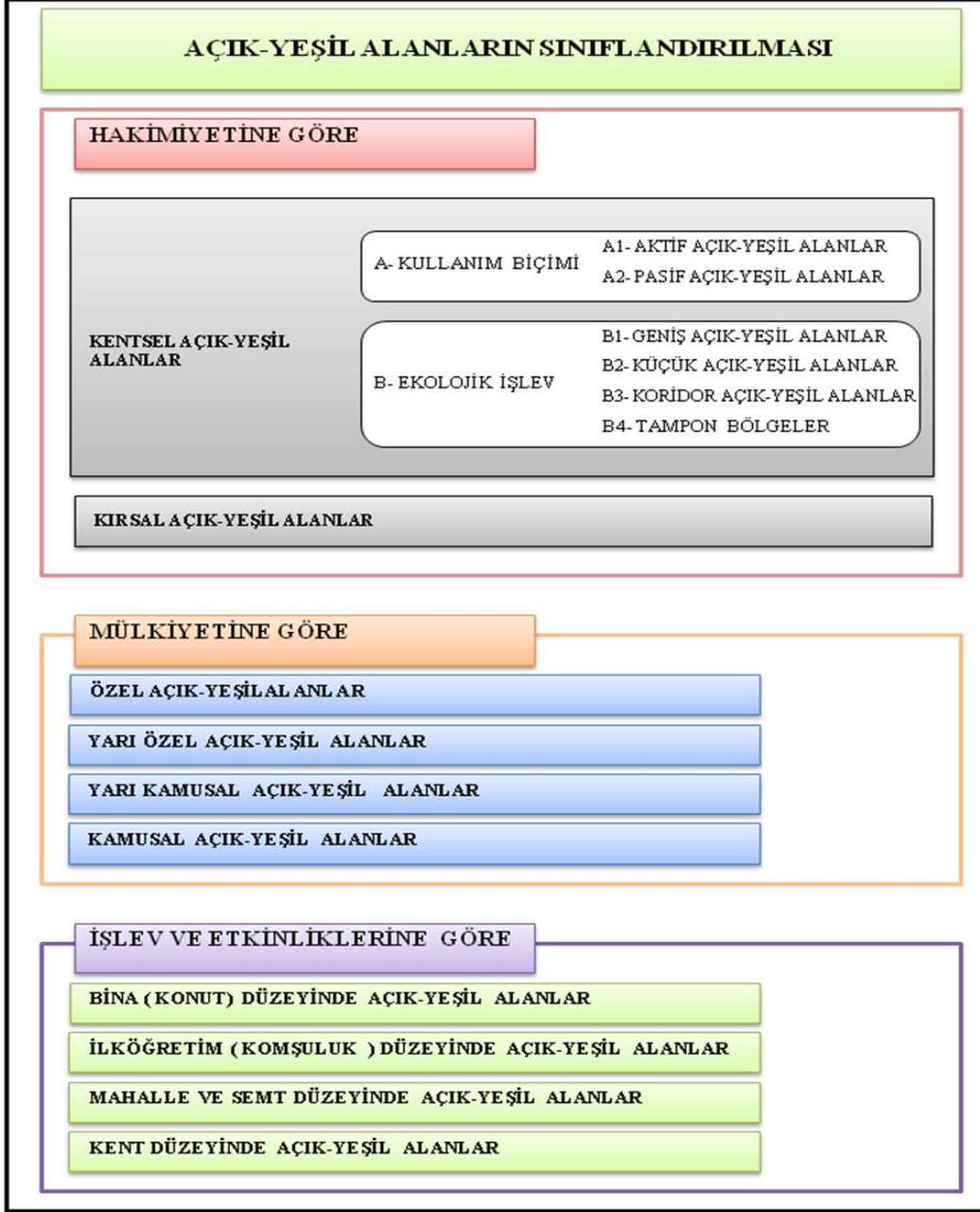
Kent içerisinde ve çevresinde bulunan açık-yeşil alanların fazla olduğu yerleşimlerde arsa fiyatlarının yüksek olduğu gözlenmektedir. Açık-yeşil alanlara ve parklara yakın evlerin daha değerli olması, bu tür mekanların daha çok talep edilmesine sebep olmaktadır (Eraslan, 2008).

Ekolojik İşlevleri

Şahin'e (1989) göre açık-yeşil alanların kent iklimi üzerinde önemli etkileri vardır. Doğal yer örtüsünün bozulması, yapılaşmanın yoğun beton yığınlarına dönüşmesi, kentlerde iklim açısından olumsuz gelişmeye yol açmıştır. Kenti oluşturan ana malzemelerin, doğal elemanlara göre ısı tutma kapasitelerinin fazla oluşu ısı emilimini arttırmaktadır. Açık-yeşil alanların kent ıssızlığı üzerine etkileri güneş enerjisini absorbe etmeleri ve süzmeleri ile yakından ilgilidir. Açık yeşil alanlar, içerisindeki bitki toplulukları ile güneş enerjisini absorbe ederek ıssızlığın açıkta kalmasını önleyerek ve ortamın ıssızlığının daha fazla yükselmesine engel olmaktadır (Tosun, 2007).

2.3 Açık-Yeşil Alanların Sınıflandırılması

Açık-yeşil alanlar hakimiyetlerine, mülkiyetlerine ve üstlendikleri rekreasyonel işlevlerine göre farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadır (Şekil 2.1).

Şekil 2.1. Açık-yeşil alanların sınıflandırılması (Yukarıdaki tablo; Gül ve Küçük, 2001; Aydemir vd., 2004; Levend, 2008; Müftüoğlu, 2008’den uyarlanarak hazırlanmıştır).

Açık-yeşil alanlar mülkiyetine göre; a) *Özel açık-yeşil alanlar*; iç bahçeler, avlular, işletmesi özel olan eğlence ve dinlence alanları vb., b) *Yarı özel açık-yeşil alanlar*; teraslar, balkonlar, verandalar, vb., c) *Yarı kamusal açık-yeşil alanlar*; yan ve ön bahçe gibi çevresi tamamlanmış eylemsel olarak belirli kullanıcısı olan, görsel olarak kentliye katkısı bulunan mekanlar vb., d) *Kamusal açık-yeşil alanlar*; kamu mülkiyetinde olan halkın herhangi bir sınır olmadan kullanabildiği / erişebildiği alanlardır; parklar, meydanlar, oyun ve spor alanları, yollar, vb., olarak sınıflandırılmaktadır (Aydemir vd., 2004).

Açık-yeşil alanlar kent dokusunun egemen karakter taşımasına göre kentsel açık-yeşil alanlar ve kırsal açık-yeşil alanlar olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır (Yıldızcı, 1982). Kentsel açık-yeşil alanlar kullanım biçimine göre ; a) *Aktif açık-yeşil alanlar*; parklar, piknik yerleri, her türlü spor ve oyun alanları, hayvanat ve botanik bahçeleri, kent tarım bahçeleri, toplumun yararlandığı özel yeşil alanlar vb., b) *Pasif açık-yeşil alanlar*; mezarlıklar, trafik adaları, refüjler, ekolojik açıdan tam koruma altındaki alanlar, topografya ve drenaj gibi nedenlerle aktif kullanıma uygun olmayan yeşil alanlar vb., şeklinde olup ekolojik işlevine göre ise; a) *Geniş açık-yeşil alanlar*; kent içindeki koruluklar, tarihi bahçeler, kenti saran yeşil kuşaklar, sulak alanlar/doğal alanlar, vb., b) *Küçük açık-yeşil alanlar*; park, mezarlık, kent içi ziraat alanları, vb., c) *Koridor açık- yeşil alanlar*; Yabanıl doğayı birbirine bağlayan doğa koridoru olarak ayrı bir öneme sahiptirler, d) *Tampon bölgeler*; önemli yeşil alanların çevresinde koruma amaçlı alanlardır (Levend, 2008).

Literatür araştırmalarında açık-yeşil alanların sınıflandırılmasına ait farklı verilere ulaşılmış olup; tez konusu kapsamında açık-yeşil alanlar “işlev ve etkinlikleri kapsamında” değerlendirilmiştir.

2.3.1 Kentsel açık-yeşil alanlar

Keleş’e (1984) göre kentsel açık-yeşil alanlar; yapılaşmış alanlar içerisinde, insanların dinlenmesi, gezinmesi, çeşitli rekreasyon faaliyetlerini gerçekleştirmesi ve doğaya yakınlaşmalarının sağlanması amacıyla düzenlenen ortak kullanım alanlarıdır (Levend, 2008).

Kentsel açık-yeşil alan tipleri etki alanları ve işlevlerine göre, bina düzeyinde, ilköğretim ünitesi düzeyinde, mahalle ünitesi düzeyinde ve kent ünitesi düzeyinde olmak üzere dört grupta incelenmiştir (Yıldızcı, 1982).

2.3.1.1 Bina düzeyinde açık-yeşil alanlar

Karalı'ya (2001) göre yapı çevresinde açık dinlenme mekanı işlevi gören bina düzeyindeki açık-yeşil alanlar, yapının ve yapı kullanıcılarının gereksinimlerine göre düzenlenirler. Bunlar kişilerin yaşam kalitesini yükselten ya da belirleyen mekanlardır (Manavoğlu, 2005).

Yıldızcı'ya (1982) göre açık-yeşil alanların en küçük birimini oluştururlar. Tek veya çok katlı konutların bahçeleri, teras ve çatı bahçeleri, balkon düzenlemeleri bu birim içinde değerlendirilirler, bina ile bahçe bütünlük arz eder ve genellikle ön, yan, arka ve iç bahçe olarak tanımlanırlar (Akbulut, 2007).

2.3.1.2 İlköğretim ünitesi (6-14 yaş) düzeyinde açık-yeşil alanlar

Odabaşı'na (1997) göre ilköğretim ünitesinin alansal büyüklüğü minimum 15 ha yoğunluğu ise maksimum 350 kişi/ha'dır. 700-1000 konutu ve 3500-5000 nüfusu öngören bu birimde okul bahçesi ile kombine edilmiş bir oyun ve çocuk bahçesi önerilmektedir. Bu birim içinde tek konut ve apartman bahçeleri, yol ağaçlandırmaları, refüjler ve konut grupları arasındaki oyun alanlarını da içermektedir (Aksoy, 2001).

Çocuk Oyun Alanları

Patton'a (1996) göre çocuk oyun alanları, çocukların yaş gruplarına göre belirlenen oyun oynama isteklerine ve yeteneklerine cevap verebilecek nitelikte oyun elemanlarıyla donatılmış, motorlu taşıt trafiğinden tamamen arındırılmış bir bölgede, güvenli bir şekilde oyun oynayabilmeleri için tasarlanmış ve düzenlenmiş alanlardır (Demir, 2004).

Genli'ye (1990) göre çocuk oyun alanlarının düzenlenmesinde, bu alanlara yerleştirilecek oyun elemanları, yaş gruplarına göre sınıflandırılarak birbirlerinden ayrı alanlarda yerleştirilmelidir. Çünkü her yaş grubu çocuğun oyun oynamadaki fiziksel yeterliliği farklı olduğundan, çeşitli kazalara veya sakatlıklara neden olmamak için bu ayırımın kesinlikle yapılması gerekmektedir (Aksoy, 2001).

Yıldızcı'ya (1982) göre çocuk oyun alanları çeşitli yaş gruplarındaki çocukların oyun eğilimlerine ve yeteneklerine uygun şekilde donatılması için 0-3

yaş arasındaki çocuklar, 4-7 yaş arasındaki çocuklar ve 8-15 yaş arasındaki çocuklar olmak üzere üç gruba ayrılabilir (Demir, 2004).

Okul Bahçeleri

Okul bahçeleri çeşitli okul yapıları ile zorunlu tesis ve olanakları bünyesinde barındıran, farklı büyüklüklerdeki kentsel dış mekan/rekreasyon alanlarıdır. Okul bahçelerinin, oyun alanları ve parklarla birleştirilmiş şekilde planlanmaları durumunda mahalleler, semtler ve dolayısıyla kentler önemli rekreasyon alan ve olanaklarına kavuşmaktadırlar. Okul bahçelerinde bulunması önerilen tesis ve olanaklar şunlardır; teneffüs ve tören alanı, spor ve oyun alanları, uygulama bahçeleri, okul personeli ve misafirler için pasif rekreasyonel alanlar, giriş, otomobil ve bisiklet park yerleri, açık hava dershaneleri, amfi tiyatro açık-yeşil alanlardır (Özkan, 2001).

2.3.1.3 Mahalle ünitesi düzeyinde açık-yeşil alanlar

Yıldızcı'ya (1982) göre İmar ve İskan Bakanlığı Metropoliten Alan Nazım Planında mahalle ünitesini nüfusu minimum 15000 kişi, alanı 45 ha, yoğunluğu ise maksimum 350 kişi/ha olarak kabul eder. Mahalle ünitesi düzeyinde donatım çeşidi olarak oyun ve spor alanı ve mahalle parkı önerilmektedir. Kişi başına ise 2 m² oyun ve spor alanı, 2 m² ise mahalle parkı önerilmektedir (Aksoy, 2001).

Küçük Parklar

Alan büyüklüğü 5001-20.000 m²'ye kadar olan mahalle biriminde komşuluk grubu içerisinde yer alan ve genellikle çocuk bahçesi ve okul bahçesi ile bütün olarak ele alınan parklardır (Kesim vd., 2006).

Mahalle Parkları

Mahallere yeşil ada grupları getirerek çekici hava yaratan, daha çok çalışmayan bir nüfusun yararlandığı, çoğunlukla pasif rekreasyon etkinliklerine olanak sağlayan parklardır. Hizmet yarıçapları 400-800 metre olup 1000-2000 kişiye hizmet verebilir (Özkan, 2001).

Atabay'a (1988) göre mahalle parkının yeşil mekanı içerisinde oturma, dinlenme ve manzara seyretme yerlerinin yanı sıra; masa tenisi, mini satranç gibi

fonksiyonel alanlarda bulunmalıdır. Büfe, çayhane, wc gibi kapalı ve açık hacimleri bulunan tesisler kullanıcının gastronomik gereksinimlerini karşılayan donatım çeşitleri de park içerisinde yer almalıdır (Demir, 2004).

Yıldızcı'ya (1982) göre konut alanları içinde bulunan ve yapı adaları ile çevrili olan mahalle parklarında gürültüye ve trafiğe karşı iyi korunmuş ve donatılmış çocuk oyun alanları, parkın büyüklüğüne göre ayarlanmalıdır (Aksoy, 2001).

Spor Alanları

Erdem'e (1989) göre spor alanları; sadece sporcular için ayrılmış mekanlar değildir. Özellikle açık olan spor alanları, kentlerin önemli açık-yeşil alanlarından biridir. Bu nedenle spor alanları yeşil bir doku ile planlanmalıdır (Kelkit vd., 2003).

Yıldızcı'ya (1995) göre spor alanları; halka açık spor alanları ve spor tesis alanları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Halka açık spor alanları belediyelerin sorumluluğunda olup hiçbir kayıt ve koşula bağlı olmaksızın, tüm toplumun istediği zaman yararlanabileceği alanlardır. Bu alanlar voleybol, basketbol, tenis, mini satranç, mini futbol ve futbol gibi yaygın ama fazla malzeme gerektirmeyen spor türlerinden oluşmaktadır. Açık spor alanları mahalle ünitesi düzeyinde yer alabildiği gibi kentsel doku içerisinde de büyük işlevsel alanları oluşturur (Aksoy, 2001).

Meydanlar

Keleş'e (1984) göre meydanlar; birkaç yolun kesiştiği noktalarda veya önemli binaların çevresinde oluşturulan, yaya kullanımına olanak tanıyacak şekilde düzenlenmiş açık alanlardır (Levend, 2008).

Genellikle kent merkezinin ve tarihi dokunun önemli ve prestij mekanlarıdır. İnsanların buluşma ve toplanma yerleridir. Çoğunlukla kamu yatırımı sayesinde oluşturulur ve yönetilir (Özkan vd., 2003).

Meydanlar, tarih boyunca pazarların kurulduğu, törenler, kutlamalar ve gösterilerin yapıldığı, insanların değişik amaçlarla bir araya gelerek çeşitli aktiviteler gerçekleştirdiği alanlardır (Küçükbaş vd., 2013).

Yürekli'ye (1997) göre farklı fonksiyonlar taşıyan alanlar arasındaki geçiş noktası vazifesi gören meydanlar, aynı zamanda, odak ve referans noktaları olma özelliğiyle de kentsel mekan içerisinde önem taşımaktadır (Levend, 2008).

Semt Parkları

Ersoy'a (1994) göre semt parkları birden fazla mahalleye hizmet vermeyi amaçlayan açık-yeşil alanlardır. Semt parklarının, gerek büyüklükleri gerek barındırdıkları işlevler açısından mahalle parklarına kıyasla daha gelişmiş olmaları gerekmektedir. Semt parklarında; farklı yaş grupları için düzenlenmiş çocuk oyun alanları, dinlenme ve gezinti alanları, seyir terasları, çeşitli ölçeklerde ve işlevlerdeki spor alanları, piknik alanları, çok amaçlı kullanılabilecek toplanma alanları, amfitiyatro, çay bahçesi ve botanik bahçesi, müze gibi işlevler yer almalıdır (Levend, 2008).

2.3.1.4 Kent ünitesi düzeyinde açık-yeşil alanlar

Yıldızcı'ya (1982) göre yerleşmeler nüfusça büyüdükçe ve yapı yoğunluğu arttıkça, açık-yeşil alan gereksinimi de artmaya başlar, kent düzeyindeki açık-yeşil alanlar, etki alanı itibariyle bütün bir kent halkına hizmet edecek büyüklük ve işlevlere sahiptir (Aksoy, 2001).

Spor Tesis Alanları

Güçlü'ye (1998) göre spor tesisi kavramı içerisinde sportif faaliyetlerin yapıldığı her türlü yapıyı (salon, stadyum, pist vs.) tanımlamak için kullanılır. Ayrıca çeşitli sportif etkinliklerin yapılmasına imkan veren koru, orman, ırmak, kanyon gibi arazileri de bu kavramın içerisinde düşünmek mümkündür. Spor tesisleri, kamu ve özel kuruluşlar tarafından aktif ve/veya pasif katılım fırsatı sunan spor alanlarıdır (Katırcı vd., 2012).

Spor tesislerini birçok şekilde sınıflandırabiliriz. Spor yönetimi literatürü içerisinde kullanım amacına, uygulanan etkinliğe, mekan ve eylem özelliğine ve spora hazırlık sağlama amacı güden tesis tipine bağlı olarak çeşitli sınıflandırmalar mevcuttur. Ammon ve Stotlar'a (2003) göre spor tesisleri kullanım amacına bağlı olarak; tek amaçlı, tek alana yönelik, çok amaçlı ve geleneksel olmayan spor tesisleri olmak üzere dört grup altında toplanır (Katırcı vd., 2012).

Kent Parkları

Kentlerin ilgili merkezleri ve önemli bir yaşam ortamı olarak tüm halkının yararlanacağı, rekreasyonel olanak ve tesisler sunan yeşil ağırlıklı mekanlardır. Kentin kamusal dış mekan sisteminin temel bir unsuru olup kamu yatırımları sayesinde geliştirilmekte ve yönetilmektedir. Konum olarak genellikle kent merkezine yakındır, semt parklarından büyüktür (Özkan vd., 2003).

Kent parkları tüm kent halkına (küçük kentlerde tüm kente, büyük kentlerde kentin her bölgesine) hizmet verebilecek nitelikte parklardır. Her türlü rekreasyon etkinliğine olanak sağlar ve ayrıca sosyal, kültürel etkinliklere de imkan tanır (Özkan, 2001).

Tema Parkları

Yıldızcı'ya (2001) göre tema parkları, büyüklük ve kent içersindeki konumları açısından kent parklarıyla aynı özellikleri taşıyan, işlevleri açınsındansa barındırdıkları özel aktivite ve donatılara göre uzmanlaşmış açık-yeşil alanlardır. Tema parkları, etki alanı bakımından kent bütününe hitap edebilecekleri gibi, barındırdıkları aktivitelerin ve sundukları hizmetlerin özelliklerine göre, bölgesel veya ulusal ölçekte de etkili olabilirler. Tema parklarının yer seçimi ve temalarının belirlenmesinde, kent geneli temel alınarak, bölge ve ülke ölçeğindeki altyapı ve ulaşım bilgileri, sosyo-demografik veriler, üretim ve tüketim ilişkileri ve coğrafi veriler incelenmelidir (Levend, 2008).

Hayvanat bahçeleri: Shettel'a (1988) göre hayvanat bahçeleri yiyen, oynayan, tırmanan doğal ortamında olduğu gibi sürekli hareketli hayvanları görme, duyma, hatta koklama, onların çevreleriyle ve diğer hayvanlarla olan ilişkilerini gözleme imkanı veren mekanlar dizisidir (Yılmaz ve Özbilen, 2011).

Tudge'ye (1992) göre hayvanat bahçeleri, farklı coğrafi orijinlere ait hayvanların doğal çevrelerine en yakın koşullarda yaşamalarını sağlarken ziyaretçiler tarafından rahatça görülüp, davranışlarının gözlenebilmesi için düzenlenmiş mekanlar olarak tanımlanmaktadır. Giritlioğlu vd., (1993) göre hayvanat bahçelerinin geniş kitlelere hizmet verecek bir sistem yaklaşımı içinde planlanması ve kurulması gerekir. Her ölçekte değişik amaçlara hizmet etmesi öngörülen bu tesislerin, farklı kapsam ve kurgu ilkeleri yanında ayrılacak alan

büyüklüğü açısından da, kademeli bir sistem yaklaşımı çerçevesinde planlanması zorunludur (Yılmaz ve Özbilen, 2011).

Botanik bahçeleri: Botanik bahçeleri nesilleri tükenme tehlikesiyle yüz yüze olan bitki türlerini korumak, nesillerinin devamını sağlamak, bunun yanı sıra eğitim ve öğretimden yararlanmak ve bitkiler üzerinde bilimsel araştırmalarda bulunmak amacıyla tesis edilmektedir. Kentsel mekanlarda özel bir rekreasyon alanı olarak işlev gören botanik bahçeleri; çok çeşitli canlı ve cansız bitki türlerinin bir araya getirildiği açık hava müzesi ya da bitki koleksiyonu olup kentsel dış mekanlar sisteminin topluma açık bir parçasıdır.

Çok sayıda bitki türünün zaman içinde çeşitli nedenlerle nesilleri yok olmaktadır. Bu bitki türlerini saptamak, korumak ve çoğaltmak konularında bir takım çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Çoğunlukla kırsal alanlarda doğa koruma alanı, mutlak koruma alanı, ulusal park ve doğa parkı gibi mekanlarda yürütülen bu çalışmaların kentsel mekanlarda sürdürülmeye çalışıldığı mekanlar botanik bahçeleridir. Botanik bahçelerinin amaçlarını gerçekleştirebilmeleri büyük ölçüde bu alanları ziyaret eden, gezmeye-görmeye gelen kullanıcıların yoğunluğuna bağlıdır. Bu tür mekanları yaşatmada ziyaretçilerin maddi ve manevi katkılarının önemli payı bulunmaktadır (Özkan, 2001).

Fuar ve festival alanları: Yıldızcı'ya (2001) göre çeşitli fuar ve festivallerin geçici veya sürekli olarak gerçekleştirildiği alanlardır. Fuar ve festival alanlarında, açık ve kapalı sergi pavyonları, özel sergileme esasına göre düzenlenir (Levend, 2008).

Kent İçi Yollar ve Refüjler

Nüfusun çoğunluğunun kentlerde yaşadığı ülkemizde, kentlerin kolayca doğaya ulaşabildikleri ekolojik, rekreasyonel, kültürel ve tarihi kullanımlar için planlanarak, bu amaçlar doğrultusunda korunan ve yönetilen şebekeleşmiş çizgisel açık alanlar bütünlüğüdür. Kent içerisinde yer alan bazı açık-yeşil alanlar birbirlerine yaya yolları ya da yürüyüş bantları ile bağlanarak yeşil zinciri oluşturmaktadır (Demir, 2004).

Kent Koruları

Geleneksel piknik anlayışının dışında, daha çok ormanların sağlık, spor, estetik, kültürel ve benzeri gibi sosyal fonksiyonlarını halkın hizmetine sunmak, aynı zamanda teknik ormancılık faaliyetleri ile yöredeki flora ve faunanın da tanıtılması amacıyla metropoller, iller ve büyük ilçeler gibi yerleşim yerleri bitişiğinde veya civarında düzenlenen alanlardır (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2006).

Kent korularının amacı kentsel ortamın ekolojik, görsel ve fiziksel yapısını dengelemek olduğu kadar kent insanına, rekreasyonel, psikolojik ve sosyo-ekonomik yönden katkı sağlamak ve geliştirmektir. Bu tanım içinde kent içi açık-yeşil alanlarda yer alan kent içi ağaç ve ağaç toplulukları, kent korulukları, kent ormanları ve değişik amaçlarla tesis edilen yeşil kuşak tesisleri yer alabilmektedir (Serin ve Gül, 2006).

Kent Küçük Bahçeleri

Kent içi ya da bitişiğinde çoğunlukla yerel yönetimler tarafından tesis edilen ve küçük parseller halinde belirli süreler için, bazı koşullar altında, kent halkına kiralanen kentsel rekreasyon alanlarına kent küçük bahçesi, çok sayıda küçük bahçenin oluşturduğu bütüne ise kent küçük bahçe parkı adı verilmektedir (Özkan, 2001).

Mezarlıklar

Kentlerimizde giderek azalan açık-yeşil alanların içinde en önemli parçayı mezarlıklar oluşturmaktadır. Mezarlıklar hijyenik, dinsel, kültürel, ekolojik ve rekreasyonel işlevlere sahip dış mekanlardır. İdeal konum olarak yerleşim alanlarını çevreleyen yeşil kuşak içinde ve kamu toplu taşıma araçlarıyla kolayca ulaşılabilir yerlere tesis edilmelidir. Açık-yeşil alanları koruma bilincinin yerleşmeye başladığı ülkemizde mezarlıkların önemi de giderek artmaktadır (Özkan, 2001).

2.3.2 Kırsal açık-yeşil alanlar

Karataş'a (1995) göre kırsal açık-yeşil alanlar, barındırdıkları flora ve faunaya ait doğal özellikleri bakımından önem taşıyan, genellikle kent çeperlerinde ve yer yer kent içerisinde yer alan büyük ölçeklerdeki yapılaşmamış alanlardır. Doğal açık-yeşil alanlar, kentin ekolojik sistemi ve fiziksel gelişimini düzenler ve olumlu yönde etkiler. Ayrıca kent halkına, kent yaşantısının olumsuz etkilerinden uzaklaşarak doğal bir ortam içerisinde çeşitli rekreasyon olanakları sunar (Levend, 2008).

Farklı işlev ve düzenlemelere sahip olan doğal açık-yeşil alanlar kapsamında orman alanları, bölge parkları ve koruma alanları incelenecektir.

Orman Alanları

Kentin akciğeri niteliğindeki orman alanları, kentin çeperlerinde veya kent içinde yer alan geniş açık-yeşil alanlardır. Orman alanları, geniş bitki toplulukları ile kent sisteminin havasını ve iklimik özelliklerini düzenler, kentin arazi kullanımının gelişiminde sınırlayıcı ve yönlendirici işlevi görür. Orman alanlarında yer alan bitki ve hayvan toplulukları, arazinin topografyası, iklimik özellikleri vb. gibi değişkenlere göre farklılıklar gösterir.

Orman alanları, barındırdıkları her bir canlının yaşam özelliklerinin ve yine bu alanlardaki toprak, hava, su, ışık ve sıcaklık gibi fiziksel çevre özelliklerinin birbirini birebir etkilediği bir ekosistemi oluştururlar. Bu sebeple, orman alanlarının korunmasında, bütüncül yaklaşımla hareket edilmeli ve ekosistemin dengesini bozabilecek dolaylı ve dolaysız müdahalelerin önüne geçilmeli, orman alanlarının barındırdıkları flora ve faunayı oluşturan her bir türün ve arazinin diğer özelliklerinin bütününe korunması sağlanmalıdır (Levend, 2008).

Bölge Parkları

Kent içerisinde birkaç yüz hektar park kurmak oldukça zordur. Bu durumda kentin periferisinde yer alan geniş kırsal alanlarda ve ormanlarda, koruma amacı ağır basmakla birlikte değişik eğlence alanları, oyun alanları, spor alanları, sergi bahçeleri, doğal bitki köşeleri vb. fonksiyonları da içeren parklar tesis etmek mümkündür. Bölge parklarının tesis edildiği alan kendine özgü olan doğal karakterini korumalı, kent halkının hafta sonları ve tatiller de tam gün ya da yarım

günlük ziyaretleri için planlanmalıdır. Kullanıcılar parka özel otomobil, toplu taşıma araçları, bisiklet ya da yaya olarak ulaşabilmeli, ortalama ulaşım süresi ise 30 dakika ile 1 saat arasında olmalıdır. Park, kent parkındaki fonksiyonların yanında kitlesel giriş, geçiş, otopark, doğa yürüyüşü, kamping, su sporları, piknik vb. gibi taleplere yanıt verebilecek şekilde planlanmalıdır (Demir, 2004).

Birden çok kentsel yerleşmeye hizmet verebilen kırsal alanlardaki kentsel parklardır. Özellikle peyzajları, korunacak doğal zenginlikleri, hayvanat bahçelerini bünyelerinde bulundurulur. Hizmet yarıçapı en az 16 km, büyüklükleri ise 2000 dekadardır (Özkan, 2001).

Koruma Alanları

2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'na, ulusal ve uluslararası düzeyde doğal ve kültürel değerlere sahip olan alanlar, koruma alanları olarak belirlenmekte ve alan da geçerli olan ekosistemin tahrip edilmeden değerlendirilmesi amacıyla düzenlenmektedir. Bu alanların düzenlenmesi ve kullanımında ana ilke; ekolojik dengenin ve alanda geçerli olan ekosistemin tahrip edilmemesidir. Koruma alanlarında, alanın doğal özelliklerini tahrip edebilecek hiçbir müdahale yapılamaz, orman ürünleri üretimi, avlanma ve otlatma yapılmasına izin verilemez, kamu açısından gereklilik bulunmadıkça hiçbir yapı yapılamaz.

Koruma alanları, alanın sahip olduğu özelliklere göre, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtı statüsünde değerlendirilmektedir. Tarihi, kültürel ve ekolojik yönden zengin olan ülkemizde 1958 yılında ilk korunan alan olarak "Milli Park" ilan edilmiştir (Yücel, 2005).

Literatür araştırmaları sonucu farklı kaynaklardan yararlanılarak Türkiye'deki mevcut açık- yeşil alanların işlev ve etkinlikleri kapsamında tipolojisi oluşturulmuştur (Çizelge 2.1 ve Ek- 2).

Çizelgede 2.1'deki tablo tipolojinin ana başlıklarını içermekte olup kapsamlı hali Ek-2'de verilmiştir.

Çizelge 2.1 Türkiye’deki mevcut açık-yeşil alan tipolojisi

TÜRKİYEDEKİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALAN TİPOLOJİSİ							
	DÜZEYLERİ			ETKİ HİZMET ALANI (m)	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (da)	YÜRÜME UZAKLIĞI Ort. - Max. (m)	YÜRÜME SÜRESİ Ort. -Max (dk.)
KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALANLAR	BİNA (KONUT) DÜZEYİNDE AÇIK- YEŞİL ALANLAR	Konut Bahçesi					
		Toplu Konut Bahçeleri					
	İLKÖĞRETİM (KOMŞULUK) DÜZEYİNDE AÇIK- YEŞİL ALANLAR	Çocuk Oyun Alanları	Çocuk Oyun Yeri (1-3 yaş)	100 m (Max.)	0,05 da - 0,2 da	30 m	
			Çocuk Bahçesi (4-7yaş)	200 m - 600 m	2 da - 6 da	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk
			Oyun Alanları (8-15yaş)	400 m - 600 m	8 da - 16 da	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk
		Okul Bahçeleri					
	MAHALLE VE SEMT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	Küçük Parklar			5 da - 20 da		
		Mahalle Parkları		800 m - 1600 m	20 da - 40 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk
		Spor Alanları		800 m - 1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk
		Meydanlar					
		Semt Parkları		1500 m- 2500 m	80 da - 400 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk
	KENT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	Spor Tesis Alanları		800 m - 1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk
		Kent Parkları		1 km - 10 km	400 da - 1.000 da	1200 m - 1600 m	30 dk - 40 dk
		Tema Parkları	Hayvanat Bahçeleri	Tüm Kent	Min. 400 da		
			Botanik Bahçeleri	Tüm Kent	Min. 200 da		
			Fuar ve Festival Alanları	Tüm Kent			
		Kent İçi Yollar ve Refüjler		Tüm Kent			
		Kent Koruları		Tüm Kent	Min.40 ha		
		Hobi Bahçeleri		Tüm Kent			
		Mezarlıklar		Tüm Kent			
		Ormanlar		Tüm Kent			
KIRSAL AÇIK-YEŞİL ALANLAR	BÖLGE DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	Bölge Parkları		5 km -25 km	Min 1000 da		60 dk sürüş uzaklığı
		Koruma Alanları	Milli Parklar	Bölgesel- Ulusal ve Uluslararası			
			Tabiat Parkları				
			Tabiat Koruma Alanları				
			Tabiat Anıtları				

Yukarıdaki tablo; Tümer, 1976; Ergin, 1982; Yıldızcı,1982; Akdoğan, 1984; Nasuh,1993; Yücel vd., 1996; Altunkasa, 1999, 2004; Aydemir vd., 2004; Özkan, 2001; Polat, 2002; Kesim vd.2006'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.4 Açık-Yeşil Alan Sistemleri

Açık-yeşil alanların kentin gelişmesinde etkili olması, sistematik bir oluşum göstermesi ile mümkün olmaktadır. Kentlerin düzenli ve sağlıklı bir çevreye kavuşabilmesi, açık-yeşil alanların kent içindeki dağılımları, büyüklükleri ile işlevsel ve estetik niteliklerine bağlıdır. Açık-yeşil alan sistemleri oluşturulurken kentlerin rekreatif kullanım potansiyelleri belirlenmeli, doğal yapı, arkeolojik ve kültürel kaynaklar, ekolojik hassasiyet ve mevcut kent dokusu karakteri incelenmelidir (Aydemir, 2004).

Özkan'a (1998) göre açık-yeşil alan sistemi bir kentin yapısındaki çeşitli kullanımlar için uzun süreli bir denge unsuru; aynı zamanda çok yönlü dış mekan kullanımları içinde çeşitli olanaklar yaratan, yaşayan ve yaşatan bir organizmadır. Bu organizmanın bulunduğu dönem için olduğu kadar geleceğe ilişkin dönemler içinde uzun süreli etkinliği ve geçerliliği söz konusudur (Yerli ve Kesim, 2009).

Açık-yeşil alanlar yerleşimdeki toplumsal rollerini etkinleştirme yolunda kentin bölümleri ya da bütününde bir sistem kurgusuyla ele alınmalıdır. Açık-yeşil alanların bu mantıkla planlanması, tasarlanması ve yönetimi kentin sosyo-ekonomik, politik ve kültürel dinamiklerini olumlu yönde etkileyerek kentlere yeni bir vizyon kazandırmada önemli bir araç konumuna gelmektedir (Özkan vd., 2003).

Açık-yeşil alanlar fiziksel işlevleri ve kentlerin fiziksel planlamaları açısından bir sistem olarak ele alınmış olup; yeşil kuşak, yeşil kama, yeşil örgü ve yeşil kalp şeklinde sınıflandırılmıştır.

2.4.1 Yeşil kuşak (green belt)

Değirmencioğlu'na (1995) göre yeşil kuşak kavramı, kentlerin sürekli gelişerek birçok soruna neden olmasını önlemek amacıyla ana kenti çepeçevre saran bir yeşil kuşaktan sonra ana kentle ve birbirleriyle ilişkili uydu kentlerin kurulması fikrinden üretilerek geliştirilmiş bir teoridir (Albayrak, 2006).

Çalışkan'a (1990) göre yeşil kuşak sistemi, kent sistemini dıştan tümüyle saran bir açık-yeşil alan sistemidir. Bu sistem ile kentin istenmeyen yönlerde olabilecek büyüme ve gelişmesi sınırlandırılmakta, belli bir noktada kentin yapılaşması durdurulmakta ve aynı zamanda da kent ve kent insanı için çeşitli

işlevleri yerine getirmektedir. Kent çevresindeki yeşil kuşağın alan, biçim ve karakteri kendisinden beklenen işleve bağlıdır. Yeşil kuşaklar rekreasyonel, erozyon ve doğa koruma ile tarımsal üretim amaçlı ya da çok yönlü kullanışlara yönelik olabilir (Müftüoğlu, 2008).

Öztan'a (2004) göre yeşil kuşak, ağaçlandırılmış alanlar ile birlikte var olan ormanlar, tarım alanları, boş alanlar, korumaya alınmış doğal alanlar, su yüzeyleri, kırsal yerleşmeler ile düzenlenmiş yeşil alanlar zincirinden oluşur (Demir, 2004) (Şekil 2.2).

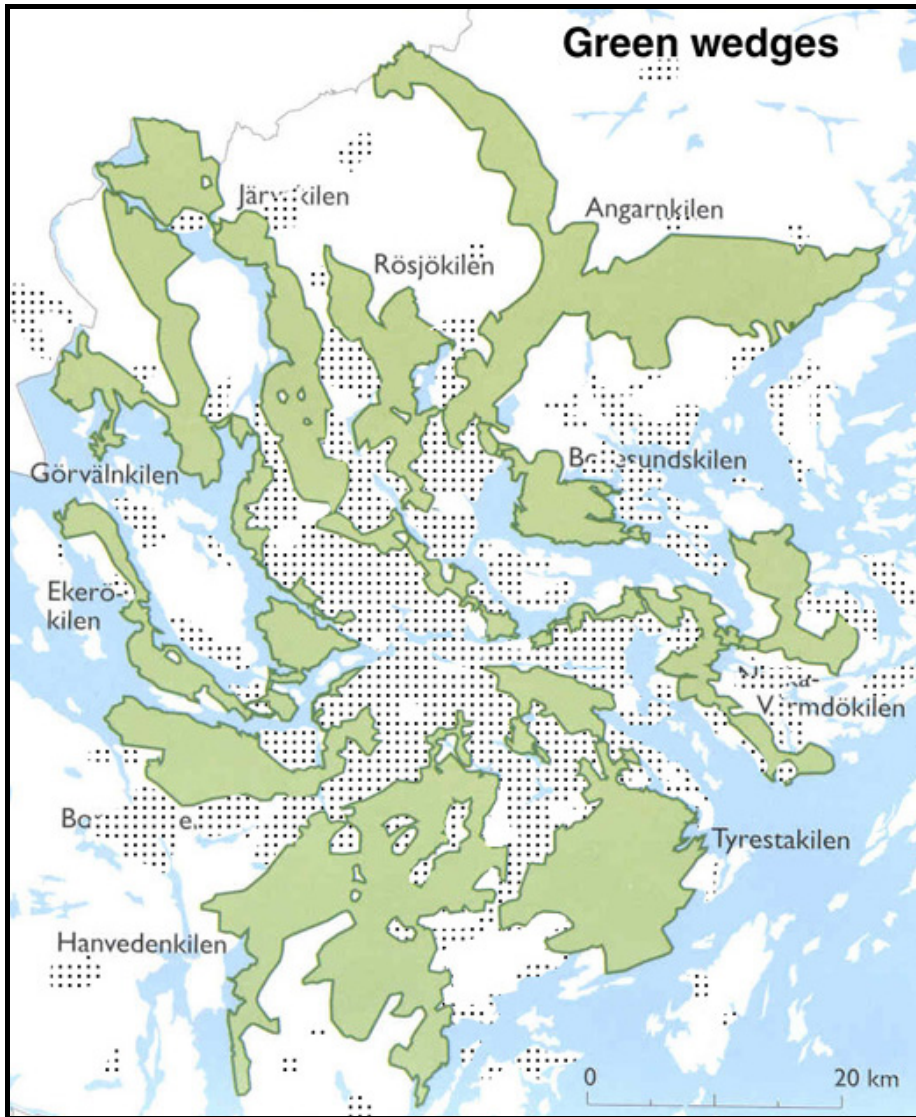
Şekil 2.2 Frankfurt kenti açık-yeşil alanları ve yeşil kuşağı (Frankfurt Greencity, 2015)

2.4.2 Yeşil kama (green wedge)

Lynch'e (1981) göre yeşil kama fikri asıl olarak merkezi kent karakterinde olan yıldız kent formu ile birlikte ortaya çıkmıştır. Kent içine uzanan akarsu ve vadi gibi doğal ortamların varlığına bağlı olarak açık-yeşil dokunun oluşturulmasıdır. Genellikle kırsal nitelikli alanlardan kent merkezine doğru daralarak sokulan kama oluşumunun erişilebilirlik oranı yeşil kuşağa kıyasla daha yüksektir (Öztürk, 2004).

Çalışkan'a (1990) göre yeşil kama sisteminde açık-yeşil koridorlar çevreden kente doğru gittikçe daralarak kent merkezine kadar sokulmakta ve açık-yeşil alanlar birbirlerine bağlanmaktadır. Kırsal çevre bu koridorlar ile kente bağlanmaktadır (Farshi, 2011).

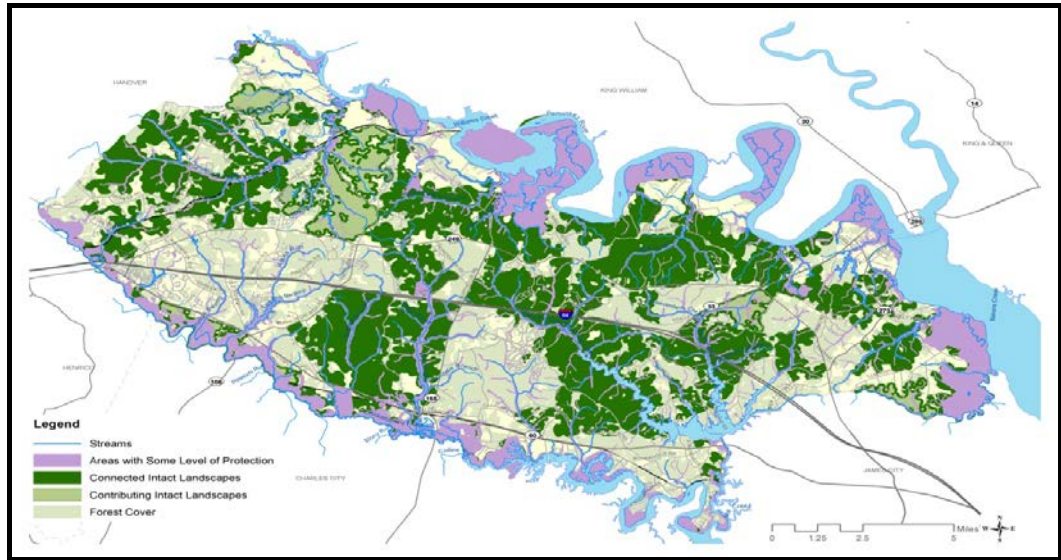
Yeşil kamalar kentlerin gelişim yönleri boyunca sınırlandırılmasında etkili olmaktadır. Yeşil kama sisteminin vadi, nehir gibi bir takım çizgisel peyzaj elemanları olmadıkça kentte uygulanması zordur. Yeşil kuşağa kıyasla daha iyi erişebilirlik olanaklarına sahip olmasının yanında, yeşil kamaların açık ve sürekli olarak bozulmadan korunması güçlü kontrol mekanizmaları gerektirdiğinden oldukça zor bir planlama şeklidir (Öztürk, 2004) (Şekil 2.3).

Şekil 2.3 Stockholm kenti yeşil kamaları (Cardiff, 2015)

2.4.3 Yeşil örgü (green network)

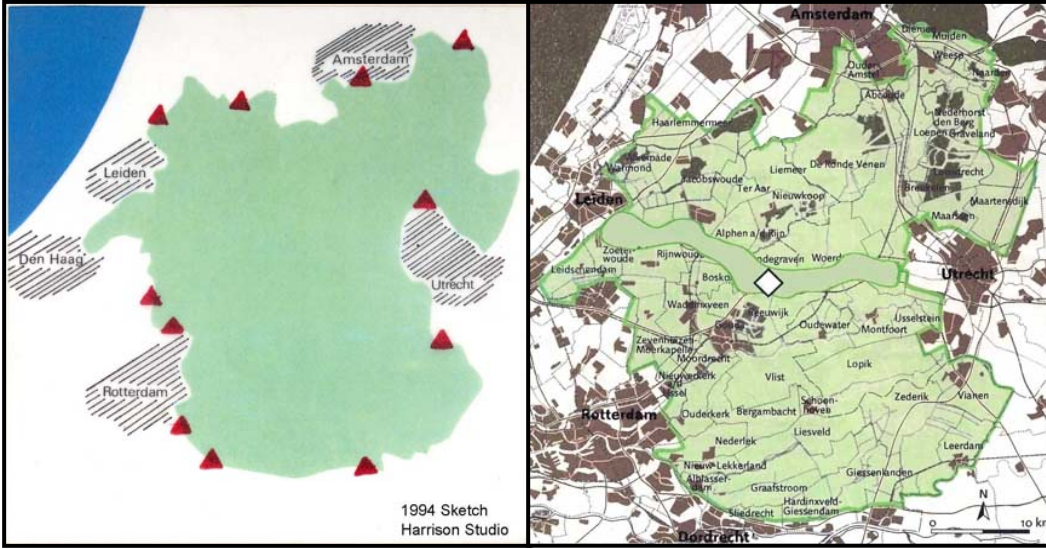
Tazebay'a (1991) göre yeşil örgü; grid formlu kentler için geliştirilmiş bir sistem olup ana fikri açık-yeşil alanların kent bünyesi içerisinde eşit dağılımlı ve birbirleriyle bağlantılı olmasıdır. Yeşil örgü, doğal ve tarihi kaynakları koruyarak, daha fazla sayıda insanın eğitsel ve rekreasyonel amaçlı olarak bu alanlardan faydalanmasını sağlar. Açık-yeşil alanı oluşturmada kullanılan grid sistemi aynı zamanda cadde ve yolları da oluşturmakta ve kullanıcılar kentin her bölgesinden açık-yeşil alanlara kolayca ulaşmaktadırlar. Yeşil örgünün daha iç kesimlerinde kamalarda olduğu gibi kırsal nitelikli alanlar yer almaktadır (Albayrak, 2006) (Şekil 2.4).

Şekil 2.4 New Kent'in yeşil örgü yapısı (Gicinc, 2015)

2.4.4 Yeşil kalp (green heart)

Yeşil kalp; kent ve yakın çevresindeki yerleşimleri bölgesel ölçekte birbirine bağlayan bir açık-yeşil alan sistemidir. Yeşil kalp sisteminde kentler merkezi bir açık alan etrafında halka oluşturacak şekilde yer almakta olup bu sistem Randstadt Modeli olarak da bilinmekte ve Hollanda'nın Rotterdam, Hague ve Utrecht gibi büyük kentlerini birbirine bağlayan çok merkezli bir planlama modelidir (Öztürk, 2004) (Şekil 2.5).

Şekil 2.5 Hollanda'nın yeşil kalp yapısı (Harrison, 2015)

2.5 Açık-Yeşil Alan Standartları

Açık-yeşil alan standardı, genelde kişi başına düşen açık-yeşil alanların m^2 miktarı olarak yani; kent üzerindeki yeşil doku barındıran alanların tümünün, kentin genel nüfusuna bölünmesi biçiminde ifade edilmektedir. Ancak bu ifade sadece niceliksel bir yaklaşımdır. Açık-yeşil alanların kapladığı alan kadar, sahip olduğu donanımları işlevselliği ve estetik özellikleri de önemlilik arz etmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

Açık-yeşil alanların kent dokusu içerisindeki diğer alan kullanımlarını yönlendiren, sınırlandıran, ayıran ya da birleştiren organik bir sistem olarak düzenlenmesi, kullanım amaçlarına uygun olarak da büyüklük, ulaşılabilirlik ve sunu çeşitliliği gereksinimlerini karşılaması planlamanın temel koşulları olmaktadır (Altunkasa, 2004).

Açık- yeşil alan standartlarını belirlemek oldukça güçtür. Çünkü alan büyüklüğünü etkileyen rekreatif alışkanlıkları, yeşil alanların kentlice kullanım sıklığı ve süresi, orada neler yapılmak istendiği gibi bir dizi etmeni net olarak saptamak eziyetli ve maliyetli bir süreçtir. Ayrıca büyüklük standartları zaman içinde değişir. Toplumun alışkanlıklarındaki, ekonomik ve sosyal statülerdeki zamanla ortaya çıkan farklılıklar açık-yeşil alan kullanımında ve talebinde değişime neden olmaktadır (Aydemir vd., 2004).

Açık-yeşil alan standartları, ülkeden ülkeye olduğu kadar ülkedeki kentler arasında da değişebilen bir olgudur. Her ülkede ulusal ölçekte belirlenen standartlar minimum düzeydedir. Yerel yönetimlerin bu değerlerden hareketle kendi ölçütlerini belirlemesi gerekir çünkü her kentin toplumsal ve fiziksel gereksinimleri ve özellikleri farklıdır. Bu düşüncenin temelinde açık-yeşil alanlara yönelik hazırlanan gerçek standartlar, planlanan kentin/bölgenin özelliklerine göre belirlenmelidir.

2.5.1 Çeşitli ülkelere ait açık-yeşil alan standartları

Açık-yeşil alan standartları ülkeden ülkeye değişmekte olup çalışma kapsamında Amerika ve Avrupa'ya ait standartlar değerlendirilmiştir.

2.5.1.1 Amerika açık-yeşil alan standartları

Çetiner'e (1991) göre Amerika kentlerinde nüfus büyüklüğüne göre değişen açık-yeşil alan standartları uygulanmaktadır. Nüfusu 500.000'den büyük kentlerde kişi başına 20 m²'lik, nüfusu 1.000.000'dan büyük kentlerde ise kişi başına 13 m²'lik açık-yeşil alan önerilmektedir. Görüldüğü gibi; nüfus arttıkça, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı azalmaktadır (Levend, 2008).

Harris and Dines'e (1988) göre Amerika'da, açık-yeşil alan planlama ve düzenleme yaklaşımının bir bütünlük içerisinde ele alındığı ve açık-yeşil alanların yerleşim düzeylerine göre kademelendirildiği görülmektedir. Yaklaşık 5.000 kişinin yaşadığı ilköğretim ünitesinde oluşturulacak parkın minimum büyüklüğü 6,7 ha olarak belirlenmiştir. Nüfus büyüklüğü 20.000 kişi olarak kabul edilen mahalle ünitesi için 7,7 ha büyüklüğünde park alanı önerilmiştir (Aksoy,2001).

Yıldızcı'ya (1982) göre kent ünitesi düzeyinde standart olarak; kent yoğunluğunun 250 kişi/ha olması düşüncesi ile kişi başına 40 m²'lik açık-yeşil alan önerilmiştir. Bu standart sadece kent içinde ve kent çevresinin hemen yakınında yaşayanlar içindir (Aksoy, 2001).

Amerika kentlerinden bazılarının mevcut açık-yeşil alan durumları ve kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları;

- Montreal Urban Community verilerine göre Montreal kenti 177 km²'lik bir alana 1.017.665 kişilik bir nüfusa sahiptir. Kent yoğunluğunun 58 kişi/ha

olduğu Montreal kentinde kişi başına 21,6 m²'lik açık-yeşil alan düşmektedir. Bu değer de kent alanının %13,1'ine eşdeğerdir (Aksoy,2001).

- New York City Parks Department verilerine (1997) göre Newyork kenti 833 km²'lik bir alana, 7.322.564 kişilik bir nüfusa sahiptir. Kent yoğunluğu 88 kişi/ha iken kişi başına 23,1 m²'lik açık-yeşil alan düşmektedir. Bu değer de kent alanının %20'sine eşdeğerdir (Aksoy,2001).

2.5.1.2 Avrupa açık-yeşil alan standartları

Çetiner'e (1996) göre Avrupa açık-yeşil alan standartları oluşturulurken kentsel doku içerisinde, çocuk oyun alanları, spor alanları, park işlevini gören açık-yeşil alanlar ve kentsel dokunun dışında yer alan yeşil kuşak zonları ele alınmıştır. Standartların temelinde; yerleşmeler büyüdükçe açık-yeşil alan gereksinimleri artar, kent doğadan uzaklaşır ve yaşam tarzı değişir düşüncesi vardır (Aksoy, 2001).

Yıldızcı'ya (1982) göre Avrupa kentlerinden bazılarının mevcut açık-yeşil alan durumları ve kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları;

- Hollanda'nın Amsterdam kenti için kişi başına 15,5 m²'lik kentsel açık yeşil alan ve 30 m²'lik kent yakını yeşil zon önerilmiştir.
- İsveç'in Stockholm kenti için kişi başına 39,4 m²'lik kentsel açık-yeşil alan ve 48,1 m²'lik kent yakını yeşil zon önerilmiştir.
- İtalya'nın Roma kenti için kişi başına 27,8 m²'lik kentsel açık-yeşil alan ve 18 m²'lik kent yakını yeşil zon önerilmiştir.
- İngiltere'de ise kişi başına 70 m²'lik kentsel açık-yeşil alan ve 8 m²'lik kent yakını yeşil zon önerilmiştir.
- Almanya'nın Berlin kenti 891 km²'lik bir alanda 3.471.418 kişilik bir nüfusa sahiptir. Kent yoğunluğu 39 kişi/ha iken kişi başına 27 m²'lik açık-yeşil alan düşmektedir. (Aksoy, 2001).

Avrupa ülkelerindeki kentsel açık-yeşil alanlar; Avusturya'nın Salzburg kentinde yaklaşık % 60, İsveç'in Örebro kentinde % 20, Macaristan'ın Budapeşte kentinde % 16, İngiltere'nin Birmingham kentinde % 14 ve Belçika'nın Anvers kentinde % 11 oranındadır (Hepcan, 2013).

Çeşitli ülkelere ait açık-yeşil alan standartlarının karşılaştırılması (Çizelge 2.2, Çizelge 2.3 ve Çizelge 2.4).

Çizelge 2.2 Çeşitli ülke ve kentlerdeki açık-yeşil alan standartlarının karşılaştırılması
(Demir, 2004)

Açık-Yeşil Alanlar	AMERİKA (m ² / kişi)	AMSTERDAM (m ² / kişi)	STOCKHOLM (m ² / kişi)	İNGİLTERE (m ² / kişi)	FRANSA (m ² / kişi)	ROMA (m ² / kişi)	VARŞOVA (m ² / kişi)
Çocuk Oyun Alanları	-	-	5,6	-	3,5	3,2	-
Mahalle ve Semt Parkları	3,9	-		20	4,2	5,5	15
Kent Parkları	13-20	9	23,8	40	10	11,6	5,3
Kent Yakını Yeşil Zon	60	30	48,1	8	10	18	17,5
Spor Alanları	-	6,5	10	10	8	7,5	7,5
TOPLAM	77-84	45,5	87,5	78	35,7	45,8	45,3

Çizelge 2.3 Çeşitli ülkelerdeki açık-yeşil alanlar ve spor alanlarına ilişkin uygulamalar, öneri standartlar (NRPA, 1965; IARP, 1968; Ersoy, 2009)

Açık-Yeşil Alanlar	A.B.D ²	ALMANYA	AVUSTURYA	FRANSA ³	HOLLANDA	İNGİLTERE	İTALYA ⁴	PORTEKİZ ⁵
Komşuluk Parkı	10	5,8	-	5	3,5	-	3	5
Semt parkı	10	8	8	-	-	-	3,5	5
Kent parkı	20	15	20	13	7,0-9,0	20	5,5	3
Kentsel Yakın Çevre Parkı	60	48	-	12	20	40	-	3,5
Bölge Parkı	260	78	40	75	25-30	-	-	10
Çocuk Oyun Yeri	1	0,5-2,5	-	-	-	-	1	2
Çocuk Bahçeleri	5,0-6,0	-	6	5	4	10	4	2
Spor Alanları	-	4,5-5	16	8	6,5	-	6	5

Kaynaklar; 2*NRPA, 1965; 3*IARP, 1968; 4* Bölge Kanunu Standartları; 5* Planlama Bakanlığı Standartları.

Çizelge 2.4 Çeşitli ülke ve kentlerde kişi başına düşen dinlenme, spor ve oyun alanları (Çetiner, 1972; Öztürkcan ve Tunçel, 1977)

	HOLLANDA (Amsterdam)	İSVEÇ (Stockholm)	ALMANYA (Hamburg- Hannover)	İNGİLTERE (YeniŞehirler- Hook)	FRANSA (Optimum)	A.B.D	İTALYA (Roma) (min.)	POLONYA
Alan Cinsleri				5	10	-	-	
Ayrıncı Yeşil	25-30	24	5	Toplam 32 ha	-	60	18	
Ev Bahçeleri	5	5,8	24	-	2,9-4,3	10	3,2	6
Çocuk Bahçeleri	-	5	-	2	4,3			1,5
Oyun Alanları								
Okul Oyun Alanları	-	10	-	4	2			
Spor Alanları	6,5	5	4,35 - 9	24	5,9			4
Mezarlıklar								4
Mahalli Parklar					9-12,5	-		
Şehir Parkları	6,9	23,8	-	20 -	4,2	10	5,5	3
Büyük Parklar		48	-	40 - 40	-	20	11,6	
Çeşitli Tesisler	6,6	5	-	10 -	8	-	7,5	

2.5.2 Türkiye'ye ait açık-yeşil alan standartları

Ülkemizde kentsel dış mekanların düzenlenmesine yönelik çalışmaların başlaması ile birlikte kentsel açık-yeşil alanlara yönelik yasal düzenlemeler hazırlanarak bazı standartlar önerilmiştir (Çizelge 2.5). Söz konusu açık-yeşil alan standartları;

- 21.06.1933 tarih ve 2433 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2290 sayılı Yapı Yolları Kanunu'nun 4.maddesi gereği getirilen kişi başına 4 m²'lik açık-yeşil alan (2290 Yapı Yolları Kanunu, 1933),
- 1956 yılı 6785/1605 sayılı İmar Kanunu'nun 28. maddesi gereğince kişi başına 7 m²'lik açık-yeşil alan (6785/1605 sayılı İmar Kanunu,1956),
- İmar İskan Bakanlığı İmar İşleri Genel Müdürlüğü Yüksek Kurulu'nun 22.12.1975 tarihli genelge gereği, Metropoliten Alan Nazım Planı'nda, iskana açılan alanlarda geliştirilecek uygulama planlamasında kişi başına 9,25 m²'lik açık-yeşil alan (Metropoliten Alan Nazım Plan,1975),

- 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3194 Sayılı İmar Kanununun yürürlüğe giren Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde kişi başına 7 m²’lik açık-yeşil alan (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985),
- 1985 tarihli yönetmeliğin 02.09.1999 tarihli ve 23804 sayılı Resmi Gazete’de yapılan değişikliklerle birlikte kişi başına 10 m²’lik açık-yeşil alan standardı kabul edilmiştir. Belediye ve Mücavir alan sınırları dışında yapılacak olan planlamalarda ise aktif açık-yeşil alan miktarı 14 m² alınmak suretiyle belirtilmiştir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999).

Kentsel açık-yeşil alanlar 3194 Sayılı İmar Kanununun 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde; aktif açık-yeşil alanlar ve diğer açık-yeşil alanlar olarak iki grupta tanımlanmıştır (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985).

Aktif açık-yeşil alanlar; toplumun yararlanması için ayrılan düzenlenmiş parklar ve dinlenme alanları, çocuk bahçeleri ve oyun alanlarını kapsayan kullanımlardır (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985).

Diğer açık-yeşil alanlar ise; halkın doğrudan kullanabilecek ya da dolaylı olarak yararlanabilecekleri ancak aktif açık-yeşil alanların fonksiyonlarına genellikle sahip olmayan; orman alanları, ağaçlandırılacak alanlar, makilik, fundalık, çalılıklar, fuar, panayır, festival alanları, mezarlıklar vb. gibi alanlardır (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985).

Çizelge 2.5 Ülkemizde kentsel açık-yeşil alanlara yönelik yasal düzenlemeler

Ülkemizde Kentsel Açık-Yeşil Alanlara Yönelik Yasal Düzenlemeler					
1933-1956 Yılları Arası; 2290 Sayılı Yapı Yolları Kanunu					
2290 Sayılı Yapı Yollar Kanunu ile Yeşil Alanlar					Toplam
Koru	Çayır	Göl	Oyun Alanı		4 m² / kişi
1956-1985 Yılları Arası; 6875 /1605 Sayılı İmar Kanunu, 06.07.1956 Tarihli Resmi Gazete					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeler (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	
1,50 m² / kişi	2,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	1,50 m² / kişi	7,00 m² / kişi
1956-1985 Yılları Arası; Metropoliten Alan Nazım Plan, 22.12.1975 Tarihli Genelge					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeler (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	
1,5 m² / kişi	2,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	3,75 m² / kişi	9,25 m² / kişi
1985-1999 Yılları Arası; 3194 Sayılı İmar Kanunu, 02.11.1985 Tarihli ve 18916 Sayılı Resmi Gazete					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeler (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	
1,5 m² / kişi	2,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	1,50 m² / kişi	7,00 m² / kişi
1999'dan Günümüze; 3194 Sayılı İmar Kanunu, 02.09.1999 Tarihli ve 23804 Sayılı Resmi Gazete					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeler (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	
1,50 m² / kişi	2,00 m² / kişi	2,00 m² / kişi	1,00 m² / kişi	3,50 m² / kişi	10,00 m² / kişi
Yukarıdaki tablo; 2290 Sayılı Yapı Yolları Kanunu,1933; Metropoliten Alan Nazım Plan,1975; 6785/1605 ve 3194 Sayılı İmar Kanunu 1956, 1985, 1999; Yıldızcı, 1982 ve Aksoy,2001'den yararlanılarak hazırlanmıştır					

2.5.3 Kentlerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları

Metropoliten kent planlamalarında açık-yeşil alan standartları, gerek dünya üzerinde gerekse Türkiye’de kesin ve net bir değer göstermemektedir. Bu belirsizliğin ekonomik, kültürel ve sosyal anlamda çeşitli sebepleri olmakla birlikte, dünya üzerindeki açık-yeşil alan standardının ülkelerin gelişme düzeylerine orantılı olarak artış gösterdiği açıktır (Karagüler, 2008).

Ülkemiz ve dünya kentlerinde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları, % oranları ve açık-yeşil alanlara erişim eksiklikleri %'leri aşağıda verilmiştir (Çizelge 2.6, Çizelge 2.7, Çizelge 2.8, Çizelge 2.9, Çizelge 2.10 ve Çizelge 2.11).

Çizelge 2.6 Kentlerde kişi başına düşmesi gereken açık-yeşil standartları (Khalil, 2014)

KENTLERDE KİŞİ BAŞINA DÜŞMESİ GEREKEN AÇIK-YEŞİL STANDARTLARI		
Birlikler	Açık-Yeşil Alan Miktarı (m ²)	Referans
Dünya Sağlık Örgütü (WHO)	9,00 (min.)	(Saz and Rausell, 2008)
Amerika Bileşik Devletleri Sağlık Bölümü (HHS)	18,00	(Laghai and Bahmanpour, 2012)
Avrupa Birliği (EU)	26,00	(Vlad and Bratsanu, 2011)
Birleşmiş Milletler (UN)	30,00	(Laghai and Bahmanpour, 2012)
Türkiye	10,00	(3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999)
Kaynaklar; 3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999; Saz and Rausell, 2008; Vlad and Bratsanu, 2011 ve Laghai and Bahmanpour, 2012		

Çizelge 2.7 Çeşitli ülkelerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları 26 m² ve aşağı olan kentler (Morar et al., 2014)

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARLARI 26 M ² VE AŞAĞI OLAN KENTLER		
Şehir	Nüfus	Kişi Başına Düşen Açık-Yeşil Alan Miktarı (m ²)
Buenos Aires	2.891.082	1,90
Tokyo	13.222.760	3,00
Barcelona	1.621.537	5,60
Malaga	568.305	7,79
Santiago (Chile)	6.026.797	10,00
Sarajevo	321.000	11,00
Toronto	2.615.060	12,60
Salzburg	148.521	13,44
Madrid	3.284.110	14,00
Turin	905.352	19,44
Birmingham	992.400	20,00
New York	8.244.910	23,10
Kaynaklar; Levent and Nijkamp, 2004; Haq, 2011; Vázquez, 2011 ve Morar et al., 2014		

Çizelge 2.8 Çeşitli ülkelerde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları 26 m² ve üzeri olan kentler (Morar et al., 2014)

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARLARI 26 M² VE ÜZERİ OLAN KENTLER		
Şehir	Nüfus	Kişi Başına Düşen Açık-Yeşil Alan Miktarı (m²)
Rennes	206.604	25,27
Ljubljana	255.115	25,97
Rotterdam	615.752	28,30
Bern	125.681	30,51
Montpellier	255.08	33,00
Berlin	3.501.872	37,84
Dublin	525.383	40,00
Victoria – Gasteiz	242.223	20,00
Genoa	606.07	49,39
Antwerp	493.517	51,50
Curitiba (Brazil)	1.764.540	52,00
Nantes	283.025	57,00
Alphen van den Rijn	72.674	57,15
Budapest	1.740.041	61,80
Krakow	756.666	65,45
Lodz	750.125	65,60
Warsaw	1.716.855	68,49
Leipzig	535.316	93,65
Helsinki	600.551	102,86
Zurich	376.088	111,91
Marseilles	850.602	118,22
Vienna	1.598.626	125,44
Espoo	250.511	140,00
Edinburgh	477.66	144,59
Kaynaklar; Levent and Nijkamp, 2004; Haq, 2011; Vázquez, 2011 ve Morar et al., 2014		

Çizelge 2.9 Çeşitli ülkelerde açık-yeşil alanların kent alanındaki %'lik oranları (World Cities Culture Report, 2013)

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE AÇIK-YEŞİL ALANLARIN KENT ALANINDAKİ % 'LİK ORANLARI	
Şehir	Açık-Yeşil Alanların Kent Alanındaki %'lik Oranı
Amsterdam	% 13
Berlin	% 14.4
Bogota	% 4.4
Buenos Aires	% 8.9
Hong Kong	% 41
Istanbul	% 1.5
Johannesburg	% 24
London	% 38.4
Los Angeles	% 6.7
Montréal	% 14.8
Mumbai	% 2.5
New York	% 14
Paris	% 9.4
Rio de Janeiro	% 29
Seoul	% 2.3
Shanghai	% 2.6
Singapore	% 47
Sydney	% 46
Tokyo	% 3.4
Toronto	% 12.7

Çizelge 2.10 Türkiye’deki kentlerde kişi başına düşen aktif açık-yeşil alanlar

TÜRKİYE’DEKİ KENTLERDE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		
Şehir	Aktif Açık-Yeşil Alan Miktarı (m ²)	Referans
Aksaray	4,91	(Akbulut ve Önder, 2011)
Adana	0,65	(Altunkasa, 2004)
Ankara	4,00	(Ankara Valiliği, 2012)
Antalya	4,40	(Ortaçeşme, 2005)
Antakya	4,44	(Çinçinoğlu ve Güçlü, 2009)
Aydın	2,07	(Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 2011)
Balıkesir	3,60	(Aydın ve Öztekin, 2010)
Bursa	4,23	(Bursa Büyükşehir Belediyesi, 2014)
Denizli	7,03	(Denizli Valiliği, 2010)
Eskişehir	4,62	(Uz, 2005)
Erzurum	0,76	(Yıldız vd., 2011)
Isparta	3,00	(Gül ve Küçük, 2001)
İstanbul	2,00	(Aksoy vd. 2009)
İzmir	3,56	(Orij, 2015)*
Kahramanmaraş	1,30	(Yaman ve Doygun, 2014)
Kastamonu	1,04	(Öztürk ve Özdemir, 2013)
Kayseri	5,44	(Öztürk, 2004)
Ordu	3,07	(Atabeyoğlu ve Bulut, 2012)
Sivas	1,6	(Ökmen, 2001)
Trabzon	8,81	(Trabzon Belediyesi, 2012)
Yukarıdaki tablo; Gül ve Küçük, 2001; Ökmen, 2001; Altunkasa, 2004; Öztürk, 2004; Ortaçeşme, 2005; Uz, 2005; Aksoy vd., 2009; Çinçinoğlu ve Güçlü, 2009; Aydın ve Öztekin , 2010; Denizli Valiliği, 2010; Akbulut ve Önder , 2011; Yıldız vd., 2011; Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 2011;Ankara Valiliği, 2012; Trabzon Belediyesi, 2012 ;Atabeyoğlu ve Bulut , 2012; Öztürk ve Özdemir, 2013; Yaman ve Doygun , 2014 ve Bursa Büyükşehir Belediyesi, 2014'ten yararlanılarak hazırlanmıştır. * İzmir kenti verisi Dr. tez kapsamında bulunmuştur.		

Çizelge 2.11 Çeşitli ülkelerde vatandaşların açık-yeşil alanlara erişim eksikliklerinin %'lik oranları (OECD, 2013)

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE VATANDAŞLARIN AÇIK-YEŞİL ALANLARA ERİŞİM EKSİKLİKLERİNİN % 'LİK ORANLARI	
Şehir	Açık-Yeşil Alanlara Erişim Eksikliğinin %'lik Oranı
Avusturya	% 9
Belçika	% 12
Çek Cumhuriyeti	% 17
Danimarka	% 3
Estonya	% 11
Finlandiya	% 4'ten az
Fransa	% 9
Almanya	% 14
Yunanistan	% 25
Macaristan	% 11
İrlanda	% 9
İtalya	% 17
Lüksemburg	% 6
Hollanda	% 13
Norveç	% 2
Polonya	% 14
Portekiz	% 20
Slovakya	% 19
Slovenya	% 9
İspanya	% 17
İsveç	% 4
Türkiye	% 33
Birleşik Krallık	% 9

2.6 Açık-Yeşil Alan Stratejileri

2.6.1 Temel kavramlar

Strateji: Strateji etimolojik olarak Latince yol, çizgi ve nehir yatağı anlamındaki “Stratum” kökünden gelmekte ve esas itibariyle askeri bir terim olarak literatüre girmiştir. Bu manada strateji bir ülkenin askeri, ekonomik, siyasi vb. her türlü imkan ve kabiliyetlerinin milli menfaatler doğrultusunda ve eşgüdümlü olarak kullanılabilmesini ifade eder (Aşgın vd., 2006).

Çevik’e (2001) göre strateji günümüzde her alanda kullanılmaktadır. Strateji ile aslında ifade edilmek istenen; belirlenmiş veya hedefin başarılması için insan ve insan dışı araçların tümünün kullanılması ile izlenecek yol ve yöntemlerdir. Günlük dilde bile insanların kendi gelecekleri ile ilgili özellikle bir sorunun çözümü konusunda izlenecek yol ve yöntemlerle ilgili bu sözcüğü kullandıkları görülmektedir (Özer, 2015).

Bütüncül bir yaklaşımla strateji; örgüte yön vermek ve rekabet üstünlüğü sağlamak amacıyla, örgüt ve çevresini sürekli analiz ederek uyum sağlayacak amaçların belirlenmesi, faaliyetlerin planlanması ve gerekli araç ve kaynakların yeniden düzenlenmesi süreci olarak tanımlanabilir (Aşgın vd., 2006).

Plan ve Planlama: Plan, bir karar ya da kararlar toplamıdır. Koçel’e (1993) göre bu karar ya da kararların özelliği, gelecek zaman dilimleri içerisinde ulaşılmak veya gerçekleştirilmek istenen belli nokta veya durumlara işaret ediyor olmasıdır. Dolayısıyla plan, bugünden gelecekte nereye ulaşılmak ve nelerin gerçekleştirilmek istenildiğinin kararlaştırılmasıdır şeklinde tarif edilebilir (Demir ve Yılmaz, 2010).

Planlama, geleceğe yönelik olarak, istenilen hedeflere ulaşmak amacıyla, sistemli eylem programları hazırlama süreci olarak tanımlanabilir (Ersoy, 2008).

Gözlükaya’ya (2007) göre planlama önceden belirlenmiş hedeflerin gerçekleştirilmesine dönük olarak kaynakların harekete geçirilmesi, etkin olarak kullanımı ve sonuç almaya yönelik bilgi temelli bir çabadır (Demir ve Yılmaz, 2010).

Misyon: Kişi veya topluluğun üstlenmiş olduğu özel görev anlamına gelen misyon, örgütün çalışma alanını ve varlık sebebini ortaya koyarak örgüte farklı bir içerik kazandırır. Bir kuruluşun misyonu, o kuruluşun; ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade etmelidir (Aşgın vd., 2006).

Stratejik planın dokümanının temelini oluşturan misyon bildirimi kuruluşun üst yönetimi tarafından planlama ekibi ile birlikte geliştirilmelidir. Misyon bildirimi; a) kısa, açık ve net olmalı, b) hizmetin amacını tanımlamalı, c) hizmetin kime verildiğini belirtmeli, d) kuruluşun sunduğu hizmeti tanımlamalıdır (DPT, 2006).

Vizyon: Akdemir'e (1998) göre bir organizasyonun halen bulunduğumuz yeri göz önüne alıp, kurumun değer, ilke ve inançlarını ortaya koyarak gelecekte ulaşılmasını öngördüğümüz nihai hedefin yönünü çizmek, değişim için gerekli bakış açısını oluşturmak ancak vizyon bildirimiyle mümkündür. Bu manada vizyon; kurum veya kuruluşun gelecekte ne olmak istediğini belirleyen somut bir gelecek görüntüsüdür (Aşgın, 2008).

Güçlü ve iyi ifade edilmiş bir vizyon; a) idealist, b) özgün, c) çekici, d) kısa ve akılcı, e) ilham verici ve iddialı, f) gelecekteki başarıları ve ideal olanı tanımlayıcı özelliklere sahip olmalıdır (DPT, 2006).

İlkeler: Kuruluşun temel değerlerini ifade eden ilkeler, kurumun davranışlarını belirleyen, her türde politikanın geliştirilmesi ve yürütülmesinde rehberlik eden faktörlerden oluşur. İlkeler, örgüt vizyon ve misyonunun gerisinde yatan değer ve inançların temeli olduğundan Stratejik Yönetim için örgütün ilkelerini ortaya koyması çok önemlidir. İlkeler; kişilerle, kurumun karar alma ve hizmet etme süreçleriyle ve de kurumun performanslarıyla ilişkilidir (Aşgın vd., 2006).

Amaçlar: Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulaması ile elde edilecek sonuçları ifade eder. Etkili bir stratejik amaç; a) kuruluşun misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunmalı, b) misyon, vizyon ve ilkelerle uyumlu olmalı, c) iddialı, gerçekçi ve ulaşılabilir olmalı, d) ulaşılmak istenen sonuçları açık bir şekilde ifade etmeli, e) hedefler için bir çerçeve çizmeli, f) durum analizi sonuçlarına göre şekillenmeli, g) orta vadeli bir zaman dilimini kapsamalı, h) önemli dışsal değişiklikler olmadığı sürece değiştirilmemelidir (DPT, 2006).

Hedefler: Hedefler, stratejik amaçların gerçekleştirilebilmesi için ortaya konulan spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler, stratejik amaçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Bu nedenle, hedefler ulaşılması öngörülen çıktılara dönük, ölçülebilir alt amaçlardır. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir (DPT, 2006).

Faaliyetler ve Projeler: Planlanan hedeflere ulaşabilmek için yapılacak faaliyetlerin ve tahsis edilecek kaynakların ayrıntılı dökümünün yapıldığı, yer ve zamanlarının belirlendiği, kim tarafından yapılacağı ve önceliklerin belirlendiği detaylı metinler hazırlanır. Bunlara, proje veya detaylı planlarda denir. Bu belgeler, stratejik plan hiyerarşisine bağlı kalarak bizzat uygulayıcıların yapacağı işleri belli eder (Güner, 2005).

Performans Göstergeleri: Performans göstergeleri, kamu idarelerince stratejik amaç ve hedefler ile performans hedeflerine ulaşmak amacıyla yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan araçlardır. Performans göstergeleri temel olarak girdi, çıktı, sonuç, verimlilik, etkililik ve kalite göstergelerinden oluşmaktadır (Yılmaz, 2007).

SWOT: Kuruluşun çevresi ile etkileşim içinde sistematik olarak incelendiği bir yöntemdir. Bu kapsamda kuruluşun içsel olarak güçlü ve zayıf yönleri ile dışsal etkenlerden kaynaklanan fırsatlar ve tehditler belirlenir. Bu yaklaşım, planlama yapılırken kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri ile karşı karşıya olduğu fırsat ve tehditleri analiz etmeyi ve geleceğe dönük stratejiler geliştirmeyi ifade eder (DPT, 2006).

Stratejik Planlama ve Stratejik Yönetim: Stratejik planlama bir örgütün günlük faaliyetlerine yön ve anlam sağlayan bir araç olup örgütün değerlerini, mevcut durumunu ve çevresini değerlendirip bu faktörleri örgütün arzulanan gelecek durumuyla ilişkilendiren sistemli bir yönetim anlayışına sahip olmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır (Gürer, 2006).

Bircan'a (2002) göre stratejik planlama;

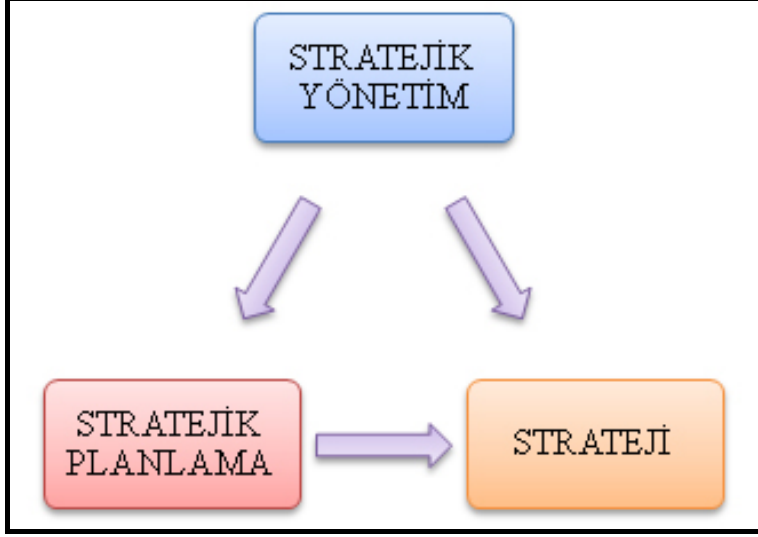
- Bir yönetim planlaması modelidir,
- Yaygın olarak kullanılan bir karar verme aracıdır,
- Giderek artan hızlı değişim ve gelişmelere uyum sağlamak için, her türlü yatırım yapma ve geleceği tanımlamadır,
- Ulusal kaynakların yönetim ve denetiminin gerçekleştirilmesi, üretim ve insan gücünün geliştirilmesi konusunda teknolojik yetersizliğin önlenmesi amacıyla yönelik bir makro planlama aracıdır,
- Kurum veya şirket açısından bir mikro planlama modelidir,
- İşletme, kurum veya kuruluşun beş, on veya daha fazla yılda nerede olmak istediğinin açıklıkla belirlenmesi sürecidir.

Stratejik planlamayı bir süreç olarak tanımlarsak stratejik plan bu sürecin sonucunda ortaya çıkan üründür.

Stratejik yönetim, bir organizasyonun amaçlarına ulaşabilmesi için etkili stratejiler geliştirmesini, bunların planlanmasını, uygulanmasını ve kontrolünü ifade eder. Stratejik yönetimin asıl amacı stratejiler oluşturmak, bunları uygulamak ve sonuçlarını denetlemektir (Aktan, 2008) .

Stratejik yönetim öncelikle kuruluşun misyonunu, vizyonunu, amaçlarını ve bunlara ulaşmayı mümkün kılacak yöntemleri belirlemeyi gerektirir. Bu, uzun vadeli ve geleceğe dönük bir bakış açısı ile yapılmalıdır. Stratejik yönetimin esas işlevi; bizim işimiz nedir ve ne olmalıdır sorularını sorarak misyonu ortaya koymak ve belirlenen amaçlar doğrultusunda alınan kararların istenilen sonuçları vermesini sağlamaktır. Dolayısıyla stratejik yönetim süreci, örgütün ne yapması ve nereye gitmesi gerektiği üzerinde kararlara ulaşmayı gerektirir (Aşgın, 2008).

Stratejik yönetim, stratejik planlama ve strateji arasındaki ilişki aşağıdaki gibi özetlenebilir (Gözlükaya, 2007) (Şekil, 2.6).

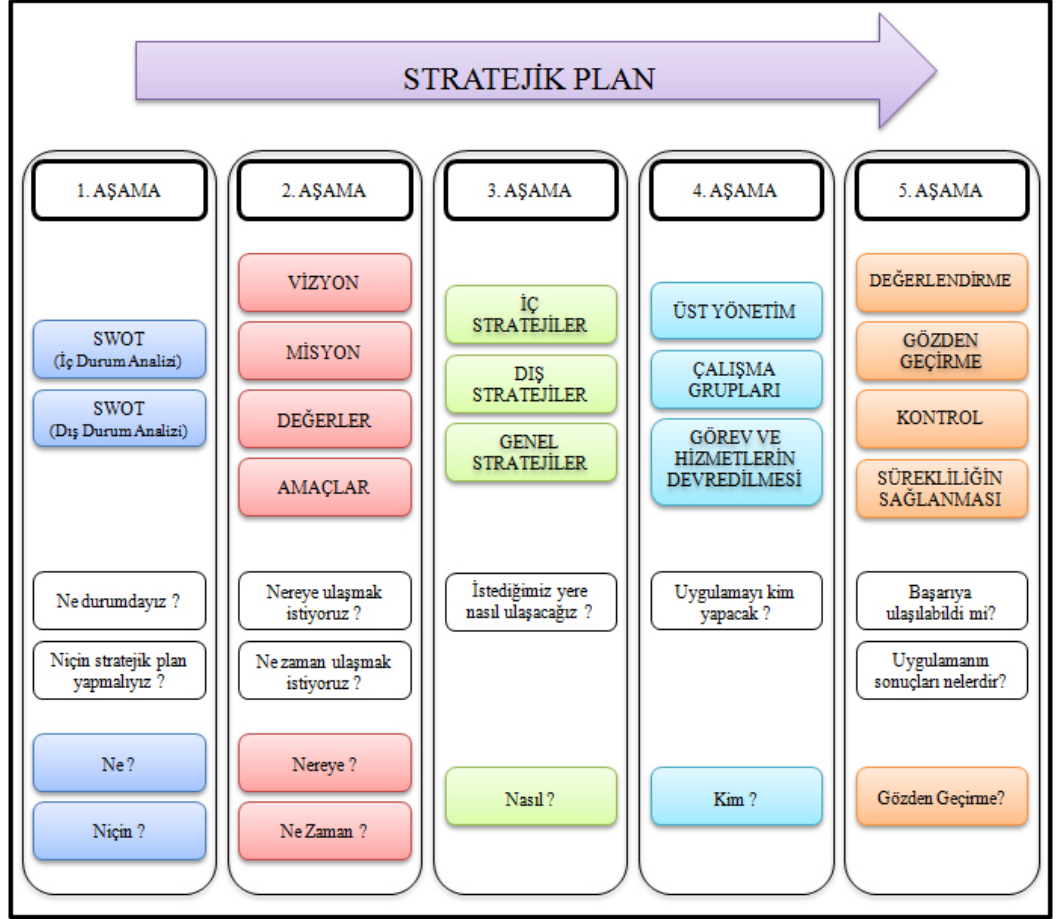

Şekil 2.6 Stratejik Yönetim, Stratejik Planlama ve Strateji ilişkisi (Gözlükaya, 2007)

Stratejik yönetim süreci genel olarak, planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarından oluşur (Çizelge 2.7). Öncelikle amaçlara uygun olarak stratejiler geliştirilir, sonrada bu stratejilerin uygulanması ve sonuçlarının kontrol edilerek değerlendirilmesi aşamaları gerçekleştirilir. Stratejik yönetim sürecinde esasen üç aşama söz konusudur (Aktan, 2008).

- **Stratejilerin Geliştirilmesi ve Stratejik Planlama Aşaması:** Bu aşamada üst yönetim tarafından organizasyonda iç ve dış durum değerlendirilmesine yönelik SWOT analizi yapılır. Yine bu aşamada organizasyonun vizyon ve misyon bildirileri hazırlanarak organizasyonda ortak amaç, ilke ve değerler ortaya konulur. Stratejik planlamada en önemli konu stratejik kararların alınması ve strateji seçimlerinin yapılmasıdır (Aktan, 2008).
- **Stratejilerin Uygulanması:** İkinci aşamada üst yönetimin sorumluluğunda ve özellikle orta kadame yöneticiler ile işbirliği yapılarak stratejilerin uygulanmasına geçilir. Bu aşamada daha önce belirlenen strateji ve aksiyon planlarının uygulaması yapılır (Aktan, 2008).

- **Uygulanan Stratejilerin Gözden Geçirilmesi ve Denetimi:** Üçüncü aşamada yapılan uygulamaların sonuçları gözden geçirilerek stratejik planlamada gerekirse değişiklikler yapılır (Aktan, 2008).

Şekil 2.7 Stratejik yönetim süreç akım şeması (Aktan, 1999)

2.6.2 Açık-yeşil alan stratejisi

Açık-yeşil alanların geleceğe yönelik planlanması ve yönetilmesi, özel süreçleri bünyesinde barındıran stratejik düşünce temelleri (koruma, geliştirme ve sürdürülebilirlik) üzerinde kurgulanmış, uygulanabilir nitelikte, amaca uygun politikalardan oluşmaktadır.

Yerel yönetimlerin sahip oldukları kaynakları kullanarak; açık-yeşil alanların mevcut ve geleceğine yönelik konularında (bakım, onarım, yönetim vb.) hedeflerin belirlenmesi, planların yapılabilmesi için bölgesel/ulusal ve uluslararası

nitelikte geçerliliği olan disiplinler arası çalışmalar yürütmesi ve stratejiler geliştirmesi gerekmektedir (CABE, 2004).

Açık-yeşil alan stratejisi toplumun ihtiyaçları doğrultusunda açık-yeşil alanların nitelik ve niceliğinin artırılması, korunması ve yönetilmesine yönelik hedefleri içeren, yerel ve bölgesel politikalar ile desteklenmiş, kentlerin vizyonlarını oluşturan farklı disiplinlere ait stratejiler ile birlikte hareket eden stratejiler bütünüdür (CABE, 2004).

Açık-yeşil alan stratejisi tüm kentsel açık-yeşil alanları ilgilendiren, açık-yeşil alan sistemlerinin mevcut durumlarını, potansiyel değerlerini ve sorunlarını çözmeye yönelik hedefleri ortaya koyan, kentin kalkınma politikalarına yön veren ve gelecekteki vizyonunu oluşturan, topluma hizmet eden farklı politikalar ile entegre olmuş, yönetim ve geliştirme prensiplerini içeren stratejiler bütünüdür (Costa et al., 2008).

Açık-yeşil alan stratejisini; kentsel açık-yeşil alanların nitelik, nicelik ve ulaşılabilirlik durumlarını, potansiyel değerlerini ve sorunlarını analiz eden, koruma ve geliştirme temeline dayandırılmış yerel ve ulusal politikalarla desteklenmiş, kent halkının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik farklı stratejiler ile birlikte hareket eden ve geleceğe yönelik kararları içeren stratejiler bütünüdür.

Açık-yeşil alan stratejileri genel bir politika olup kentlerin sürdürülebilir kalkınma düşüncelerinin gelişmesine olanak sağlayan birçok faktörün bir arada bulunduğu ve kentlerin geleceğine yönelik hedeflerine ulaşması için gerekli yöntemleri ve çalışmaları kapsamaktadır. Stratejilerinin amacı; açık-yeşil alanların geleceğini korumak, kentsel yaşam kalitesini ve kentsel çekicilik değerini arttırmaktır (Costa et al., 2008).

Açık-yeşil alan stratejisinde en önemli olan; stratejinin neyi kapsadığının net bir şekilde belirlenmesi ve diğer açık alan stratejileri (alt ve üst yapı, ulaşım vb.) ile farkının ortaya konmasıdır. Açık-yeşil alan stratejisi birçok farklı kategoriye bünyesinde barındırabilir. Bunlar; parklar ve bahçeler, çocuk ve gençlere yönelik alanlar, yeşil koridorlar, hobi bahçeleri ve kent çiftlikleri, mezarlıklar ve şehitlikler, doğal ve yarı doğal alanlardır. Ayrıca her bir kategori kendi içerisinde alt kategorileri oluşturacak şekilde stratejik hedefler belirlenebilir (CABE, 2004).

Açık-yeşil alan stratejileri oluşturulurken izlenen süreçler şu şekilde tanımlanır;

- **Hazırlık Aşaması:** Çalışmanın ilk aşamasıdır, koşullara göre 2 ile 4 aylık bir süreci kapsamaktadır. Bu aşamada sırasıyla; resmi izinlerin alınması, ilgili çalışma gruplarının oluşturulması (yerel yöneticiler, akademisyenler, uzmanlar vb.), farklı resmi ve özel kurumlar arası çalışma biriminin oluşturulması, topluma hizmet eden farklı stratejilerin ortaya konulması, konuyla ilgili literatür çalışmalarının gözden geçirilmesi, ön vizyonun ve taslağın oluşturulmasını kapsamaktadır.
- **Bilgi Toplama ve Analiz Aşaması:** Çalışmanın ikinci aşamasıdır, koşullara göre 6 ile 8 aylık bir süreci kapsamaktadır. Bu aşamada Coğrafi Bilgi Sistemlerinden (CBS) yararlanılarak bilgiler toplanır ve veri setleri oluşturulur. Bu veri setlerinde; merkezi ve yerel yönetimlerin öncelikleri; kentlerin demografik, coğrafi, tarihsel ve kültürel özellikleri, yönetim ve ekonomik yapısı, toplu ulaşım politikaları, açık-yeşil alanların standartları, karakteristik özellikleri ve bütçe kısıtlamalarının değerlendirildiği çalışmalar yer almaktadır.
- **Taslak Aşaması:** Çalışmanın son aşamasıdır, koşullara göre 6 ile 8 aylık bir süreci kapsamaktadır. Bu aşamada; toplanan bilgiler güncellenir, taslak planlar ve eylem planları hazırlanır, toplumsal destek alınarak strateji oluşturulur. Bu çalışmalar uzman kişiler tarafından yönetilmeli ve yönlendirilmelidir.

2.6.3 Çeşitli ülkelere ve kentlere ait açık-yeşil alan stratejileri

Ülkemizde açık-yeşil alanlara yönelik belirgin bir strateji bulunmayıp, yapılan araştırmalar açık-yeşil alan sistemleri oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

Çeşitli ülke ve kentlerin açık-yeşil alan stratejileri çalışmalarına ait örnekler Costa et al.'dan (2008) yararlanılarak aşağıda verilmiştir.

2.6.3.1 Jozsefvaros, Budapeşte (Macaristan)

Budapeşte'nin yasalarla desteklenmiş açık-yeşil alan sistemi ve stratejisi yoktur. Sadece koruma altına alınmış birkaç doğal peyzajı vardır. Jozsefvaros, Budapeşte'nin 23 ilçesinden biri olup kamusal alanları belediye ve merkezi hükümet sorumluluğundadır. İlçenin nüfusu 71.075, yüzölçümü 6,85 km², açık-yeşil alan miktarı 0,3 km² olup kişi başına 2 m² açık-yeşil alan düşmektedir. Açık-yeşil alanların ana problemleri; kalitesinin düşük ve erişebilirliklerinin az olması, koruma ve geliştirme bütçelerinin yetersizliği ve siyasi ilgisinin az olması, karşılaşılan bürokratik engeller ve bakım kaynaklı problemler, yapılaşmanın getirdiği olumsuzluklar ve planlama standartlarının olmayışıdır.

Açık-yeşil alan stratejisi: Hazırlanan strateji Macaristan'da yapılmış olan ilk açık-yeşil alan stratejisi olup stratejiyi destekleyecek yasal bir alt yapısı bulunmamaktadır. Strateji istenilen politik desteği görmemiş fakat kamuoyunun desteğini almıştır. Çalışmaya mülkiyet sahipleri ile başlanmış ve bölgedeki mülkiyet sahipleri üç gruba ayrılmıştır. Stratejinin en büyük handikabı ise Macaristan'daki diğer şehirlere örnek teşkil edecek nitelikte ve herkes tarafından kabul görececek şekilde hazırlanması zorunluluğudur. Söz konusu çalışma sekiz defa revize edilmiş olup; yerel forumlar, halkın katıldığı toplantılar, workshoplar, posterler, el ilanları, kitaplar basılarak politikacıların ve kamuoyunun açık-yeşil alanlara olan ilgisini arttırmıştır.

Vizyonu: Budapeşte'de yaşanabilir ve sürdürülebilir bölgeler yaratmaktır.

Misyonu: Kentlerde sosyal ve ekonomik dönüşüm için açık-yeşil alanları kullanmaktır.

Amacı: Bütünleştirilmiş açık-yeşil alan sistemleri ortaya koymak, nitelikli açık-yeşil alanlar oluşturmak, açık-yeşil alanlara erişebilirliği ve niceliğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapmaktır.

Stratejinin Ana Temaları: 2007 yılı sonunda açıklanan Budapeşte çevresel programı belediyeler düzeyindeki açık-yeşil alanların geliştirilmesine yönelik ilk yaklaşımdır. Bu program açık-yeşil alanların nitelik ve niceliklerini koruma ve sürdürülebilir yönetim anlayışı ile geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu stratejinin ana temaları; kentleşmenin yoğun olduğu yerlerde yeni açık-yeşil alanlar oluşturmak, atıl parkları canlandırmak, mevcut bakım verilerini güncelleştirmek, park koruma servislerini oluşturmak ve koruma altına alınan açık-yeşil alanları gözden geçirerek kapsama alanlarını genişletmektir.

2.6.3.2 Bydgoszcz (Polonya)

Bydgoszcz, Polonya'nın kuzeyinde, Brda ve Vistül nehirlerinin birleşme yerleri yakınında kurulmuştur. Kentin nüfusu 352.000, yüzölçümü 174,57 km², açık-yeşil alan miktarı 11,216 km² olup kişi başına 34 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Kentin açık-yeşil alanları tüm kentin yarısından fazlasını kaplamaktadır. Açık-yeşil alanlar kümelenmiş formda ve lineer özellik göstermekte, karakteristik yapısını; Myslecinek rekreasyon alanı, küçük ormanlar, şehir merkezine dağılmış parklar ve nehir kenarındaki diğer alanlar oluşturmaktadır.

Açık-yeşil alan stratejisi: Hazırlanan strateji ile kentin mevcut açık-yeşil alanlarının güncel durumlarının belirlenmesi ve bu işe ayrılacak kaynakların incelenmesine olanak sağlayan, kabul edilebilir ve uygulanabilir bir yaklaşım geliştirilmiştir. Bu stratejik yaklaşım sayesinde açık-yeşil alanların karakteristik özellikleri ve potansiyelleri ile ekonomik ve sosyal ihtiyaçları analiz edilmiştir. Strateji yerel politik desteği görmüş fakat kamuoyunun desteğini alamamıştır. Söz konusu çalışmada karşılaşılan en önemli sorunlar; açık-yeşil alanların mevcut durum analizleri/envanter bilgilerinin hazırlanmasının çok zaman alması, mülkiyet durumlarının belirlenemeyişi, müteahhit lobisinin açık-yeşil alanların gereksinimlerine karşı olan olumsuz tutumları/gerekli görmeyişleri, konuyla ilgili ortaya konulmuş yol gösterici verilerin olmayışı, sosyal, ekonomik ve çevresel ihtiyaçları karşılayacak ortak bir düşünce anlayışının bulunmayışıdır.

Strateji hazırlıklarına yönelik; karar verici (stratejinin ana temalarını oluşturan) ve detaylandırıcı (verileri toplayan, değerlendiren ve birleştiren) olmak üzere iki çalışma grubu kurulmuştur. Söz konusu çalışmada arberetum ve botanik bahçelerine halkın ilgisini çekmek için; gazetelerde makaleler yayınlanmış, televizyon programları hazırlanmış, arberetum ve botanik bahçelerinin özel bölümleri ziyarete açılmış ve workshoplar düzenlenmiştir.

Vizyonu: Kentin doğal kaynaklarını kentsel yaşam ile doğa arasında bir köprü vazifesi görececek şekilde ön plana çıkartmaktır.

Misyonu: Kentin doğal ve kültürel özelliklerini ön plana çıkaran ve kamuoyu tarafından benimsenen açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Amacı: Kentin planlanmasında; yasal zeminleri hazırlamak, açık-yeşil alanların mevcut durumlarını tespit etmek, standartlarını belirlemek, kalitelerini arttırmak, doğal kaynakların korunmasını sağlamak, bakım ve sürdürülebilir yönetim sistemlerini geliştirmektir.

Stratejinin Ana Temaları: Açık-yeşil alanların mevcut durumlarının sistemli bir şekilde yenilenmesini, bakım ve mali yönetim sistemlerinin geliştirilmesini, doğal mirasın ve kentsel ekosistemin korunmasını sağlamaktır. Kamuoyunu kentin sahip olduğu doğal ve tarihsel mirası hakkında bilinçlendirmek, açık-yeşil alanların kullanılabilirliğini arttırmak, iyi tasarlanmış açık-yeşil alanlar ile kentin görüntüsünü ve yaşam kalitesini iyileştirmek, turistler ve yatırımcılar için kentin potansiyel tarihi mirasını geliştirmektir.

2.6.3.3 Giulianova (İtalya)

Giulianova, İtalya'nın Adriyatik denizi kıyısında kurulmuş olup kuzeyinde Salinello ile güneyinde Torino nehri bulunmaktadır. Kentin nüfusu 21.955, yüzölçümü 26,9 km², açık-yeşil alan miktarı 6,05 km² olup kişi başına 275 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Açık-yeşil alanların mülkiyeti belediyeye ait olup karakteristik yapısını; nehir kıyısı boyunca uzanan caddeler, kent parkları ve bahçeler oluşturmaktadır. Kent sahip olduğu karakteristik özelliği ile dört ayrı bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgeleri; kıyı boyunca uzanan plajlar ve yeşil gezinti yolları, yüksek

yoğunluktaki kıyı alanları, tarihi kent merkezi ve kıyıdan uzak konut alanları oluşturmaktadır.

Açık-yeşil alan stratejisi: Kentin açık-yeşil alan stratejisi oluşturulurken karşılaşılan sorunlar; kentsel karakteristik yapı ile açık-yeşil alanlar arasındaki bağlantının sağlanamaması, gelişen iki bölgede açık-yeşil alanların oluşturulamaması, yetersiz bütçe problemleri, planlama ve yönetim standartlarının oluşturulmasındaki süreçlerdir.

Misyonu: Her yaştan insana hitap eden ve farklı işlevlere sahip açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Amacı: Verimli ve sürdürülebilir bir yönetim anlayışı içerisinde mevcut açık-yeşil alanların nitelik ve niceliğini arttırmaktır.

Stratejinin Ana Temaları: Belediyelerin sistemi içerisinde açık-yeşil alanları sınıflandırmak, vandalizmden korumak, turizm ve eğitim amaçlı kullanımlarını arttırmaktır.

2.6.3.4 Halandri (Yunanistan)

Halandri, Yunanistan'ın Attika bölgesinin en büyük banliyölerinden birisidir. Banliyönün nüfusu 75.327, yüzölçümü 10.805 km², açık-yeşil alan miktarı 6.932 km² olup kişi başına 90 m² açık-yeşil alan düşmektedir. Açık-yeşil alanların karakteristik özelliklerinin oluşmasında mikroklimatik yapıya olumlu katkı sağlayan Halandri dereleri önemli yere sahiptir.

Açık-yeşil alan stratejisi: Banliyönün açık-yeşil alan stratejisi yaşanabilir şehirler yaratmaya yönelik hazırlanmış ve bağlayıcı yasal dayanağı şehir master planı olmuştur. Buna benzer bir çalışmanın daha önceden yapılmayışı sebebiyle master planında kent içerisindeki açık-yeşil alanlara ait basit kurallar yer almaktadır. Çok farklı düşüncelerden yola çıkılarak hazırlanan strateji ile açık-yeşil alanlar ve sürdürülebilirlik arasında bir iletişim süreci başlatılmak istenmiştir. On yıllık bir süreçte kamuoyunu açık-yeşil alanların gerekliliği konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmıştır. Stratejinin başarılı olmasının temelinde; mali desteğin korunması, açık-yeşil alanların mevcut durumlarının iyileştirilmesi ve yöneticilerin düzenli olarak eğitilmeleri yatmaktadır. Söz konusu çalışmada; küçük bir strateji grubu taslağı oluşturmuş, belediye yöneticileri taslağı

onaylamış ve kamuoyuna sunulmuştur. Sonuç olarak ortaya çıkan strateji Belediye tarafından uygulanmıştır.

Vizyonu: Kentin mevcut açık-yeşil alanlarını korumak, geliştirmek ve herkesin kullanımına açık yaşamaya değer yeni açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Amacı: Çevreyi korumak, kamuoyunu bilinçlendirmek, açık-yeşil alanların nitelik ve niceliğini arttırmak, bağlantılı açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Stratejinin Ana Temaları: Çevreyi korumak, açık-yeşil alanların nicelik, nitelik ve erişebilirlik analizlerini yapmak ve kamuoyunun açık-yeşil alanlara yönelik farkındalığını arttırmaktır.

2.6.3.5 Leipzig (Almanya)

Leipzig, Almanya'nın Saksonya eyaletine bağlıdır. Kentin nüfusu 502.651, yüzölçümü 298 km², açık-yeşil alan miktarı 61,26 km² olup kişi başına 121,9 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Açık-yeşil alanların karakteristik yapısını; taşkın önleyici geniş ormanlar, modern ve tarihsel parklar ve diğer alanlar oluşturmaktadır. Kentin özellikli alanlarının çoğu açık-yeşil alanlara dönüştürülmüştür fakat bu yeni alanların bakımlarına yönelik bütçeler yetersizdir. Buna rağmen kentsel gelişim için Avrupa birliğinden finansal destek almayı başarmıştır. Ayrıca kentin eteklerinde rekreasyonel olanakları geliştirmek amaçlı projeler geliştirmektedir.

Açık-yeşil alan stratejisi: Kentin birbirinden farklı tasarım ve yaklaşımlara sahip açık-yeşil alanları bulunmaktadır. Stratejinin en büyük handikabı; farklı tasarlanmış alanların tüm kent ile bütünleşmiş bir sisteme adapte edilmesi ve bu entegrasyon süreci içerisinde politik desteğin geri çekilmesi sorunlarıdır. Temeli kentin ekonomik ve sosyal gelişimini arttırmak olan stratejinin öncelikleri; çocuklar ve aileler için ortak ve daha iyi yaşam alanları sunmak, açık-yeşil alanların standartlarını belirlemek, bakım ve yönetim harcamalarının resmi bütçeye dahil edilmesini sağlamaktır. Söz konusu çalışma kapsamında; gölet projeleri, mezarlıkların ilgi çekici hale getirilmesi, okul bahçelerinin revize edilmesi, kent içerisine açık-yeşil alanları gösteren haritaların konulması, tasarım yarışmaları, gençlere yönelik duvar boyamaları ve workshoplar düzenlenmiştir.

Vizyonu: Açık-yeşil alanları korumak, geliştirmek ve 2015’de yaşanabilir şehirler listesinde yer almaktır.

Misyonu: Kamuoyunun tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek, kentin ana karakteristik özelliklerini yansıtan ve aidiyet duygusunu geliştiren, sağlıklı yaşam standartlarını destekleyen ve ekolojik değerleri yüksek açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Amacı: Herkes tarafından erişilebilir, desteklenen, çekici açık-yeşil alanlar oluşturmak ve kentin kalite standartlarını arttırmaktır.

Stratejinin Ana Temaları: Açık-yeşil alan sisteminin kalitesini arttırmaya yönelik bakım ve bitkilendirme stratejilerini geliştirmek, kentin açık-yeşil alan sisteminin korunması ve sürdürülebilir uygulama çalışmalarının yapılması, kamuoyunun ve politikacıların açık-yeşil alanlar konusunda ilgisini canlı tutmak, esnek ve uygulanabilir standartların geliştirilmesidir.

2.6.3.6 Nova Gorica (Slovenya)

Nova Gorica, İtalya ve Slovenya sınırında yer almaktadır. İlçenin nüfusu 20.000, yüzölçümü 13 km², açık-yeşil alan miktarı 0,43 km² olup kişi başına 21,5 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Açık-yeşil alanlarının karakteristik yapısını; kentsel alanı belirleyen geniş açık-yeşil alanlar, dağınık küçük açık-yeşil alanlar ve ormanlar oluşturmaktadır. Kentin paralel ve dik sokakları genel karakteristiğini oluşturmakta olup kentsel yapılar açık-yeşil alanların etkisinde planlanmıştır. Son zamanlarda kentsel alandaki tarım arazileri konut alanlarına dönüştürülmeye başlanmıştır. Bunun sebepleri; bütçe sorunları, siyasi istikrarsızlık, işlevsiz açık-yeşil alanlar, bakım ve planlama kararlarının uygulanamayışıdır. Kentin diğer önemli sorunu ise mülkiyeti özel şahıslara ait alanlarda konut yoğunluğunun artış göstermesidir.

Açık-yeşil alan stratejisi: Slovenya’da açık-yeşil alan stratejilerine yönelik yasal bir zemin olmadığı için öneri bir strateji kabul edilmiş ve resmîyet kazanmamıştır. Taslak aşamasında olan strateji; öncelikle açık-yeşil alanların tanımlandırılması, istenilen amaç ve hedeflere nasıl erişilebileceğinin belirlenmesi ve uygulama aşamasındaki koordinasyonların inşa edilmesi sürecini içermektedir. Çalışmaların başlangıcında politik ve kamuoyu desteği çok düşüktür. Bu sebeple

en önemli şey; açık-yeşil alanların kente olan yaraları ve gereksinimlerinin önemini ortaya koyarak farkındalığı arttırmak ve politik desteği sağlamaktır. Söz konusu çalışma kapsamında; bilgilendirme broşürleri hazırlanmış, gazetelerde makaleler yayınlanmış, yerel radyo ve televizyon programları yapılmış, parklarda kütüphaneler oluşturulmuş, kaykay gösterileri, yoga etkinlikleri ve farklı rekreasyon etkinlikleri düzenlemiştir.

Vizyonu: Toplumun her kesiminin rahatça ulaşabileceği, sağlıklı, temiz ve bakımlı bir çevre yaratmaktır.

Amacı: Açık-yeşil alanların kullanımına teşvik etmek amacıyla; kamuoyunun farkındalığını arttırmak, açık-yeşil alanları sınıflandırmak ve farklı işlevlere sahip yeni alanlar oluşturmaktır.

Stratejinin Ana Temaları: Farklı kullanımlara yönelik açık-yeşil alanları tanımlandırmak, karakteristik özelliklerini analiz etmek, standartlarını belirlemek ve işlevlerini ortaya koymaktır.

2.6.3.7 Sofya (Bulgaristan)

Sofya Bulgaristan'ın batı kesiminde yer almaktadır. Kentin nüfusu 1.237.891, yüzölçümü 1.350 km², açık-yeşil alan miktarı 31,41 km² olup kişi başına 25,7 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Açık-yeşil alanları tüm yıl boyunca rekreasyon etkinliklerine imkan veren çeşitliğe sahiptir. Ayrıca kent uluslararası yolların geçiş güzergahında yer almaktadır. Son onbeş yılda yaşanan kentsel gelişme açık-yeşil alanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratmış ve kentsel alanlar karakteristik özelliklerini kaybetmiştir.

Açık-yeşil alan stratejisi: Açık-yeşil alanların nitelikleri ve nicelikleri stratejinin temelini oluşturmaktadır. Açık-yeşil alanların nitelikleri; birçoğu bütçe yetersizliğinden kaynaklı olarak bakımsız ve kötü durumdadır. Bununla birlikte yeni oluşturulan alanlara bazı standartlar getirilmiştir. Açık-yeşil alanların nicelikleri; politik nedenlerden dolayı pek çok alan kamu mülkiyetinden çıkarılarak özel mülkiyete çevrilmiş bunun sonucu olarak konut ve sanayi alanlarında artış başlamıştır. Strateji çalışma grubu Belediyeler, Sivil Toplum Kuruluşları ve Halk olmak üzere katılımcılardan oluşmuştur.

Vizyonu: Kentsel yaşam standartlarını ve yaşanabilir çevre kalitesini arttırmak, kentin doğal ve kültürel mirasını doğru kullanmaktır.

Misyonu: Kültürel ve doğal dokunun korunmasını, Sofya merkezi ile banliyölerde açık-yeşil alan sisteminin geliştirilmesini, yeni tematik parkların ve Sofya kutsal alanının oluşturulmasını sağlamaktır.

Stratejinin Ana Temaları: Kentin standartlarına uygun yeni açık-yeşil alanların oluşturulması, açık-yeşil alanların korunması ve sürdürülebilir bakım sisteminin uygulanmasıdır.

2.6.3.8 Bristol (Birleşik Krallık/İngiltere)

Bristol Birleşik Krallığın güney batısında yer almakta olup Krallığın 6. büyük şehridir. Nüfusu 428.234 kişi olup kişi başına 27,3 m² açık-yeşil alan düşmektedir.

Açık-yeşil alan stratejisi ve ana temaları: 20 yıllık süreçte Açık-yeşil alanların niteliklerini, niceliklerini ve erişebilirliklerini arttırmaktır. Vizyonu ise Şehrin açık-yeşil alanlarını; herkesin kullanımına açık ve rekreasyon etkinliğine olanak sağlayacak şekilde kaliteli, çekici ve erişebilir hale getirmektir (Bristol, 2015).

Bu kapsamda yapılacak çalışmalar; a) ulusal parkları daha güvenli mekanlar haline getirmek (güvenlik güçleri ile birlikte) ve sunu çeşitliliğini arttırmak, b) çocuklara yönelik iyi nitelikte; çeşitli egzersiz ve oyun alanları oluşturmak, atıl durumdaki alanları spor alanları haline getirmek, evlerinin yakınlarına spor alanları yaratmak ve yarışmalar düzenlemek, c) doğal alanların bakım ve yönetim çalışmalarını iyileştirmek, yapılacak araştırmaları desteklemek ve koruma yönetim anlayışını geliştirmek, d) rekreasyon alanlarında konserler ve sosyal etkinlikler düzenlemek, ulaşım olanaklarını arttırmak ve yönetim çalışmalarını geliştirmektir (Bristol, 2015).

2.7 Peyzaj Ekolojisi

Peyzaj desenine ait ekosistemlerin, alan ve zaman ölçeğinde değişen kompozisyon ve doku özellikleri hem biyolojik çeşitlilik hem de insan ve toplum için yaşam değerlerini ortaya koymaktadır. Peyzaj elemanlarının ve ekosistemlerin birbirleriyle olan mekansal ilişkilerini, yapısal ve işlevsel durumlarını, zaman içerisinde geçirdikleri değişimleri irdelediğinden peyzaj ekolojisi ve peyzaj ölçümleri gelişmiş ülkelerde çevre ile ilgili çalışmalarda ağırlıklı olarak kullanılmaktadır (Benliay ve Yıldırım, 2012).

Dramstad et al.'a (1996) göre peyzaj ekolojisi, peyzaj elemanlarının ve ekosistemlerinin birbirleriyle olan mekansal ilişkilerini peyzaj mozağini oluşturan kendine özgü alanların yapısal ve fonksiyonel özelliklerini, zaman içerisindeki etkileşimler sonucu oluşan değişimi irdelemektedir (Gökyer, 2009).

Forman and Godron'a (1986) göre peyzaj ekolojisi çalışma alanı üç ana başlık altında toplanabilir; a) peyzaj elemanları veya ekosistemlerin dağılım desenleri, b) hayvanlar, bitkiler, enerji, mineral besinler ve suyun bu elemanlar arasındaki dolaşımı, c) peyzaj mozağinde zamana bağlı oluşan değişimler. Dolayısıyla peyzaj ekolojisine yönelik yapılan çalışmalar peyzajın üç önemli karakteristiği olan “**yapı, fonksiyon ve değişim**” üzerinde yoğunlaşmaktadır (Deniz vd., 2006).

Forman and Godron'a (1986) göre **peyzaj yapısı**; peyzaj elemanlarının mekansal düzenini, farklı ekosistemler ya da peyzaj elemanları arasındaki bağlantıları ifade etmektedir. Ekosistemler arasındaki ilişkinin ölçü, şekil, sayı, boyut olarak değerlendirilmesidir (Gökyer, 2009).

Botequilha Leita et al.'a (2006) göre **peyzaj fonksiyonu** (işlev); peyzajdaki ekolojik süreçleri ilişkiler bağlamında tanımlar. Peyzaj elemanları arasında tür, enerji, mineral madde ile su akışı ve alışverişini konu alır. Örneğin; peyzajdaki bir akarsuyun, akarsuyun kaynağı ile denize ulaştığı bölge arasında su, mineral madde, canlı türleri ve sediment taşınması peyzajdaki fonksiyonları arasındadır (Özkan vd., 2014).

DiBari'e (2007) göre **peyzaj değişimi**; zaman içindeki doğal ve kültürel etkiler sonucunda peyzajın dinamik yapısında meydana gelen değişimleri (örneğin peyzaj parçalarında enerji, madde akışı ile organizmalarının hareketlerinin değişimi) ifade etmektedir (Özkan vd., 2014).

Bağlantılılık

Forman'a (1995) göre bağlantı; peyzaj içinde yer alan benzer işlevlere sahip alanların birbirleri ile ne kadar bağlantılı olduklarını ifade eder. Peyzaj dokusunun yüksek oranda bağlantı sergilemesi tür hareketliliğini destekleyerek alanların habitat, süreklilik ve kaynak işlevlerinin işlerliğini artırır. Peyzaj farklı fiziksel özelliklere sahip alan türlerinin bir araya gelmesiyle oluşmuş bir mozaik olması nedeniyle; bağlantı, bu yapı içindeki bir birim olmaktan çok bu birimlerin bir araya gelerek oluşturdukları ortak bir özelliktir. Peyzajdaki her bileşen sahip olduğu mekansal ve yapısal özelliğiyle peyzajın bağlantı durumunu ya güçlendirmekte ya da zayıflatmaktadır (Deniz vd., 2006).

Peyzaj sistemindeki bağlantının zayıflaması, alan izolasyonuna bağlı olarak popölasyon izolasyonunun oluşması, hareketliliğin sınırlanması, tür dağılım deseninin bozulması ve döngülerin sınırlanması sonuçlarını doğurmaktadır. Bu yaşamsal işlevlerin devamının sağlanması peyzajdaki bağlantı durumunun korunmasına ya da parçalanma süreci sonucu izole olmuş alanlar arasında bağlantı oluşturulmasına bağlıdır (Deniz vd., 2006).

Forman'a (1995) göre parçalanmış peyzajlarda; izolasyonun olumsuz etkisinin en aza indirilmesi, doğal döngülerin işlerliğinin artırılması ve tür hareketliliğinin sağlanması bu alanların bağlantısını sağlayacak koridorların kurulmasıyla mümkündür. Peyzajın bağlantı durumunun iyileştirilmesinde en etkin yol; mevcut doğal ve yapay koridorların korunması ve geliştirilmesi ya da yeni yapay koridorların oluşturularak bağlantının güçlendirilmesidir (Deniz vd., 2006).

Peyzaj koridoru

Işık'a (2008) göre iki ya da daha fazla peyzaj yamasını birbirine bağlayan ve genellikle şerit halinde uzanan sucul veya karasal alanlardır. Doğal yollarla oluşabileceği gibi insanlar tarafından da oluşturulabilirler. Peyzaj koridorlarının her iki tarafında peyzaj matrisi kaplar; arada uzanan koridor, kendisini her iki

tarafından da kuşatan matrizen farklılık gösterir. Örneğin bir peyzaj matrisinin ortasından geçen ve her iki yakasında akarsu-boyu bitkileri bulunan bir dere veya çay, doğal ve sucul bir peyzaj koridorudur. Benzer bir şekilde, ana iskeleti tarımsal alanlardan oluşan bir peyzajın farklı noktalarında bulunan bir ormanın arasında şerit halinde uzanan, ağaçlarla kaplı ve bunları birbirine bağlayan bir alan, karasal bir peyzaj koridorudur (Benliay, 2009).

Noss'a (1987) göre koridorlar; a) tür çeşitliliğinin ve zenginliğinin sürekliliğine ve artmasına yardımcı olur, b) yok olmuş türlerin, yeniden uygun habitat matrisi oluşması nedeniyle rekolonize olmasını sağlayacak ortamlar hazırlar, c) izole habitatlar arasında genetik varyasyon sağlar, d) dönemsel olarak farklı habitatlara ihtiyaç duyan türlere alternatif geçişler sağlar, e) farklı sığınma ve avlanma alanlarını bir araya getirirler, f) kenti sınırlayan bir yeşil kuşak oluşturarak, rekreasyonel, görsel ve iklimik fayda sağlarlar (Deniz vd., 2006).

Cook'a (2000) göre koridorlar; akarsu yatakları veya çizgisel formdaki bir doğal bitki örtüsü şeklinde doğal koridor niteliğinde olabileceği gibi bir kanal, tren yolu, yol veya çizgisel bir park şeklinde yapay koridor niteliğinde de olabilir. Yapay koridorların ekolojik ve habitat değerleri doğal koridorlara göre kısıtlı da olsa çalışma alanı kentsel peyzaj olduğunda ekolojik işleyişte önemli bir yere sahiptirler (Deniz vd., 2006).

Cook (2002), Esbah'a (2001) göre kentsel alanlarda doğal koridorlar ve açık alanların az miktarda yer alması koridor niteliği taşıyan her tür alanı alternatif bir bağlantı elemanı olarak daha değerli kılmaktadır. Sınırlı bir genişliğe sahip olsa da bir tren yolu veya bir otoyol uygun bir vejetasyona sahip olması halinde birçok canlı türü için önem arz eder (Deniz vd., 2006).

Esbah (2001), Cook'a (2000) göre kentsel alanlardaki yapay koridorların asli işlevi daha çok; ulaşım, rekreasyon, altyapı gibi insan ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik olmaktadır. Yapay koridorların kent dokusu içerisinde kayda değer genişlikte alanları kapladığı ve bir ağ gibi kenti sardığı düşünülürse bu alanlarda yapılacak planlama ve tasarım yaklaşımları ile yapay koridorların kısmen doğal ağ sisteminin bir parçası olarak işlevini sağlar (Deniz vd., 2006).

Peyzaj ölçümleri

Peyzaj yapı ve fonksiyonlarının anlaşılabilmesi, peyzaj değişimi üzerinde yorumlar yapılabilmesi, farklı peyzajların peyzaj ekolojisi prensiplerine göre karşılaştırılabilmesi için bazı peyzaj ölçümlerinin yapılması ve araziye uygulanması gerekmektedir (Uzun, 2003).

Letiao and Ahern (2002), Miller et al.'a (2005) göre peyzaj ölçümleri; peyzajı ve peyzajdaki değişimleri farklı bakış açılarından (görsel, ekolojik, kültürel) anlamamıza yardımcı olmaktadır (Gökyer, 2009).

Peyzaj ölçümlerinin peyzaj değerlendirme çalışmalarında sağladığı katkılar aşağıdaki şekildedir;

- Peyzaj ölçümleri, peyzaj yapısı ile peyzaj fonksiyonu arasındaki ilişkinin ortaya konulması, planlama aktivitelerinin ekolojik sistemler üzerindeki etkilerinin tahmin edilmesine yardımcı olmaktadır,
- Yapısal karakteristiklerin ölçülmesi, sürdürülebilir planlamanın sağlanması için gerekli olup ekolojik süreçlerin anlaşılması, çeşitli modelleme çalışmaları ile alternatiflerin değerlendirilmesi ve alanda izleme yapılmasına katkı sağlamaktadır,
- Aynı zamanda peyzaj ölçümleri peyzajların karşılaştırılmasında ve zaman içinde ortaya çıkan değişimin belirlenmesinde de katkı sağlamaktadır (Gökyer, 2009).

Peyzaj ölçümleri CBS ile birlikte kullanılmaktadır. CBS ile adapte edilmiş sayısal veriye ulaşmadaki kolaylık ve peyzaj metriklerinin kullanımı peyzaj planlama çalışmalarının daha etkili olmasına katkı sağlamaktadır. Peyzaj metriklerinin hesaplanması için Fragstats ve Patch Analyst gibi bilgisayar programları geliştirilmiştir (McGarical and Marks 1994, McGarical et al., 2002; Elkie et al., 1999; Gökyer, 2009).

Peyzaj yapısının belirlenmesi, bu yapıdaki değişimlerin ortaya konulması ve değerlendirilmesine ilişkin olarak geliştirilmiş ölçümler sekiz ana başlık olarak toplanabilir. Bunlar;

- Alan/Yoğunluk /Kenar ölçümleri,
- Şekil ölçümleri,
- Öz alan ölçümleri,
- İzolasyon/Yakınlık ölçümleri,
- Çeşitlilik ölçümleri,
- Karışım ölçümleri,
- Bağlantılılık ölçümleri,
- Baskınlık ölçümleri olarak sıralanabilir (Uzun, 2003).

2.8 Oyun Teorisi

Dünyadaki hızlı nüfus artışı özellikle sanayi devrimiyle birlikte teknolojinin ilerlemesi doğa üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. İnsanlar daha iyi bir yaşam için teknolojiyi geliştirmiş ve doğayı kontrol altına almaya çalışmıştır. Doğa ile oynanan bu tehlikeli oyunun “yaşam oyunu” olduğu düşünülmektedir.

Kelly’e (2003) göre genel olarak oyunlar şans ve strateji oyunları olmak üzere ikiye ayrılır. Şans oyunları doğaya karşı oynanan tek kişilik bir oyundur. Bu tarz oyunlarda, oyuncu, sonuçları tam olarak kontrol edemez ve oyuncunun stratejik seçimleri kesin sonuçlara ulaşamaz. Strateji oyunları ise iki ya da daha fazla oyuncudan oluşur. Bu oyunculardan her biri oyunun sonucunu kısmen kontrol edebilir. Oyuncular diğer her oyuncunun seçimlerine kesin olasılıklar tayin edemediği için strateji oyunları belirsizlik içermektedir. Oyuncular bir taraftan kendileri için en iyi olanı seçerken diğer taraftan rakiplerinin seçimlerini göz önünde bulundurarak oyunu şekillendirmektedirler (Keskin, 2009).

Strateji oyunları oyunun sonucuna göre; sıfır toplamı veya sıfır toplamı olmayan oyunlar olmak üzere ikiye ayrılır. Sıfır toplamı oyunlarda tüm oyuncuların kazanç ya da kayıplarının toplamı sıfırdır. Yani bir tarafın kazancı diğer tarafın kaybına eşittir. Sıfır toplamı olmayan oyunlarda ise oyuncuların kazanç ya da kayıplarının toplamı sabit bir sayı olabileceği gibi değişik sonuçlarda olabilmektedir. Bu tarz oyunlara sırayla sabit toplamı ve sabit toplamı olmayan oyunlar denir. Sıfır toplamı olmayan oyunlarda bir oyuncunun kazancı diğer oyuncunun kaybına eşit değildir. Buna göre böyle bir oyunda tarafların bir kısmı kazanırken diğer kısmının kaybetme zorunluluğu yoktur.

Oyundaki her oyuncu oyunun sonunda hem kazanabilir hem de kaybedebilir (Keskin, 2009).

Bilek'e (2004) göre oyun teorisi; kaynakların kıt olduğu bir ortamda iki ya da daha fazla sayıda karar alıcının paylaşım sürecini inceleyen bir disiplindir. Oyun modellerinde karar alıcılar oyuncu olarak adlandırılmakta ve bu oyuncular belirli bir kazancı elde etmek amacıyla tercih yapmaktadırlar (Uçan ve Aytekin, 2013).

Oyun teorisine bakıldığında oyunda baş aktörler oyunculardır. Oyunculardan sonra gelen en önemli faktör oyuncuların uygulayacağı stratejileridir. Oyuncular stratejilerini kazanç sağlayabilecekleri şekilde belirler ve bu stratejilerini belirlemelerinde kullanabilecekleri en büyük silahları sahip oldukları bilgileridir ve oyuncular sahip oldukları bu bilgileri kullanarak oluşturdukları strateji ile ya kazanç elde edecekler veya oyunu kaybedeceklerdir. Tabi oyuncuların oyundan çekilme gibi bir üçüncü durumları da söz konusu olabilir (Uçan ve Aytekin, 2013).

2.9 Konuyla İlgili Önceki Bilimsel Çalışmalar

Bayraktar (1975), çalışmasında Foça, Kuşadası, Kuştur, Nebioğlu tatil köylerinin peyzaj özellikleri etüd edilerek peyzaj planlamasında doğal peyzaj değerleri, kültürel peyzaj özellikleri içinde sahaya getirilen tesisler, peyzaj gelişmesi ve çevre peyzajına uyumunu değerlendirmiştir.

Öztürkcan ve Tuncel (1977), çalışmalarında Ankara'nın açık-yeşil alan sorunlarını ortaya koymuş ve elli yıllık süreç içerisinde kentin gelişim hızı ile planlanmasında paralelliğinin kurulamaması üzerinde durmuştur. Bunun nedeni olarak başta arsa spekülasyonunu göstermişler ve her türlü spekülatif girişimin kentsel gelişime olan etkilerini sonuçlarıyla birlikte değerlendirmiştir.

Aksoy (2001), İstanbul kenti açık-yeşil alan durumunu saptamak için 27 ilçenin uygulama imar planlarındaki aktif ve pasif alanlarını incelemiştir. Çalışmada mevcut açık-yeşil alanlar imar planında belirtilmiş ve açık-yeşil alanları karşılaştırmış, gerçekleşme oranlarını hesaplamış, mülkiyet durumlarını araştırmış ve kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları bulunmuştur. Araştırmasında kent ekolojisi, rekreatif fonksiyonlar ve insan sağlığı için büyük önem taşıyan halkın kullanımına açılan (aktif) ve açılmayan (pasif) açık-yeşil

alanların planlama ve uygulama arasındaki farklılıklar ortaya konulmuştur. Elde edilen verilerden yola çıkarak İstanbul kenti yeşil alan sorunlarına kısa ve uzun vadede çözüm getirebilecek önerilerde bulunulmuştur.

Gül ve Küçük (2001), Isparta kenti mevcut aktif açık-yeşil alanlarını nitelik ve nicelik olarak, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda incelemiştir. Çalışmalarının sonucunda yaşanılabilir bir Isparta kenti için açık-yeşil alanların nitelik ve niceliklerinin bilimsel, ekolojik ve teknik kriterler dikkate alınarak bir bütünlük içinde planlanması, tasarlanması ve yönetilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Etli (2002), Edirne ili merkez ilçesinin mevcut açık-yeşil alan sistemini peyzaj mimarlığı ilkeleri açısından incelemiş ve bu ilkeler doğrultusunda alınması gereken önlemleri ortaya koymuştur. Çalışmasının sonucunda Edirne kentinde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarının Türkiye standartlarının üzerinde olmasına rağmen aktif açık-yeşil alanların işlevsel ve estetik yönlerden zayıf kaldığını belirlemiştir.

Özkan ve ark. (2003) Muğla kenti kamusal dış mekanlarını çalışmıştır. Kent bütününde yaygın ve birbirleriyle bağlantılı nitelikte kamusal dış mekanlar sistemi oluşturmak suretiyle kent ve kentteki yaşam kalitesinin artırılması, sosyo-kültürel yaşamın geliştirilmesi, Muğla'nın çok yönlü yaşayan bir kent haline getirilmesi, kentsel gelişmenin olumlu şekilde yönlendirilmesine yönelik master plan çalışması hazırlamıştır. Elde edilen sonuçlar neticesinde kent yönetiminin kısa-orta ve uzun vadede yapacağı çalışmalar ve öncelikleri belirlenmiştir.

Demir (2004), 1999 Düzce depremi öncesi Düzce'nin sahip olduğu ve olabileceği sorunları yaşamadan Mayıs 2001 tarihinde hazırlanan Revizyon ve İlave İmar Planına göre belediye sınırları içerisinde kişi başına en az 10 m² aktif açık-yeşil alan ayrılıp ayrılmadığını incelemiştir. Araştırmasında imar planında önerilen açık-yeşil alanların belediye mücavir alan sınırları içerisinde yer alan her bir mahalle ve köy için yeterli olup olmadığını değerlendirmiş, norm açıklarını saptamış, kullanıcı kitlenin taleplerini dikkate alarak acilen planlanması gereken açık-yeşil alan sistemi için öneride bulunmuştur.

Öztürk (2004), Kayseri kentinin mevcut açık-yeşil alanlarını sistem yaklaşımı ile değerlendirmiş, kentin açık-yeşil alanlarına yönelik günümüze kadar alınmış plan kararlarını incelemiştir. Bununla birlikte kente ilişkin fiziksel ve

sosyo-kültürel verileri de belirleyerek açık-yeşil alan sistemini değerlendirmiştir. Elde edilen verilerden yola çıkarak kentin mevcut ve gelecekteki makro formuna en uygun açık-yeşil alan sistemine yönelik öneriler getirmiştir.

Uz (2005), CBS ve Uzaktan Algılama (UA)'nın peyzaj mimarlığı çalışmalarında kullanılması ve planlama bilgi sistemlerinin oluşturulması amacıyla Eskişehir ili açık-yeşil alanlarının yeterliliğini incelemiştir. Çalışmasında Eskişehir ili açık-yeşil alan sisteminin sorunlarını belirleyerek çözüm önerileri getirmiştir.

Ülger ve Önder (2006), çalışmalarını Kayseri Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yürütmüştür. Kent merkezindeki açık-yeşil alanların durumunu etkileyen doğal ve kültürel özellikleri incelemişlerdir. İki merkez ilçeden oluşan kentteki açık-yeşil alanların; kent içinde homojen dağılmadığını, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarının ve donatı elemanlarının yetersiz olduğunu tespit etmiştir. Çalışmalarının sonucunda kentteki açık-yeşil alanların bir sistem içinde planlanması gerektiğini savunmuşlar ve nicelik ve nitelik olarak yeterli hale getirilmesi için gerekli çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Yağcı (2006), Adana kuzey-doğu kentsel gelişim alanındaki mevcut açık-yeşil alan durumunu ve gelecekte kentsel gelişme perspektifinde yapılması gereken çalışmaları incelemiştir. Elde edilen verilerden yola çıkarak Adana-Yüreğir yerleşkesinde açık-yeşil alanların kullanılabilirliğinin arttırılmasına yönelik çözüm önerilerini ortaya koymuştur.

Yeşil (2006), Ankara'nın metropoliten alan sınırları içerisindeki açık-yeşil alanlarının mevcut durumlarını bir envanter oluşturacak şekilde ortaya koymuştur. Çalışmasında metropoliten alan sınırları içerisinde bulunan ilçe nüfusları ile açık-yeşil alan miktarlarını analiz etmiş, kentte kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları ile dünyadaki standartları karşılaştırmıştır.

Akbulut (2007), Aksaray kent merkezindeki açık-yeşil alanların mevcut durumlarını ve bu durumlarını etkileyen doğal, sosyal, kültürel, tarihi değerleri incelemiştir. Çalışmasında açık-yeşil alanların bugün ve gelecek için yeterliliklerini tespit etmiş, korunmaları ve geliştirilmeleri için alınması gereken önlemleri belirlemiştir.

Demir ve ark. (2007), yaptıkları çalışmada Düzce'nin Camikebir, Kiremitocağı ve Kültür Mahalleri kentsel açık-yeşil alanlarını incelenmiş, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarını hesaplanmış ve yasalarla belirlemiş olan normlar ile karşılaştırmıştır. Çalışmalarında Düzce kentinin tarihi, kültürel ve doğal dokusunu bozmadan, kentte yaşayan halka yüksek yaşam standartlarının sunulduğu, kendine özgü bir kent kimliğine sahip çekici ve etkileyici bir kent merkezi oluşturulmasına yönelik önerileri ortaya koymuştur.

Doygun ve İlter (2007), çalışmalarında Kahramanmaraş kenti imar planında mevcut ve öngörülen aktif açık-yeşil alanları, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarını, açık-yeşil alan parsel sayılarını ve bu parsellere yürüyerek ulaşma olanaklarını incelemiştir.

Güzelmansur ve ark. (2007), yaptıkları çalışmada Antakya kentinin fiziksel ve nüfus olarak büyümesi karşısında kentsel yaşam niteliğinde ortaya çıkan değişimlerini, aktif açık-yeşil alanlar ve sosyal donatı alanları temelinde incelemiştir. Çalışmalarında Antakya'nın, belirtilen unsurlar açısından ülkesel norm ve standartları karşılayabilecek bir kentsel yaşam niteliğine ulaşabilmesi için var olan aktif açık-yeşil alan ve sosyal donatılarının ortalama sekiz kat artırılması gerekliliği ortaya konulmuştur.

Manavoğlu ve Ortaçesme (2007), çalışmalarında Antalya kentinin batısında, kent turizmi açısından önemli bir konumda bulunan Konyaaltı kentsel alanı içerisindeki açık-yeşil alanları ayrıntılı olarak incelemiştir. Açık-yeşil alan planlama ilkeleri, bilimsel araştırmalar ve diğer ülkelerdeki açık-yeşil alan sistem uygulamaları doğrultusunda elde edilen verilerden yola çıkarak kentsel alana yönelik açık-yeşil alan sistem önerisi geliştirilmiştir.

Tosun (2007), Tekirdağ ili Çorlu ilçesinin mevcut açık-yeşil alanlarını; park ve çocuk oyun alanları, resmi kurum alanları, mezarlıklar, eğitim kurum alanları, askeri alanlar, ağaçlandırma sahaları, spor alanları ile refüjler olmak üzere sekiz farklı kategoride ele almıştır. Araştırmasında açık-yeşil alanlara yönelik gözlem, analiz ve değerlendirmeler yaparak açık-yeşil alan sistemi önermiştir.

Özcan (2008), Konya kentsel koruma alanı açık-yeşil alan varlığının, kültürel mirasa konu olan değerlerin; sürdürülebilir nitelikte korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak niceliksel ve niteliksel açıdan değerlendirmiştir. Çalışmasında sürdürülebilir koruma ve geliştirme stratejileri kapsamında açık-

yeşil alan kullanımlarını etkin kılacak bir planlama modelinin mekansal ve işlevsel ilkelerini tanımlandırmıştır.

Karagürel (2008), İstanbul metropoliten alanında açık-yeşil alan sorunları, açık-yeşil alan oluşturma ve çözüm arayışları üzerine bir model oluşturmaya çalışmıştır. Çalışmasında İstanbul da belli bölgelerdeki binalarda bitki kullanımının kent içi açık-yeşil dokuya olan katkısını belirlemiş ve imar planlarında binaların projelendirilmesi safhasında kullanılmak üzere bir model önermiştir.

Aksoy ve ark. (2009), yaptıkları çalışmada açık-yeşil alanlar ve deprem kavramlarını birlikte ele almış, İstanbul ili Fatih ilçesinin açık-yeşil alanlarının deprem öncesi ve sonrası kullanımlarını incelemiştir. Çalışmalarında deprem riski altında olan Fatih ilçesinde deprem öncesi ve sonrasında açık-yeşil alanlara yüklenecek işlevleri, nüfusun deprem sonrası kullanacağı alanları belirlemek amacıyla ilçenin 1976 ile 2007 yılları arasındaki durumunu, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarının değişimini tespit etmiştir. İlçede deprem durumunda toplanma alanları olarak kullanılacak alanlar belirlenmiş ve bu alanların yeterlilikleri analiz edilerek mevcut açık-yeşil alanların deprem öncesi ve sonrası kullanımları üzerine önerilerde bulunulmuştur.

Aksoy ve Ergun (2009), çalışmalarında İstanbul ili Bakırköy ilçesinde çarpık ve düzensiz kentleşmenin ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlarını, açık-yeşil alan sorunu çerçevesinde değerlendirmiştir. Ayrıca kullanıcı ihtiyaçlarını önceden kestirmek ve açık mekanlardan oluşan çevreyi bu ihtiyaçlara göre şekillendirmenin gerekliliği düşüncesinden hareketle halkın açık-yeşil alan kullanımı ve gereksinimi üzerine anket çalışması yapmış, açık-yeşil alanların günümüz kent yaşamı açısından kazandığı önem ve anlamı ortaya konulmuştur.

Bilgili (2009), Ankara kentindeki bazı açık-yeşil alanların (Atatürk Orman Çiftliği, Gençlik Parkı, Kurtuluş Parkı ve Altınpark) bitkisel varlıklarını yeşil örtü miktarına bağlı olarak değerlendirmiştir. Çalışmasında geleneksel yöntemlerle sınıflandırılan ve standartları belirlenen açık-yeşil alanları UA ve CBS ile yeşil örtü miktarına bağlı olarak yeniden sınıflandırmıştır. Ayrıca farklı büyüklüklerdeki açık-yeşil alanlarda mobil ve sabit iklim istasyonları kurarak sıcaklık ölçümleri yapmış ve açık-yeşil alanların sıcaklık parametresine bağlı olarak ekolojik etkilerini saptamıştır. Açık-yeşil alanların ekolojik etkilerinin

değişimine neden olan faktörlerin ve bitkisel materyalin türü, yaşı ve yoğunluğuna bağlı olarak değişim gösterdiğini belirlemiştir.

Menderes (2009), Adana’da bir kent parkı örneğinde; kent parklarının planlama ve tasarımlarına ışık tutabilecek kullanım yeterliliğini incelemiştir. Adana merkez parkında halka sunulan mevcut kullanımların yeterliliklerini, halkın talep ettikleri kullanımları, kullanımların parka uygunluklarını ve parkın kullanım yeteneğindeki olası artışları değerlendirmiştir.

Şengün ve Üstündağ (2009), Elazığ kent merkezindeki mevcut açık-yeşil alan uygulamalarındaki sorunlara değinmek için yaptıkları çalışmada kentin açık-yeşil alanlarının yeterliliğini, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarını belirlemiştir. Açık-yeşil alanların kadastral büyüklükleri, geometrik şekilleri ve parsellere ulaşma olanakları imar planı verilerine göre incelenmiştir. Çalışmalarının sonucunda kentin yeterli açık-yeşil alan varlığına sahip olmadığını saptamışlar ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Aldous (2010), Güney Doğu Asya ülkelerinde (Çin, Endonezya, Güney Kore, Malezya, Singapur vb.) açık-yeşil alan varlığını; ulusal ve uluslararası verilere dayalı olarak sınıflandırmış ve kentlerdeki % oranlarını belirlemiştir. Çalışmasında literatürü, raporları, dergileri ve internet araştırmalarını incelemiş ve Güney Doğu Asya ülkelerindeki açık-yeşil alan miktarlarının ve % ’lik oranlarının artırılması gerektiğini ortaya koymuştur.

Bulut ve ark. (2010), yaptıkları çalışmada kentin yaşayan dokusunda akciğer görevi üstlenen açık-yeşil alanların, ekolojik, ekonomik ve sosyal özelliklerini ortaya koymuşlar, kent içerisinde sağlıklı ve sistemli yaşamda sürdürülebilirlik ilkesi bağlamında, açık-yeşil alan sisteminin yeri ve önemi vurgulanmıştır. Kentlerde yaşanabilir çevreler ve geleceğe sağlıklı bir nesil yetiştiren ortamlar yaratmak için ekosistemde sürdürülebilirlik ilkesinin ekolojik temelde ele alınmasının gerekliliğiyle ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Eminağaoğlu ve Yavuz (2010), Artvin kentinin mevcut ve imar planındaki açık-yeşil alanlarında yaptıkları çalışmada kent formu üzerinde sürdürülebilirlik odaklı kentsel gelişme modelini biçimlendirecek açık-yeşil alan sistemi kurgusunu tanımlamıştır. Çalışmalarının sonucunda açık-yeşil alanların fiziksel yapısını biçimlendiren faktörlerin de ortaya konulduğu tasarım ve planlama politikaları üretilmiştir.

Zengin ve Esedov (2010), çevre sorunlarının başlıca nedeni olan insan etkinliklerinin büyük çoğunluğunun, Belediyelerin izni altında ya da doğrudan doğruya Belediyelerce gerçekleştirilmekte olduğu düşüncesinden hareketle yaptıkları çalışmada Üsküdar ilçesindeki çevresel değerlerin mevcut durumunu doğal ve tarihi çevrenin korunması açısından incelemiştir.

Aksoy (2011), Ankara, Erzurum, Eskişehir, Isparta, İstanbul, Kayseri, Trabzon ve Zonguldak'ta çocuk oyun alanları üzerine yapılan araştırmaların yer aldığı çalışmada çocuk oyun alanlarının yetersizliğinden bahsetmiştir. Türkiye'de çocuk başına düşen oyun alanı m² değerinin diğer ülkelere göre daha az olduğunu ortaya koymuştur. Oyun alanlarındaki yetersizliğin çocukların sosyal, duygusal ve zihinsel yönden gelişimlerini olumsuz yönde etkilediği üzerinde durmuş ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunmuştur.

Aksoy ve Akpınar (2011), çalışmalarında İstanbul ili Fatih İlçesinde halkın açık-yeşil alan kullanımları ve gereksinimleri üzerine anketler yapmış, kullanıcı ihtiyaçlarına göre mevcut açık-yeşil alanların durumunu incelemiştir. İlçenin aktif açık-yeşil alanlarını; çocuk oyun alanları, park alanları ve spor alanları olarak, donatı elemanlarının yeterliliğini ise iyi, orta ve kötü kalite olarak değerlendirmiştir. Çalışmanın sonucunda ilçenin parkları, çocuk oyun alanları ve spor alanları ile kullanıcılarının memnuniyet düzeyleri ve gereksinimleri ortaya konulmuştur.

Bilgili ve ark. (2011), yaptıkları çalışmada hızlı bir yapılaşma sürecine girmiş olan Van kenti kamusal açık-yeşil alanlarının ulaşılabilirliğini etkili hizmet alanlarına bağlı olarak incelemiştir. Kent halkının açık-yeşil alanlara ulaşımı ve açık-yeşil alanların kullanımını anketler ile belirlemişler, mevcut kamusal açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik yönünden yeterliliklerini ve rekreasyonel ihtiyaçları karşılama potansiyellerini değerlendirmiştir.

Osmanlı ve Akdemir (2011), çalışmalarında CBS yardımıyla Konya Selçuklu ilçesinde mekansal analizler yapmış, nüfus ve açık-yeşil alanlar arasında olması gereken ilişkiyi ortaya koymuştur. İlçede kişi başına düşmesi gereken aktif açık-yeşil alan miktarının yerleşim yerinin bütününde değerlendirilmesinin yanlış olduğunu ve bu yaklaşımın yerine açık-yeşil alanlarda yürüme mesafesi içinde gerekli olan standartların sağlanması gerektiğini savunmuştur.

Sandal ve ark. (2011), yaptıkları çalışmada Kahramanmaraş halkının sosyo-ekonomik özellikleri ile rekreasyon ve rekreasyon faaliyetleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Rekreasyon faaliyetleri üzerinde etkili olduğu düşünülen faktörler hakkındaki bilgileri anket yoluyla toplamışlar, halkın rekreasyonla ilgili düşüncelerini yansıtan istatistiksel sonuçlara göre de rekreasyonla sosyo-ekonomik birçok faktör arasında anlamlı ilişkiler olduğu ortaya konulmuştur.

Vlad and Brataşanu (2011), çalışmalarında Güney-Doğu Romanya'da bulunan Costanto, Galati ve Braila kentlerindeki açık-yeşil alanların son 20 yıl içerisindeki değişimlerini yüksek çözünürlükte uydu görüntüsü kullanarak incelemiştir. Kentsel yaşamın ve nüfusun olumsuz etkilerinden dolayı açık-yeşil alanların kalitesinin düşüş gösterdiği tespit edilmiştir.

Blanck et al. (2012), yaptıkları çalışmada ABD (Amerika Birleşik Devletleri)' de açık-yeşil alanlar ile obezite arasındaki ilişkiyi incelenmiştir. Araştırmalarında; kent halkının fiziksel aktivitelerinin %30'unu açık-yeşil alanlarda yaptığını belirlenmiş, halkın yakın mesafedeki açık-yeşil alanı daha fazla ziyaret ettiğini ortaya konulmuştur. Çalışmanın sonucunda açık-yeşil alanların farklı fiziksel aktivite imkanları sunması çocuk ve yetişkinlerde obezitenin önlenmesi için çok önemli bir role sahip olduğu vurgulanmıştır.

Laghai and Bahmanpour (2012), çalışmalarında GIS kullanarak İran'ın Tahran kentinde kişi başına düşen açık-yeşil alanların nicelik ve erişebilirlik analizlerini yapmıştır. Söz konusu çalışmalarında; Tahran kentinin açık-yeşil alanlarını yerel, EU, ABD ve UN standartları ile karşılaştırılmışlar, 400 metre ve 500 metre mesafeler için erişebilirliklerini incelenmiştir. Araştırmalarının sonucunda; son yıllarda kentin açık-yeşil alan miktarlarının artmasına rağmen kişi başına düşen açık-yeşil alanların standartların altında olduğu tespit edilmiştir.

Abizedah and Zali (2013), çalışmalarında İran'ın yedi büyük kentinden biri olan Tebriz kentinin açık-yeşil alan varlığını incelemiştir. Araştırmalarında kentin mevcut açık-yeşil alanlarını sınıflandırmış, nitelik ve nicelik analizlerini yapmış, kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarını ve oranlarını hesaplamıştır. Elde edilen verilerden yola çıkarak açık-yeşil alanların plan, tasarım ve yönetim politikalarının sürdürülebilir kentsel planlamalarda anahtar vazifesi gördüğünü ve kentlerin kalitelerini arttırdığını ifade etmiştir.

Beiranvand et al. (2013), yaptıkları çalışmada İran'ın Hürremabad kentinde kişi başına düşen açık-yeşil alanların nicelik analizlerini incelemiştir. Araştırmalarında; 1956, 1974, 1994 ve 2006 yıllarının uydu görüntülerinden yararlanarak kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarını ve kentsel oranlarını hesaplanmış, UN ve İran hükümetinin planlama standartları ile karşılaştırmıştır. Çalışmalarının sonucunda; açık-yeşil alanların kentsel bir öge olmakla birlikte halka rekreasyon olanakları sağladığını, kenti daha cazip hale getirdiğini ve kentsel yaşam kalitesini arttırdığını ifade etmiştir. Ayrıca açık-yeşil alanların tasarım, planlama ve yönetim süreçlerinde bölgesel yoğunluklarının dikkate alınması gerektiği ortaya konulmuştur.

Bilgili (2013), Çankırı kenti kamusal açık-yeşil alanlarının yeterliliğini 3194 sayılı İmar Kanununun plan yapımına ait esaslara dair yönetmeliğinde belirtilen standartlar çerçevesinde ve ulaşılabilirlik açısından incelemiştir. Çalışmada kentin açık-yeşil alanları kanun kapsamında belirtilen standartları sağlarken, ulaşılabilirlik açısından standartları sağlamadığı sonucuna varılmıştır. Açık-yeşil alanların kent genelinde ulaşılabilirlik mesafesi içerisinde dengeli bir şekilde dağılması, rekreasyonel ihtiyaçların sağlanması ile yakından ilişkili olduğunu belirlemiştir.

Hepcan ve ark. (2013) yaptıkları çalışmada İzmir kentinin geleceğine yönelik olarak ekolojik açıdan sürdürülebilir bir gelişim senaryosu üretmeyi diğer bir deyişle açık-yeşil alanların ekolojik ağlar mantığında örüldüğü daha yaşanabilir bir kent gelişimine yönelik bir yaklaşımın ortaya konulmasını hedeflemiştir. Bu bağlamda İzmir'in merkez ilçelerinde peyzaj metriklerini kullanarak açık-yeşil alan dokusunu ve bağlantılılık durumunu analiz etmiştir.

Moseley et al. (2013), yaptıkları çalışmada İskoçya'nın Glasgow kentinde açık-yeşil sistemlerinin/ağlarının günlük yaşamdaki aktif seyahat ve egzersiz amaçlı kullanımlarını etkinleştirmekteki işlevlerini analiz etmiştir. Söz konusu çalışmada; kent halkının günlük yaşamında farklı mekanlara ulaşmak için nasıl hareket ettiklerini, açık-yeşil alanları nasıl kullandıklarını ve geçiş güzergahlarını incelemiştir. Veri olarak; sürücülerin ağırlıklı olarak kullandığı geçiş güzergahları, kullanıcı profillerini ve haritalama bilgilerini kullanmıştır. Sonuç olarak sistemlerin/ağların açık-yeşil alanların nitelik ve erişebilirlik değerlerini geliştirmekte, kullanıcıları aktif seyahate teşvik etmekte olduğunu ortaya koymuştur.

Özdam (2013), İstanbul'da uygulaması tamamlanmış ve yeni uygulanacak toplu konut projelerinin planlama ve tasarımına etkili olabilecek ilkeleri ortaya koymuş, toplu konut uygulamalarında konut dışı alanlarda gerekli standartların oluşturulması gerektiğini vurgulamıştır. Araştırmasında Ataşehir, Esenkent ve Halkalı toplu konut alanlarını açık-yeşil alan kalite kriterleri açısından incelemiştir.

Sandal ve Karademir (2013), çalışmalarında Kahramanmaraş kenti ve yakın çevresindeki açık-yeşil alanların (kent ormanları ve mesire alanları) kentsel ve buna bağlı sosyo-ekonomik gelişmelerin neden olduğu baskıya (stres) maruz kalmasıyla ortaya çıkan sonuçlarını incelemişler, kent halkının açık-yeşil alanların önemi konusundaki bilinç düzeyini belirlemek amacıyla anketler yapmıştır. Kahramanmaraş'ta kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesi için mevcut açık-yeşil alanların korunması, altyapı bakımından geliştirilmesi ve kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarının batı standartlarına ulaşabilmesi için yeni alanların oluşturulması gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Schipperijina et al. (2013), yaptıkları çalışmada açık-yeşil alanlar ile fiziksel aktiviteler arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Araştırmalarında; Danimarka'nın Odense kentini seçmişler, 18-80 yaş arası 2500 kişiye posta yoluyla anket göndererek açık-yeşil alanlardaki fiziksel aktivitelerini belirli kriterler ile analiz etmişlerdir. Ankete katılımcıları; kentin merkez tren istasyonuna 2 km yarıçaptaki konutlarda yaşayanlardan seçilmiş, açık-yeşil alanların niceliksel analizlerinde ise merkez tren istasyonuna 4 km yarıçaplı dairesi içerisinde kalan alanlar dahil edilerek GIS kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; yürüyüş ve bisiklet yolları, otoparkları olan, iyi nitelikte, su kıyıları, ormanlık alanlar ve aydınlatılmış alanlar ile fiziksel aktiviteler arasında pozitif bir bağlantının olduğu tespit edilmiştir.

Hepcan (2013), çalışmasında İzmir'in merkez 11 ilçesinde peyzaj metriklerinden yararlanarak açık-yeşil alan dokusunu ve bağlantılılık durumlarını ölçmüş, farklı kentlerle karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda; kentsel açık-yeşil alanların kentin sadece % 1,45'ini oluşturduğunu, bu alanların oldukça parçalanmış ve yalıtılmış bir yapıda olduğunu saptamıştır.

Khalil (2014), çalışmasında GIS kullanarak, Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde kişi başına düşen açık-yeşil alanların nicelik ve erişebilirlik analizlerini yapmıştır. Araştırmasında; kentinin açık-yeşil alanlarını WHO, EU, HHS ve UN standartları ile karşılaştırılmış, 300 ve 500 metre mesafeler için erişebilirlerini

incelemiştir. Çalışmanın sonucunda; kişi başına düşen açık-yeşil alanların standartlarının çok altında olduğunu, kentin %80'inde açık-yeşil varlığının %1'den de düşük oranda olduğu ve kent halkını %70'inden fazlasının açık-yeşil alanlara erişmek için 500 metreden fazla yürümesi gerektiğini tespit etmiştir. Çözüm önerisi olarak; kent yöneticilerinin kentsel alan planlamalarında yakın mesafelerde ve yüksek yoğunlukta açık-yeşil alanları planlaması gerektiğini önermektedir.

Koçyiğit ve Yıldız (2014), çalışmalarında Konya Büyükşehir Belediyesi'nin yapmış olduğu halihazırdaki rekreasyon alanlarını incelemiş ve rekreasyon alanlarının potansiyelini araştırmışlardır. Araştırmada gözlem ve içerik analizi yöntemini kullanmışlar ve elde edilen verilere göre Konya Büyükşehir Belediyesi'nin yapmış olduğu rekreasyon alanlarının insanların sosyal ve spor etkinliklerine olumlu yönde bir katkısının olduğu tespit edilmiştir.

Morar et al. (2014), yaptıkları çalışmada GIS kullanarak Romanya'da kişi başına düşen açık-yeşil alanların nicelik ve erişebilirlik analizlerini yapmıştır. Söz konusu araştırmalarında; Temeşvar kentini nüfus yoğunluğu ve konut alanlarının tipolojisi bakımından tek katlı, yüksek katlı ve tarihsel konutlar olmak üzere üç gruba ayırmışlardır. Araştırmalarının sonucunda; kentin mevcut açık-yeşil alanlarının Romanya standartlarının altında olduğunu, homojen dağılmadığını ve halkın % 25'nin açık-yeşil alanlara rahat erişebildiğini tespit etmişler ve sorunlara çözüm olarak açık-yeşil alanların kamusal alanlar ile bağlantılı bir şekilde planlanması gerektiği önerilmiştir.

Rao and Puntambekar (2014), çalışmalarında Hindistan'ın Bhopal kentindeki açık-yeşil alanların; nitelik analizlerini yapmışlar, ekolojik, ekonomik, sosyal, sağlık, kentsel yaşam kriterleri ve planlama açısından etkilerini incelemiştir. Kentin açık-yeşil alan oranlarının %11,26 olduğunu bulmuşlar, kullanıcılar açısından etkilerinin kentlerdeki konut taleplerinin mikro düzeyden makro seviyeye doğru ilerledikçe değiştiği ortaya konulmuştur.

Yaman ve Doygun (2014), çalışmalarında Kahramanmaraş kentinin mevcut açık-yeşil alan dokusunun kent ekosistemine olan katkılarını, ekolojik ağ oluşturma potansiyellerini ve bağlantılı olma durumlarını göz önüne alarak incelemiştir. Elde edilen sonuçlara göre açık-yeşil alan dokusunun kent genelinde daha etkin kullanımına yönelik açık-yeşil alan sistemi bileşenleriyle ortaya konulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1 Materyal

Araştırmanın ana materyalini; araştırma alanı olan Güzelbahçe ilçesi ve ilçede bulunan 9 mahallenin açık-yeşil alanları, 1/5000 ölçekli imar paftaları, 1/1000 ölçekli halihazır haritalar, araştırma alanına ait uydu görüntüleri ve resimler, AutoCAD® 2012, Adobe Photoshop CS6, ArcGIS© 9.3, SPSS. V.13.0 bilgisayar programları, araştırma alanı ile ilgili planlar, görsel inceleme ve arazi çalışmaları, konuyla ilgili uzmanlar ile yapılan sözlü görüşmelerde alınan notlar ve ilçe genelinde yapılmış olan anket formları oluşturmaktadır.

3.1.1 Araştırma alanı

Araştırma alanı İzmir iline bağlı Güzelbahçe ilçesi kentsel alanı ve kentsel alanı kuşatan yakın çevresidir. Çalışma alanı İzmir'in merkezine 24 km uzaklıkta, $26^{\circ} 52' 30''$ Doğu boylamı ile $38^{\circ} 22' 31''$ Kuzey enlemi üzerinde yer almaktadır (Şekil 3.1).

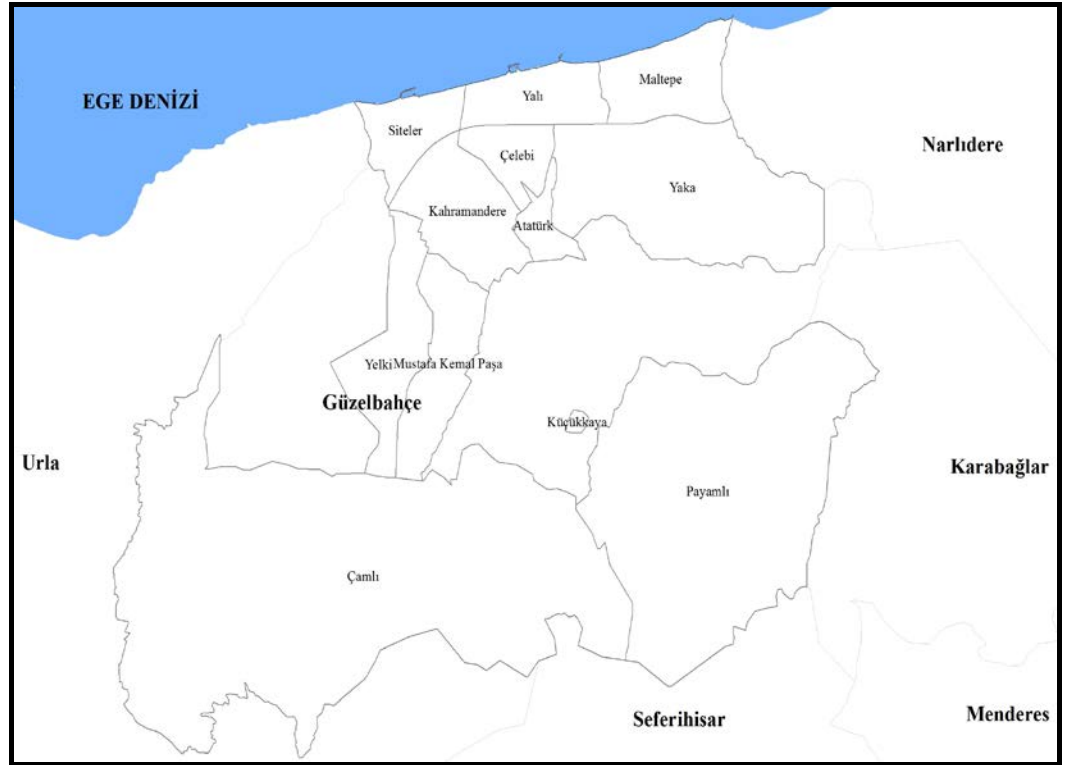
Şekil 3.1 Araştırma alanı (Orij.)

Coğrafi durumu

İlçe doğuda Yağçayı Deresi ile Narlıdere, batıda Çamlıçay Deresi ile Zeytinaları ve Bademler (Urla), güneyde Gölcük ve Gödençe (Seferihisar), güneydoğusunda Konak ilçeleri ile komşudur. Kuzeyi Ege Denizi ile çevrili olup 6,5 km. sahil şeridine sahiptir (Güzelbahçe Belediyesi, 2015).

İlçenin güneyinde ve doğusunda Çamlık, Ömerfendi, Kokar, Çatalkaya, Papaz ve Manastır dağları ile batısında Çamlıca ve Sivrice tepeleri bulunmaktadır. Tipik Akdeniz iklimi görülen ilçede, sürekli akan bir akarsu bulunmazken yağışların etkisiyle artan su oranı, yazın havanın aşırı ısınmasıyla yerini kurumuş çaylar ve derelere bırakır. Deniz seviyesinde maki bitki örtüsü görülürken, yükseklerle çıkıldıkça bunların yerini kızılçam ormanları almaktadır (İTO, 2006).

İlçe Atatürk, Çelebi, Maltepe, Mustafa Kemalpaşa, Kahramandere, Siteler, Yaka, Yalı ve Yelki olmak üzere 9 merkez Mahalle, Çamlı, Küçükçaya ve Payamlı olmak üzere 3 Köyden oluşmaktadır. Belediye sınırı 2317 hektar, ilçe sınırı ise 8567 hektardır (Şekil 3.2).

Şekil 3.2 İlçenin mahalle ve köyleri (Orij.)

Tarihi

İlçenin tarihi M.Ö. VII. yüzyıla dayanmaktadır. Bu dönemde bölgeyi Dor Kabilesi işgal etmiş ve burada “Klonamiye” adında bir şehir kurulmuştur. Yerleşim yeri olarak seçilen ilçe aynı zamanda 12 İyon kentinden biri olan Klazomenai şehri civarındadır (Güzelbahçe Belediyesi,2015).

Yöre tarih boyunca, Pers, Yunan, Roma ve Bizans dönemlerinde yerleşim yeri olmuş özellikle askeri birliklerin konakladıkları bir merkez haline gelmiştir. Bölge 1084 yılında Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah zamanında Çaka Bey tarafından ele geçirilmiştir. Daha sonra Haçlıların işgaline uğramış, 1403 yılında Timurlenk tarafından alınıp Aydınoğulları’na verilmiştir (Güzelbahçe Belediyesi, 2015).

16. yüzyılda Kağızmanlı Türkler, İzmir’e ve oradan da denizi takip ederek bugünkü Güzelbahçe-Buldanaltı mevkiine yerleşmiş ve Klazomen Beyliği’nin yönetimi altında yaşamıştır. Ancak zaman zaman korsanların baskınlarına uğradıklarından güneye çekilerek Dede Mezarı, Küp Deresi ve Kuduz Deresi’ni kapsayan bölgeye göç etmiştir (Güzelbahçe Belediyesi, 2015).

18. yüzyılda bölgede baş gösteren veba salgını nedeniyle halk, ilk yerleşik hayata geçmiş oldukları aşağı çarşı mevkiine gelmiştir. Bu olayı takiben, bölgeye Kalyonların getirdiği göçmenler ve Hristiyan kökenli Rumlar yerleşmiştir. Zamanla Aşağı Çarşı olarak tabir edilen bölgede muntazam sokaklar ve hanlar inşa edilmiştir. Rumların nüfusunun çoğalmasıyla, Yeni Mahalle adıyla (bugünkü Çelebi Mahallesi) ikinci bir yerleşim alını olmuştur.1893 yılında Girit’te yaşayan Müslümanların bir kısmı Muhacir olarak ilçeye gelip bu mahalleye yerleşmiştir. 1912 yılında yapılan mübadele sonucunda bu mahallede yaşayan Rumlar gönderilerek yerlerine Girit’ten gelen Müslümanlar yerleştirilmiştir (Güzelbahçe Belediyesi, 2015).

1919-1922 yılları arasında bölge Yunanlıların işgali altında kalmıştır. 12 Eylül 1922 ’de Narlıdere, Güzelbahçe ve Urla aynı gün düşman işgalinden kurtarmıştır. Cumhuriyet döneminde ilçe Bucak Müdürlüğü olarak Urla’ya bağlanmış ve Klizman ismi Kızılbahçe olarak değiştirilmiştir. 1954 yılında Büyük Hamidiye köyü Büyük Kaya ismi ile mahalleye dönüştürülmüş ve Urla’ya bağlı ilk belediye kurularak Kızılbahçe adı verilmiştir. 1957 yılında İzmir İl Genel Meclisi Kızılbahçe’nin Urla Kazası’ndan alınarak İzmir Merkez Kazasına

bağlanmasına ve isminin “Güzelbahçe” olarak değiştirilmesine karar vermiştir. 27 Haziran 1984 tarih ve 3030 sayılı yasayla Güzelbahçe İ.B.B bağlı merkez ilçe belediyesine dahil edilmiştir. 27 Aralık 1993 gün ve 3949 Sayılı Yasa ile müstakil ilçe hüviyetini kazanmıştır (Berber ve Saygı, 2013).

Demografik yapısı

2013 yılı nüfus sayımı sonuçlarına göre toplam nüfus 27.389 olup 14.329’si kadın (% 52,32), 13.060’ı (% 47,68) erkektir. Nüfusun mahalle ve köylere göre dağılımı aşağıdaki gibidir (Güzelbahçe Kaymakamlığı, 2015) (Çizelge 3.1).

Çizelge 3.1 Mahalle ve köy nüfusları (Güzelbahçe Kaymakamlığı, 2015)

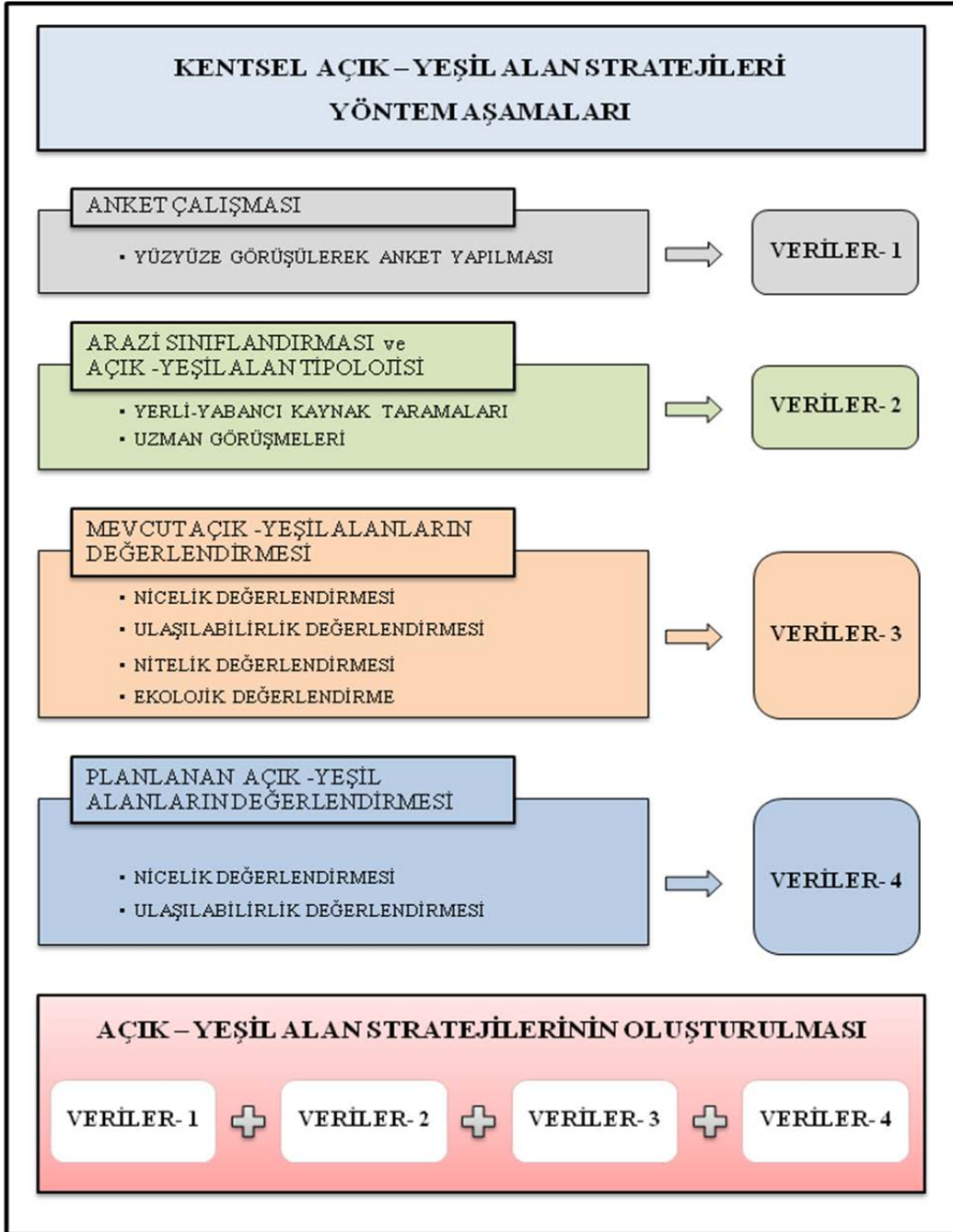
Mahalle ve Köy	Nüfusu (2013)
Atatürk Mahallesi	2.866
Çelebi Mahallesi	2.277
Maltepe Mahallesi	4.905
Mustafa Kemalpaşa Mahallesi	1.680
Kahramandere Mahallesi	3.076
Siteler Mahallesi	2.249
Yaka Mahallesi	510
Yalı Mahallesi	6.020
Yelki Mahallesi	2.136
Çamlı Köyü	1.231
Küçükkaya Köyü	155
Payamlı Köyü	284

Ekonomik yapısı

İlçede geçim kaynakları arasında tarım, seracılık, narenciye, zeytincilik ve bağcılık dalları yer almaktadır. Seralarda genellikle kesme çiçek üretimi ağırlıklıdır. Payamlı, Küçükkaya ve Çamlı Köyleri’nde küçükbaş, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve bağcılık yapılmaktadır. Sahil kesiminde yaşayan halkın büyük bir çoğunluğu geçimini balıkçılık ile sağlamaktadır. İlçede iki balıkçı barınağı mevcuttur. İlçede endüstriyel açıdan hizmet veren büyük sanayi kuruluşu bulunmamaktadır (Güzelbahçe Belediyesi, 2015).

3.2 Yöntem

Araştırmanın amacı doğrultusunda, konuyla ilgili temelde yapılan literatür, etüd ve peyzaj uygulama çalışmaları çerçevesinde araştırma yöntemi belirlenmiştir. Yöntem dört aşamadan oluşmaktadır (Şekil 3.3). Elde edilen veriler sonucunda Açık-Yeşil Alan Stratejileri oluşturulmuştur ve uygulanmıştır.

Şekil 3.3 Yöntem akış diyagramı (Orij.)

3.2.1 Anket çalışması

Araştırma kapsamında kullanılan anket Güzelbahçe ilçesi aktif açık-yeşil alanlarının mevcut durumları ve geliştirilmesi hakkında, halkın görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmış ve uygulanmıştır (Şekil 3.4).

Şekil 3.4 Anket çalışması akış diyagramı (Orij.)

Anket formu, cevaplayıcıların demografik özelliklerinin belirlendiği sorular, park alanları ile ilgili görüşlerin alındığı evet-hayır soruları, çoktan seçmeli sorular ve likert tipi ölçekte hazırlanmış (1= Kesinlikle katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum gibi) sorular olmak üzere toplam 27 sorudan oluşmaktadır (EK-1).

Anket 2012 yılı Haziran-Temmuz ayları içerisinde Atatürk, Çelebi, Kahramandere, Maltepe, Mustafa Kemal Paşa, Siteler, Yaka, Yalı ve Yelki olmak üzere toplam 9 adet mahallede yapılmıştır. Anket; Türkiye İstatistik Kurumundan (TÜİK) alınan bilgiler doğrultusunda Basit Rastgele Seçim Yöntemi ile konutlara gidilerek, 09.00-12.00 ve 13.00-18.00 saatleri arasında her konuttan bir kişi olmak üzere, 562 kişi ile yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. Anket çalışması 5 anketörle birlikte yapılmış ve 2 hafta sürmüştür. Anket formunun hazırlanmasında, görüş alma amacıyla sorulan soruların anlaşılabilir, kısa, açık, tarafsız ve yönlendirici olmayacak şekilde ifade edilmesine dikkat edilmiştir.

Araştırmanın hedef kitlesini Güzelbahçe ilçesinde ikamet eden hane halkı oluşturmaktadır. Çalışmanın parametresini; halkın açık yeşil alanları / parkları kullanma oranları oluşturmaktadır. Parametrede tahmini hata sınırı (B), $B=0.04$ olarak belirlenmiştir. Bu da tahmin edilecek istatistiğin % 95 güvenle, % 4'lük bir hata ($\hat{p} \pm 0.04$) ile tahminleneceğini göstermiştir.

Örnekleme yöntemi olarak; iki aşamalı Tabakalı Rastgele Örnekleme Yöntemi belirlenmiştir. Başlangıçta her bir mahalle tek bir tabaka olarak düşünülse de bazı mahallelerin nüfus büyüklükleri açısından diğerlerinden çok farklı oldukları görülmüştür. Bu nedenle nüfus yoğunlukları birbirine yakın mahalleler tek bir tabakada toplanmıştır.

Nüfus yoğunluğu çok olan mahallelerin bir araya getirilmesindeki örnekleme mantığı, nüfus yoğunluğunun çok olduğu bölgelerde açık yeşil alanlar / parklar daha çok iken, nüfus yoğunluğu az olan bölgelerde açık yeşil alan / park sayısı daha az olacaktır. Yani park başına düşen kişi sayısı açısından tabakalar kendi içinde homojen, diğer tabakalarla heterojen yapıda oluşturulmaya çalışılmıştır (Çizelge 3.2).

Her bir tabakadan seçilen hane halkı Basit Rastgele Örnekleme Yöntemi ile belirlenmiştir. İlk aşama kitlenin tabakalara ayrılması, ikinci aşama ise

tabakalardaki nüfus yoğunluğu ile doğru orantılı sayıda örneklemin tabakalardan basit rastgele örnekleme ile çekilmesidir.

Çizelge 3.2 Mahallelerin tabakalanması

Tabakalar	Mahalle	Konut Sayısı	Mahalle	Konut Sayısı	Mahalle	Konut Sayısı	Tabaka Büyüklüğü
Tabaka 1	Atatürk	1427	Maltepe	1791			3218
Tabaka 2	Yalı	2905					2905
Tabaka 3	Siteler	1400	Çelebi	1150	Kahramandere	1382	3932
Tabaka 4	M.K. Paşa	811	Yelki	746			1557
Tabaka 5	Yaka	319					319
Toplam Hane Halkı Sayısı							11931

Çalışmanın parametresine göre örneklem oranının tahminlenmesi için kitleden çekilecek örneklem sayısının belirlenmesi gerekmektedir. Örneklem sayısı (n) belirlenirken her bir tabakadan alınacak örneklem sayılarının da belirlenmesi için Neyman Allocation Yöntemi kullanılmıştır (Çizelge 3.3).

$$n = \frac{\sum_{i=1}^L \frac{N_i^2 p_i q_i}{w_i}}{N^2 D + \sum_{i=1}^L N_i p_i q_i}$$

N= Kitledeki konut sayısı,

N_i= i.tabakadaki konut sayısı,

p_i= i.tabakadaki hane halkının yeşil alan / park kullanım oranı,

q_i= i.tabakadaki hane halkının yeşil alan / park kullanmama oranı,

w_i= i.tabakadaki konutların kitle içerisindeki oranı,

D= $\frac{B^2}{4}$ ile elde edilen katsayıdır. B, tahmin hata sınırıdır.

Çizelge 3.3 Mahallelerin örneklem sayıları

Tabaka	Mahalle	N _i	w _i
Tabaka 1	Atatürk-Maltepe	3218	3218 / 11931=0.27
Tabaka 2	Yalı	2905	2905 / 11931=0.24
Tabaka 3	Siteler-Çelebi-Kahramandere	3932	3931 / 11931=0.33
Tabaka 4	M.K. Paşa-Yelki	1557	1557 / 11931=0.13
Tabaka 5	Yaka Mah	319	319 / 11931=0.027
Toplam Hane Halkı Sayısı		11931	$\sum_{i=1}^5 w_i = 0.997 \cong 1$

p_i ve q_i değerleri 0.5 olarak alınmış, $p \cdot q = 0.5 \cdot 0.5 = 0.25$ çıkmıştır. Diğer tüm p ve q oranlarında $p \cdot q$, 0.25'ten daha küçük çıkmıştır. Dolayısıyla p ve q 'nin 0.5 olduğu durumda bulunan örneklem sayısı formül gereği her bir tabakadan daha büyük oranda örneklem çekilmesini sağlamıştır.

$$n = \frac{\sum_{i=1}^L \frac{N_i^2 p_i q_i}{w_i}}{N^2 D + \sum_{i=1}^L N_i p_i q_i} = \frac{\sum_{i=1}^5 \frac{N_i^2 p_i q_i}{w_i}}{N^2 D + \sum_{i=1}^5 N_i p_i q_i}$$

$$= \frac{\frac{(3218)^2 \cdot 0.5^2}{0.27} + \frac{(2905)^2 \cdot 0.5^2}{0.24} + \frac{(3932)^2 \cdot 0.5^2}{0.33} + \frac{(1557)^2 \cdot 0.5^2}{0.13} + \frac{(319)^2 \cdot 0.5^2}{0.027}}{(11931)^2 \left(\frac{0.04^2}{4}\right) + [(3218)^2 \cdot 0.5^2 + (2905)^2 \cdot 0.5^2 + (3932)^2 \cdot 0.5^2 + (1557)^2 \cdot 0.5^2 + (319)^2 \cdot 0.5^2]}$$

$$n \cong 562$$

$$n_1 \cong 562(0.27) = 152 \text{ Konut (Atatürk (68)-Maltepe (84) mahallelerinden)}$$

$$n_2 \cong 562(0.24) = 135 \text{ Konut (Yalı mahallesinden)}$$

$$n_3 \cong 562(0.33) = 185 \text{ Konut (Siteler (65)-Çelebi (55) ve Kahramandere (65) mahallelerinden)}$$

$$n_4 \cong 562(0.13) = 74 \text{ Konut (Mustafa Kemal Paşa (39) ve Yelki (35) mahallelerinden)}$$

$$n_5 \cong 562(0.027) = 15 \text{ Konut (Yaka mahallesinden)}$$

Çalışmada anketteki soruları içeren bir ölçekte, sorulara verilen cevapların varyansları toplamının genel varyansa oranlaması ile bulunan bir ağırlıklı standart değişim ortalaması olan Cronbach Alfa Katsayısı (alfa yöntemi) ile güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Cronbach alfa katsayısı, 0 ve 1 arasında değişim gösterir. Cronbach alfa katsayısının anlamlılık yapısı aşağıda gösterilmiştir (Özdamar, 2004) (Çizelge 3.4).

Çizelge 3.4 Alfa katsayısının anlamlılık yapısı (Özdamar, 2004)

Alfa Katsayısı	Güvenirlik Analizi
$0.00 \leq \alpha < 0.40$	Geliştirilen test güvenilir değildir.
$0.40 \leq \alpha < 0.60$	Geliştirilen testin güvenilirliği düşüktür.
$0.60 \leq \alpha < 0.80$	Geliştirilen test oldukça güvenilirdir.
$0.80 \leq \alpha \leq 1.00$	Geliştirilen test yüksek güvenilirliğe sahiptir.

Rastgele seçilen 50 kişiye uygulanan ön test sonucunda elde edilen Cronbach alfa katsayısı değeri 0.721 olarak bulunmuş ve hazırlanan anket oldukça güvenilir olduğundan 562 kişiye uygulanmasına karar verilmiştir.

Ölçekte yer alan soruların bir toplamsal ölçek oluşturacak nitelikte olup olmadığı, Tukey'in Toplanabilirlik Testi (Tukey's test of additivity) ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda anketin p-value değeri 0.00 olarak bulunmuş ve p-value < 0.05 koşulu sağlandığından soruların toplanabilirlik özelliğine sahip olduğu görülmüştür.

Anketlerde yer alan her soru için ayrı ayrı çapraz tablo ve Ki-kare istatistikleri hesaplamak yerine, ankette daha önceden ölçek gereği ayrılmış olan başlıklar altında medyanlar (ortancalar) hesaplama yoluna gidilmiştir. Böylelikle ordinal (sınırlayıcı) ölçeğe sahip olan değişkenlerin medyanının alınması ortalamaya göre daha doğrudur (Trochim, 2006). Merkezi eğilim ölçüleri arasında yer alan medyan değerinin, iş doyumu ve performans değerlemesi açısından önemli bilgiler vereceği düşünülmektedir.

Çalışmada; ölçek ordinal olduğu için, Pearson Ki-kare ve Olabilirlik Oranı (Likelihood Ratio) testlerine göre daha güçlü bir test olan Mantel-Haenszel Ki-kare (M-H Ki-kare) veya Linear-by-Linear Association Ki-kare test istatistiği yorumlanmıştır.

Nitel değişkenler arasında herhangi bir ilişkinin varlığı Ki-Kare testi ile test edilir ve çapraz tablodan yararlanılır. Bu tablo, incelenen iki değişkenin seçeneklerine düşen gözlenen frekansların yazıldığı yatay ve düşey satır ve sütunlardan oluşan, çift yönlü tablodur.

Ki-kare test istatistiğinin yapılabilmesi için tablonun her hücresinde 5’den az gözlem bulunmaması gerekir. Bunun için gerçekleştirilen Ki-kare istatistiklerinde tablolarda bu sorun ile karşılaşmıştır. Bu yüzden, likert ölçeğinde yer alan “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” seçenekleri ile “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” seçeneklerinin frekansları birleştirilmiştir. Böylelikle gözelerde 5’den az gözlem sayısı bulunma sorunu nispeten ortadan kaldırılmıştır.

Ki-kare Bağımsızlık testini yapabilmek için uygulanan adımlar aşağıdaki gibidir:

1. Hipotezlerin ifade edilmesi

H_0 : Cinsiyete ile parklara gitme durumu değişkenleri birbirinden bağımsızdır. Bu iki değişken arasında bir ilişki yoktur.

H_a : Cinsiyete ile parklara gitme durumu değişkenleri birbirinden bağımsız değildir. Bu iki değişken arasında bir ilişki vardır.

2. İstatistiksel Test

Ki-kare bağımsızlık testi (Mantel-Haenszel Ki-kare)

3. Anlamlılık düzeyinin belirlenmesi:

Çalışmada araştırmacının isteği doğrultusunda anlamlılık düzeyi $\alpha=0.05$ olarak seçilmiştir.

4. H_0 red bölgesinin belirlenmesi

Bunun için hesaplanan test istatistiği, belirli bir anlamlılık düzeyinde ve $n=(r-1)(c-1)$ serbestlik derecesine göre (r:satır sayısı c:sütun sayısı) χ^2 (ki-kare) değerleri tablosundan bulunan kritik değer ile karşılaştırılır. Serbestlik derecesi $n=(3-1)(3-1) = 4$ olup $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde χ^2 tablosundan bulunan

kritik değer $\chi^2_{4,0.05} = 9.48$ 'dir. Eğer hesaplanan test istatistiğinin değeri tablodan bulunan kritik değerden büyük çıkarsa H_0 red edilecektir (Trochim, 2006).

Anket sonuçları SPSS.V.13.0 istatistiksel paket programı ile bilgisayar üzerinden değerlendirilmiştir.

3.2.2 Arazi sınıflandırması ve açık-yeşil alan tipolojisi

 l ede yapılan arazi gözlem çalışmalarında çok farklı nicelikte ve nitelikte alanların bulunduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle geleceğe yönelik planlama kararlarının doğru temellere dayandırılabilmesi ve ortaya çıkacak verilerin kullanılabilirliğini arttırmak için mevcut alanların sınıflandırılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır (şekil 3.5).

şekil 3.5 Arazi sınıflandırması ve açık-yeşil alan tipolojisi çalışması akış diyagramı (Orij.)

Kentsel Açık-yeşil alanlar; kentsel doku içerisinde yer alan ve fiziksel yapısını ortaya koyan, kent halkının rekreasyon ihtiyaçlarını karşılamaya imkan sağlayan ve ücretsiz olarak yararlandıkları, yerel yönetimlerin mülkiyetleri ve bakım sorumluluğunda bulunan, doğal ve/veya kültürel olarak oluşturulmuş alanlardır.

Bu tanımla kentsel açık-yeşil alanlar aktif ve pasif açık-yeşil alanlar olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Aktif açık-yeşil alanları; park alanları, çocuk oyun alanları, spor alanları, mesire ve rekreasyon alanları oluşturmaktadır. Pasif açık-yeşil alanları ise; refüjler, mezarlıklar, ağaçlandırılmış alanlar ve ormanlar oluşturmaktadır.

Açık-yeşil alanlar kentsel dokunun içerisinde yalnızca nicelikleri (alansal büyüklükleri) bakımından ele alınmamalıdır. Çünkü nicelik rakamsal bir değer olup açık-yeşil alanların kentsel yaşama olan etkisini belirlemede yeterli bir kriter değildir. Bu nedenle açık-yeşil alanların kentsel yaşam kalitesine olan etkileri değerlendirilirken nicelikleri ile birlikte sahip oldukları nitelikler, erişilebilirlik ve bağlantılılıkları bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Çalışmada; Güzelbahçe ve İzmir Büyükşehir Belediyesi (İBB) bakım sorumluluğundaki kentsel aktif açık-yeşil alanlar (park alanları, çocuk oyun alanları, spor alanları, mesire ve rekreasyon alanları) ele alınmış ve ilçe sınırları dahilinde bulunan tüm aktif açık-yeşil alanlar değerlendirilmiştir.

3.2.2.1 Arazi sınıflandırması

Söz konusu arazi örtüsü sınıflarını belirlemek için Coordination of Information on the Environment (CORINE) arazi kullanımı / arazi örtüsü sınıfları kullanılmıştır. CORINE programı; doğal çevrede meydana gelen olaylardan yapılan işlemler sonucu biyosferde meydana gelen değişimlerden, gerek bu işlemlerin gerekse politika oluşturanların bilgi alması amacı ile Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler tarafından geliştirilmiştir. CORINE programını kullanmaktaki amaç, topluluğa üye olan tüm ülkelerdeki arazi kullanımlarının bir bütünlük içerisinde olmasını sağlamaktır (Koca, 2006) .

CORINE Projesi Arazi Örtüsü Sınıflandırması Avrupa Çevre Ajansı tarafından belirlenen üç hiyerarşik seviyeden oluşmaktadır. Birinci seviye 5 ana grup, ikinci seviyede 15 ve üçüncü seviyede kullanılması zorunlu olan 44 alt sınıf mevcuttur (Çivi vd., 2009).

Çalışmada ilçe sınırları içerisinde bulunan tüm araziler, İBB ve diğer resmi kurumların bakmakla sorumlu olduğu alanlar ele alınmıştır (Çizelge 3.5).

Arazi örtüsü sınıflandırmasının kullanılmasındaki asıl amaç; ilçede bulunan tüm arazilerin karakteristik yapılarını ve dağılımlarını ortaya koyan, geleceğe yönelik hazırlanacak olan açık-yeşil alan stratejilerinin temelini oluşturacak bilgileri elde etmektir.

Çizelge 3.5 CORINE arazi örtüsü sınıfları (Çivi vd.,2009)

SEVİYE 1	SEVİYE 2	SEVİYE 3
1. YAPAY BÖLGELER	1.1 Şehir Yapısı	1.1.1 Sürekli Şehir Yapısı
		1.1.2 Dağınık (Kesikli) Şehir Yapısı
	1.2 Endüstriyel, Ticari ve Ulaşım Birimleri	1.2.1 Endüstriyel veya Ticari Birimler
		1.2.2 Karayolları, Demiryolları ve ilgili alanlar
		1.2.3 Limanlar
		1.2.4 Hava Alanları
	1.3 Maden Ocağı, Boşaltım ve İnşaat Sahaları	1.3.1 Maden Çıkarım Sahaları
		1.3.2 Boşaltım Sahaları
		1.3.3 İnşaat Sahaları
	1.4 Yapay, Tarımsal Olmayan Yeşil Alanlar	1.4.1 Yeşil Şehir Alanları
		1.4.2 Spor ve Eğlence Alanları
2. TARIMSAL ALANLAR	2.1 Ekilebilir Alanlar	2.1.1 Sulanmayan Ekilebilir Alanlar
		2.1.2 Sürekli Sulanan Alanlar
		2.1.3 Pirinç Tarlaları
	2.2 Sürekli Ürünler	2.2.1 Üzüm Bağları
		2.2.2 Meyve Bahçeleri
		2.2.3 Zeytin Bahçeleri
	2.3 Meralar	2.3.1 Meralar
	2.4 Karışık Tarımsal Alanlar	2.4.1 Sürekli Ürünlerle Birlikte Bulunan Senelik Ürünler
		2.4.2 Karışık Tarım Alanları
		2.4.3 Doğal Bitki Örtüsü ile Birlikte Bulunan Tarım Alanları
		2.4.4 Ormanla Karışık Tarım Alanları
3. ORMAN YERİ VE YARI DOĞAL ALANLAR	3.1 Ormanlar	3.1.1 Geniş Yapraklı Ormanlar
		3.1.2 İğne Yapraklı Ormanlar
		3.1.3 Karışık Ormanlar
	3.2 Maki ve/veya Otsu Bitkilerin Birleşimi	3.2.1 Doğal Çayırliklar
		3.2.2 Fundalıklar
		3.2.3 Sklerofil Bitki Örtüsü
		3.2.4 Bitki Değişim Alanları
	3.3 Bitki Örtüsü az ya da hiç Olmayan Açık Alanlar	3.3.1 Sahiller, Kumsallar, Kumluklar
		3.3.2 Çıplak Kayalıklar
		3.3.3 Seyrek Bitkili Alanlar
		3.3.4 Yanmış Alanlar
		3.3.5 Buzul ve Kalıcı Kar
4. ISLAK ALANLAR	4.1 Karasal Bataklıklar	4.1.1 Bataklıklar
		4.1.2 Turbalıklar
	4.2 Denize Yakın Islak Alanlar	4.2.1 Tuz Bataklığı
		4.2.2 Tuzlalar
		4.2.3 Gel-git Olayı ile Oluşan Düzlükler (Alanlar)
5. SU YAPILARI	5.1 Karasal Sular	5.1.1 Su Yolları
		5.1.2 Su Kütleleri
	5.2 Deniz Suları	5.2.1 Kıyı Lagünleri
		5.2.2 Nehir Ağızları (Haliç gibi)
		5.2.3 Deniz ve Okyanus

Güzelbahçe İlçesindeki arazi sınıflandırması; 1/5000 ölçekli imar paftaları, 1/1000 ölçekli hali hazır haritalar, alana ait uydu görüntüleri, hava fotoğrafları, resimler ve arazide yapılan yerinde tespit çalışması sonrasında elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanmıştır. Çalışmalardan çıkan sonuçlara göre ilçede 4 ana grup ve alt sınıflar yer almaktadır (Çizelge 3.6).

Çizelge 3.6 İlçede tespit edilen arazi örtüsü sınıfları

SEVİYE 1	SEVİYE 2	SEVİYE 3
1. YAPAY BÖLGELER	1.1 Şehir Yapısı	1.1.1 Yapılar, Seralar, Resmi Kurumlar ve Eğitim Tesisleri
	1.2 Endüstriyel, Ticari ve Ulaşım Birimleri	1.2.1 Ticari Birimler 1.2.2 Yol ve Otoyol Şevleri
	1.3 Maden Ocağı, Boşaltım ve İnşaat Sahaları	1.3.1 Atıl Araziler
	1.4 Yapay, Tarımsal Olmayan Açık-Yeşil Alanlar	1.4.1 Aktif ve Pasif Açık-Yeşil Alanlar
2. TARIMSAL ALANLAR	2.1 Sürekli Ürünler	2.1.1 Meyve Bahçeleri 2.1.2 Zeytin Bahçeleri
	2.2 Karışık Tarımsal Alanlar	2.2.1 Tarım Alanları
3. ORMAN YERİ VE YARI DOĞAL ALANLAR	3.1 Ormanlar	3.1.1 Geniş Yapraklı Ormanlar 3.1.2 İğne Yapraklı Ormanlar
	3.2 Maki ve/veya Otsu Bitkilerin Birleşimi	3.2.1 Makiler
4. SU YAPILARI	4.1 Karasal Sular	4.1.1 Dereler

Hazırlanan arazi verileri AutoCAD® 2012 programıyla çizilmiş ve elde edilen projelerden ArcGIS© 9.3 (ESRI, 2009) yazılımı kullanılarak görsel haritalar oluşturulmuştur.

3.2.2.2 Açık-yeşil alan tipolojisi

Açık-yeşil alanların tipolojilerine yönelik yapılan literatür araştırmalarında birçok araştırmacının farklı verilerden yararlanmış oldukları ve ortak bir tipolojinin tanımlanmadığı görülmüştür.

Ülkemizdeki **“mevcut açık-yeşil alan tipolojisi”** incelendiğinde kavramsal açıdan karmaşık ve yorumlara açık verilerin bulunduğu ortaya çıkmıştır (Ek-2).

Güzelbahçe ilçesindeki açık-yeşil alanlar mevcut tipoloji içerisinde nicelik ve nitelik durumuna göre tanımlanmadığı için **“öneri açık-yeşil alan tipolojisi”** hazırlanmış ve kategorize edilmiştir (Ek-3).

Önerilen açık-yeşil alan tipoloji çalışmasında literatürde tanımlanmış olan komşuluk düzeyindeki açık-yeşil alanlar yeniden yorumlanmıştır. Bu yorumlama; Ergin’in (1982, 1990) çalışmaları ile oyun teorilerine dayandırılmıştır. Sonuç olarak Konut Parkı kavramı ortaya konulmuştur (Çizelge 3.7).

Konut Parkı

Mevcut açık-yeşil alan tipolojisinde mahalle düzeyindeki açık-yeşil alanlar; küçük parklar, mahalle parkları, spor alanları, meydanlar ve semt parkları olarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmada küçük parkların büyüklüğü minimum 5000 m² olarak değerlendirilmiştir. Bu tanımlandırmadan yola çıkılarak; konut parklarının büyüklüğü maksimum 5000 m² olarak belirlenmiştir.

Ergin (1982, 1990) çalışmalarında; yapı adası ölçeğinde konut ve konut yakın çevresi açık-yeşil alan kullanımının maksimum 400 metre veya 5 dakika yürüme uzaklığında olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu ifade baz alınarak konut parklarına olan erişebilirlik mesafesi maksimum 400 metre öngörülmüştür.

Açık-yeşil alanların kullanımlarını arttıran özelliklerinden biri sahip oldukları donatılar ile farklı aktivitelere imkan sağlamalarıdır. Çocuk oyun grupları, spor (fitness) aletleri, yürüyüş parkurları ve spor sahaları kullanıcıların fiziksel aktivite olanaklarına imkan tanıyarak ruh ve beden sağlığı gelişimini olumlu yönde etkilerler. Bu düşünce temelinde konut parklarının aktif sunu çeşitliği olarak; çocuk oyun gruplarını, açık alan spor (fitness) aletlerini, açık alan spor sahalarını ve eğer mümkünse yürüyüş parkurlarını da içermesi öngörülmüştür. Bu öngörülen alanlar için fiziksel aktivite alanları tanımı kullanılmıştır. Fiziksel aktivite alanlarının içerikleri İzmir’in ilçelerinde yapılan gözlemler sonucu ortaya konmuştur. Bu alanlara verilen minimum ölçüler ise Güzelbahçe ilçesindeki yerel yöneticilerin kullandıkları değerler olup, uygulayıcılara göre değişebilir niteliktedir. Yürüyüş parkurları için minimum ölçü verilmemiştir.

Oyun teorilerine göre strateji oyunları; sıfır toplam ve sıfır toplam olmayan oyunlar olarak ayrılmıştır. Konut parkları tanımlanırken; oluşturulacak fiziksel aktivite alanlarının tasarım ve uygulama aşamalarında bitkilendirilmiş alanlardan minimum değerinde kayıp (sıfır toplam) veya mümkünse pozitif yönde (sıfır toplam olmayan) kazancın sağlanması önerilmiştir. Bu düşünce temelinde; ne kadar fiziksel aktivite alanı oluşturulur ise o kadar bitkilendirilmiş alan yaratılmalıdır fikri ortaya konulmuştur ve bu konut parklarının minimum alan standartlarını vermiştir.

Yukarıdaki düşüncelerden hareketle konut parkı tanımlandırıldığında; konut alanlarının yakın çevresinde, maksimum 5000 m² büyüklük ve 5 dakikalık yürüyüş mesafesinde bulunan, kullanıcıların aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerini gerçekleştirebildikleri, etkili hizmet alanı 400 metre olan donatılı ya da donatısız açık-yeşil alanlardır ve sunu çeşitliliklerine göre A, B, C ve D olmak üzere 4 sınıfa ayrılmıştır diyebiliriz.

Konut Parkı A Sınıfı: Konut alanlarının yakın çevresinde maksimum 5000 m² büyüklük ve 5 dk. mesafede, 400 metre etki alanına sahip, kullanıcıların aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerine olanak sağlayan ve içerisinde; çocuk oyun grupları (salıncak, kaydırak, tahtıravalli, zıpzıp vb.), açık alan spor (fitness) aletleri ve açık alan spor sahaları (basketbol, voleybol, tenis vb.) bulunmayan, yeterli alan var ise yürüyüş parkurlarının bulunduğu, donatılı ya da donatısız açık-yeşil alanlardır. Minimum alan büyüklüğü karar vericilerin sahip oldukları kaynaklara göre değişmektedir.

Konut Parkı B Sınıfı: Konut alanlarının yakın çevresinde maksimum 5000 m² büyüklük ve 5 dk. mesafede, 400 metre etki alanına sahip, kullanıcıların aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerine olanak sağlayan ve içerisinde; çocuk oyun grupları (salıncak, kaydırak, tahtıravalli, zıpzıp vb.) ve açık alan spor (fitness) aletleri bulunan, minimum 400 m² büyüklükte (200 m² fiziksel aktivite alanı + 200 m² bitkilendirilmiş alan) donatılı açık-yeşil alanlardır.

Park içerisinde çocuk oyun grupları için ayrılması gereken alan (güvenlik alanı dahil, alet sayısına göre değişmekle birlikte) minimum 150 m², açık alan spor (fitness) aletleri için ayrılması gereken alan (güvenlik alanı dahil, alet başına 2.5 x 2.0 = 5 m²) minimum 50 m² olmak üzere toplam 200 m²'lik fiziksel aktivite alanı önerilmektedir. Fiziksel aktivite alanlarının büyüklüğü tasarımcıya göre değişebilir nitelikte olup (yeterli alan varsa yürüyüş parkurları da eklenebilir),

fiziksel aktivite alanı ile aynı ya da daha fazla büyüklükte bitkilendirilmiş alan yaratılmalıdır.

Konut Parkı C Sınıfı: Konut alanlarının yakın çevresinde maksimum 5000 m² büyüklük ve 5 dk. mesafede, 400 metre etki alanına sahip, kullanıcıların aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerine olanak sağlayan ve içerisinde; açık alan spor sahalarından (basketbol, voleybol, tenis vb.) en az bir tanesi bulunan, minimum 1000 m² büyüklükte (500 m² fiziksel aktivite alanı + 500 m² bitkilendirilmiş alan) donatılı açık-yeşil alanlardır.

Park içerisinde spor sahaları (basketbol 28 x 15, voleybol 28 x 15, tenis 34 x 17 vb. ortalama değer alınmıştır (Ersoy, 2009)) için ayrılması gereken alan minimum 500 m² fiziksel aktivite alanı önerilmektedir. Fiziksel aktivite alanlarının büyüklüğü tasarımcıya göre değişebilir nitelikte olup (yeterli alan varsa yürüyüş parkurları da eklenebilir), fiziksel aktivite alanı ile aynı ya da daha fazla büyüklükte bitkilendirilmiş alan yaratılmalıdır.

Konut Parkı D Sınıfı: Konut alanlarının yakın çevresinde maksimum 5000 m² büyüklük ve 5 dk. mesafede, 400 metre etki alanına sahip, kullanıcıların aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerine olanak sağlayan ve içerisinde; çocuk oyun grupları (salıncak, kaydırak, tahtıravalli, zıpzıp vb.), açık alan spor (fitness) aletleri ve açık alan spor sahaları (basketbol, voleybol, tenis vb. en az bir tanesi) bulunan, minimum 1400 m² büyüklükte (700 m² fiziksel aktivite alanı (200 m²+500 m²) + 700 m² bitkilendirilmiş alan) donatılı açık-yeşil alanlardır.

Park içerisinde çocuk oyun grupları için ayrılması gereken alan (güvenlik alanı dahil, alet sayısına göre değişmekle birlikte) minimum 150 m², açık alan spor (fitness) aletleri için ayrılması gereken alan (güvenlik alanı dahil, alet başına 2.5 x 2.0 = 5 m²) minimum 50 m², açık alan spor sahaları (basketbol 28 x 15, voleybol 28 x 15, tenis 34 x 17 vb. ortalama değer alınmıştır (Ersoy, 2009)) için ayrılması gereken alan minimum 500 m² olmak üzere toplam 700 m²'lik fiziksel aktivite alanı önerilmektedir. Fiziksel aktivite alanlarının büyüklüğü tasarımcıya göre değişebilir nitelikte olup (yeterli alan varsa yürüyüş parkurları da eklenebilir), fiziksel aktivite alanı ile aynı ya da daha fazla büyüklükte bitkilendirilmiş alan yaratılmalıdır.

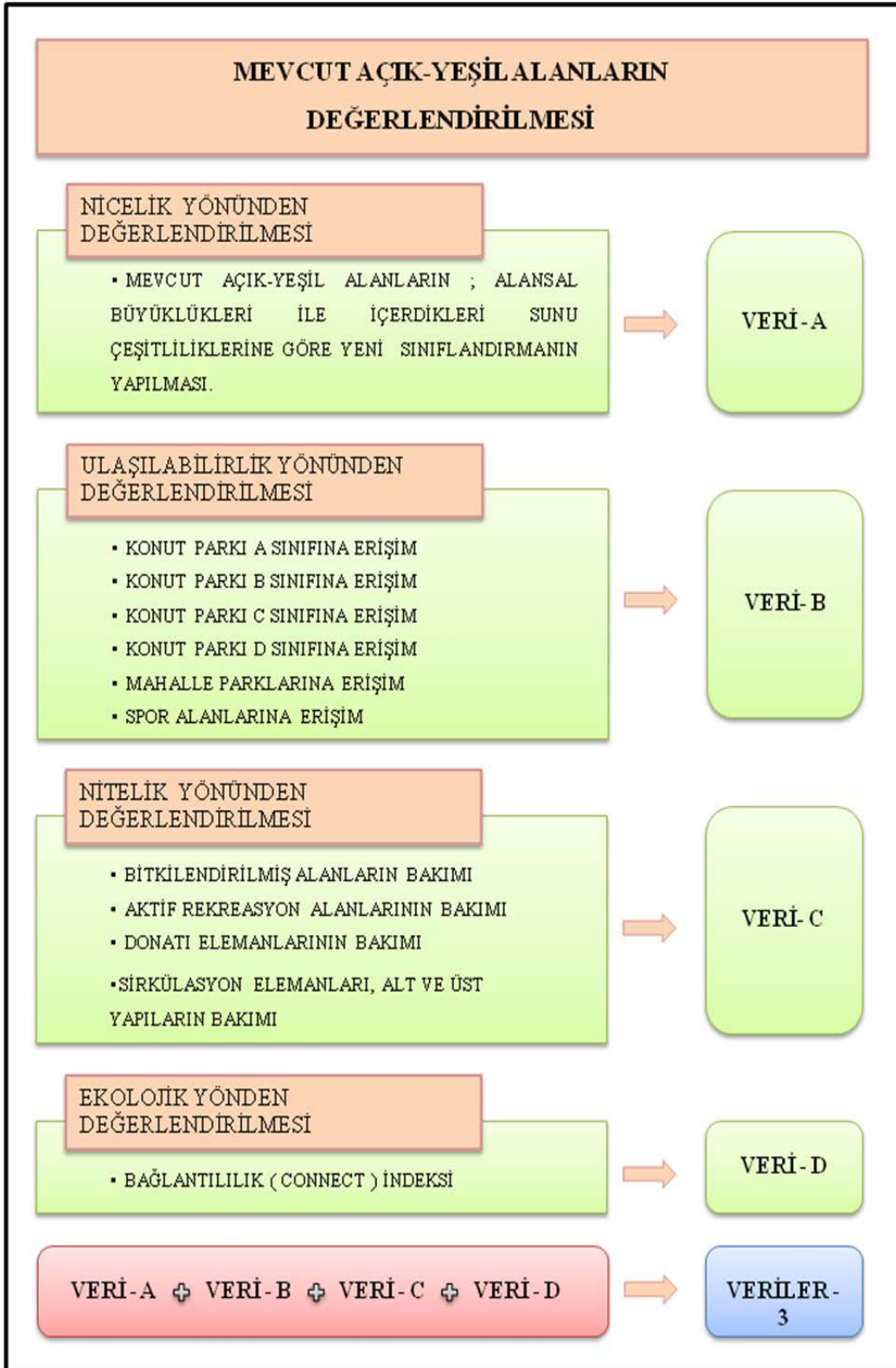
Çizelge 3.7 Konut parkları sınıflandırması (Orij.)

KONUT PARKI SINIFLARI				
Sınıfı	Etki Hizmet Alanı (metre)	Yürüme Süresi (Dakika.)	Alan Büyüklüğü m ² (Minimum.)	Sunu Çeşitliliği / İçerik
A Sınıfı	400 metre	5 dk.	-	Donatılı ya da Donatısız (Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir)
B Sınıfı	400 metre.	5 dk.	Minimum 400 m ² (200 m ² Fiziksel Aktivite Alanı + 200 m ² Bitkilendirilmiş Alan)	Bünyesinde Çocuk Oyun Grubu ve Açık Alan Spor Aletlerini içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.
				Ç.O.G için minimum 150 m ² , A.S.A için minimum 50 m ² alan gerekmektedir.
C Sınıfı	400 metre	5 dk.	Minimum 1000 m ² (500 m ² Fiziksel Aktivite Alanı + 500 m ² Bitkilendirilmiş Alan)	Bünyesinde Açık Alan Spor Sahalarından (Basketbol, Voleybol, Tenis vb.) en az birini içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.
				A.S.S için minimum 500 m ² alan gerekmektedir.
D Sınıfı	400 metre	5 dk.	Minimum 1400 m ² (700 m ² Fiziksel Aktivite Alanı + 700 m ² Bitkilendirilmiş Alan)	Bünyesinde Çocuk Oyun Grubu, Açık Alan Spor Aletleri ile Açık Alan Spor Sahalarını içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.
				Ç.O.G için minimum 150 m ² , A.S.A için minimum 50 m ² ve A.S.S için minimum 500 m ² alan gerekmektedir.
Çocuk Oyun Grupları; Minimum 150 m ² , Açık Alan Spor (Fitness) Aletleri; Minimum 50 m ² , Açık Alan Spor Sahaları; Minimum 200 m ²				

3.2.3 Mevcut açık-yeşil alanların değerlendirilmesi

2013 yılında ilçede mevcut bulunan açık-yeşil alanlar, önerilen açık-yeşil alan tipolojisine göre (bkz. Ek-3) yeniden tanımlanmıştır. Bu sınıflandırma sonucu mevcut açık-yeşil alanlar; aktif (park alanları, çocuk oyun alanları, spor alanları, mesire ve rekreasyon alanları) ve pasif (refüjler, mezarlıklar, ağaçlandırılmış alanlar ve ormanlar) olmak üzere 2 gruba ayrılmış, aktif açık-yeşil alanlar “nicelik, ulaşılabilirlik, nitelik ve ekolojik yönden” olmak üzere dört farklı kriter açısından değerlendirilmiştir (Şekil 3.6).

Her bir kriter için yapılan tanımlamalar ve karşılaştırmalardan elde edilen veriler ArcGIS© 9.3 (ESRI, 2009) yazılımı kullanılarak görsel haritalara dönüştürülmüş, araştırma alanında yapılan etüd ve gözlem çalışmaları sonuçları da bu veriler ile birlikte yorumlanmıştır.

Şekil 3.6 Açık-yeşil alanların değerlendirme kriterleri (Orij.)

3.2.3.1 Nicelik yönünden değerlendirilmesi

İlçedeki mevcut aktif açık-yeşil alanlar, önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde “alansal büyüklükleri (m²) ve içerdikleri sunu çeşitliliklerine” göre bilgisayar ortamında yeniden tanımlanmış, etüd ve gözlem çalışmaları ile birlikte değerlendirilmiştir. Söz konusu çalışmada;

- Konut parkı A sınıfı; içerisinde çocuk oyun grupları (salıncak, kaydırak, tahtıravalli, zıpzıp vb.), açık alan spor (fitness) aletleri ve açık alan spor sahaları (basketbol, voleybol, tenis vb.) bulunmayan ve maksimum 5000 m²,
- Konut parkı B sınıfı; içerisinde çocuk oyun grupları ve açık alan spor aletleri bulunan ve minimum 400 m²,
- Konut parkı C sınıfı; içerisinde açık alan spor sahalarından en az bir tanesi bulunan ve minimum 1000 m²,
- Konut parkı D sınıfı; çocuk oyun grupları, açık alan spor aletleri ve açık alan spor sahaları bulunan ve minimum 1400 m²,
- Küçük parkların; minimum 5000 m²,
- Mahalle parklarının; minimum 20000 m²,
- Spor alanlarının; minimum 40000 m² büyüklükte olup olmadığı tanımlanarak ve karşılaştırılmıştır.

3.2.3.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirilmesi

Önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde yeniden tanımlanan aktif açık-yeşil alanların “etkili hizmet alanına” göre ulaşım mesafeleri analiz edilmiştir. Etkili hizmet alanları içerisinde kalan konut ve konutlarda yaşayan kişi sayıları tespit edilerek, halkın aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları bulunmuştur. Söz konusu çalışmada;

- Konut parkı A sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı B sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı C sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı D sınıfı; 400 metre,
- Küçük parkları; 800 metre,
- Mahalle parkları; 800 metre,
- Spor alanları; 800 metre etkili hizmet alanı olarak tanımlanmış ve karşılaştırılmıştır.

3.2.3.3 Nitelik yönünden değerlendirilmesi

Kentsel aktif açık-yeşil alanların bakım esaslarını değerlendirmek amacıyla literatür araştırmalarına ve uygulama çalışmalarına dayandırılarak 343 sorudan oluşan “Kentsel Aktif Açık-Yeşil Alanların Nitelik Kriterleri Değerlendirme Formu” hazırlanmıştır. Hazırlanan değerlendirme formu ülkemizde yapılan çalışmalara yönelik kapsamlı olarak oluşturulmuş ilk form özelliğini taşımakta olup her araştırmacı tarafından rahatça kullanılabilir niteliktedir (Ek-4).

İlçenin aktif açık-yeşil alanlarında 2014 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran ayları içerisinde gözlemler yapılmış ve değerlendirme formları doldurulmuştur. Alanlarda yapılan gözlem çalışmaları ile yaz ve kış aylarında açık-yeşil alanların bakım çalışmaları incelenmiştir. Ortaya çıkan sonuçlar ile aktif açık-yeşil alanlar kendi içerisinde ayrı ayrı değerlendirilerek analiz edilmiş ve nitelikleri belirlenmiştir.

Hazırlanan değerlendirme formu; bitkilendirilmiş alanlar, aktif rekreasyon alanları, donatı elemanları, sirkülasyon elemanları-alt ve üst yapılar olmak üzere 4 ana başlık, 10 temel ve 40 alt kategoriden oluşmaktadır (Çizelge 3.8).

Her bir alt kategori için yapılan değerlendirmede;

- Sorulara verilen evet cevaplarının yüzdesi; toplam evet cevabının o kategori içerisinde cevaplanan soru sayısına bölünmesi ve çıkan sonucun 100 ile çarpılmasıyla bulunur.
- Çıkan sonuç o kategorinin değer verisini ortaya koyar, bu değer verisi; “1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı” şeklindedir. “0” değeri o sorunun / kategorinin cevaplanmadığını göstermektedir ve değerlendirmeye alınmaz.
- Her bir ana başlığın kendi içerisindeki genel değerlendirmesi ise; evet yüzdelerinin toplamının o başlık içerisinde cevaplanan kategorilere bölünmesi ile bulunur.

Tüm bu ana başlıklar değerlendirildikten sonra aktif açık-yeşil alana ait toplam bir nitelik değerlendirmesi ortaya çıkarılmıştır (Çizelge 3.9).

Çizelge 3.8 Kentsel açık-yeşil alanların nitelik kriterleri kategorileri (Oriji.)

KENTSEL AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK KRİTERLERİ DEĞERLENDİRME FORMU		
ANA BAŞLIK	KATEGORİLER	ALT KATEGORİLER
BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR	Çim ve Yer Örtücü Bitkiler	Çim Alanlar Yer Örtücü Bitkiler
	Mevsimlik Çiçekler – Çalılar-Sarılcılar/ Tırmanıcılar	Mevsimlik Çiçekler/ Soğanlılar Çalılar Sarılcılar / Tırmanıcılar
	Ağaçlar / Ağaççıklar	
AKTİF REKREASYON ALANLARI	Spor Sahaları	Çim Futbol Sahası Halı Futbol Sahası Basketbol Sahası Voleybol Sahası Tenis Sahası Mini Golf Sahası Kaykay / Paten Sahası Satranç Sahası
	Çocuk Oyun Alanları	
	Spor Aletleri	
	Yürüyüş Parkuru / Koşu Parkuru	
DONATI ELEMANLARI	Kent Mobilyaları	Banklar Piknik Masaları Gölgeleme Elemanları Aydınlatma Elemanları Su Elemanları Plastik Elemanlar / Objeler Çöp / Geri Dönüşüm Kutuları Bitki Kapları İşaret Levhaları / Bilgilendirme Panoları
SİRKÜLASYON ELEMANLARI ALT VE ÜST YAPILAR	Sirkülasyon Elemanları	Yürüyüş Yolları / Patikalar Merdivenler / Sahanlıklar Rampalar Köprüler / Geçişler Sınırlayıcılar Giriş Çıkış Kapıları Otoparklar
	Alt ve Üst Yapılar	Sulama Sistemleri Drenaj Sistemi Elektrik Sistemi / Tesisatı Trafolar Sosyal Yapılar Çalışan Personele ait Yapılar / Kulübeler Tuvaletler

Çizelge 3.9 Kentsel aktif açık-yeşil alanların nitelik kriterleri değerlendirmesi (Orij.)

KENTSEL AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK KRİTERLERİ DEĞERLENDİRMESİ
KATEGORİ / ALT KATEGORİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (EVET YÜZDESİ)
TOPLAM EVET CEVABI / CEVAPLANAN SORU SAYISI X 100:.....
ANA BAŞLIKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ
TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER:.....
GENEL DEĞERLENDİRME
1-20= ÇOK BAKIMSIZ 21-40= BAKIMSIZ 41-60= AZ BAKIMLI 61-80= ORTA BAKIMLI 81-100= BAKIMLI

3.2.3.4 Ekolojik yönden değerlendirilmesi

İlçedeki mevcut açık-yeşil alanların bağlantı durumlarını incelemek amacıyla analizler yapılmıştır. Açık-yeşil alanlar arasındaki bağlantılılık durumu, peyzaj metriklerinden Bağlantılık indeksi-Connectance Index (CONNECT) kullanılarak hesaplanmış ve analiz FRAGSTATS 3.4 yazılımında yapılmıştır.

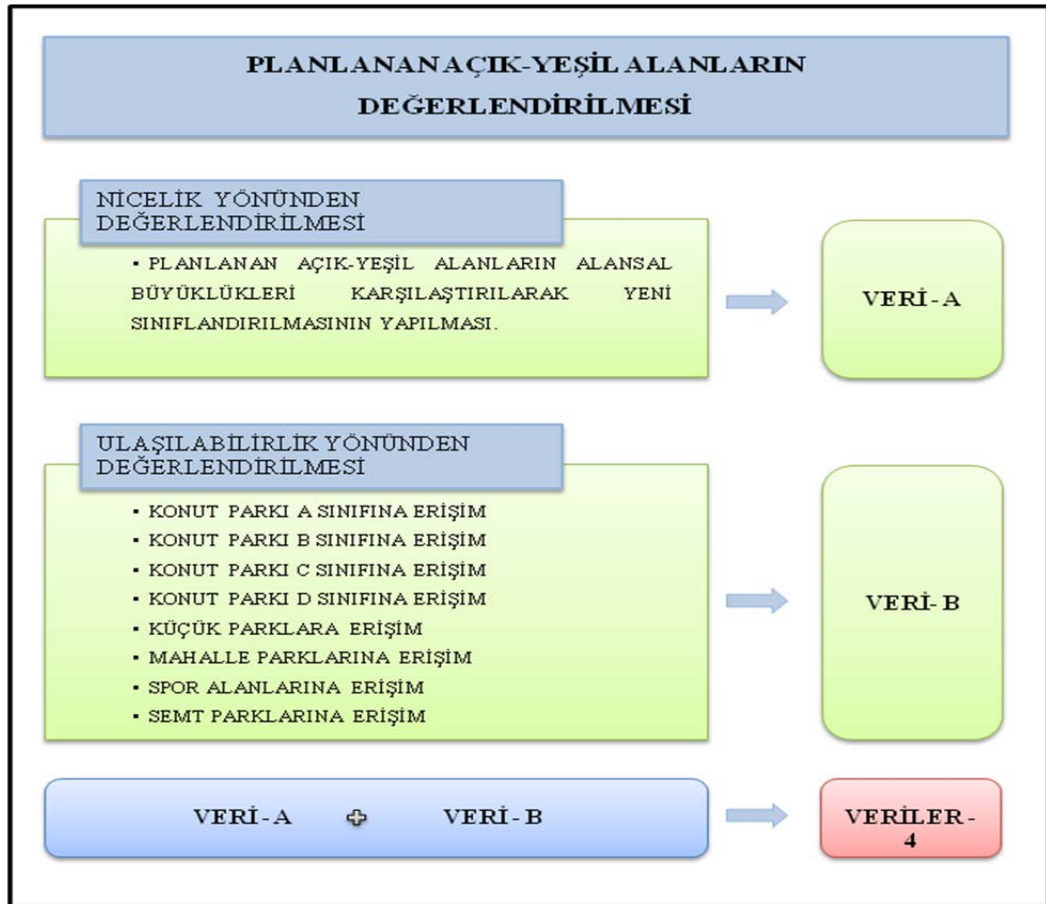
McGarigal and Marks'a (2003) göre CONNECT belirtilen mesafe kriterleri içinde ilgili peyzaj sınıfına ait iki peyzaj parçası (patch) arasında bağlantı bulunup bulunmadığına bağlı olarak, ilgili parça tipine ait parçalar arasında fonksiyonel bağlantı sayısını tanımlar ($0 \leq \text{CONNECT} \leq 100$). CONNECT değeri ilgili sınıfa ait tek bir parçanın bulunduğu durumda ya da ilgili sınıfa ait parçalar arasında hiçbir bağlantının olmadığı durumda 0'a, ilgili sınıfa ait tüm parçaların bağlantılı olduğu durumda ise 100'e eşit olur (Özkan vd., 2014).

Analizler sonucu ortaya çıkan veriler göre açık-yeşil alanların birbirleriyle bağlantılı olup olmadığı değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

3.2.4 Planlanan açık-yeşil alanların değerlendirilmesi

İlçede planlanan açık-yeşil alanlar, önerilen açık-yeşil alan tipolojisine göre yeniden tanımlanmıştır. Bu sınıflandırma sonucu planlanan açık-yeşil alanlar aktif (park alanları, çocuk oyun alanları, spor alanları, mesire ve rekreasyon alanları) ve pasif (refüjler, mezarlıklar, ağaçlandırılmış alanlar ve ormanlar) olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır. Aktif açık-yeşil alanlar “nicelik ve ulaşılabilirlik yönünden” olmak üzere iki farklı kriter açısından değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri seti olarak sağlamadığı için “nitelik ve ekolojik yönden” değerlendirmeler yapılamamıştır. Tez kapsamında 2012-2015 yılları arasında belirlenmesi düşünülen açık-yeşil alan stratejilerinin, 2015-2020 yılı hedeflerine yönelik uygulama çalışmalarının gerçekleştirildiği varsayılmıştır (Şekil 3.7).

Her bir kriter için yapılan tanımlamalar ve karşılaştırmalardan elde edilen veriler ArcGIS© 9.3 (ESRI, 2009) yazılımı kullanılarak görsel haritalara dönüştürülmüş ve yorumlanmıştır.

Şekil 3.7 Planlanan açık-yeşil alanların değerlendirme kriterleri (Oriş.)

3.2.4.1 Nicelik yönünden değerlendirilmesi

İlçede planlanan aktif açık-yeşil alanlar, önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde “alansal büyüklükleri (m²) ve içerdikleri sunu çeşitliliklerine” göre bilgisayar ortamında yeniden tanımlanmıştır. Söz konusu çalışmada;

- Konut parkı A sınıfı; içerisinde çocuk oyun grupları (salıncak, kaydırak, tahtıravalli, zıpzıp vb.), açık alan spor (fitness) aletleri ve açık alan spor sahaları (basketbol, voleybol, tenis vb.) bulunmayan ve maksimum 5000 m²,
- Konut parkı B sınıfı; içerisinde çocuk oyun grupları ve açık alan spor aletleri bulunan ve minimum 400 m²,
- Konut parkı C sınıfı; içerisinde açık alan spor en az bir tanesi bulunan ve minimum 1000 m²,
- Konut parkı D sınıfı; çocuk oyun grupları, açık alan spor aletleri ve açık alan spor sahaları bulunan ve minimum 1400 m²,
- Küçük parkların; minimum 5000 m²,
- Mahalle parklarının; minimum 20000 m²,
- Spor alanlarının; minimum 40000 m²,
- Semt parklarının; minimum 80000 m² büyüklükte olup olmadığı tanımlanmıştır.

3.2.3.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirilmesi

Önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde yeniden tanımlanan ve planlanan aktif açık-yeşil alanların “etkili hizmet alanına” göre ulaşım mesafeleri analiz edilmiştir. Etkili hizmet alanları içerisinde kalan konut ve konutlarda yaşayan kişi sayıları tespit edilerek, halkın aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları bulunmuştur. Söz konusu çalışmada;

- Konut parkı A sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı B sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı C sınıfı; 400 metre,
- Konut parkı D sınıfı; 400 metre,
- Küçük parkları; 800 metre,
- Mahalle parkları; 800 metre,
- Spor alanları; 800 metre,
- Semt parkları; 1500 metre etkili hizmet alanı olarak tanımlanmış ve karşılaştırılmıştır.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1 Anket Çalışması Bulguları

Anketlerin mahallelere göre dağılımı örnekleme yöntemine göre yapılmıştır. Seçilen örneklem yöntemine göre anketler; 9 mahallede toplam 562 kişi (kadınlar ve erkekler) tarafından yanıtlanmıştır (Çizelge 4.1 ve 4.2).

Çizelge 4.1 Anketin uygulandığı mahalleler

MAHALLE	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
ATATÜRK	68	12,0	12,0
MALTEPE	84	15,0	27,0
YALI	136	24,0	51,0
SİTELER	65	11,0	62,0
ÇELEBİ	55	10,0	72,0
KAHRAMANDERE	65	12,0	84,0
MUSTAFA KEMAL PAŞA	39	7,0	91,0
YELKİ	35	6,0	97,0
YAKA	15	3,0	100
TOPLAM	562	100,0	

Çizelge 4.2 Ankete katılan kişilerin cinsiyetleri

CİNSİYET	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
KADIN	273	48,58	48,58
ERKEK	289	51,42	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Ankete katılan kişilerin yaş dağılımı incelendiğinde geniş bir aralıkta olduğu görülmektedir. Bireylerin en küçük yaş sınırı 10 olurken en büyüğü 84 yaşındadır (Çizelge 4.3).

Çizelge 4.3 Ankete katılan kişilerin yaşları

YAŞ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE	YAŞ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
10	7	1,25	1,25	49	7	1,25	75,27
11	10	1,78	3,02	50	16	2,85	78,11
12	11	1,96	4,98	51	6	1,07	79,18
13	6	1,07	6,05	52	7	1,25	80,43
14	8	1,42	7,47	53	7	1,25	81,67
15	8	1,42	8,90	54	8	1,42	83,10
16	6	1,07	9,96	55	7	1,25	84,34
17	7	1,25	11,21	56	11	1,96	86,30
18	18	3,20	14,41	57	4	0,71	87,01
19	15	2,67	17,08	58	7	1,25	88,26
20	9	1,60	18,68	59	4	0,71	88,97
21	6	1,07	19,75	60	14	2,49	91,46
22	9	1,60	21,35	61	2	0,36	91,81
23	19	3,38	24,73	62	3	0,53	92,35
24	17	3,02	27,76	63	2	0,36	92,70
25	16	2,85	30,60	65	10	1,78	94,48
26	16	2,85	33,45	66	1	0,18	94,66
27	15	2,67	36,12	67	3	0,53	95,20
28	14	2,49	38,61	68	5	0,89	96,09
29	11	1,96	40,57	69	3	0,53	96,62
30	15	2,67	43,24	70	7	1,25	97,86
31	7	1,25	44,48	71	2	0,36	98,22
32	26	4,63	49,11	73	1	0,18	98,40
33	9	1,60	50,71	74	1	0,18	98,58
34	4	0,71	51,42	75	2	0,36	98,93
35	10	1,78	53,20	77	1	0,18	99,11
36	11	1,96	55,16	78	1	0,18	99,29
37	9	1,60	56,76	80	3	0,53	99,82
38	14	2,49	59,25	84	1	0,18	100,00
39	5	0,89	60,14				
40	16	2,85	62,99	TOPLAM	562	100,00	
41	7	1,25	64,23				
42	6	1,07	65,30				
43	12	2,14	67,44				
44	5	0,89	68,33				
45	13	2,31	70,64				
46	5	0,89	71,53				
47	6	1,07	72,60				
48	8	1,42	74,02				

“Medeni durumunuz nedir ?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.4)

Çizelge 4.4 Ankete katılan kişilerin medeni durumları

MEDENİ DURUM	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BEKAR	240	42,70	42,70
EVLİ	297	52,85	95,55
DİĞER	25	4,45	100,00
TOPLAM	562	100,00	

“Çocuğunuz var mı ?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.5)

Bu soruya **hayır yanıtı** veren katılımcılara anket formunun **5. sorusu boş bırakılarak 6. sorunun** cevaplanması istenmiştir.

Çizelge 4.5 Ankete katılan kişilerin çocuk sahibi olma durumları

ÇOCUK DURUMU	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
EVET	301	53,46	53,46
HAYIR	261	46,36	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Çocukları olan kişilerin çocuk sayıları incelenmesi (Çizelge 4.6)

Çizelge 4.6 Çocuk sayılarının durumu

ÇOCUK SAYILARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BİR ÇOCUKLU	106	35,21	35,21
İKİ ÇOCUKLU	144	47,84	83,01
ÜÇ ÇOCUKLU	41	13,62	96,63
DÖRT ÇOCUKLU	10	3,32	100,00
TOPLAM	301	100,00	

Ankete katılan kişilerin kız ve erkek çocuklarının yaş aralıkları (Çizelge 4.7 ve 4.8)

Çizelge 4.7 Kız çocukların yaşları

KIZ ÇOCUKLARIN YAŞLARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
0-6 YAŞ	54	21,01	21,01
7-12 YAŞ	40	15,56	36,58
13-15 YAŞ	18	7,00	43,58
16 VE ÜZERİ YAŞ	145	56,42	100,00
TOPLAM	257	100,00	

Çizelge 4.8 Erkek çocukların yaşları

ERKEK ÇOCUKLARIN YAŞLARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
0-6 YAŞ	34	15,60	15,60
7-12 YAŞ	28	12,84	28,44
13-15 YAŞ	11	5,05	33,49
16 VE ÜZERİ YAŞ	145	66,51	100,00
TOPLAM	218	100,00	

Ankete katılan kişilerin genelde ortaokul ve lise mezunu olduğu görülmektedir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.9 Ankete katılan kişilerin eğitim durumları

EĞİTİM DURUMU	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
OKURYAZAR DEĞİL	7	1,25	1,25
İLKOKUL	119	21,17	22,42
ORTAOKUL	105	18,68	41,10
LİSE	196	34,88	75,98
ÜNİVERSİTE	129	22,95	98,93
LİSANSÜSTÜ	6	1,07	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Ankete katılan kişilere “Meslekleri sorulduğunda” özel sektör çalışanları ön plandadır (Çizelge 4.10).

Çizelge 4.10 Ankete katılanların meslek durumları

MESLEK DURUMLARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
EMEKLİ	94	16,73	16,73
KAMU ÇALIŞANI	63	11,21	27,94
ÖZEL SEKTÖR	223	39,68	67,62
ÖĞRENCİ	102	18,15	85,77
ÇALIŞMIYOR	80	14,23	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Ankete katılan kişiler genelde 1500 TL’nin altında bir gelire sahiptir (Çizelge 4.11).

Çizelge 4.11 Ankete katılan kişilerin gelir durumları

GELİR DURUMU	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
500-1000 TL	157	27,94	27,94
1001-1500 TL	198	35,23	63,17
1501-2000 TL	101	17,97	81,14
2001-2500 TL	46	8,19	89,32
2501 TL VE ÜZERİ	60	10,68	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Ankete katılanların çoğunluğu müstakil evde oturmakta olup, ilçede 20 yıldan fazla bir süredir yaşamaktadır (Çizelge 4.12 ve 4.13).

Çizelge 4.12 Ankete katılanların oturdukları konut durumları

KONUT DURUMLARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
MÜSTAKİL BAHÇELİ	301	53,56	53,56
SİTE İÇİ MÜSTAKİL	49	8,72	62,28
AZ KATLI APARTMAN	142	25,27	87,54
ÇOK KATLI APARTMAN	70	12,46	100,00
TOPLAM	562	100,00	

Çizelge 4.13 Ankete katılanların Güzelbahçe’de yaşadığı süre

YAŞADIĞI YIL	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
4 VE DAHA AZ YIL	68	12,10	12,10
5-9 YIL	80	14,23	26,51
10-14 YIL	95	16,90	43,42
15-19 YIL	80	14,23	57,65
20 VE ÜZERİ YIL	238	42,35	100,00
TOPLAM	562	100,00	

“Açık-yeşil alanlar insanlar için çok önemli yerlerdir düşüncesine katılıyor musunuz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.14)

Çizelge 4.14 Açık-yeşil alanlar insanlar için çok önemli yerlerdir düşüncesine katılmaları

ÖNEMLİ YERLERDİR	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	17	3,02	3,02
KATILMIYORUM	8	1,42	4,45
FİKRİM YOK	1	0,18	4,63
KATILIYORUM	232	41,28	45,91
KESİNLİKLE KATILIYORUM	302	53,74	100,00
TOPLAM	562	100,00	

“Boş zamanlarınızı / Serbest zamanlarınızı nasıl değerlendirirsiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.15)

Çizelge 4.15 Anket katılımcılarının boş zamanlarını değerlendirmeleri.

BOŞ ZAMANLAR	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BOŞ ZAMANIM YOK	44	3,49	3,49
SPOR VE EGZERSİZ YAPMAK	172	13,66	17,15
KİTAP OKUMAK	159	12,63	29,78
DOĞAL/YEŞİL ALANLARA GİTMEK	265	21,05	50,83
SOSYO KÜLTÜREL ETKİNLİKLERE KATILMAK	113	8,98	59,80
TV İZLEMEK/MÜZİK DİNLEMEK	233	18,51	78,51
AVM GİTMEK / GEZMEK VE ALIŞVERİŞ YAPMAK	148	11,76	90,07
KÖPEK GEZDİRMEK	48	3,81	93,88
BALIK AVLAMAK	77	6,12	100,00
TOPLAM	1259	100,00	

“Güzelbahçe’de boş zamanlarınızı en çok nerelerde değerlendiriyorsunuz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.16)

Çizelge 4.16 Güzelbahçede boş zamanlarını değerlendirmeleri

DEĞERLENDİRLEN YER	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
EVDE	330	38,96	38,96
KAHVEDE	66	7,79	46,75
PARKLARDA	130	15,35	62,10
SAHİL KENARINDA	321	37,90	100,00
TOPLAM	847	100,00	

“İlçenizde kaç park var biliyor musunuz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.17)

Çizelge 4.17 İlçede kaç park olduğunun bilinmesi

PARKLARIN BİLİNMESİ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
FİKRİM YOK	84	14,95	14,95
EVET	141	25,09	40,04
HAYIR	337	59,96	100,00
TOPLAM	562	100,00	

“İlçenizdeki parklara gidiyor musunuz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 18)

Bu soruya **hayır yanıtı** veren katılımcılardan anket formunun 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 ve 23. soruları boş bırakılarak **24.sorunun cevaplanması** istenmiştir.

Çizelge 4.18 İlçedeki parklara gidilmesi

PARKLARA GİDİLMESİ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
EVET	384	68,33	68,33
HAYIR	178	31,67	100,00
TOPLAM	562	100,00	

“İlçenizdeki parklara neden gidersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.19)

Çizelge 4.19 İlçedeki parklara neden gidildiği

NEDENİ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
DİNLENMEK	283	29,85	29,85
PİKNİK YAPMAK	18	1,90	31,75
TEMİZ HAVA ALMAK	250	26,37	58,12
SPOR YAPMAK	132	13,92	72,04
KÖPEK GEZDİRMEK	28	2,95	75,00
BİRİLERİYLE BULUŞMAK	88	9,28	84,28
OYUN OYNAMAK	35	3,69	87,97
GEÇİŞ AMAÇLI	51	5,38	93,35
ÇOCUĞUMU OYNATMAK	63	6,65	100,00
TOPLAM	948	100,00	

“İlçenizdeki parklara kimlerle gidersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.20)

Çizelge 4.20 Parklara kimlerle gidildiği

KİMİNLE	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
YALNIZ	76	14,29	14,29
ARKADAŞLARIMLA	236	44,36	58,65
EŞİMLE	126	23,68	82,34
ÇOCUKLARIMLA	94	17,67	100,00
TOPLAM	532	100,00	

“İlçenizdeki parklara hangi mevsimlerde gidersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.21)

Çizelge 4.21 Parklara hangi mevsimlerde gidildiği

MEVSİM	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
İLKBAHAR	175	30,07	30,07
YAZ	238	40,89	70,96
SONBAHAR	59	10,14	81,10
KIŞ	4	0,69	81,79
TÜM YIL	106	18,21	100,00
TOPLAM	582	100,00	

“İlçenizdeki parklara hangi sıklıkta gidersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.22)

Çizelge 4.22 Parklara hangi sıklıkta gidildiği

SIKLIK	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HERGÜN	67	17,54	17,54
HAFTADA BİR	78	20,42	37,96
HAFTADA BİRKAÇ KEZ	201	52,62	90,58
AYDA İKİ KEZ	35	9,16	99,74
YILDA BİR	1	0,26	100,00
TOPLAM	382	100,00	

“İlçenizdeki parklara hangi günler gidersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.23)

Çizelge 4.23 Parklara hangi günler gidildiği

GÜNLER	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HAFTA İÇİ	63	16,54	16,54
HAFTASONU	94	24,67	41,21
HEM HAFTA İÇİ HEM HAFTASONU	224	58,79	100,00
TOPLAM	381	100,00	

“İlçenizdeki parkları hangi saatlerde kullanırsınız?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.24)

Çizelge 4.24 Parklara hangi saatler gidildiği

SAATLER	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
08.00-12.00	28	5,20	5,20
12.00-16.00	64	11,90	17,10
16.00-20.00	261	48,51	65,61
20.00-24.00	181	33,64	99,25
DİĞER	4	0,74	100,00
TOPLAM	538	100,00	

“İlçenizdeki parklarda ne kadar süre kalırsınız?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.25)

Çizelge 4.25 Parklarda ne kadar süre kalındığı

SÜRE	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
1 SAATTEN AZ	84	22,22	22,22
1 SAATTEN ÇOK - 2 SAATTEN AZ	207	54,76	76,98
2 SAATTEN ÇOK - 3 SAATTEN AZ	59	15,61	92,59
3 SAATTEN ÇOK - 4 SAATTEN AZ	21	5,56	98,15
5 SAAT VE ÜZERİ	7	1,85	100,00
TOPLAM	378	100,00	

Anketin **23. sorusunda** katılımcılardan ilçelerinde sık kullandıkları parkları “**güvenlik, temizlik, bakımlılık, bitkisel materyal ve donatı elemanları yönünden**” değerlendirilmesi istenmiştir. Bu soruya verilen cevaplar aşağıdaki şekilde ayrı ayrı ele alınmıştır.

Güvenlik yönünden değerlendirmeler (Çizelge 4.26 ve 4.27)

Çizelge 4.26 Parkların güvenliği hakkındaki düşünceler

GÜVENLİK	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
GÜVENSİZ	215	56,28	56,28
GÜVENLİ	167	43,72	100,00
TOPLAM	382	100,00	

Çizelge 4.27 Parkların güvensiz bulunmasının nedenleri.

GÜVENSİZ ÇÜNKÜ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BAŞİBOŞ HAYVANLAR	149	35,06	35,06
YETERSİZ AYDINLATMA	119	28,00	63,06
TEHLİKELİ İNSANLAR	156	36,71	99,77
DİĞER	1	0,24	100,00
TOPLAM	425	100,00	

Temizlik yönünden değerlendirmeler (Çizelge 4.28 ve 4.29)

Çizelge 4.28 Parkların temizliği hakkındaki düşünceler

TEMİZLİK	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
TEMİZ	195	51,05	51,05
KİRLİ	187	48,95	100,00
TOPLAM	382	100,00	

Çizelge 4.29 Parkların kirli bulunmasının nedenleri

KİRLİ ÇÜNKÜ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
DUVAR VE BANKLARDAKİ ÇİRKİN YAZILAR	69	19,49	19,49
ALANDAKİ ÇÖPLER VE BİTKİSEL ATIKLAR	153	43,22	62,71
YOLLARIN TEMİZLENMEMESİ	129	36,44	99,15
DİĞER	3	0,85	100,00
TOPLAM	354	100,00	

Bakımlılık yönünden değerlendirmeler (Çizelge 4.30 ve 4.31)

Çizelge 4.30 Parkların bakımlılığı hakkındaki düşünceler

BAKIMLILIK	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BAKIMLI	227	59,42	59,42
BAKIMSIZ	155	40,58	100,00
TOPLAM	382	100,00	

Çizelge 4.31 Parkların bakımsız bulunmasının nedenleri

BAKIMSIZ ÇÜNKÜ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BİTKİSEL MATERYAL	61	23,02	23,02
PARK MOBİLYALARI	131	49,43	72,45
ZEMİN KAPLAMASI	72	27,17	99,62
DİĞER	1	0,38	100,00
TOPLAM	265	100,00	

Bitkisel materyal yönünden değerlendirmeler (Çizelge 4.32 ve 4.33)

Çizelge 4.32 Parkların bitkisel materyalleri hakkındaki düşünceler

BİTKİSEL MATERYAL	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
YETERLİ	272	71,20	71,20
YETERSİZ	110	28,80	100,00
TOPLAM	382	100,00	

Çizelge 4.33 Parkların bitkisel materyal bakımından yetersiz bulunmasının nedenleri

YETERSİZ ÇÜNKÜ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
AĞAÇ	93	44,08	44,08
ÇALI	32	15,17	59,25
ÇİM ALANLAR	85	40,28	99,53
DİĞER	1	0,47	100,00
TOPLAM	211	100,00	

Donatı elemanları yönünden değerlendirmeler (Çizelge 4.34 ve 4.35)

Çizelge 4.34 Parkların donatı elemanları hakkındaki düşünceler

DONATI ELEMANLARI	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
YETERLİ	78	20,42	20,42
YETERSİZ	304	79,58	100,00
TOPLAM	382	100,00	

Çizelge 4.35 Parkların donatı elemanları bakımından yetersiz bulunmasının nedenleri

YETERSİZ ÇÜNKÜ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
AYDINLATMA ELEMANLARI	170	11,00	11,00
ÇOCUK OYUN ALANLARI	154	9,97	20,97
GÖLGELEME ELEMANLARI	219	14,17	35,14
OTURMA ELEMANLARI	226	14,63	49,77
PLASTİK ÖĞELER	38	2,46	52,23
ÇÖP KUTUSU	161	10,42	62,65
ZEMİN KAPLAMALARI	70	4,53	67,18
SPOR SAHALARI	184	11,91	79,09
KONDİSYON ALETLERİ	116	7,51	86,60
SATIŞ BÜFELERİ	88	5,70	92,29
TUVALETLER	118	7,64	99,93
DİĞER	1	0,06	100,00
TOPLAM	1545	100,00	

Anketin “İlçenizdeki parklara gidiyor musunuz ?” şeklindeki **15. sorusuna hayır cevabı verenlerden** 24. sorunun yanıtlanması istenmiştir.

Anketin **24. sorusunda** katılımcılardan parklara gitmeme sebepleri olarak “yeterince boş vaktim yok, evimin yakınlarında park alanı yok , güvenli değil, temiz değil, bakımlı değil, bitkisel materyalin yetersizliği, yapısal materyalin yetersizliği, sosyal ve rekreasyon etkinliklerinin az olması, benimle gelecek kimseyi bulamıyorum yönünden” değerlendirilmesi istenmiştir. Bu soruya verilen cevaplar aşağıdaki şekilde ayrı ayrı ele alınmıştır.

Yeterince boş vaktim yok yönünden değerlendirme (Çizelge 4.36)

Çizelge 4.36 Boş vakitlerinin olmadığı

YETERİNCE BOŞ VAKİT	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HAYIR	108	61,71	61,29
EVET	67	38,29	100,00
TOPLAM	175	100,00	

Evimin yakınlarında park alanı yok yönünden değerlendirme (Çizelge 4.37)

Çizelge 4.37 Evlerinin yakınlarında park alanı olmadığı

PARK YOK	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HAYIR	72	41,14	41,14
EVET	103	58,86	100,00
TOPLAM	175	100,00	

Güvenli değil yönünden değerlendirme (Çizelge 4.38)

Çizelge 4.38. Parkların güvenli olmamasının nedenleri

GÜVENLİ DEĞİL	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BAŞIBOŞ HAYVANLAR	71	42,51	42,51
YETERSİZ AYDINLATMA	28	16,77	59,28
TEHLİKELİ İNSANLAR	67	40,12	99,40
DİĞER	1	0,60	100,00
TOPLAM	167	100,00	

Temiz değil yönünden değerlendirme (Çizelge 4.39)

Çizelge 4.39 Parkların temiz olmamasının nedenleri

TEMİZ DEĞİL	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
ÇİRKİN YAZILAR	23	17,97	17,97
ÇÖPLER	56	43,75	61,72
YOLLARIN KİRLİLİĞİ	48	37,50	99,22
DİĞER	1	0,78	100,00
TOPLAM	128	100,00	

Bakımlı değil yönünden değerlendirme (Çizelge 4.40)

Çizelge 4.40 Parkların bakımlı olmamasının nedenleri

BAKIMLI DEĞİL	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BİTKİSEL MATERYAL	31	29,81	29,81
PARK MOBİLYALARI	52	50,00	79,81
ZEMİN KAPLAMASI	21	20,19	100,00
TOPLAM	104	100,00	

Bitkisel materyalin yetersizliği yönünden değerlendirme (Çizelge 4.41)

Çizelge 4.41 Bitkisel materyalin yetersizliğinin nedenleri

BİTKİSEL MATERYAL YETERSİZ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
AĞAÇ	57	51,35	51,35
ÇALI	15	13,51	64,86
ÇİM ALANLAR	39	35,14	100,00
TOPLAM	111	100,00	

Donatı elemanlarının yetersizliği yönünden değerlendirme (Çizelge 4.42)

Çizelge 4.42 Donatı elemanları yetersizliğinin nedenleri

DONATI ELEMANLARI YETERSİZ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
AYDINLATMA ELEMANLARI	71	16,32	16,32
ÇOCUK OYUN ALANLARI	35	8,05	24,37
GÖLGELEME ELEMANLARI	53	12,18	36,55
OTURMA ELEMANLARI	58	13,33	49,88
PLASTİK ÖĞELER	10	2,30	52,18
ÇÖP KUTUSU	55	12,64	64,83
ZEMİN KAPLAMALARI	17	3,91	68,73
SPOR SAHALARI	18	4,14	72,87
KONDİSYON ALETLERİ	59	13,56	86,43
SATIŞ BÜFELERİ	23	5,29	91,72
TUVALETLER	36	8,28	100,00
TOPLAM	435	100,00	

Sosyal ve rekreasyon etkinliklerinin az olması yönünden değerlendirme (Çizelge 4.43)

Çizelge 4.43 Sosyal ve rekreasyon etkinliğinin az olması

SOSYAL VE REKREASYON ETKİNLİĞİ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HAYIR	116	66,29	66,29
EVET	59	33,71	100,00
TOPLAM	175	100,00	

Benimle gelecek kimseyi bulamıyorum yönünden değerlendirme (Çizelge 4.44)

Çizelge 4.44 Kendileriyle gidecek kimseyi bulamamaları

KENDİSİNE ESLİK EDECEK BİRİ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HAYIR	167	95,43	95,43
EVET	8	4,57	100
TOPLAM	175	100,00	

“İlçenizdeki yeşil alanlarda sosyal ve rekreasyonel etkinlikler gerçekleşiyor mu ve hangi sosyal ve rekreasyonel etkinliklerin gerçekleşmesini isterdiniz?” sorularına katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.45 ve 4.46).

Çizelge 4.45 Sosyal ve rekreasyonel etkinliklerin gerçekleşmesi

ETKİNLİKLER	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
FİKRİM YOK	118	21,22	21,22
EVET	98	17,63	38,85
HAYIR	340	61,15	100,00
TOPLAM	556	100,00	

Çizelge 4.46 İstenilen sosyal ve rekreasyonel etkinlikleri

SOSYAL VE REKREASYONEL ETKİNLİKLER	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
BİSİKLET SENLİĞİ	221	14,83	14,83
UÇURTMA SENLİĞİ	225	15,10	29,93
SPOR YÜRÜYÜŞLERİ	221	14,83	44,76
TIYATRO GÖSTERİLERİ	219	14,70	59,46
KONSERLER	219	14,70	74,16
SERGİLER	125	8,39	82,55
YARIŞMALAR	260	17,45	100,00
TOPLAM	1490	100,00	

“Eğer elinizde bir imkan olsaydı ilçenizdeki parklarla ilgili neleri değiştirmek isterdiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar (Çizelge 4.47)

Çizelge 4.47 Parklarla ilgili değiştirilmek istenen

NE YAPMAK İSTERDİNİZ	FREKANS	YÜZDE	KÜMÜLATİF YÜZDE
HİÇBİR DEĞİŞİKLİK YAPMAZDIM	30	2,18	2,18
EVİMİN YAKINLARINA PARK YAPARDIM	173	12,57	14,75
GÜVENLİ MEKANLAR	296	21,51	36,26
TEMİZ VE BAKIMLI MEKANLAR	265	19,26	55,52
DONATI ELEMANLARINI ARTTIRMAK	337	24,49	80,01
BİTKİSEL MATERYALİ ARTTIRMAK	144	10,47	90,48
SOSYAL VE REKREASYONEL ETKİNLİKLERİ ARTTIRMAK	131	9,52	100,00
TOPLAM	1376	100,00	

Anketlere uygulanan Ki-Kare test sonuçlarına göre;

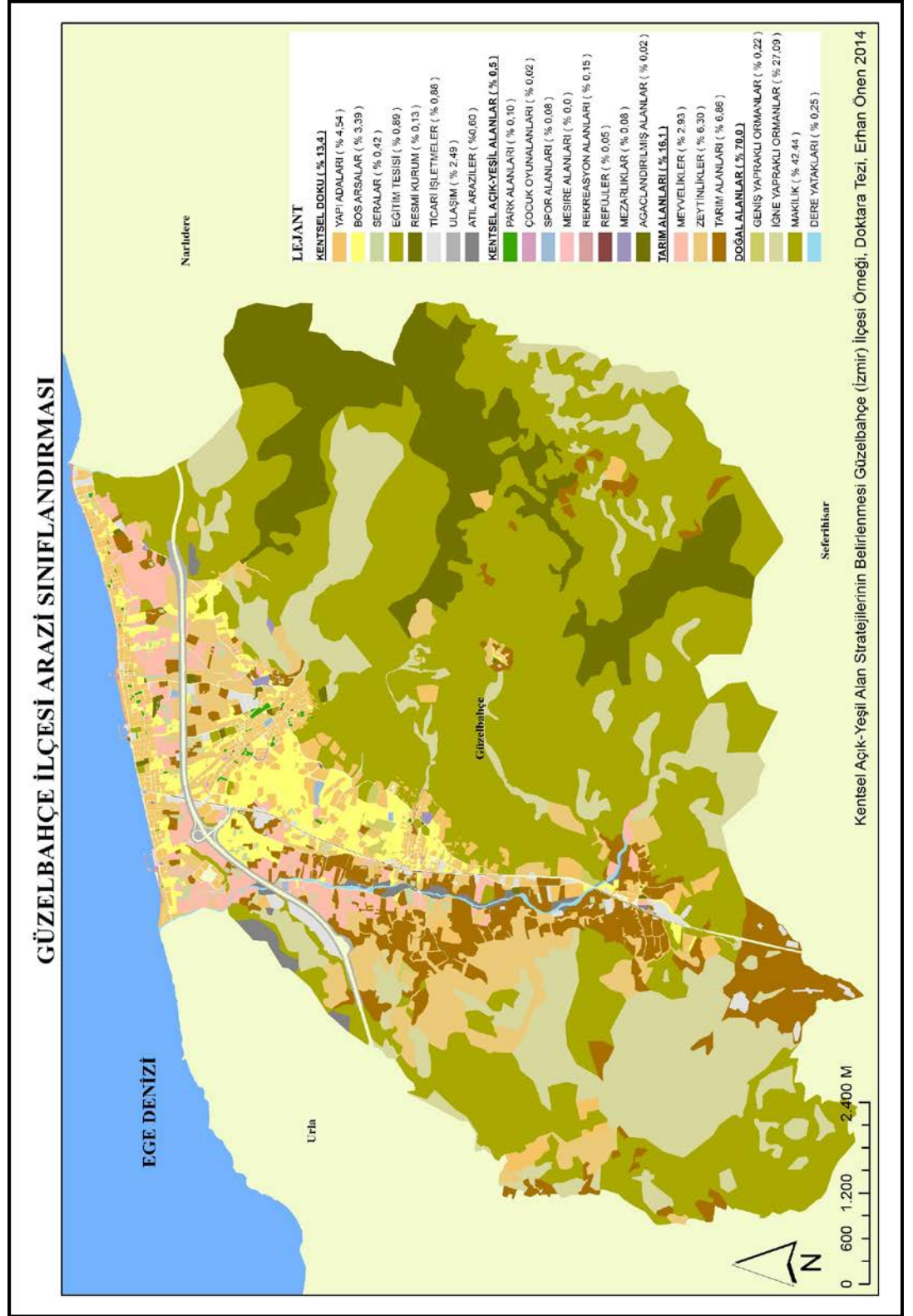
1. Açık-yeşil alanların kullanımı ile anket katılımcılarının cinsiyet durumları, yaşları, eğitim durumları, çocuk sahibi olmaları, köpek sahibi olmaları ve oturdukları konut tipleri arasında **bağlantı yoktur.**
2. Açık-yeşil alanların kullanımı ile anket katılımcılarının evlerine yakın mesafede açık-yeşil alanların ve rekreasyon etkinliklerinin olması arasında **bağlantı vardır.**

3. Açık-yeşil alanlar önemlidir düşüncesi ile anket katılımcılarının; boş zamanlarında açık-yeşil alanlara gitmeleri ve sosyo-kültürel etkinliklere katılmaları arasında **bağlantı vardır.**
4. Açık-yeşil alanların değerlendirilmesi ile anket katılımcılarının açık-yeşil alanların; bakım (özellikle sert zeminlerin), güvenlik (özellikle tehlikeli insanlardan arındırılmış), temizlik (özellikle alandaki çöp/atıklardan arındırılmış), bitkisel materyal (özellikle ağaç ve çim alanlar yoğunluğu) ve yapısal materyal (özellikle aydınlatma, gölgeleme ve açık alan spor aletleri bulundurulması) kriterleri arasında **bağlantı vardır.**

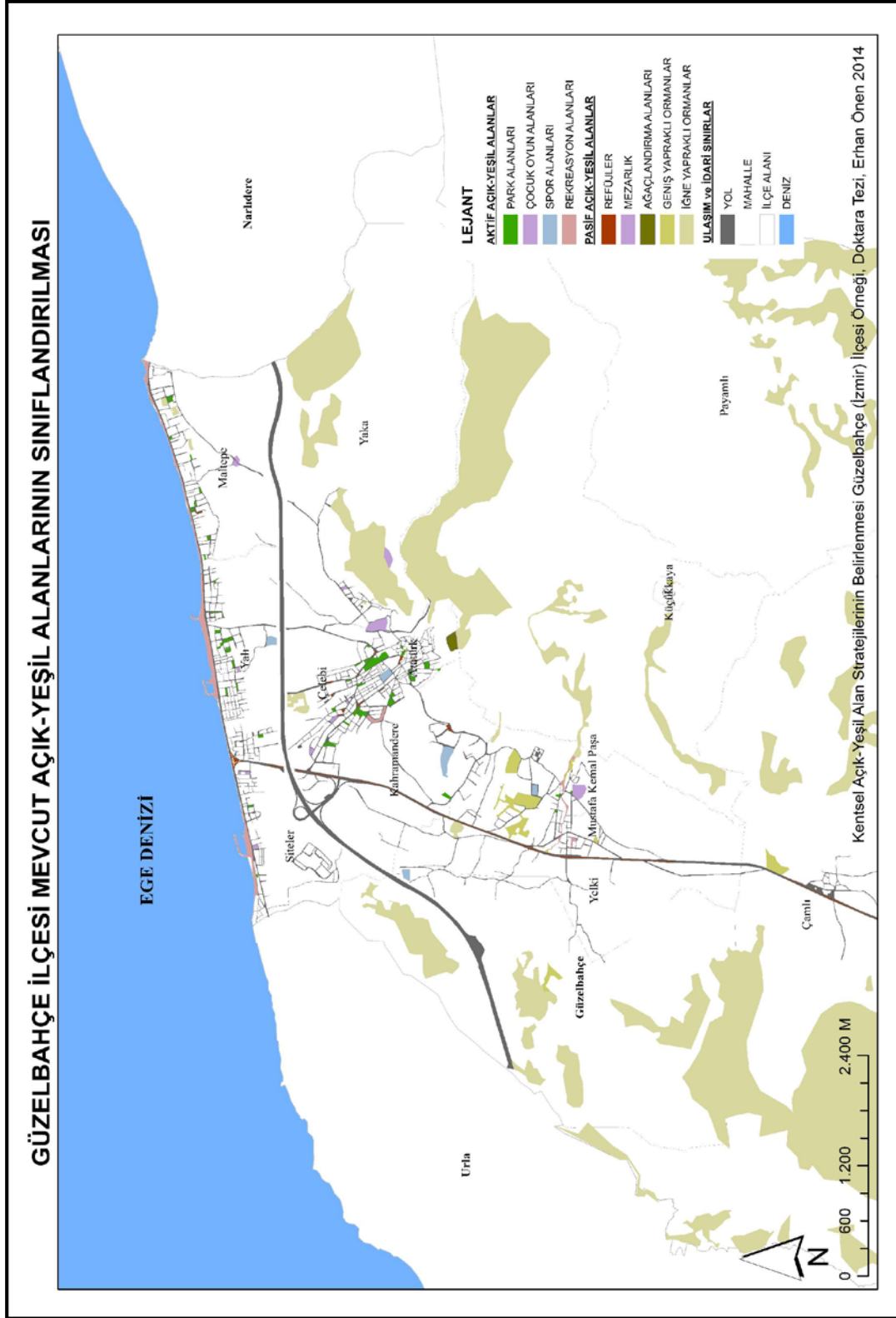
4.2 Arazi Sınıflandırması ve Açık-Yeşil Alan Tipoloji Bulguları

İlçede yapılan arazi sınıflandırmasına göre (bkz. Çizelge 3.6) arazilerin dağılım oranları verilmiştir (Şekil 4.1).

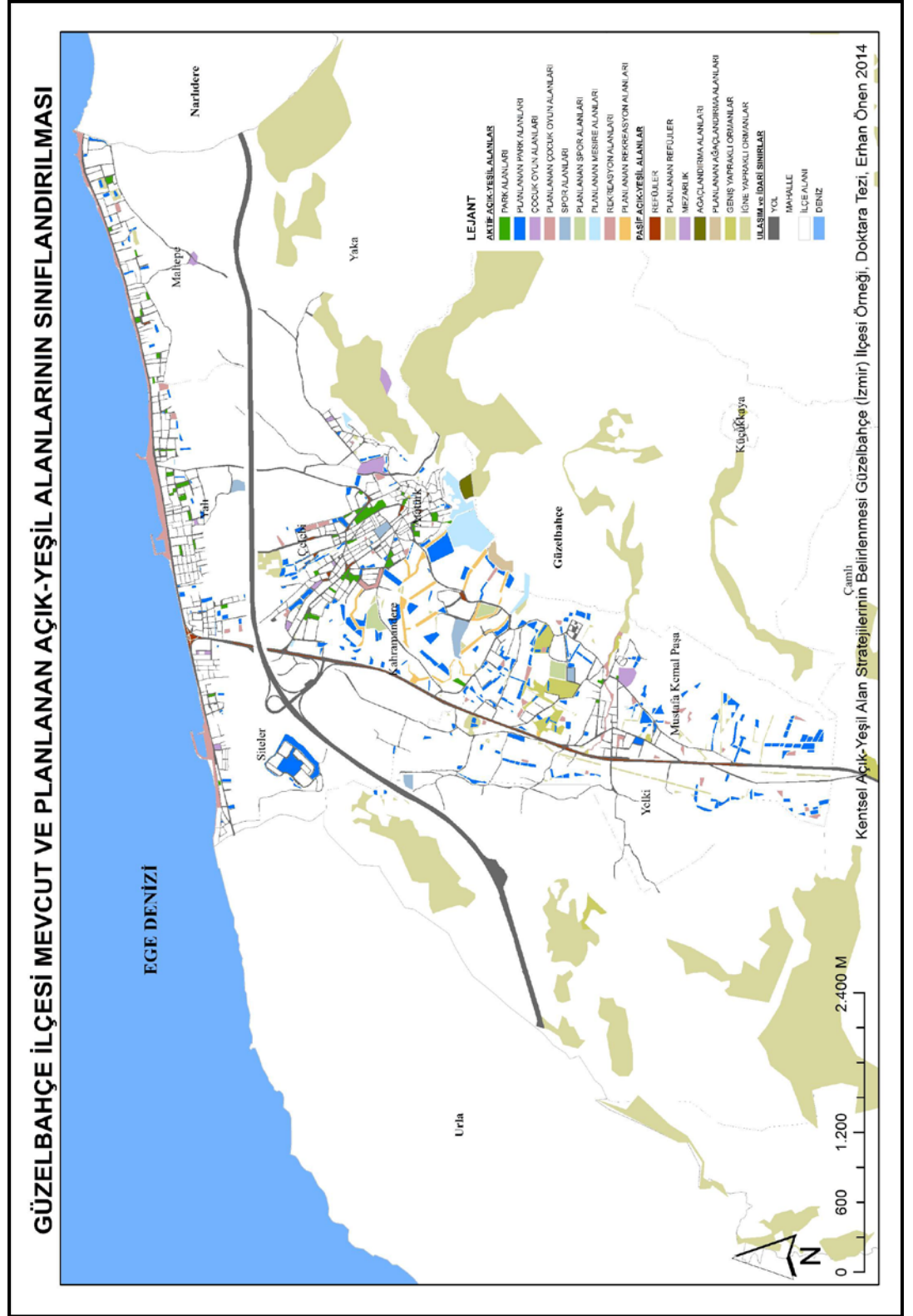
İlçenin mevcut ve planlanan açık-yeşil alanları; imar yönetmeliği ve ülkemizdeki mevcut açık-yeşil alan tipolojisine göre (bkz. Ek-2) sınıflandırılmıştır (Şekil 4.2 ve Şekil 4.3, Çizelge 4.48 ve Çizelge 4.49).

Şekil 4.1 Güzelbahçe ilçesi arazi sınıflandırması

Şekil 4.2 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması

Şekil 4.3 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması

Çizelge 4.48 Mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN SINIFLANDIRILMASI				
GÜZELBAHÇE İLÇESİ PARKLARI				
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	İÇERİK
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	652	-
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	889	-
3	Güler Parkı	Maltepe	3042	ÇO
4	35 Sokak Parkı	Maltepe	1205	ÇO
5	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	1250	ÇO
6	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	919	ÇO
7	Taboğlu Parkı	Maltepe	1512	-
8	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	1450	ÇO, BASK
9	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	460	ÇO
10	Alkan Parkı	Yalı	1990	ÇO
11	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	1496	KOND
12	Florsheim Parkı	Yalı	2572	ÇO
13	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	1549	ÇO
14	Figen Park	Yalı	1697	KOND
15	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	1262	-
16	17 Ağustos Parkı	Yalı	3280	-
17	Doktor Kemal Parkı	Yalı	1444	-
18	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	995	-
19	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	406	-
20	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	1078	KOND
2	Yaka Parkı	Atatürk	3707	-
22	Derepınar Parkı	Atatürk	1035	-
23	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	1513	ÇO, KOND
24	Cami Parkı	Atatürk	528	KOND
25	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	3508	ÇO, KOND
26	Amfi Tiyatro Parkı	Atatürk	19116	ÇO, KOND
27	Gazeteci Ünal Türkes Parkı	Çelebi	1446	-
28	578 Sokak Parkı	Çelebi	608	-
29	Meba Parkı	Çelebi	2599	-
30	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	1547	ÇO
31	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	745	ÇO
32	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	117	-
33	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	1367	-
34	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	2732	-
35	809 Sokak Parkı	Kahramandere	4488	ÇO, KOND
36	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	5219	ÇO
37	Tema Parkı	Kahramandere	5179	ÇO
38	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	3724	ÇO, KOND
39	Yelçevko Parkı	Yelki	453	ÇO
40	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	1332	ÇO
41	Gülengül Türkbaz Parkı	M.Kemal Paşa	423	ÇO

Çizelge 4.48 Mevcut açık-yeşil alanların sınıflandırılması (devamı)

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN SINIFLANDIRILMASI				
GÜZELBAHÇE İLÇESİ ÇOCUK BAHÇELERİ				
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	İÇERİK
1	Doğa Parkı	Çelebi	2642	ÇO, KOND
2	Konser Parkı	Çelebi	887	KOND
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	2881	ÇO,2 BASK
4	Özgüney Parkı	Yaka	1811	ÇO, BASK
5	Küçükömer Parkı	Yalı	1487	BASK
6	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	2249	ÇO, BASK
7	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	2559	ÇO, BASK
GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI				
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	İÇERİK
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	10998	VOL,2 BASK
2	Futbol Sahası	Çelebi	10260	FUTBOL SAHASI
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	9178	FUTBOL SAHASI
4	Egekoop Yanı Spor Alanı	Kahramandere	29269	ÇO, KOND, VOL, TEN, BAS
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	6820	VOL. BASK
GÜZELBAHÇE İLÇESİ REKREASYON ALANLARI				
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	İÇERİK
1	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	3624	ÇO
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Siteler, Maltepe, Yalı	104574	KOND, PATEN
3	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki , M.Kemal Paşa	15666	ÇO, KOND
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEZARLIK ALANLARI				
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	İÇERİK
1	Mezarlık	Maltepe	6395	-
2	Mezarlık	Yaka	25737	-
3	Mezarlık	Yaka	13668	-
4	Mezarlık	Yelki	20300	-
5	Mezarlık	Küçükkaya Köyü	3214	-
KISALTMALAR				
ÇO: Çocuk Oyun Alanı		BASK: Basketbol Sahası		VOL: Voleybol sahası
KOND: Kondisyon Aletleri		PATEN: Paten Sahası		TEN : Tenis kortu

Çizelge 4.49 Planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması

GÜZELBAHÇE İLÇESİ PLANLANAN AÇIK-YEŞİL ALANLARIN SINIFLANDIRILMASI			
NO	ADI	MAHALLESİ	İÇERİK
1	290 ADET PARK ALANI	Maltepe, Yalı, Siteler, Atatürk, Yaka, Çelebi, Kahramandere, M.K. Paşa, Yelki	
2	4 ADET ÇOCUK OYUN ALANI		
3	3 ADET SPOR ALANI		
4	5 ADET MESİRE ALANI		
5	17ADET REKREASYON ALANI		
6	1 ADET AĞAÇLANDIRMA ALANI		

4.3 Mevcut Açık-Yeşil Alanların Analizleri

4.3.1 Nicelik analizi sonuçları

İlçede kişi başına düşen açık-yeşil alanların miktarları ve mevcut aktif açık-yeşil alanların öneri açık-yeşil alan tipolojisine göre (bkz. Ek-3) yeniden sınıflandırılması verilmiştir (Çizelge 4.50 ve Çizelge 4.51, Şekil 4.4).

Kişi başına düşen açık-yeşil alanların mahallelere göre dağılımları Ek-5’de verilmiştir.

Çizelge 4.50 2013 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları

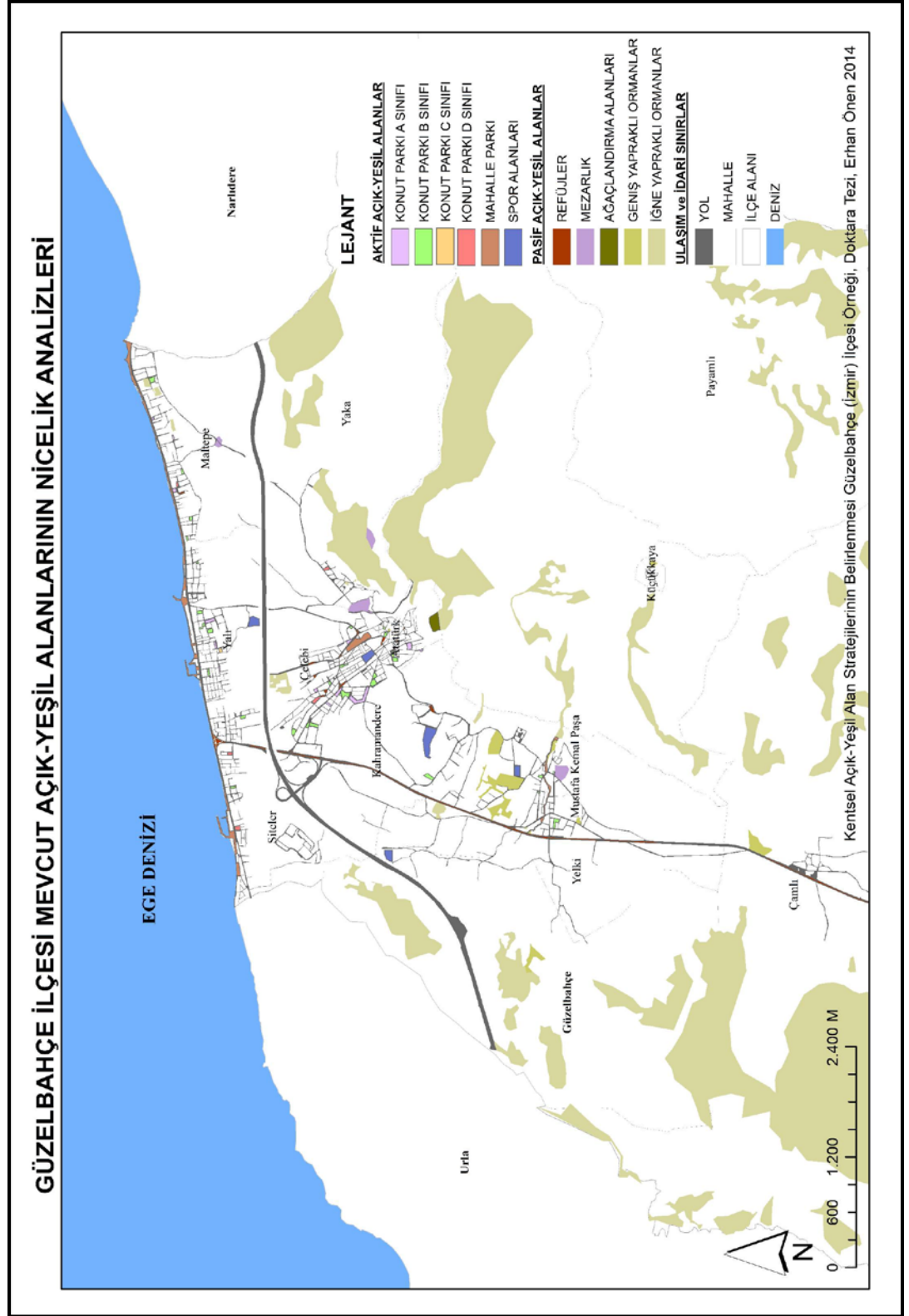
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARLARI (2013 YILI)			
AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	M ²	2013 YILI NÜFÜSÜ	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
PARK ALANLARI	90.130,67	25.719	3,50
ÇOCUK OYUN ALANLARI	14.513,51	25.719	0,56
SPOR ALANLARI	66.526,50	25.719	2,59
MESİRE ALANLARI (YOK)	0,00	-	-
REKREASYON ALANLARI	133.830,96	25.719	5,20
2013 YILI TOPLAM	305.001,65	25.719	11,86
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	M ²	2013 YILI NÜFÜSÜ	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
REFÜJLER	37.720,12	25.719	1,47
MEYDANLAR (YOK)	0,00	-	-
MEZARLIKLAR	66.102,43	25.719	2,57
AĞAÇLANDIRILMIŞ ALANLAR	19.847,60	25.719	0,77
ÇAYIR (YOK)	0,00	-	-
FİDANLIKLAR (YOK)	0,00	-	-
GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	130.883,34	25.719	5,09
İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	3.178.673,58	25.719	123,59
2013 YILI TOPLAM	3.433.227,06	25.719	133,49
2013 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALAN	3.738.228,71	25.719	145,35

Çizelge 4.51 Mevcut aktif açık-yeşil alanların nicelik analizleri

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	652	A	-
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	889	A	-
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	1512	A	-
4	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	1262	A	-
5	17 Ağustos Parkı	Yalı	3280	A	-
6	Doktor Kemal Parkı	Yalı	1444	A	-
7	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	995	A	-
8	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	406	A	-
9	Yaka Parkı	Atatürk	3707	A	-
10	Derepınar Parkı	Atatürk	1035	A	-
11	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	1446	A	-
12	578 Sokak Parkı	Çelebi	608	A	-
13	Mebla Parkı	Çelebi	2599	A	-
14	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	117	A	-
15	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	1367	A	-
16	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	2732	A	-
17	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	9965 (5000+ 4965)	A	-
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Güler Parkı	Maltepe	3042	B	ÇO
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	1205	B	ÇO
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	1250	B	ÇO
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	919	B	ÇO
5	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	460	B	ÇO
6	Alkan Parkı	Yalı	1990	B	ÇO
7	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	1496	B	KOND
8	Florsheim Parkı	Yalı	2572	B	ÇO
9	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	1549	B	ÇO
10	Figen Park	Yalı	1697	B	KOND
11	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	1078	B	KOND
12	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	1513	B	ÇO, KOND
13	Cami Parkı	Atatürk	528	B	KOND
14	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	3508	B	ÇO, KOND
15	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	1547	B	ÇO
16	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	745	B	ÇO
17	809 Sokak Parkı	Kahramandere	4488	B	ÇO, KOND
18	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	5219	B	ÇO
19	Tema Parkı	Kahramandere	5179	B	ÇO
20	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	3724	B	ÇO, KOND
21	Yelçevko Parkı	Yelki	453	B	ÇO
22	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	1332	B	ÇO
23	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	423	B	ÇO

Çizelge 4.51 Mevcut aktif açık-yeşil alanların nicelik analizleri (devamı)

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
24	Doğa Parkı	Çelebi	2642	B	ÇO, KOND
25	Konser Parkı	Çelebi	887	B	KOND
26	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	3624	B	ÇO
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Küçükömer Parkı	Yalı	1487	C	BASK
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	2249	D	ÇO, BASK
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	2559	D	ÇO, BASK
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	2881	D	ÇO,2 BASK
4	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	1450	D	ÇO, BASK
5	Özgüney Parkı	Yaka	1811	D	ÇO, BASK
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Amfi Tiyatro Parkı	Atatürk	19116	MAHALLE	ÇO, KOND
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Siteler	32.037	MAHALLE	KOND
3	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	38.727	MAHALLE	KOND, PATEN
4	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Yalı	33.810	MAHALLE	KOND
5	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	5410	MAHALLE	ÇO, KOND
6	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	10256	MAHALLE	ÇO, KOND
GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M ²	TİPİ	İÇERİK
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	10998	SPOR ALANI	VOL,2 BASK
2	Futbol Sahası	Çelebi	10260	SPOR ALANI	FUTBOL SAHASI
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	9178	SPOR ALANI	FUTBOL SAHASI
4	Egekoop Yanı Spor Alanı	Kahramandere	29269	SPOR ALANI	ÇO, KOND, VOL, TEN, BASK
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	6820	SPOR ALANI	VOL, BASK
AÇIKLAMALAR:					
		ÇO: Çocuk Oyun Alanı		BASK: Basketbol Sahası	
		KOND: Kondisyon Aletleri		PATEN: Paten Sahası	
		VOL: Voleybol sahası		TEN: Tenis Kortu	

Şekil 4.4 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların nicelik analizleri

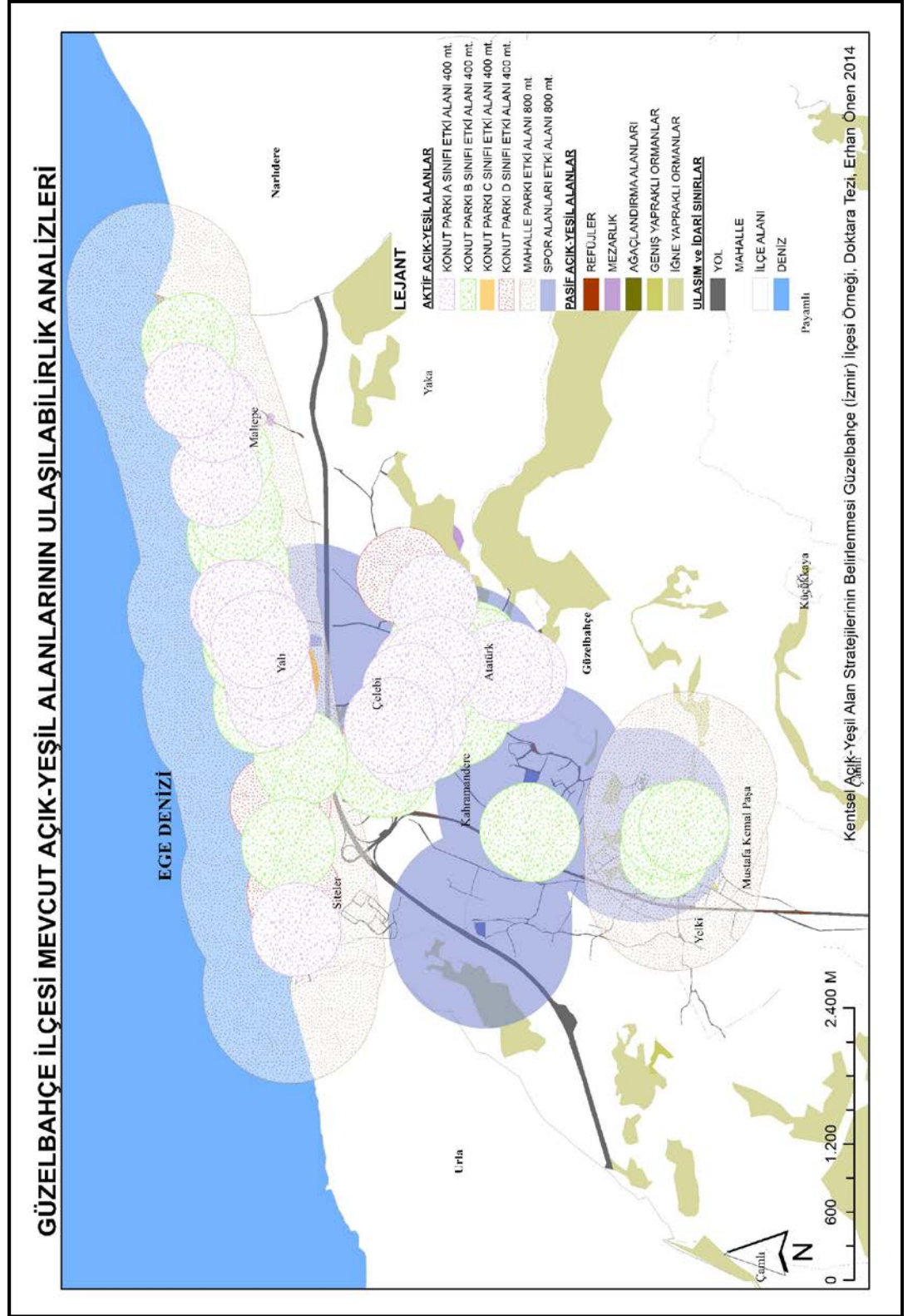
4.3.2 Ulaşılabilirlik analizi sonuçları

İlçede yaşayan halkın aktif açık-yeşil alanlardan (ulaşılabilir mesafede olanlarından) yararlanma oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir (Çizelge 4.52 ve Şekil 4.5).

Her bir aktif açık-yeşil alanın ulaşılabilirlik analizleri Ek-6'da verilmiştir.

Çizelge 4.52 Aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları.

GÜZELBAHÇE İLÇESİNDE YAŞAYANLARIN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARA ERİŞEBİLİRLİKLERİ		
AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	MESAFE	HALKIN YARARLANMA ORANI
KONUT PARKI A SINIFI	400 metre	% 55
KONUT PARKI B SINIFI	400 metre	% 78
KONUT PARKI C SINIFI	400 metre	% 7
KONUT PARKI D SINIFI	400 metre	% 25
MAHALLE PARKI	800 metre	% 58
SPOR ALANI	800 metre	% 70

Şekil 4.5 Güzelbahçe ilçesi mevcut açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri

4.3.3 Nitelik analizi sonuçları

İlçede 2012 yılındaki aktif açık-yeşil alanların mevcut durumları ve 2013-2014 yıllarında gerçekleşen bakım çalışmaları sonucunda aktif açık-yeşil alanların niteliklerindeki değişimlere ait örnekler (Şekil 4.6, Şekil 4.7, Şekil 4.8, Şekil 4.9, Şekil 4.10, Şekil 4.11, Şekil 4.12, Şekil 4.13)

Şekil 4.6 Küçükömer parkı 2012 yılı mevcut durumu

Şekil 4.7 Küçükömer parkı 2014 yılı mevcut durumu

Şekil 4.8 Özgüney parkı 2012 yılı mevcut durumu

Şekil 4.9 Özgüney parkı 2014 yılı mevcut durumu

Şekil 4.10 Ahmet Piriştina rekreasyon alanı 2012 yılı mevcut durumu

Şekil 4.11 Ahmet Piriştina rekreasyon alanı 2014 yılı mevcut durumu

Şekil 4.12 Doğa parkı 2012 yılı mevcut durumu

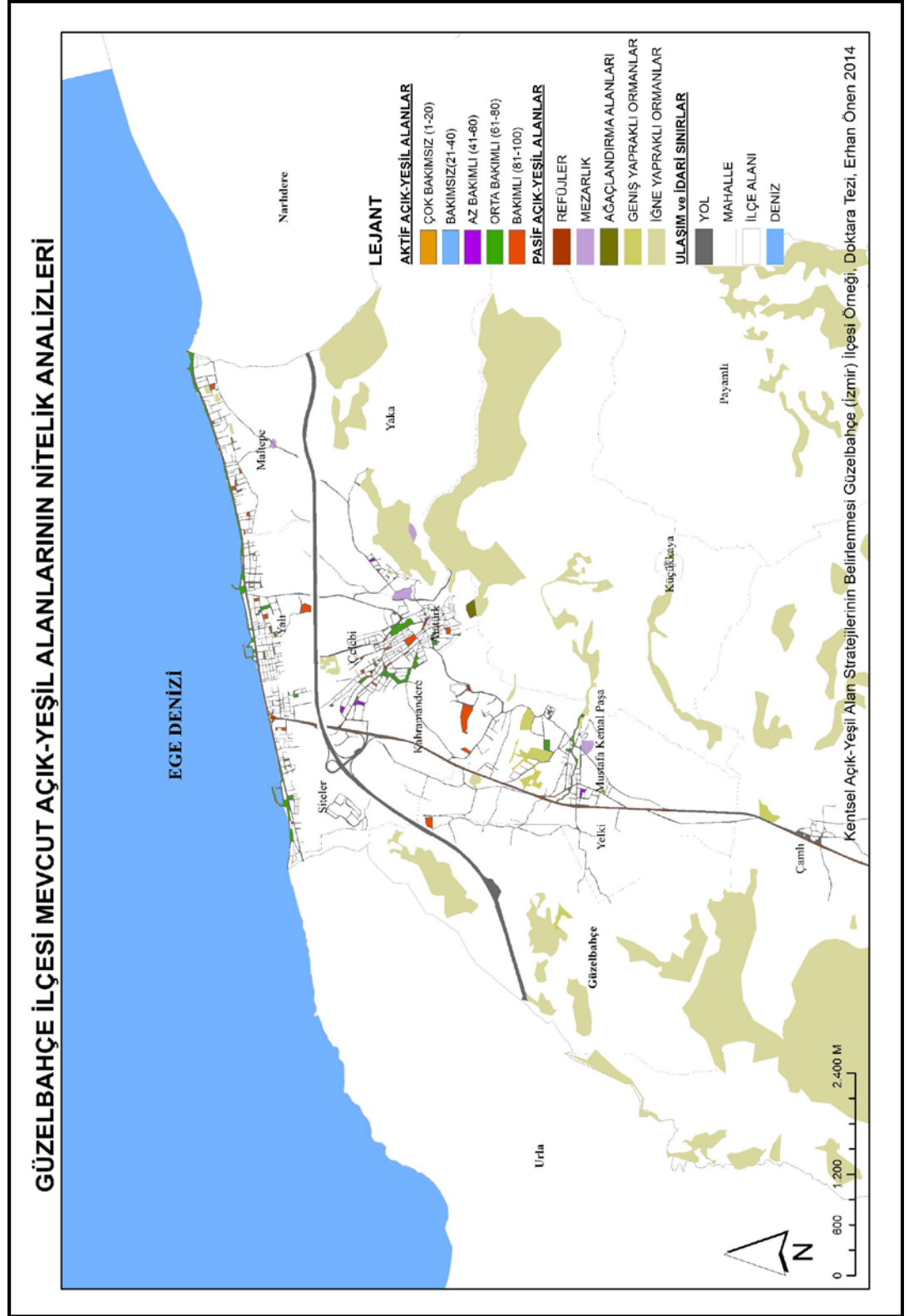

Şekil 4.13 Doğa parkı 2014 yılı mevcut durumu

Aşağıda mevcut aktif açık-yeşil alanların 2012 ve 2014 yıllarına ait nitelik analizleri verilmiştir (Çizelge 4.53 ve Şekil 4.14). Ayrıca her bir kategorinin nitelik analizleri Ek-7’de verilmiştir.

Çizelge 4.53 Aktif açık-yeşil alanların nitelik analizleri

GÜZELBAHÇE İLÇESİ AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK ANALİZLERİ 2012-2014 YILLARI		
GENEL NİTELİK ANALİZLERİ	BAKIMLILIK YÜZDESİ	
GENEL DEĞERLENDİRME	2012 YILI	2014 YILI
ÇOK BAKIMSIZ	% 22	% 2
BAKIMSIZ	% 4	% 2
AZ BAKIMLI	% 44	% 12
ORTA BAKIMLI	% 25	% 43
BAKIMLI	% 5	% 41
ALT KATEGORİLERİN NİTELİK ANALİZLERİ (2014 YILI SON DURUM)		
AKTİF REKREASYON ALANLARI	BAKIMLILIK YÜZDESİ	
BAKIMSIZ	% 12	
AZ BAKIMLI	% 55	
ORTA BAKIMLI	% 18	
BAKIMLI	% 15	
BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR	BAKIMLILIK YÜZDESİ	
ÇOK BAKIMSIZ	% 5	
BAKIMSIZ	% 4	
AZ BAKIMLI	% 2	
ORTA BAKIMLI	% 43	
BAKIMLI	% 46	
DONATI ELEMANLARI	BAKIMLILIK YÜZDESİ	
ÇOK BAKIMSIZ	% 2	
BAKIMSIZ	% 2	
AZ BAKIMLI	% 22	
ORTA BAKIMLI	% 28	
BAKIMLI	% 46	
SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILAR	BAKIMLILIK YÜZDESİ	
AZ BAKIMLI	% 5	
ORTA BAKIMLI	% 26	
BAKIMLI	% 69	

Şekil 4.14 Güzelbahçe ilçesi 2014 yılı mevcut açık-yeşil alanların nitelik analizleri

4.3.4 Bağlantılık analizi sonuçları

İlçede yapılan arazi gözlem çalışmaları sonucunda açık-yeşil alanların homojen dağılım göstermediği ve birbirleriyle bağlantısını sağlayacak yaya yollarının ve yeşil koridorların bulunmadığı tespit edilmiştir. Yapılan bağlantılık analizi sonucunda açık-yeşil alanlar arasındaki bağlantılık 1.54 olarak belirlenmiştir.

4.4 Planlanan Açık-Yeşil Alanların Analizleri

4.4.1 Nicelik analizi sonuçları

İlçede 2020 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alanların miktarları, planlanan açık-yeşil alanların öneri açık-yeşil alan tipolojisine göre (bkz. Ek-3) yeniden sınıflandırılması verilmiştir (Çizelge 4.54 ve Çizelge 4.55, Şekil 4.15).

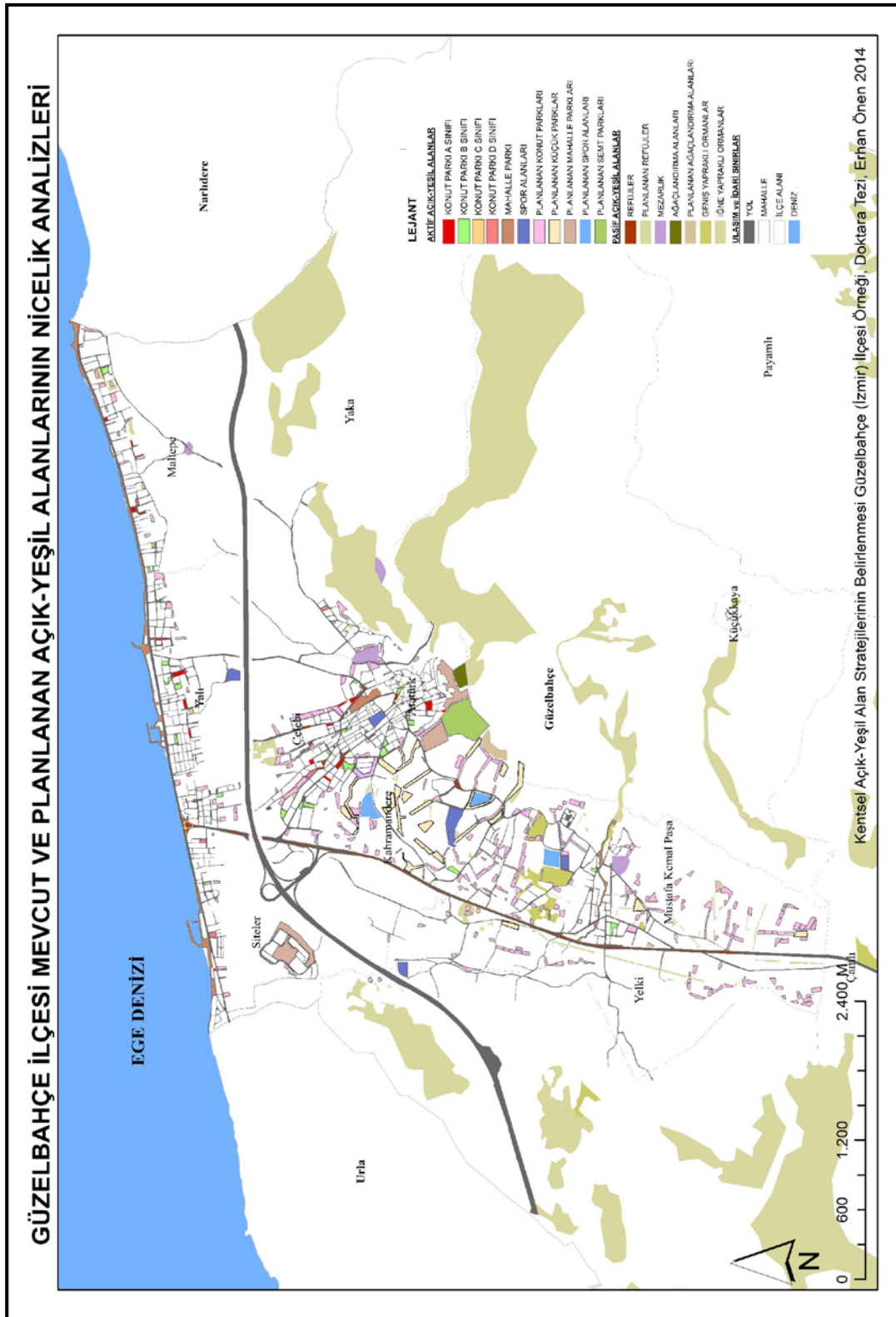
2020 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alanların mahallelere göre dağılımları Ek-8’de verilmiştir.

Çizelge 4.54 2020 yılında kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarları

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARLARI (2020 Yılı)			
AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	M ²	2020 YILI NÜFÜSÜ	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
PARK ALANLARI	616.258,55	36.190	17,03
ÇOCUK OYUN ALANLARI	93.903,87	36.190	2,59
SPOR ALANLARI	124.089,10	36.190	3,43
MESİRE ALANLARI	144.362,43	36.190	3,99
REKREASYON ALANLARI	237.133,89	36.190	6,55
2020 YILI TOPLAM	1.215.747,84	36.190	33,59
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	M ²	2020 YILI NÜFÜSÜ	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
REFÜJLER	109.511,88	36.190	3,03
MEYDANLAR (YOK)	0,00	-	-
MEZARLIKLAR	66.102,43	36.190	1,83
AĞAÇLANDIRILMIŞ ALANLAR	44.873,36	36.190	1,24
ÇAYIR (YOK)	0,00	-	-
FİDANLIKLAR (YOK)	0,00	-	-
GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	247.897,87	36.190	6,85
İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	6.346.586,37	36.190	175,37
2020 YILI TOPLAM	6.814.971,90	36.190	188,31
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALAN	8.030.719,74	36.190	221,90

Çizelge 4.55 2020 yılı planlanan açık-yeşil alanların sınıflandırılması

GÜZELBAHÇE İLÇESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M ²	TOPLAM M ²	SINIFI	
-	TOPLAM 329 ADET	36 m ² ile 4.854 m ²	522.568 m ²	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-		ARALIĞINDA			B
-		BÜYÜKLÜKLERE			C
-		SAHİP			D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M ²	TOPLAM M ²	SINIFI	
-	TOPLAM 20 ADET	5107 m ² ile 13.533 m ² ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	152.226 m ²	KÜÇÜK PARK	
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M ²	TOPLAM M ²	SINIFI	
-	TOPLAM 4 ADET	-	122.676 m ²	MAHALLE PARKI	
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M ²	TOPLAM M ²	SINIFI	
-	TOPLAM 1 ADET	-	19.424 m ²	SPOR ALANI	
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M ²	TOPLAM M ²	SINIFI	
-	TOPLAM 1 ADET	-	93.855 m ²	SEMT PARKI	
PLANLANAN AÇIK-YEŞİL ALANLAR TOPLAMI: 910.746 m ²					

Şekil 4.15 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların nicelik analizleri

4.4.2 Ulaşılabilirlik analizi sonuçları

İlçede yaşayan halkın 2020 yılı için planlanan aktif açık-yeşil alanlardan (ulaşılabilir mesafede olanlarından) yararlanma oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir (Çizelge 4.56 ve Çizelge 4.57, Şekil 4.16 ve Şekil 4.17).

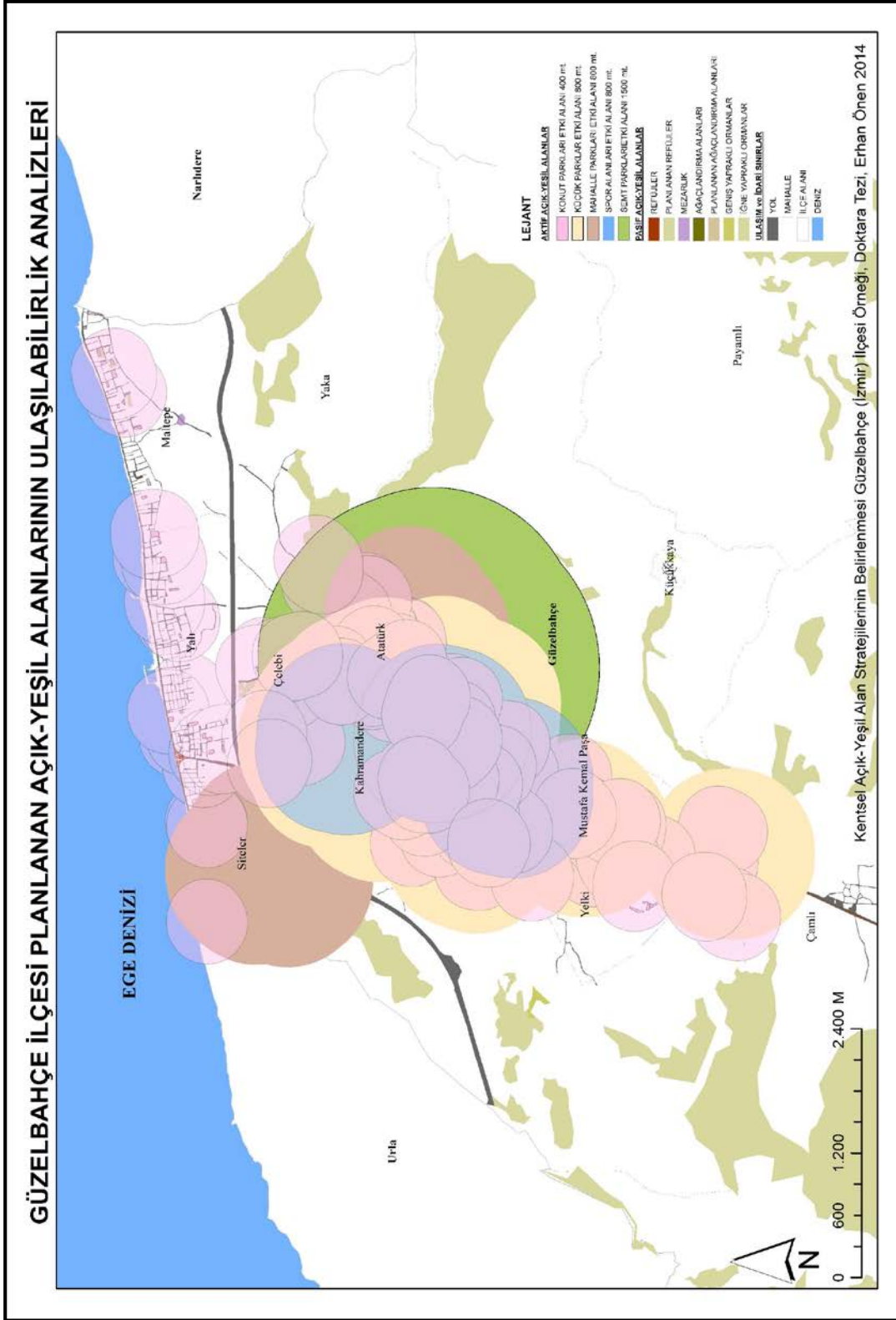
Her bir aktif açık-yeşil alanın ulaşılabilirlik analizleri Ek-9’de verilmiştir.

Çizelge 4.56 2020 yılı için halkın planlanan aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları

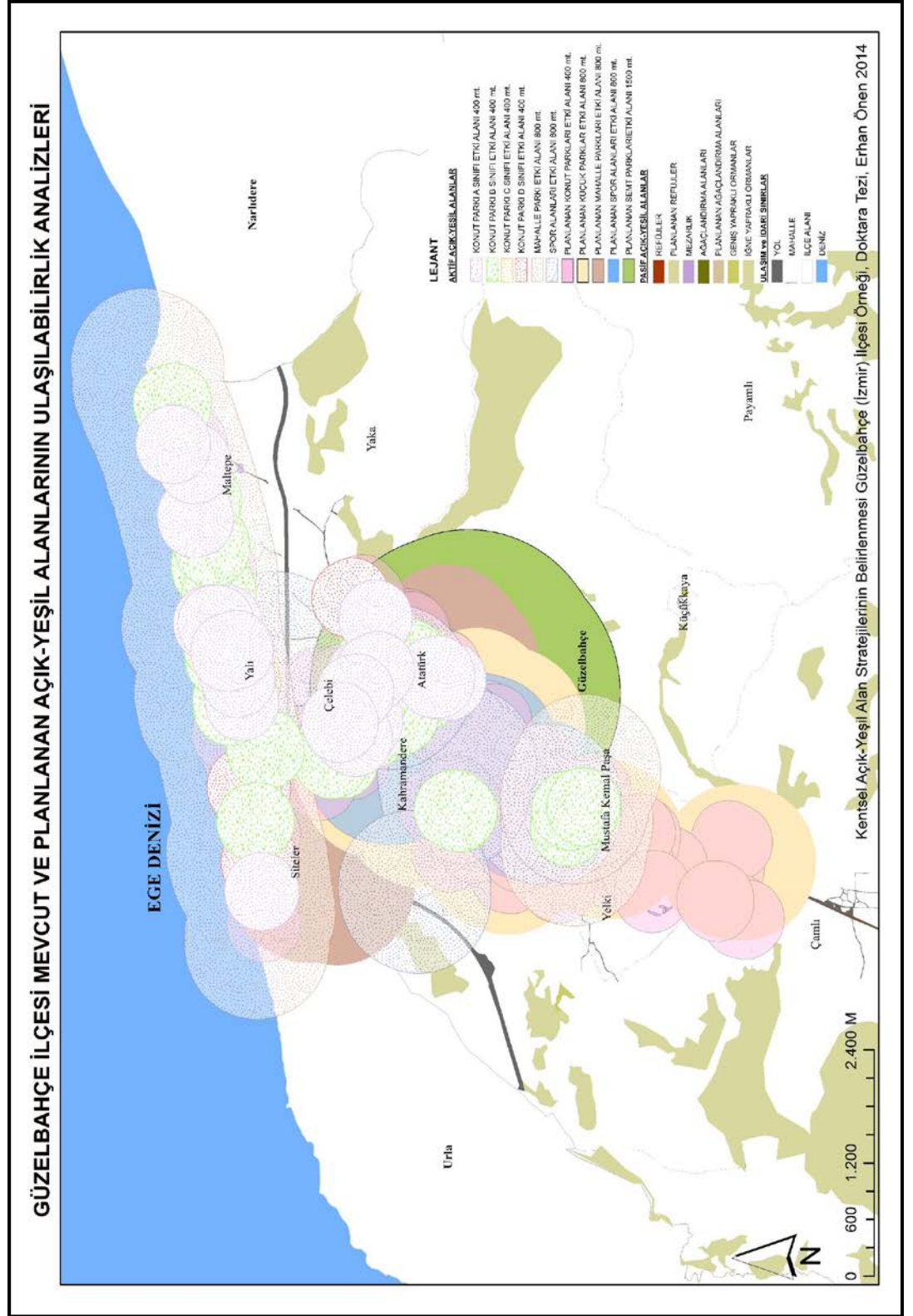
GÜZELBAHÇE İLÇESİNDE YAŞAYANLARIN PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARA ERİŞEBİLİRLİKLERİ (2020 Yılı)		
AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	MESAFE	HALKIN YARARLANMA ORANI
PLANLANAN KONUT PARKLARI	400 metre	% 76
PLANLANAN KÜÇÜK PARKLAR	800 metre	% 51
PLANLANAN MAHALLE PARKI	800 metre	% 28
PLANLANAN SPOR ALANI	800 metre	% 36
PLANLANAN SEMT PARKI	1500 metre	% 37

Çizelge 4.57 2020 yılı için halkın mevcut ve planlanan aktif açık-yeşil alanlardan yararlanma oranları

GÜZELBAHÇE İLÇESİNDE YAŞAYANLARIN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARA ERİŞEBİLİRLİKLERİ (2020 Yılı)		
AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR	MESAFE	HALKIN YARARLANMA ORANI
MEVCUT VE PLANLANAN KONUT PARKLARI	400 metre	% 78
MEVCUT VE PLANLANAN KÜÇÜK PARKLAR	800 metre	% 51
MEVCUT VE PLANLANAN MAHALLE PARKI	800 metre	% 63
MEVCUT VE PLANLANAN SPOR ALANI	800 metre	% 53
MEVCUT VE PLANLANAN SEMT PARKI	1500 metre	% 37

Şekil 4.16 Güzelbahçe ilçesi planlanan açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri

Şekil 4.17 Güzelbahçe ilçesi mevcut ve planlanan açık-yeşil alanların ulaşılabilirlik analizleri

5. DEĞERLENDİRME

5.1 Anket Bulgularının Değerlendirilmesi

İlçe halkının yaklaşık % 95'i açık-yeşil alanların önemli olduğunu belirtmiştir (bkz. Çizelge 4.14). Bu sonuç halkın açık-yeşil alanları önemseydiğini göstermektedir. İlçe halkının yaklaşık % 75'i ilçelerinde kaç adet park olduğunu bilmediğini belirtmiştir. Bu ifade parkların akıllarda net bir çağrışım uyandırmadığını (akla gelmediğini) göstermektedir.

İlçe halkının yaklaşık % 70'i parkları haftada en az bir kez rekreasyonel amaçlı kullandığını belirtmiştir (bkz. Çizelge 4.22). Parkların; bakım, temizlik, güvenlik, bitkisel ve yapısal materyal/donatı elemanları özelliklerinin kullanımlarını etkilediğini ifade etmiştir. Bu ifadeler açık-yeşil alanların nitelikli özelliklere sahip olması gerektiğini ve bu özelliklerin kullanımlarını etkilediğini ortaya koymaktadır.

Parkları kullananların yaklaşık % 40'i parkları bakımsız, yaklaşık % 50'si de parkları kirli bulunduğunu ifade etmiştir (bkz. Çizelge 4.28 ve Çizelge 4.30). Parklardaki bakım ve kirlilik sorunlarının insanların park kullanımlarını olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymaktadır.

Parkları kullananların yaklaşık % 57'si parkları güvensiz bulunduğunu ifade etmiştir (bkz. Çizelge 4.26). Parklardaki güvenlik sorunlarının insanlar üzerinde psikolojik bariyerler (korku, kaygı vb.) etkisi yaratarak park kullanımlarını azalttığını göstermektedir.

Parkları kullananların yaklaşık % 60'i evlerinin yakınlarında park alanı olmadığını eğer olsaydı kullanacaklarını ifade etmiştir (bkz. Çizelge 4.37). Bu ifade parkların konutlara yakınlığının park kullanımlarını arttıracaklarını ortaya koymaktadır.

İlçe halkının yaklaşık % 82'si ilçedeki açık-yeşil alanlarda sosyal ve rekreasyonel etkinliklerin yapılmadığını ve konuyla ilgili bilgilerinin olmadığını ifade etmiştir. Bu sonuç açık-yeşil alanlarda yapılan etkinliklerin yetersiz olduğunu ve bilinmediğini ortaya koymaktadır.

Anketlere uygulanan Ki-Kare analizinde; açık-yeşil alanların kullanımları ve değerlendirilmeleri ile sosyo-kültürel etkinlikler arasında ve açık-yeşil alanların; bakım, güvenlik, temizlik, bitkisel ve yapısal materyal/donatı elemanları kriterleri arasında bağlantı olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar yukarıdaki bulguların doğruluğunu güçlendirmiştir.

5.2 Arazi Sınıflandırması ve Açık-Yeşil Alan Tipolojisinin Değerlendirilmesi

CORINE arazi sınıflandırılması göre ilçedeki arazilerin % 13,9'unu yapay bölgeler (kentsel doku ve kentsel açık-yeşil alanlar) , % 16,1'ni tarım alanları (meyve bahçeleri, zeytin bahçeleri ve tarım alanları), % 69,75'ini orman ve yarı doğal alanlar (geniş yapraklı ormanlar, iğne yapraklı ormanlar, makiler), % 0,25'ini su yapıları (dereler) oluşturmaktadır.

İlçenin arazi sınıfı verilerinde kentsel açık-yeşil alanların oranı % 0.5 olarak tespit edilmiştir. Bu değerin dünyadaki çeşitli kentler ile karşılaştırıldığında (bkz. Çizelge 2.9) ortalamaların çok altında olduğu görülmektedir.

İlçe yöneticileri açık-yeşil alanların uygulama çalışmalarını yaparken yasal dayanak olarak İBB İmar yönetmeliğinin 14. Maddesine göre aktif ve pasif açık-yeşil alanlar olarak tanımlandırılan kavramları kullanmaktadır. İmar yönetmeliklerinde bu kavramların alansal büyüklükleri ve sunu çeşitlilikleri net olarak ifade edilemediği için açık-yeşil alanların ortak bir sınıflandırılması yapılamamaktadır. Güzelbahçe'de de durum farklı değildir. İlçenin açık-yeşil alan sınıflandırması ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda diğer ilçelere ait verilere ulaşılamamıştır. Bu nedenle Güzelbahçe İlçesinde önerilen açık-yeşil alan tipolojisinin İzmir'in tüm ilçelerinde yapılacak çalışmalarda temel alınması ve tüm İzmir'in ilçelerin açık-yeşil alanlarına ait araştırmaların yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

İlçenin mevcut açık-yeşil alanları imar yönetmeliğine göre sınıflandırıldığında (bkz. Çizelge 4.48); park, çocuk bahçeleri, spor alanları, rekreasyon alanları ve mezarlık alanlarının farklı büyüklük ve sunu çeşitliliğine sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu veriler açık-yeşil alanların ortak bir standardının olmadığını açıkça göstermektedir.

İlçenin mevcut açık-yeşil alanları, mevcut açık-yeşil alan tipolojisinde (bkz. Ek-2) sınıflandırılmamıştır. Çünkü mevcut açık-yeşil alanlar; ne alansal büyüklükleri ne de içerdikleri sunu çeşitlilikleri açısından tipolojik standartlara uygun değildir. Bu veriler mevcut tipolojide yer alan standartların uygulanamadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bu sebeple açık-yeşil alanların alansal büyüklük ve sunu çeşitliliklerini tanımlayan, uygulanabilir standartların oluşturulmasına yönelik çalışmaları içeren yeni bir tipoloji gereklidir.

5.3 Mevcut Açık-Yeşil Alanların Değerlendirilmesi

5.3.1 Nicelik yönünden değerlendirme

İlçede 2011 yılında kişi başına 9 m² aktif açık-yeşil alan düşmekteyken, 2013 yılında kişi başına; 3.5 m² park alanı, 0.56 m² çocuk oyun alanı, 2.59 m² spor alanı ve 5.20 m² rekreasyon alanı olmak üzere toplam 11.86 m² mevcut aktif açık-yeşil alan düşmektedir (bkz. Çizelge 4.50). Bu değer 3194 Sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde belirtilen 10 m² aktif açık-yeşil alan standardının üzerindedir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999).

İlçenin mevcut aktif açık-yeşil alan verileri ile Türkiye'nin diğer şehirlerinin aktif açık-yeşil alanları karşılaştırıldığında; örneğin Ankara 4.00 m², Antalya 4.04 m², İzmir 3.56 m², Denizli 7.03 m² iken (bkz. Çizelge 2.10) ilçenin sahip olduğu değer bu bağlamda daha yüksektir.

İlçenin mevcut aktif açık-yeşil alan verileri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda Karşıyaka ve Urla ilçelerine ait verilere ulaşılmıştır fakat bu verilerde sadece toplam aktif açık-yeşil alanların m² bilgileri tespit edilmiştir. İlçelerin aktif açık-yeşil alanlarının hangi sınıfları içerdikleri ve sunu çeşitliliklerinin neler olduğu konusunda herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin açık-yeşil alanlarının niceliklerine yönelik çalışmaların yapılmasının gerektiği ortaya çıkmıştır.

İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) verilerine göre ilçelerin 2012 yılı nüfusları ve nüfus yoğunlukları şu şekildedir: Karşıyaka'nın nüfusu 315.294 ve yoğunluğu 4800 kişi, Urla'nın nüfusu 54.556 ve yoğunluğu 78 kişi, Güzelbahçe'nin nüfusu 28.469 ve yoğunluğu 243 kişidir (İZKA, 2013).

Karşıyaka ilçe verileri incelendiğinde nüfus ve nüfus yoğunluğunun Güzelbahçe ilçesi ile paralellik göstermediği ortaya çıkmıştır. Karşıyaka'da kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan 5.14 m^2 'dir (Karşıyaka Belediyesi, 2014).

Urla ilçe verileri incelendiğinde nüfus ve nüfus yoğunluğunun Güzelbahçe ilçesi ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Urla'da ise kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan 3.5 m^2 'dir ve nüfus yoğunluğuna bakıldığında bu miktar yeterli olmadığı görülmektedir (Urla Belediyesi, 2014).

Üç ilçenin aktif açık-yeşil alanları karşılaştırıldığında Güzelbahçe ilçesinde kişi başına düşen 11.86 m^2 aktif açık-yeşil alan miktarının belirgin bir şekilde her iki ilçeden de yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Güzelbahçe ilçesinde mevcut aktif açık-yeşil alanlar önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde (bkz. Ek-3); alansal büyüklükleri (m^2) ve içerdikleri sunu çeşitliliklerine göre yeniden sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma sonucu; 49 adet konut parkı, 3 adet mahalle parkı (tek isim altında mahallelere göre ayrı ayrı verilmiştir) ve 5 adet spor alanı belirlenmiştir (bkz. Çizelge 4.50) .

Konut parkları kendi içerisinde; 17 adet A sınıfı, 26 adet B sınıfı, 1 adet C sınıfı ve 5 adet D sınıfından oluşmaktadır. Ayrıca konut parkları bünyesinde toplam; 15 adet çocuk oyun grubu, 10 takım açık alan spor (fitness) aleti, 8 adet açık alan basketbol sahası, 3 adet açık alan voleybol sahası, 2 adet açık alan futbol sahası ve 1 adet açık alan tenis kortu bulunmaktadır. Yapılan bu sınıflandırma ile ilçenin aktif açık-yeşil alanlarının alansal büyüklükleri ve sunu çeşitliliklerinin standartları ortaya çıkarılmıştır.

İlçenin aktif açık-yeşil alanlarının sunu çeşitlikleri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda ilçelere ait verilere ulaşılamamıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin açık-yeşil alanlarının sunu çeşitliliklerine yönelik çalışmaların yapılmasının gerektiği ortaya çıkmıştır.

5.3.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirme

Güzelbahçe ilçesinde yaşayan halkın mevcut aktif açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik/yararlanma oranları hesaplanırken etkili hizmet alanları içerisinde kalan konut ve bu konutlarda yaşayanların sayıları tespit edilmiştir.

İlçenin 9 mahallesinde yapılan arazi çalışmaları esnasında 3 farklı konut tipine rastlanmıştır. Bunlar; a) Atatürk, Çelebi, Kahramandere ve Yaka mahallelerinde 2 katlı konutlar, b) Maltepe, Mustafa Kemal Paşa ve Yelki mahallelerinde 3 katlı konutlar, c) Siteler ve Yalı mahallelerinde 5 katlı konutlardır.

İlçe belediyesinden alınan bilgilere göre ilçede 16.986 adet bağımsız katın olduğu ve bu sayının ilçe nüfusu ile oranlanması sonucu kat başına 1.5 kişinin düştüğü sonucuna varılmıştır. Bu verilerden yola çıkarak ilçe genelinin ortalama 3 katlı konutlardan oluştuğu ve bu konutlarda 5 kişinin yaşadığı varsayılarak değerlendirmeler yapılmıştır. Bu bilgilerden yararlanılarak ilçe halkının aktif açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik/yararlanma oranları ortaya çıkarılmıştır.

İlçenin mevcut aktif açık-yeşil alanlarına ulaşılabilirlik verileri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda diğer ilçelere ait ulaşılabilirlik verileri elde edilememiş ve ilçe verileri kendi arasında yorumlanmıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin mevcut aktif açık-yeşil alanlarının ulaşılabilirliklerine yönelik çalışmaların yapılmasının gerektiği ortaya çıkmıştır.

İlçede yaşayan halkın; % 55'si Konut parkı A sınıfına, % 78'i Konut parkı B sınıfına, % 7'si Konut parkı C sınıfına ve % 25'i Konut parkı D sınıfına 400 metre mesafe içerisinde ulaşabilmektedir. Bu veriler; ilçede mevcut aktif açık-yeşil alanların homojen dağılım göstermediğini, özellikle Konut parkı C sınıfına ulaşılabilirliğin çok yetersiz, olduğunu ortaya koymaktadır.

İlçede yaşayan halkın; % 58'i Mahalle parklarına ve % 70'i Spor alanlarına 800 metre mesafe içerisinde ulaşabilmektedir. Bu veriler de ilçede mevcut aktif açık-yeşil alanların homojen dağılım göstermediğini doğrulamakta ve Mahalle parklarına ulaşılabilirliğin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

OECD ülkelerinde açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik oranı ortalaması % 88 olup, ülkemizde bu oran % 67'dir (OECD, 2013) (bkz. Çizelge 2.11). İlçede yapılan araştırmada mevcut aktif açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik oranlarının ülke ortalamasının da altında olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçla ilçede ulaşılabilir nitelikte açık-yeşil alanların yaratılması gerekmektedir.

5.3.3 Nitelik yönünden değerlendirme

2012 yılında ilçenin mevcut aktif açık-yeşil alanlarının niteliklerini ve sunu çeşitliliklerini belirlemek amacıyla arazi ve gözlem çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmalar 2 ay sürmüş, alanlar fotoğraflanmış ve gerekli veriler toplanmıştır.

Yapılan arazi ve gözlemler çalışmaları ile ilçedeki aktif açık-yeşil alanlar; **a)** çim alanlar, yer örtücü bitkiler, sarılıcılar, çalılar ve ağaç-ağaççıklar olmak üzere bitkilendirilmiş alanlar, **b)** açık alan basketbol, futbol, voleybol ve tenis sahası, çocuk oyun alanları, açık alan spor (fitness) aletleri vb. olmak üzere aktif rekreasyon alanları, **c)** banklar, piknik masaları, aydınlatma elemanları, çöp kutuları, bitki kapları vb. olmak üzere donatı elemanları, **d)** yürüyüş yolları, merdivenler, köprüler, otoparklar vb. olmak üzere sirkülasyon elemanları, **e)** sulama sistemleri, drenaj sistemleri, elektrik sistemleri vb. olmak üzere alt ve üst yapılar tespit edilmiş ve bunların nitelikleri değerlendirilmiştir.

Ancak her bir alana yönelik kullanılacak standart bir gözlem formu olmadığı için, konuyla ilgili literatür araştırmaları ve uygulama çalışmalarından yararlanılarak **343 sorudan** oluşan bir gözlem ve değerlendirme formu ortaya çıkarılmıştır (bkz. Ek-4).

Değerlendirme formu; bitkilendirilmiş alanlar, aktif rekreasyon alanları, donatı elemanları, sirkülasyon elemanları-alt ve üst yapılar olmak üzere 4 ana başlık, 10 temel ve 40 alt kategoride düzenlenmiştir. Formun değerlendirilmesi (bkz. Bölüm 3.2.3.3) sonucunda aktif açık-yeşil alanlar; *Çok Bakımsız, Bakımsız, Az Bakımlı, Orta Bakımlı ve Bakımlı* şeklinde sınıflandırılmıştır.

İlçenin mevcut aktif açık-yeşil alanlarının nitelik verileri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda diğer ilçelere ait nitelik verilerine ulaşılamamış ve ilçe verileri kendi arasında yorumlanmıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin aktif açık-yeşil alanlarının nitelik özelliklerini belirlemeye yönelik çalışmaların ciddi bir eksiklik olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

İlçede 2012 yılında Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında yapılan gözlemler sonucu aktif açık-yeşil alanların; % 22'sinin Çok Bakımsız, % 4'ünün Bakımsız, % 44'ünün Az Bakımlı, % 25'inin Orta Bakımlı ve % 5'inin Bakımlı olduğu tespit edilmiştir.

Bu veriler aktif açık-yeşil alanların genel olarak bakımsız olduğunu ortaya koymaktadır. Gözlemler sonucu aktif açık-yeşil alanların hemen hemen çoğunda bank ve çöp kovasının bulunmadığı, mevcut aydınlatma sistemlerinin çalışmadığı ve tabelalarının olmadığı, trafo, çeşme vb. yapıların kötü durumda olduğu gözlenmiştir. Bu sonuçlar anket değerlendirmesinde park kullanıcıların parkları bakımsız ve kirli olarak nitelendirmelerini desteklemiştir (bkz. Çizelge 4.30, Çizelge 4.31, Çizelge 4.34, Çizelge 4.35).

2013 yılında İlçe belediyesinde görevli teknik personel ve uygulama ekiplerince yapılan bakım çalışmalarından sonra mevcut aktif açık-yeşil alanların 2014 yılı içerisinde tekrar değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

İlçede 2014 yılında Nisan, Mayıs ve Haziran ayları arasında yapılan araştırma ve gözlemler sonucu aktif açık-yeşil alanların; % 2'sinin Çok Bakımsız, % 2'sinin Bakımsız, % 12'sinin Az Bakımlı, % 43'ünün Orta Bakımlı ve % 41'inin Bakımlı olduğu tespit edilmiştir. Bu veriler 2012 yılında genel olarak bakımsız durumda olan aktif açık-yeşil alanların, 2013 yılında yapılan çalışmalar kapsamında iyileştirildiğini ve genel olarak bakımlı durumda olduğunu ortaya koymaktadır (bkz. Çizelge 4.53).

5.3.4 Bağlantılılık yönünden değerlendirme

Peyzaj içerisinde yer alan benzer işlevlere sahip alanların birbirleriyle olan bağlantılıklarını (connectivity) tanımlandığı Bağlantılılık değeri “1 ile 100” aralığında değişim göstermektedir. Peyzaj sistemi içerisindeki bağlantılılığın zayıf olduğu durumda rakamsal değer düşük, bağlantılılığın güçlü olduğu durumda da rakamsal değer yüksektir (Özkan vd., 2014).

Bağlantılılık; peyzajda türlerin, enerji ve besin maddelerinin akışının sağlanması ya da tam tersine bu akışın engellenmesi derecesini ifade etmektedir (Marulli and Mallarach, 2005; Botequilha Leita et al., 2006). Dolayısıyla kentsel açık-yeşil alanların parçalanmışlığının artması sadece halkın kullanımı ve erişimi anlamında sorun yaratmakla kalmaz aynı zamanda kentsel ekosistem sağlığını da çok olumsuz etkileyen bir durumdur (Tian et al., 2011). Diğer bir değişle kentsel biyo-çeşitlilik de bu durumdan çok olumsuz etkilenecektir.

Parçalanmış peyzajlarda bağlantı durumunun iyileştirilmesinde en etkin yol; mevcut doğal ve yapay koridorların korunması ve geliştirilmesi ya da yeni yapay

koridorların oluşturularak bağlantının güçlendirilmesidir. Bu bağlantılar; akarsu yatakları, doğal bitki örtüleri, kanallar, tren yolları, bitkilendirilmiş bisiklet veya yürüyüş yolları şeklinde olabilir (bkz. Bölüm 2.7). (Deniz vd., 2006).

Güzelbahçe ilçesinin kentsel açık-yeşil alanlarının bağlantılılık analizi değeri 1.54 olarak tespit edilmiştir. Bu değer çok net bir biçimde açık-yeşil alanlar arasında bağlantılılığın çok düşük olduğunu, kentsel açık-yeşil alanların küçük ve kent peyzajı içinde oldukça parçalanmış ve dağınık bir yapıda olduğunun önemli bir göstermektedir.

Alanda yapılan araştırma ve gözlem çalışmaları esnasında açık-yeşil alanların bir birleriyle bağlantılı olmadığı tespit edilmiştir. İlçede doğal ya da yapay koridorlara rastlanmamıştır. Arazide yapılan tespitler analiz sonucunu desteklemektedir.

Hepcan'a (2013) göre; İzmir'in diğer ilçelerine ait açık-yeşil alan bağlantılık verilerine bakıldığında; Balçova 2.48, Bayraklı 1.51, Bornova 0.59, Buca 0.79, Çiğli 1.80, Gaziemir 2.12, Karabağlar 0.79, Karşıyaka 1.21, Konak 0.89 ve Narlıdere 2.41 değerlerine sahiptir.

Bu tespitlerden hareketle; Güzelbahçe (1.54) ilçesinin diğer ilçelerle karşılaştırıldığında Gaziemir (değeri 2.12) ve Narlıdere'den (değeri 2.41) sonra kentin bağlantılık değer ortalamasının da üstünde ilçelerinden biri olduğu görülmektedir.

Diğer bir değişle gerek Güzelbahçe ilçesinin gerekse de İzmir'in diğer ilçelerinin açık-yeşil alanlar açısından sahip oldukları bağlantılık değeri aslında oldukça düşüktür. Bu durum aynı zamanda ilçelerde ve İzmir kenti genelinde açık-yeşil alanların çok parçalı yapıda ve çok dağınık bir durumda olduğunun da bir göstergesidir. Bu sorunun ortadan kaldırılması için öncelikle, açık-yeşil alan miktarının ve büyüklüklerinin artırılması gereklidir.

5.4 Planlanan Açık-Yeşil Alanların Değerlendirilmesi

5.4.1 Nicelik yönünden değerlendirme

İlçede 2020 yılında imar paftalarında ayrılmış açık-yeşil alanların % 100 oranda uygulandığı ve nüfus artışının da önceki yıllarla paralellik gösterecek oranda arttığı varsayılarak kişi başına düşecek aktif açık-yeşil alanlar tespit edilmiştir.

Bu varsayımdan hareketle 2020 yılında ilçede kişi başına; 17.03 m² park alanı, 2.59 m² çocuk oyun alanı, 3.43 m² spor alanı, 3.99 m² mesire alanı ve 6.55 m² rekreasyon alanı olmak üzere toplam 33.59 m² aktif açık-yeşil alan düşecektir (bkz. Çizelge 4.54). Bu değer 3194 Sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde belirtilen 10 m² aktif açık-yeşil alan standardının üzerindedir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999).

Güzelbahçe ilçesinin 2020 yılı aktif açık-yeşil alan nicelik verileri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda diğer ilçelerde böyle bir verinin olmadığı tespit edilmiş ve ilçe verileri kendi arasında yorumlanmıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin geleceklerine yönelik aktif açık-yeşil alanlarının nicelik değerlerine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği bir kez daha ortaya çıkmıştır.

İlçede planlanan aktif açık-yeşil alanlar önerilen açık-yeşil alan tipolojisinde (bkz. Ek-3) alansal büyüklüklerine (m²) göre yeniden sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma sonucu; 329 adet Konut parkı, 20 adet Küçük park, 4 adet Mahalle parkı, 1 adet Spor alanı ve 1 adet Semt parkı belirlenmiştir (bkz. Çizelge 4.55).

Bu sonuçlarla birlikte ilçenin 2020 yılında farklı büyüklüklerde toplam; 378 adet Konut parkı, 20 adet Küçük park, 7 adet Mahalle parkı, 6 adet Spor alanı ve 1 adet Semt parkına sahip olacağını ortaya koymaktadır.

2012-2015 yılları arasında belirlenmesi düşünülen açık-yeşil alan stratejilerinin uygulama çalışmaları ile 2015-2020 hedefleri gerçekleştirilirse; aktif açık-yeşil alan sayılarındaki artış ve kişi başına düşmesi planlanan aktif açık-yeşil alan miktarlarındaki artışın birbiriyle orantılı sonuçlar doğuracağı ortaya çıkmaktadır.

5.4.2 Ulaşılabilirlik yönünden değerlendirme

2020 yılında Güzelbahçe ilçesinde yaşayan halkın planlanan aktif açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik oranları hesaplanırken, etkili hizmet alanları içerisinde kalan konut ve bu konutlarda yaşayanların sayıları tespit edilmiştir (bkz. Bölüm 5.3.2). Bu bilgilerden yararlanılarak ilçe halkının planlanan aktif açık-yeşil alanlara ulaşılabilirlik oranları ortaya çıkarılmıştır.

İlçenin planlanan aktif açık-yeşil alanlarına ulaşılabilirlik verileri ile İzmir'in diğer ilçeleri karşılaştırılmak istenmiş ancak yapılan araştırmalarda diğer ilçelere ait ulaşılabilirlik verilerine ulaşılamamış ve ilçe verileri kendi arasında yorumlanmıştır. Bu nedenle İzmir'in tüm ilçelerinin aktif açık-yeşil alanlarının ulaşılabilirliklerine yönelik çalışmaların yapılmasının gerektiği bir kez daha ortaya çıkmıştır.

2020 yılında ilçede yaşayacak halkın; % 76'sı planlanan Konut parklarına 400 metre mesafe içerisinde ulaşabilecek (bkz. Çizelge 4.56) olup bu da planlanan Konut parklarının homojen dağılım gösterdiğini ve ülke ortalaması olan % 67'nin üstünde olduğunu ortaya koymaktadır (bkz. Çizelge 2.11).

Ayrıca ilçe halkının; % 51'i planlanan Küçük parklara, % 28'i planlanan Mahalle parklarına ve % 36'sı planlanan Spor alanlarına 800 metre mesafe içerisinde, % 37'si planlanan Semt parklarına 1500 metre mesafe içerisinde ulaşacaktır (bkz. Çizelge 4.56). Bu veriler ilçede planlanan Küçük parklar, Mahalle parkları, Spor alanları ve Semt parklarının homojen dağılım göstermediğini ayrıca ulaşılabilirliklerinin ülke ortalaması olan % 67'nin altında olduğunu ortaya koymaktadır (bkz. Çizelge 2.11).

2020 yılında ilçedeki **“tüm aktif açık-yeşil alanlardan”** halkın; % 78'i Konut parklarına 400 metre mesafede, % 51'i Küçük parklara, % 63'i Mahalle parklarına ve % 53'ü Spor alanlarına 800 metre mesafede ve % 37'si Semt parklarına 1500 metre mesafede ulaşabilecektir (bkz. Çizelge 4.57). Bu verilerden yola çıkarak ilçede; Konut parklarının homojen dağılım gösterdiği ancak Küçük parkların, Spor alanları ve Semt parklarının homojen dağılım göstermediği ve ulaşılabilirliklerinin ülke ortalaması olan % 67'nin altında olduğunu ortaya çıkmaktadır. Bu analizlerden hareketle, ilçenin diğer aktif açık-yeşil alanlarının sayılarının artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1 Açık-Yeşil Alan Stratejileri

Bu bölümde tez konusunun temel amacı olan kentsel açık-yeşil alanlara yönelik stratejilerin belirlenmesi bağlamında araştırma alanı olan Güzelbahçe ilçesine yönelik üretilen stratejiler ortaya konulmaktadır. Bu stratejiler gerek araştırma bulguları gerekse de literatür çalışmaları temelinde oluşturulmuştur.

Ülkemizde kentsel aktif açık-yeşil alan standardı 3194 Sayılı İmar Kanunun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde kişi başına 10 m² olarak belirtilmiştir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999). Ancak çoğu kentimizde kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan miktarları standartların çok altındadır (bkz. Çizelge 2.10). Kentsel aktif açık-yeşil alanların nicelik değerlerinin yanı sıra ulaşılabilirlik değerleri de çok düşük seviyelerdedir (bkz. Çizelge 2.11).

Tez çalışması kapsamında 2012 yılında araştırma alanı olarak seçilen Güzelbahçe ilçesinde kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışma 3 yıl sürmüştür; amaçların belirlendiği, hedeflerin konulduğu, stratejilerin geliştirildiği ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği bir süreç ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak “Güzelbahçe İlçesi Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejileri Belirlenmiş” ve Güzelbahçe Belediyesi tarafından bunların önemli bir kısmı uygulanmıştır. Farklı ülkelerin çalışmalarından yararlanılarak oluşturulan (bkz. Literatür Özetleri 2.6) stratejiler ile 2012-2015 yılları arasında ilçenin aktif açık-yeşil alanlarının mevcut durumu ortaya konulmuş ve 2015-2020 yıllarına yönelik öneriler sunulmuştur. Güzelbahçe ilçesi kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin;

Misyonu: İlçenin doğal ve kültürel kaynaklarını etkili ve verimli kullanarak, herkese hitap eden ve sağlıklı yaşam standartlarını destekleyen, farklı işlevlere sahip nitelikli, erişilebilir ve ekolojik değeri yüksek sürdürülebilir açık-yeşil alanlar oluşturmaktır.

Vizyonu: Beş yıl içerisinde (2015-2020) İzmir kentinin en kaliteli ve kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan miktarı en yüksek ilçesi olmaktır.

Amacı: İlçenin kentsel yaşam kalitesini arttırmaya yönelik açık-yeşil alanlarının; nitelik, nicelik, ulaşılabilirlik ve bağlantılıklarını analiz eden ve

sorunlarına çözüm getiren, kamuoyu tarafından benimsenmiş ve yerel politikalarla desteklenmiş açık-yeşil alan stratejilerini oluşturmaktır.

Söz konusu amacın alt amaçları, hedefleri, stratejileri ve gerçekleştirilen faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

STRATEJİ 1	1.1	Halka yönelik sosyal, kültürel ve eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi
	1.2	Kadınlar ve çocuklara yönelik spor faaliyetlerinin düzenlenmesi
	1.3	Halka çevre kulübünün tanıtılması

Amaç 1 Halkının açık-yeşil alan farkındalığını arttırmak ve açık-yeşil alanlarda etkinlikler düzenlemek

Hedef 1.1 2015 yılına kadar açık-yeşil alanlarda 8 adet sosyal, kültürel, eğitim ve spor etkinliği gerçekleştirmek

Hedef 1.2 2015 yılı itibariyle açık-yeşil alanlarda gerçekleştirilen etkinlik sayısını her yıl % 25 arttırmak

Hedef 1.3 2015 yılında belediyenin açık-yeşil alanlarını tanıtan web sayfası oluşturmak

Hedef 1.4 2015 yılında belediyenin çevre kulübünü kurmak, 100 kişiyi üye yapmak ve her yıl üye sayısını %50 arttırmak

Hedef 1.5 2020 yılına kadar açık-yeşil alanlarda 35 adet sosyal, kültürel, eğitim ve spor etkinliği gerçekleştirmek

Hedef 1.6 2020 yılında çevre kulübündeki üye sayısını 500 kişiye çıkarmak

Faaliyet 1.1 2012 yılı Eylül ayında “Bisiklet Şenliği” düzenlenmiş ve 400’e yakın bisikletçinin katıldığı şenlikte sekiz ayrı dalda yapılan yarışmalarda 30’a yakın bisiklet severe çeşitli ödüller verilmiştir (Şekil 6.1).

Faaliyet 1.2 2013 yılı Nisan ayında çocuklara ve ailelerine yönelik Güzelbahçe Spor Salonu bahçesinde “Bahar Şenliği” düzenlenmiştir. Bu şenlikte sabah kahvaltısı, spor ve müzik etkinlikleri organize edilmiştir.

Faaliyet 1.3 2013 ve 2014 yıllı Nisan ve Mayıs aylarında kadınlara yönelik açık-yeşil alanlarda jimnastik, aerobik, yoga, plates, zumba vb. dersleri yapılmış ve hafta sonu doğa yürüyüşleri düzenlenmiştir (Şekil 6.2).

Şekil 6.1 2012 yılı Eylül ayında düzenlenen bisiklet şenliği (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

Şekil 6.2 Hafta sonları yapılan doğa yürüyüşleri (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

Faaliyet 1.4 2013 ve 2014 yıllarında Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi, Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) Güzelbahçe Temsilciliği ve Güzelbahçe Kültür, Çevre ve Çevreyi Güzelleştirme Derneği (GÜLDER) ile işbirliği yapılarak “Bahçemi Öğreniyorum” adlı 24 haftalık teorik ve uygulamalı derslerden oluşan kurslar düzenlenmiş, katılımcılara sertifikaları verilmiştir (Şekil 6.3).

Şekil 6.3 Bahçemi öğreniyorum kursu (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

Faaliyet 1.5 2012, 2013 ve 2014 yıllarında Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, TEMA Güzelbahçe Temsilciliği ve GÜLDER yetkililerinin jüri üyeliği yaptığı “En Güzel Bahçe” yarışmaları düzenlenmiş, katılımcılara balkon, konut ve site kategorilerinde sertifikaları ve ödülleri verilmiştir (Şekil 6.4).

Faaliyet 1.6 2013 yılında Güzelbahçe Kent Konseyi, Arama Kurtarma Derneği (AKUT) İzmir Şubesi, Kızılay Derneği İzmir Şubesi, TEMA Güzelbahçe Temsilciliği ve GÜLDER ile birlikte çocuk ve ailelerinin katıldığı sahil temizliği çalışması yapılmıştır. Bu

etkinliklerde çocuk konserleri, yüz boyama ve pandomim gösterileri organize edilmiştir (Şekil 6.5).

Şekil 6.4 En güzel bahçe yarışması sertifika töreni (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

Şekil 6.5 Sahil temizliği çalışması (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

Şekil 6.7 Dağ bisiklet yarışması (Güzelbahçe Belediyesi, 2015)

STRATEJİ 2	2.1	Açık-yeşil alanlara yönelik çalışma gruplarının oluşturulması ve iş bölümünün belirlenmesi
	2.2	Açık-yeşil alanlarının yeniden sınıflandırılması, aktif açık-yeşil alanlara yönelik nitelik, nicelik, erişilebilirlik ve ekolojik analizlerinin yapılması ve raporların hazırlanması
	2.3	Uygulanabilir aktif açık-yeşil alan standartlarının belirlenmesi, uygulanması ve geliştirilmesi

Amaç 2 Açık-yeşil alanları yeniden sınıflandırmak ve uygulanabilir açık-yeşil alan standartlarını ortaya koymak

Hedef 2.1 2012 yılı ilk 6 ayı içerisinde ilçedeki açık-yeşil alanları sınıflandırmak, aktif açık-yeşil alanların mevcut durumlarının analizlerini yapmak ve uygulanabilir açık-yeşil alan standartları geliştirmek

Hedef 2.2 2012 yılı ikinci 6 ayı içerisinde durum analiz raporlarına göre aktif açık-yeşil alanlarda iyileştirme ve uygulama çalışmalarına başlamak

- Hedef 2.3** 2014 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarının değerlendirilmesini yapmak
- Hedef 2.4** 2020 yılında İzmir'in en yüksek açık-yeşil alan standartlarına sahip ilçesi yapmak
- Faaliyet 2.1** 2012 yılında Ocak ayında Belediye Başkanı, Fen İşleri Müdürü ve Doktora Tez Öğrencisinden oluşan Strateji Çalışma Grubu (SÇG) oluşturulmuştur. SÇG'nun çalışma yöntemi belirlenmiş ve her ay düzenli olarak bilgilendirme toplantılarını düzenlenmiştir.
- Faaliyet 2.2** 2012 yılı Ocak-Şubat ve Mart aylarında ilçedeki aktif açık-yeşil alanların nicelik, nitelik, erişebilirlik ve ekolojik durumları tespit edilmiş ve durum raporları hazırlanmıştır.
- Faaliyet 2.3** 2012 yılı Nisan-Mayıs ve Haziran aylarında SÇG ile ilçenin aktif açık-yeşil alanlarına yönelik "Açık-Yeşil Alan Stratejileri" belirlenmiştir. Ayrıca aktif açık-yeşil alanlar mevcut yasal düzenlemeler içerisinde tanımlanmadığı için yeni bir sınıflandırma çalışması yapılmıştır. Bu sınıflandırma ile aktif açık-yeşil alanlar büyüklük ve sunu çeşitliliği kapsamında kategorize edilmiş olup "İlçede Uygulanabilir Açık-Yeşil Alan Standartları" ortaya konulmuştur.
- Faaliyet 2.4** 2012 yılı Haziran ayı itibariyle "Açık-Yeşil Alan Stratejileri Uygulama" çalışmaları başlamıştır.
- Faaliyet 2.5** 2014 yılında "Uygulanan Açık-Yeşil Alan Stratejilerini" değerlendirme ve kontrol çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

STRATEJİ 3	3.1	Kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan miktarını arttırmak için imar planlarındaki açık-yeşil alan uygulamalarının etkin hale getirilmesi
	3.2	Ulaşım ağı ile bağlantılı yeşil koridorlarını oluşturmak

Amaç 3 Kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan nicelik (miktarını) değerini korumak ve arttırmak

Hedef 3.1 2015 yılında kişi başına 10 m² aktif açık-yeşil alan standardını yakalamak

Hedef 3.2 Her yıl aktif açık-yeşil alan miktarını minimum % 10'luk oranda arttırılmasını sağlamak

Hedef 3.3 2020 yılında kişi başına 15 m²'lik aktif açık-yeşil alan standardını yakalamak

Hedef 3.4 2020 yılına kadar ilçede 30 km. uzunluğunda yeşil koridor oluşturmak

Faaliyet 3.1 2011 yılında toplam aktif açık-yeşil alan miktarı 215.000 m² ve kişi başına 9 m² aktif açık-yeşil alan düşen ilçede; 2012 yılında 20.000 m², 2013 yılında 30.000 m² ve 2014 yılında 40.000 m² yeni aktif açık-yeşil alan oluşturulmuştur.

Faaliyet 3.2 İmar planlarında genişliği 15 m. ve üzeri yol güzergahlarında 10 m. aralıklarla ağaçlar ve her ağaç altına minimum 4 m² (4m x 1m = 4 m² ve m² ye minimum 2 adet çalı) çalı grupları dikilerek 10 km. yeşil koridor oluşturulmuştur (Şekil 6.8).

Şekil 6.8 Yeşil koridor bitkilendirmesi (Orij.)

STRATEJİ 4	4.1	Açık-yeşil alanlara erişim/bağlantı planlarının hazırlanması
-------------------	------------	--

- Amaç 4** Halkın aktif açık-yeşil alanlara kolay erişebilmesini sağlamak
- Hedef 4.1** 2015 yılına kadar ilçedeki aktif açık-yeşil alanları herkesin erişebilmesine uygun hale getirmek
- Hedef 4.2** 2015 yılına kadar ilçenin bisiklet yolu planlarını hazırlamak
- Hedef 4.3** 2020 yılına kadar yeşil koridor ile bağlantılı 20 km. bisiklet yolu oluşturmak
- Faaliyet 4.1** İmar planlarında genişliği 17 m. ve üzeri yollar için yeşil koridorlar ile bağlantılı bisiklet yolları planlanmış ve proje çalışmalarına başlanmıştır.
- Faaliyet 4.2** Yeni yapılan 10 km. yeşil koridor güzergahı üzerindeki kaldırımlara engelli rampaları yapılmıştır.
- Faaliyet 4.3** Tüm aktif açık-yeşil alanların giriş ve çıkışları engelli kullanımına uygun hale getirilmiştir.

STRATEJİ 5	5.1	Kentsel kimlik kazandıracak, aidiyetlik duygusunu güçlendiren işlevsel donatı elemanlarının kullanılması
	5.2	Kullanılan donatı elemanlarının mekanik ve kimyasal baskılara dayanıklı, bulunduğu alanlara uyumlu, bakım ve onarımı maliyeti düşük kolay temin edilebilir materyallerden imal edilmesi
	5.3	Sulama sistemlerinde su kaynaklarını verimli kullanabilmek için otomasyon alt yapısının hazırlanması ve uygulanması
	5.4	Aydınlatma sistemlerinde enerji verimliliğini arttırmak için sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanılması
	5.5	Diğer kurum ve kuruluşlara ait hizmet yapılarının sanatsal öge olarak kullanılması

Amaç 5 Açık-yeşil alanların kalitesini (nitelik değerini) arttırmak ve bakım maliyetini düşürmek

Hedef 5.1 2015 yılına kadar aktif açık-yeşil alanların her birine kullanım yoğunluğuna göre minimum 5 adet bank ve 5 adet çöp kovası yerleştirmek

Hedef 5.2 2015 yılına kadar çocuk oyun gruplarının sayısını % 50 arttırmak ve tüm çocuk oyun grupları zeminlerini güvenlik açısından kauçuk malzeme ile kaplanmak

Hedef 5.3 2015 yılına kadar açık alan spor (fitness) aletlerinin sayısını %50 arttırmak

Hedef 5.4 2015 yılına kadar aktif açık-yeşil alanların % 100'üne isminin ve yapım yılının yazılı olduğu tabela yerleştirmek

Hedef 5.5 2015 yılında aktif açık-yeşil alanların % 100'ünde sulama sistemlerinin otomasyon alt yapısını hazırlamak ve uygulamak

Hedef 5.6 2015 yılında aktif açık-yeşil alanların % 100'ünde aydınlatma sistemlerinin yenileme, bakım ve onarım çalışmalarını tamamlamak

Hedef 5.7 2020 yılında aktif açık-yeşil alanları tek merkezden yönetilebilecek şekilde alt yapı otomasyon sistemini kurmak ve sürdürülebilir enerji kaynaklarını kullanmak

- Hedef 5.8** 2015 yılında aktif açık-yeşil alanlarda bulunan kurum ve kuruluşlara ait hizmet yapılarının % 50'sinin sanatsal öge olarak kullanılmasını sağlamak
- Hedef 5.9** 2020 yılında aktif açık-yeşil alanlarda bulunan kurum ve kuruluşlara ait hizmet yapılarının % 100'ünün sanatsal öge olarak kullanılmasını sağlamak
- Faaliyet 5.1** Aktif açık-yeşil alanların her birine 8 adet bank olmak üzere toplam 400 adet bank yerleştirilmiştir (Şekil 6.9).
- Faaliyet 5.2** Aktif açık-yeşil alanların her birine 5 adet çöp kovası olmak üzere toplam 300 adet çöp kovası yerleştirilmiştir (Şekil 6.9).
- Faaliyet 5.3** 25 adet yeni çocuk oyun grubu yerleştirilmiş ayrıca 5 adet eski çocuk oyun grubunun bakımları yapılmış ve ilçedeki çocuk oyun grubu sayısı toplam 30'a yükseltilmiştir (Şekil 6.10).
- Faaliyet 5.4** Çocuk oyun gruplarının zeminlerine güvenlik için ortalama 150 m² kauçuk zemin olmak üzere toplam 4500 m² kauçuk zemin uygulanmıştır (Şekil 6.10).
- Faaliyet 5.5** Kullanılabilir durumdaki 10 takım açık alan spor (fitness) aletlerinin bakım ve onarımları yapılmış ayrıca 5 takım yeni açık alan spor (fitness) aleti konulmuştur. Bu takımlarla birlikte ilçedeki açık alan spor (fitness) aletleri takım sayısı toplam 15'e yükseltilmiştir (Şekil 6.11).

Şekil 6.9 Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen bank ve çöp kovaları (Oriş.)

Şekil 6.10 Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen çocuk oyun grupları ve zeminleri (Oriş.)

- Faaliyet 5.6** Aktif açık-yeşil alanlara; adlarının ve yapım yıllarının yazılı olduğu toplam 60 adet ahşap tabela yerleştirilmiştir (Şekil 6.12).
- Faaliyet 5.7** Aktif açık-yeşil alanların sulama ve aydınlatma sistemlerinin bakım, onarım ve yenileme çalışmaları yapılmıştır.
- Faaliyet 5.8** Aktif açık-yeşil alanların aydınlatma sistemlerinde sürdürülebilir enerji kaynağı kullanılmaya başlanmıştır.
- Faaliyet 5.9** 20 adet trafodan 12 adetinin boyanması tamamlanmış ve sanatsal öge olarak değerlendirilmiştir (Şekil 6.13).

Şekil 6.11 Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen spor (fitness) aletleri (Orij.)

Şekil 6.12 Aktif açık-yeşil alanlara yerleştirilen tabelalar (Orij.)

Şekil 6.13 Boyanan trafolar (Orij.)

STRATEJİ 6	6.1	Mevcut açık-yeşil alanların korunması
	6.2	Ekolojik koşullara uygun, işlevsel ve estetik değeri yüksek, bakım gereksinimleri ekonomik olan bitki türlerinin seçilmesi
	6.3	Bitkilendirme çalışmalarında tür önceliğinin; ağaç/ağaççık, çalı, yer örtücü, çim ve mevsimlik türlerine verilmesi
	6.4	Açık-yeşil alanlardan çıkan bitkisel atıkların doğaya tekrar kazandırılması
	6.5	Açık-yeşil alanlarda toprak ekosistemini korumak için organik ve doğal materyallerin kullanılması
	6.6	Açık-yeşil alanlarda kullanılan bitkisel materyallerin hastalık ve zararlıları ile mücadelesinde fiziksel, kültürel, biyolojik ve kimyasal mücadele yöntemlerinin koordineli uygulandığı entegre mücadele yöntemlerinin kullanılması.

Amaç 6 Açık-yeşil alanları korumak, ekolojik değerini arttırmak ve sürdürülebilirliğini sağlamak

Hedef 6.1 2015 yılına kadar açık-yeşil alanlara minimum 5000 adet ağaç ve minimum 20.000 adet çalı dikmek

Hedef 6.2 2015 yılı itibariyle her yıl dikilen bitki sayısını minimum % 10 arttırmak

Hedef 6.3 2020 yılına kadar ilçedeki açık-yeşil alanlara minimum 10.000 adet ağaç ve minimum 40.000 adet çalı dikmek

Hedef 6.4 2015 yılı itibariyle açık-yeşil alanlarda bitki besin materyali olarak çiftlik gübresi, kompost ve hümitik asit (bitkilerden elde edilen) gibi organik materyalleri kullanmak ve bu materyallerin hazırlanması için tesis inşa etmek

Hedef 6.5 2015 yılı itibariyle ilçedeki açık-yeşil alanlarda toprağın su tutma, havalandırma ve drenaj yapısının iyileştirilmesi için cüruf, ponza, zeolit ve perlit, yonga vb. doğal materyalleri kullanmak

Hedef 6.6 2020 yılı itibariyle ilçedeki açık-yeşil alanlarda toprak ekosistemini koruyarak, toprak verimliliğini ve bitki kalitesini arttırmak için organik ve doğal materyalleri kullanmak

- Faaliyet 6.1** Açık-yeşil alan çalışmaları kapsamında (ağaçlandırma, refüj ve aktif açık-yeşil alan vb.) 10.000 adet ağaç ve 16.000 adet çalı, yeşil koridor çalışmaları kapsamında 2000 adet ağaç ve 16.000 adet çalı olmak üzere toplam 12.000 adet ağaç ve 32.000 adet çalı dikimi yapılmıştır.
- Faaliyet 6.2** Açık-yeşil alanlardaki bakım, onarım ve yeni tesis çalışmalarında toprak işleme, budama, gübreleme, sulama, ekim ve dikimler zamanına uygun yapılmaktadır.
- Faaliyet 6.3** Açık-yeşil alan bakım çalışmalarında kimyasal materyal kullanımı azaltılarak organik materyallerin kullanımına başlanmıştır.

Bu tez çalışması kapsamında; 2012-2015 yılları arasında amaçların belirlendiği, hedeflerin konulduğu, stratejilerin geliştirildiği ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği çalışmalar ile 2015-2020 yıllarına yönelik Güzelbahçe belediyesi tarafından uygulanmaya başlanan açık-yeşil alan stratejileri sonucunda;

- 2020 yılında Güzelbahçe’de artan nüfus projeksiyonuna göre 36.190 kişi yaşayacaktır. Açık-yeşil alanlarda gerçekleşecek festivaller ve etkinlikler, belediyenin hazırlamış olduğu özel web sayfasından yayınlanacak ve bu web sayfasında açık-yeşil alanlara ait tüm bilgilere ulaşılabilecektir.
- 2015 yılında çevre kulübü kurulacak ve kulüp üyeleri bu etkinliklerde gönüllü olarak görev yapacaktır. İlçenin aktif açık-yeşil alan miktarı imar planı uygulama çalışmaları ile 2020 yılında 540.00 m²’ye ulaşacak ve kişi başına 15 m²’lik aktif açık-yeşil alan düşecektir.
- İlçenin 2015 yılında 10 km. olan yeşil koridorları 30 km. ulaşacaktır ve bu koridorlar ile bağlantılı 20 km. kesintisiz bisiklet yolu yapılacaktır. Hazırlanan erişim planları ile aktif açık-yeşil alanlara çok rahat erişilebilecektir.
- 2015-2020 yıl içerisinde ilçenin yeşil koridorlarına; 6000 adet ağaç ve 48.000 adet çalı, açık-yeşil alanlarına; 16.000 adet ağaç ve 25.000 adet çalı dikilecek ve böylece 2020 yılında ilçede 22.000 ağaç ve 73.000 çalı bitkisi olacaktır.
- 2020 yılında açık-yeşil alanların teknik alt yapı sistemleri merkezi bir noktadan yönetilecektir. Bilgisayar tabanlı yazılım ile sulama, gübreleme, ilaçlama vb. çalışmaları çok hızlı bir şekilde tamamlanacak ve iş gücü kaybı azaltılacaktır. Ayrıca ilçedeki tüm açık-yeşil alanlar solar enerji kullanılarak aydınlatılacak ve böylece enerji tasarrufu sağlanacaktır.
- Açık-yeşil alanların bakım çalışmalarında pestisit kullanımının yerini organik materyaller alacaktır. 2015 yılı içerisinde ilçede kompost tesisi kurulacak bitkisel atıklar doğaya yeniden kazandırılacaktır.
- İlçe 2020 yılında İzmir kentinin kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan miktarı bakımından en yüksek, en kaliteli ve bağlantılı açık-yeşil alanlarına sahip ilçesi olacaktır.

Gerek genel anlamda ülkemiz açık-yeşil alanlarının başta nitelik ve nicelik olmak üzere pek çok açıdan daha üst düzeye çıkarılması ve bu alanlara sistematik bir biçimde yaklaşılması gerekse de yukarıda ortaya konulan stratejilerin uygulanması bağlamında aşağıdaki öneriler geliştirilmiş ve tartışmaya açılmıştır.

6.2 Planlama ve Yasal Bağlamda Öneriler

Anayasa'nın 56. maddesi: "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmünü içermektedir (T.C. Anayasası, 1980). Anayasal hüküm uyarınca yönetimler imar mevzuatı kapsamında gerekli düzenlemeleri yaparak ve tedbirleri alarak mekansal yapının sağlıklı ve düzenli gelişimini sağlamakla yükümlüdür. Ayrıca hizmetlerin kamu yararı adına etkin ve verimli sunulmasını sağlayacak sistemleri ve süreçleri gerçekleştirmelidir.

Açık-yeşil alanlara yönelik planlamalarda ölçek hiyerarşisine dikkat edilmesi ve ölçekler arası uyumun ve geçişlerin sağlanması gereklidir. Nazım imar planları gibi üst ölçeklerde ana hatlarıyla da olsa belirlenen konuların alt planlama ölçeklerinde içeriği daha da genişletilerek uygulanması gereklidir. Bu yaklaşım aynı zamanda açık-yeşil alanların rastlantısal bir biçimde değil bir planlama ürünü olarak ortaya çıkmasını getirecektir. Hepcan (2013) tarafında da önerildiği gibi, sadece mevcut planlama hiyerarşisi ile de yetinilmemeli, açık-yeşil alanlara yönelik sistematik ve kapsayıcı bir yaklaşımla **master plan** benzeri özel planların yapılması ve bu planların mevcut yasal planlama hiyerarşisini yönlendirmesi gereklidir.

Ancak ülkemizde açık-yeşil alanlar sistematik bir sürecin ürünü değil de cetvel artığı olarak düşünülmekte ve uygulanmaktadır. Planlamalarındaki başarı iyi bir durum değerlendirmesine bağlıdır bu değerlendirmede; bölgenin konumu, doğal ve kültürel özellikleri, demografik yapısı, ileride ulaşacağı nüfus oranı ve kitle-boşluk ilişkilerinin iyi oluşturulması planlamada başarı sağlayacaktır. Kentlerin gelecekte alacağı form; kent halkının konut, rekreasyon, ulaşım gibi gereksinimleri karşılanırken, sağlığı, sosyal ve kültürel istekleri de göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. Ayrıca yerel yönetimler tarafından yaptırılan nazım ve uygulama nazım imar planları oluşturulurken çok disiplinli bir yaklaşım gerekmekte ve bu kapsamda ekolog, biyolog, peyzaj mimarı, jeolog, sosyolog ve

coğrafyacı gibi meslek disiplinlerinin de karar mekanizmalarına katılması gerekmektedir.

Ülkemizde imar planlama çalışmalarında kullanılan 3194 Sayılı İmar Kanununa göre planlar üst ölçekten alt ölçeğe doğru kademelenmektedir. Planlama kademelenmesi sağlıklı bir şekilde oluşturulursa verilen planlama kararlarının devamlılığı ve bütünlüğü sağlanmış olur. Ülkesel ölçekten yerel ölçeğe doğru inen plan kademelenmesindeki temel esas, her plan kademesinin bir üst kademedeki plan esaslarına uymak zorunluluğudur. Bir üst kademedeki plan kendinden sonra gelen bir alt kademe plana esas teşkil etmektedir (Benliay, 2009). Kanunun 6. Maddesi: “Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; “Bölge Planları” ve “İmar Planları”, imar planları ise, “Nazım İmar Planları” ve “Uygulama İmar Planları” olarak hazırlanır.” ifadesini içermektedir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985).

Açık-yeşil alanlarla ilgili planlama ilkeleri ve standartların sadece nicelik sıklığında tanımlanmaktan uzaklaştırılması, yeniden ve kapsamlı olarak ele alınması gereklidir. İmar planlarında açık-yeşil alanların farklı nüfuslardaki yerleşim birimlerinin büyüklüklerine göre değerlendirilerek değişen standartlara uygun planlaması gerekmektedir. Açık-yeşil alan standartlarının belirlenmesinde önemli olan dünya üzerinde uygulanan en yüksek değerleri temel almak değil, ülke ve bölge koşullarını dikkate alarak kent bütününde kendisinden beklenen amaç ve fonksiyonlara göre değişim gösteren uygulanabilir standartları bilimsel olarak geliştirmektir. Çünkü kentlerin sosyal, fiziksel, demografik, coğrafi, iklimsel, ekonomik vb. yapıları farklılık göstermekte olup açık-yeşil alan gereksinimleri de buna paralel olarak farklılık gösterebilir (bkz. Çizelge 2.6).

Açık-yeşil alanların kullanıcılarının yani halkın mutlaka hem planlama hem de uygulama süreçlerine katılımının sağlanması gereklidir. Bir açık-yeşil alanlar master plan süreci bu katılımı sağlama da iyi bir araç olabilir.

Kentsel açık-yeşil alanlar 3194 Sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde; **a)** aktif açık-yeşil alanların; park, çocuk bahçesi ve oyun alanları olarak, **b)** diğer açık-yeşil alanların; orman alanları, ağaçlandırılacak alanlar, makilik-çalılık alanlar olarak tanımlandırılmıştır (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985, 1999).

Ancak söz konusu kavramların; içerikleri ve standartlarına yönelik (alansal büyüklükleri (m^2), donatı elemanları, sunu çeşitlikleri ve ulaşım mesafeleri) açıklayıcı ve sınırlayıcı bir bilgi bulunmamaktadır. Öncelikle söz konusu imar kanununda açık-yeşil alan kavramı net bir şekilde ifade edilmeli, içerikleri oluşturulmalı ve standartları belirlenmelidir.

3194 Sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinde; nüfus yeri ve yerleşim birimi için tek bir değer olarak kişi başına $10 m^2$ aktif açık-yeşil alan düşmesi gerektiği belirtilmiştir (3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985,1999). Ancak yönetmeliklerde tek bir değer olarak kişi başına düşen $10 m^2$ aktif açık-yeşil alan miktarının açılımında yapılması gerekmektedir. Çünkü genel bir değer olan bu standart içersinde; kişi başına kaç m^2 çocuk oyun alanının, kaç m^2 spor alanının ve kaç m^2 park alanının düştüğü belirtilmemiştir.

Ülkemizde kişi başına düşen aktif açık-yeşil alan miktarı dünya ülkeleri karşılaştırıldığında ise (bkz. Çizelge 2.6) WHO standardı olan $9 m^2$ 'den yüksek fakat diğer ülke standartlarından düşük seviyededir. Ayrıca $10 m^2$ 'lik standardın nasıl ortaya konduğu ve tüm nüfus büyüklüklerinde neden tek bir standardın geçerli olduğu bilinmemektedir. Bu kapsamda ülkemiz şartlarına uygun kişi başına düşen açık-yeşil alan standartlarının bilimsel çalışmalar temeline dayandırılarak yeniden oluşturulması gerekmektedir. Daha da önemlisi daha da önce belirtildiği gibi açık-yeşil alan standartları sadece nicelik yani kişi başına düşen m^2 olarak bir anlam ifade etmemektedir. Bunun ayrıca nitelik, ulaşılabilirlik ve ekolojik boyutu olduğu unutulmamalıdır. O nedenle sadece kişi başına düşen m^2 rakamlarına saplanıp kalmak sorunu asla çözmeyecektir.

6.3. Açık-Yeşil Alan Tipolojisi Bağlamında Öneriler

Ülkemizde ve dolayısıyla araştırma alanı olan Güzelbahçe'nin en önemli sorunların birisi de, ülkemizde tipolojik açıdan yaşanan karmaşadır. Açık-yeşil alanlara yönelik ülkemiz kentlerine kolaylıkla uygulanabilecek nicelik ve nitelik standartları yoktur. Hiç şüphesiz ülkemiz literatüründe bu konuda yapılmış çalışmalar bulunmaktadır (bkz. Ek-2) ancak bunların hemen hiç biri mevcut açık-yeşil alanlarımızı kapsayıcı nitelikte değildir ve dolayısıyla açık-yeşil alanlarımız bu tipolojiler içinde hiçbir yere oturmamaktadır. Kentlerimizde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarlarının düşük olması bu sonucu doğrulamaktadır (bkz. Çizelge 2.10). Bu konu ciddi bir eksiklik olarak nitelendirilmiş ve ülkemizde açık-yeşil alanların planlanma ve uygulama çalışmalarında belirli bir standardı

yakalamak üzere tez çalışması kapsamında “**Öneri Açık-Yeşil Alan Tipolojisi**” hazırlanmıştır (bkz. Ek-3). Çalışmada sadece komşuluk düzeyindeki açık-yeşil alanların tipolojisi üzerinde durulmuş ve “Konut Parkı” kavramı ortaya konulmuştur (bkz. Çizelge 3.7, Ek-3). Önerilen standartlar 2012-2015 yılları arasında Güzelbahçe ilçesinde başarı ile uygulanmıştır. Bu tipolojik yaklaşımın başta İzmir kenti olmak üzere ülkemiz kentlerine daha uygun olduğu düşünülmektedir.

Konut parkları kavramı İzmir araştırmacı tarafından İzmir kentinde yapılan araştırmalar ve uygulama çalışmaları sonucu elde edilmiştir. Ayrıca kavramın içeriğini oluşturan dört ayrı sınıf (bkz. Çizelge 3.7) kentlerimizdeki uygulama örneklerini içermektedir. Bu kavram bir anlamda araştırmacı tarafından İzmir kentinde test edilmiş yani önerilen standartların İzmir ili tüm ilçelerinde yapılan arazi çalışmalarında da uygulanabilir nitelik gösterdiği ve mevcut durumu iyi yansıttığı sonucuna varılmıştır.

Bu kapsamda hazırlanan öneri açık-yeşil alan tipolojisinin (bkz. Ek-3) farklı disiplinlerden araştırmacılar ile birlikte çalışılarak geliştirilmesi, kentsel ve kırsal açık-yeşil alanların tümüne hitap edecek şekilde yeniden yorumlanması ve yasal düzenlemeler ile birlikte 3194 Sayılı İmar Kanunun da yer alması için gerekli çalışmalarda bulunulması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu açık-yeşil alan standartlarının yerel yönetimlerce uygulanan imar yönetmeliklerine de uyarlanması ve yaptırımın sağlanması için yasal düzenlemelerin sağlanması gerekmektedir.

6.4. Nitelik ve Ekolojik Bağlamda Öneriler

Açık-yeşil alanlar kentsel dokunun içerisinde yalnızca nicelikleri yani alansal büyüklükleri bakımından ele alınmamalıdır. Hiç şüphesiz alansal büyüklük çok önemlidir ve kentlerimizin açık-yeşil alanlar bağlamında başlıca sorunlarından biridir. Açık-yeşil alanların ülkemiz kentlerinin önemli bir bölümünde küçük ve parçalı-dağınık bir yapı göstermesi çok ciddi bir sorundur. İzmir bu duruma bir örnek olabilir (Hepcan, 2013). Buradan yola çıkarak hiç şüphesiz öncelikli hedef sistematik bir yaklaşımla ve planlı bir biçimde üretilmiş büyük boyutlu açık-yeşil alanlar oluşturmaktır. Ancak iş burada bitmemektedir. Çünkü nicelik rakamsal bir değer olup açık-yeşil alanların kentsel yaşama olan katkısını belirlemede yeterli bir kriter değildir. Bu nedenle açık-yeşil alanların değerlendirilirken nicelikleri ile birlikte sahip oldukları nitelikler, erişilebilirlik ve

bağlantılılıkları bir bütün olarak ele alınmalıdır. Bu nedenledir ki bu tez çalışması kapsamında hem nicelik hem de nitelik, erişilebilirlik ve bağlantılılık kriterleri değerlendirilmiştir.

Kentlerin yaşam kalitesi ya da yaşanabilirliği bir takım kriterler vasıtasıyla ölçülebilir. Bu kriterlerin en önemlilerinden birisi de açık-yeşil alanlardır. Açık-yeşil alanların nicelikleri ile birlikte nitelik, erişebilirlik ve ekolojik değerlerinin de yüksek olması kentsel yaşam kalitesini olumlu yönde etkilemektedir. Halkın kolayca erişemediği ve/veya niteliksiz mekanların kullanımı da o oranda düşük olacak ve kısa sürede kullanılmaz hale gelebileceklerdir. Bu durum başta güvenlik olmak üzere o mekanlara yönelik pek çok sorunu da gündeme getirecektir. Dolayısıyla kentin ve kentlinin yaşam kalitesine bırakın olumlu katkı yapmayı yaşam kalitesini olumsuz etkileyecek, kentliyi kentten kaçmaya yöneltecek davranışlara itecektir. Kentli bu nedenle sosyal, kültürel ve rekreasyonel ihtiyaçlarını kent yakın çevresindeki doğal alanlara yönelerek karşılamaya çalışacak ve oralardaki kullanım baskısı giderek artacaktır.

Avrupa ülkelerinde açık-yeşil alanların; kullanım, yönetim, bakım, sağlık, güvenlik, sürdürülebilirlik vb. durumlarının değerlendirmesine yönelik bazı kriterler geliştirilmiştir. Bu kriterler “**Yeşil Bayrak**” kriterleri adı altında toplanmış olup, kentlerin açık-yeşil alanlarına yönelik *nitelik-kalite durumlarını* ortaya koymaktadır. Söz konusu değerlendirmede geçerli standartlara ulaşan kentler özel bir jüri heyeti tarafından yeşil bayrak ile ödüllendirilmekte ve her yıl bu sonuçlar düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Yeşil bayrak sahibi olmak hem ulusal hem de uluslararası bir tanınırlık ve saygınlık sağlamaktadır (GREEN FLAG, 2008).

Ülkemiz açık-yeşil alanlarının niteliklerine (kalitelerine) yönelik hazırlanmış herhangi bir kriterleri çalışması / park kartları yoktur. Bu nedenle kentlerimize yönelik “Yeşil Bayrak” kriterleri ile uyumlu ve ülkemiz şartlarında uygulanabilir açık-yeşil alan kalite kriterleri geliştirilmelidir. Yeşil bayrak kriterleri ülkemiz yerel yönetimleri için yasal bir zorunluluk haline ya da en azından teşvik edici bir konuma getirilebilir.

Bu tez çalışması kapsamında bir örnek olması için aktif açık-yeşil alanlara yönelik kalite kriterleri oluşturularak değerlendirme ölçütleri belirlenmiş, Güzelbahçe ilçesinin aktif açık-yeşil alanlarının kalite değeri analiz edilmiş ve uygulama çalışmaları ile ölçütlerin uygulanabilirlikleri test edilmiştir. Halkın en

çok kullandığı aktif açık-yeşil alanlar mahallerinde bulunan; park alanları, çocuk oyun ve spor alanlarıdır. Çoğu kişi uzakta bulunan alanları tercih etmediği için mahallerine yakınındaki aktif açık-yeşil alanlara gitmektedir. Söz konusu alanlar yerel yönetimlerin bakım sorumluluğundadır ve genelde yetki karmaşası, yeterli personel olmayışı ve yetersiz bütçe sebebiyle bakımsız durumdadır. Ayrıca yerel yöneticiler yeni açık-yeşil alanları yapma konusunda çok istekli olup bakımları konusunda aynı isteğe sahip değildir. Çevremize baktığımızda bazı istisnalar hariç özellikle donatı elemanlarının olmadığı ya da kırık olduğu, bitkisel materyalin bakımsızlıktan kuruduğu ve sert zeminlerinin katı atıklar (çiğdem kabuğu, pet şişe, çöp vb.) dolu olan aktif açık-yeşil alanlar her yerde karşımıza çıkmaktadır.

Yukarıda bahsedilen sorunların çözümüne yönelik hazırlanan nitelik formu (bkz. Ek-4) kentsel aktif açık-yeşil alanların bakım esaslarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Form, oluşturulurken literatür bilgilerinden yararlanılmış ayrıca İzmir'in ilçelerinde yapılan gözlemlerden elde edilen verilerden de yola çıkarak mümkün olduğunca uygulanabilir ve objektif sonuçlar ortaya koyacak şekilde hazırlanmıştır. Söz konusu form tüm kentlerimde uygulanabilir nitelikte olup, Güzelbahçe ilçesinde 2012-2015 yılları arasında arazi gözlem çalışmaları ile test edilmiş ve başarılı bulunmuştur.

Uygulama çalışmaları ile test edilen **“Kentsel Aktif Açık-Yeşil Alan Nitelik Kriterleri”** formunun (bkz. Ek-4) yerel yönetimlerce uygulanan imar yönetmeliklerinde yer alması için yasal düzenlemelerin sağlanması gerekmektedir.

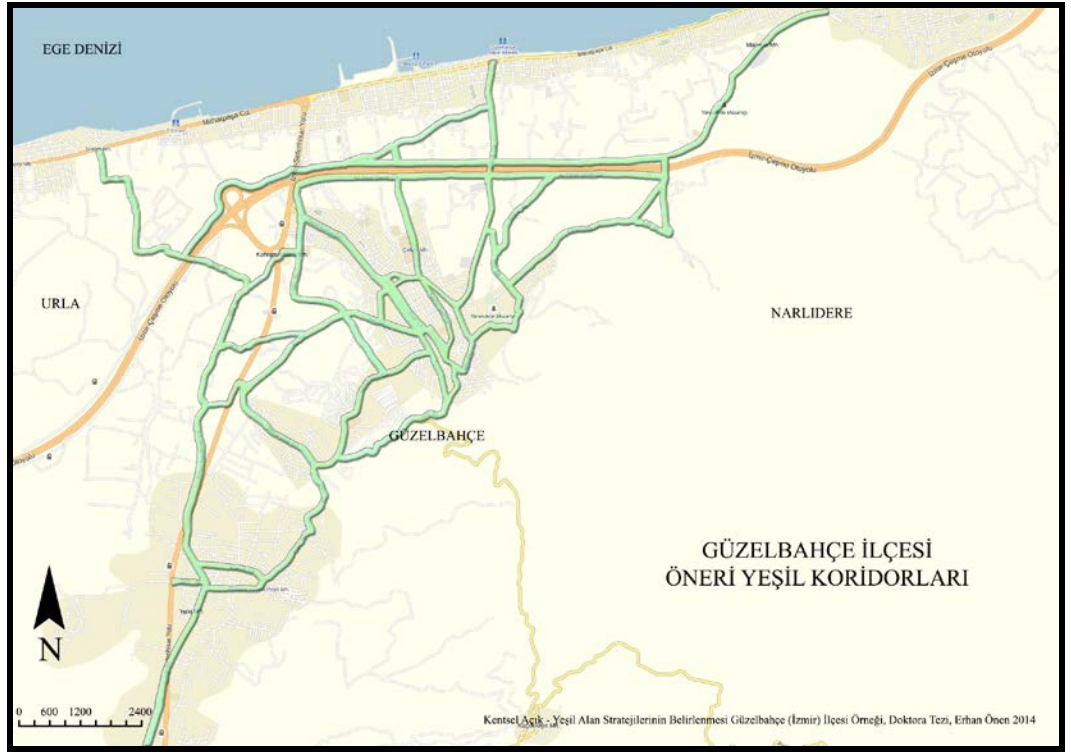
Bağlantılık, peyzajın yapısı ve işleyişi arasındaki ilişkileri tanımlamada ve kentsel ekosistemi işler durumda tutmada anahtar kavramdır (Forman, 1995; Noss, 1991; Bennett, 1998; Botequilha Leita and Ahern, 2002). Diğer bir deyişle ekosistemdeki madde ve enerji alışverişleri ve türlerin hareketlerinin olup olmaması bu bağlantılılık düzeyiyle yakından ilgilidir (Marulli and Mallarach, 2005; Botequilha Leita et al., 2006). Dolayısıyla kentsel açık-yeşil alanların parçalanmışlığının artması ya da bağlantılılığın azalması ekolojik ve biyolojik açıdan olumsuz bir durum yaratmaktadır (Tian et al., 2011).

Her şeyden önce böyle parçalı ve dağınık açık-yeşil alanlar yaratmamanın ilk koşulu sistematik bir planlamadır. Kente ve açık-yeşil alanlara bir ağ (örneğin ekolojik ağ ya da yeşil yol) oluşturma mantığıyla yaklaşmak en önemli adım

olacaktır. Açık-yeşil alanlar bu ağın ya da örgünün çekirdek alanları ve koridorlarını (bağlantı elemanlarını) oluşturacaktır. Bu bağlamda mevcutta olmayıp yeni planlanacak olan açık-yeşil alanlara rahatlıkla olabileceği gibi mevcut kent dokusu içinde de bir ağ yaklaşımı sergilenebilir. Burada amaç, mevcut kent dokusundaki peyzaj elemanlarının (ki burada açık-yeşil alanlardır) arasındaki parçalanmışlığı azaltmak ve bunları birbirine fiziksel olarak bağlamak ve dolayısıyla bağlantılılığı kuvvetlendirmektir. Bu amaçla doğal ve yapay koridorların varsa korunması ve geliştirilmesi ya da yeni koridorların oluşturulması gerekir. Bu koridorlar; özellikle akarsu yatakları, çizgisel nitelik taşıyan doğal bitki örtüleri, su kanalları, tren yolları, bitkilendirilmiş bisiklet veya yürüyüş yolları olabilir. Bu yapılar hem ekolojik amaçlara hizmet ederken hem de sportif, kültürel, sosyal ve rekreasyonel amaçlara da hizmet edebilecek niteliktedir. En basit bir biçimde bitkilendirilmiş bir karayolu bile koridor yani bağlantılılık açısından bir değer taşıyabilir.

Burada unutulmaması gereken bir diğer konu ise çekirdek alan işlevi görecektir açık-yeşil alanlardır. Gerek yeni planlara gerekse de mevcut dokudaki açık-yeşil alanların boyutlarının olabildiğince büyük tutulması ve kent peyzajında uniform olarak dağılımlarının sağlanmasıdır. Bu sayede bağlantı elemanlarının sağladıkları işlev en üst düzeyde olacaktır.

Araştırma kapsamında geliştirilen önerilen stratejilerden birisi Güzelbahçe ilçesi kentsel açık-yeşil alanların bir birleriyle bağlantılılığının arttırılması için imar planlarında genişliği 15 m. ve üzeri yollarda yeşil koridorların oluşturulmasıdır (bkz. Bölüm 6). Bu öneri ile ilçenin 2020 yılında 30 km. yeşil koridora sahip olması düşünülmektedir (Şekil 6.14).

Şekil 6.14 Güzelbahçe ilçesi öneri yeşil koridorları (Orij.)

6.5. Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Oluşturulması ve Uygulanması Bağlamında Öneriler

Yapılan araştırmaların ortaya çıkardığı diğer bir sonuç ise kentlerimizin açık-yeşil alan stratejilerinin olmadığıdır. Kentsel açık-yeşil alanların nitelik, nicelik ve ulaşılabilirlik durumlarını, potansiyel değerlerini ve sorunlarını analiz eden, koruma ve geliştirme temeline dayandırılmış yerel ve ulusal politikalarla desteklenmiş, kent halkının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik farklı stratejiler ile birlikte hareket eden ve geleceğe yönelik kararları içeren “**Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin**” mutlaka belirlenmesi gerekmektedir.

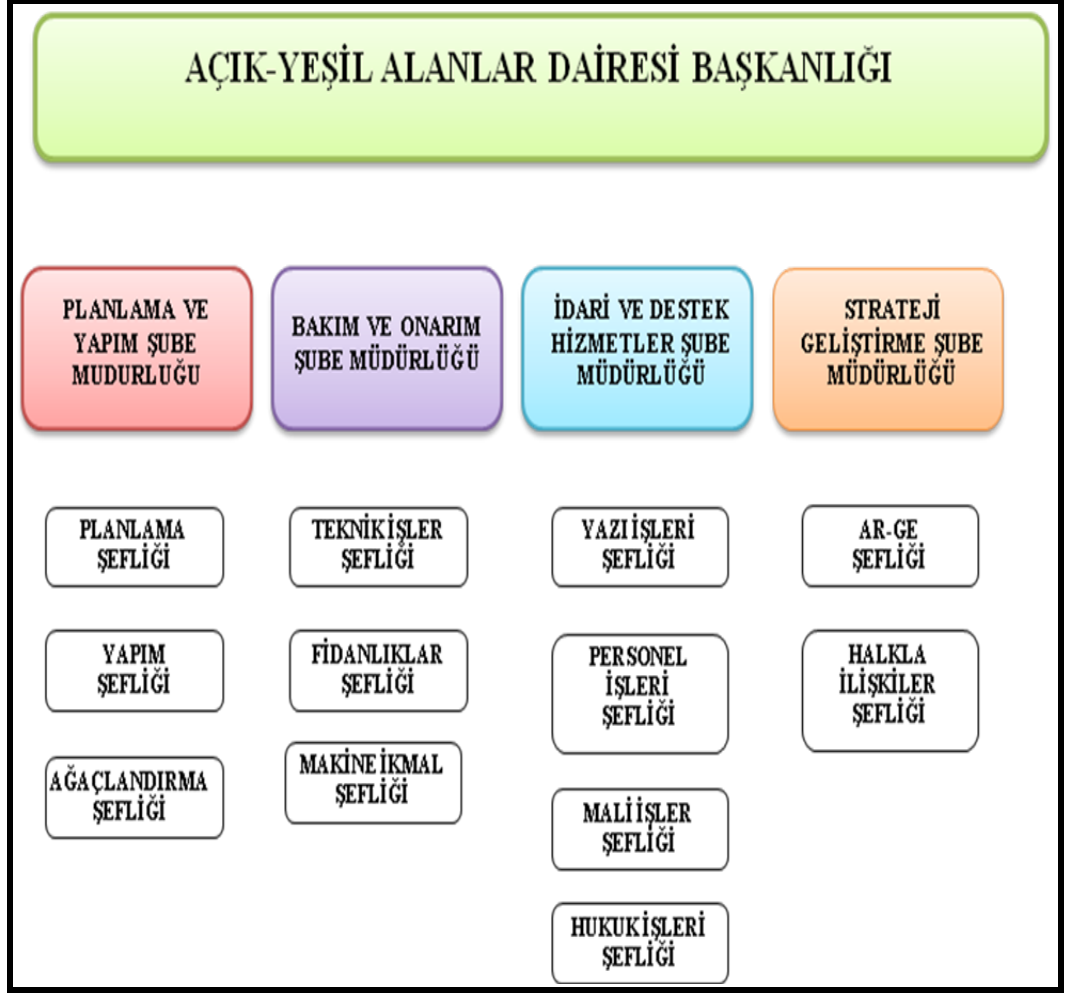
Bu bağlamda iyi bir kentsel açık-yeşil alan stratejisi;

- Yerel ve ulusal politikalar ile desteklenmiş,
- Yerel yönetimlerin; ekonomi, eğitim, sağlık, ulaşım, kentleşme ve çevre politikalarıyla entegre olmuş,
- Kent halkının şimdiki ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik,

- Kentsel açık-yeşil alanların karakteristik özelliklerini ve potansiyel değerlerini dikkate alan,
- Koruma ve geliştirme temeline dayandırılmış bakım, tasarım ve yönetim planlarını içeren,
- Bünyesinde birçok farklı kategoriye barındırabilen nitelikte özelliklere sahip olmalıdır.

Ülkemizde açık-yeşil alanların yapım, bakım, onarım ve yönetim çalışmaları genelde yerel yönetimlerin “Park Bahçeler Müdürlüklerince ya da Fen İşleri veya Temizlik İşleri Müdürlükleri” çatısı altında bulunan şefliklerce yapılmaktadır. Bazı büyükşehir belediyelerinde ise (İstanbul, Kocaeli, İzmir, Denizli) bu çalışmalara yönelik “Park Bahçe ve Yeşil Alanlar / Park Bahçeler Dairesi Başkanlıkları” kurulmuştur. Söz konusu daire başkanlıkları Genel Sekreter Yardımcılığı makamına bağlı olarak görev yapmaktadır.

Kentsel açık-yeşil alan strateji çalışmaları açık-yeşil alanların; planlama, yapım, bakım, onarım, finansal, hukuki ve toplumsal çalışmalarını içermektedir. Bu bağlamda yerel yönetimlerin teşkilat şemalarında “Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı veya Müdürlüğü ya da Şefliği” olarak adlandırılan hizmet birimlerinin isimlerinin **“Açık-Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı (AYADB)”** şeklinde düzenlenmesi ve alt birimlerinin de aşağıdaki şekilde oluşturulması önerilmektedir (Şekil 6.15).

Şekil 6.15 Açık-yeşil alanlar dairesi başkanlığı birimleri (Oriş.)

Önerilen AYADB çalışma usul ve esasları; 10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi, 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ile yürürlükteki diğeri ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak hazırlanmalıdır.

Önerilen AYADB toplam 4 müdürlük ve müdürlüklere bağlı 12 şeflikten oluşmaktadır. İlgili birimler sırasıyla;

- Planlama ve Yapım Şube Müdürlüğü,
- Bakım ve Onarım Şube Müdürlüğü,
- İdari ve Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü,
- Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü yer almaktadır.

Planlama ve Yapım Şube Müdürlüğü:

Yerel yönetimlerin sorumluluk ve yetki alanında bulunan açık-yeşil alanların mevcut ve geleceğine yönelik durumları için gerekli planlama ve yapım/uygulama çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Planlama, Yapım ve Ağaçlandırma şefliği olmak üzere toplam 3 şeflikten oluşmaktadır.

Müdürlük bünyesinde; peyzaj mimarı, şehir plancısı, mimar, makine mühendisi, inşaat mühendisi, elektrik mühendisi, harita mühendisi ve bu mesleklerin yardımcı sınıflarından (teknikerler) oluşan teknik personeller ile sekreter ve temizlikçi gibi idari personellerin çalışması gerekmektedir.

Bakım ve Onarım Şube Müdürlüğü:

Yerel yönetimlerin sorumluluk ve yetki alanında bulunan açık-yeşil alanların, tesislerin, araç ve ekipmanların bakım, onarım, sevk ve idare çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Teknik İşler, Fidanlıklar ve Makine İkmal şefliği olmak üzere toplam 3 şeflikten oluşmaktadır.

Müdürlük bünyesinde; peyzaj mimarı, ziraat mühendisi, makine mühendisi, iş güvenliği uzmanı ve bu mesleklerin yardımcı sınıflarından (teknikerler) oluşan teknik personeller ile sekreter, temizlikçi, bekçi, şoför, operatör gibi idari personellerin çalışması gerekmektedir.

İdari ve Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü:

AYADB ve birimlerinin mevcut ve gelecekteki durumlarına tüm teknik ve idari süreçlerdeki yazışma, insan kaynakları yönetimi, mali ve hukuki işlerine yönelik çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Yazı İşleri, Personel İşleri, Mali İşler ve Hukuk İşleri şefliği olmak üzere toplam 4 şeflikten oluşmaktadır.

Müdürlük bünyesinde; avukat, mali müşavir, iş güvenliği uzmanı, insan kaynakları uzmanı, sekreter, temizlikçi gibi idari personellerin çalışması gerekmektedir.

Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü:

Yerel yönetimlerin sorumluluk ve yetki alanında bulunan açık-yeşil alanların mevcut ve geleceğine yönelik durumları için gerekli araştırma ve geliştirme ve strateji çalışmaları ile eğitim, tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Ar-Ge ve Halkla İlişkiler şefliği olmak üzere toplam 2 şeflikten oluşmaktadır.

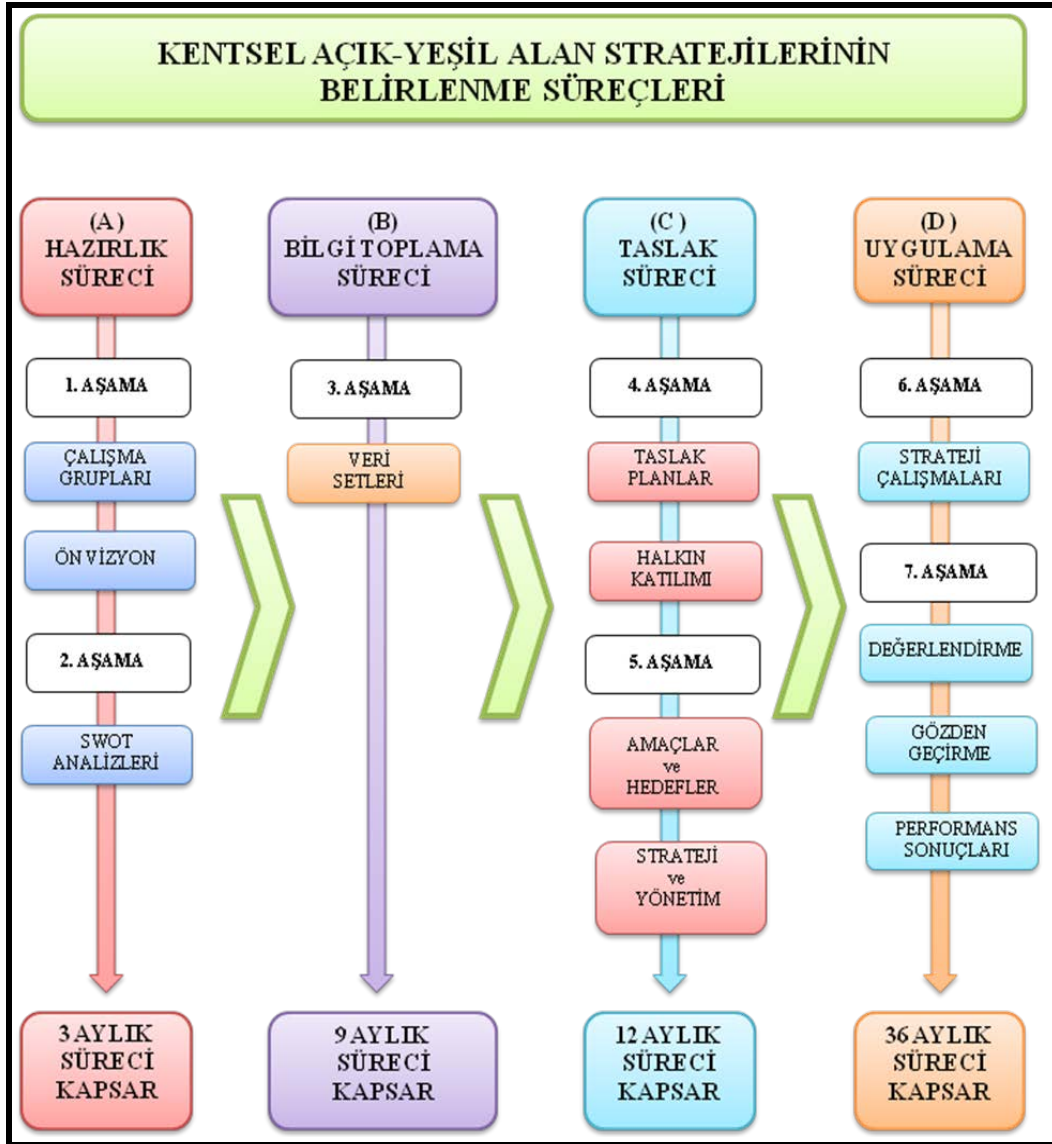
Müdürlük içerisindeki Ar-Ge şefliğinin asıl görevi; kentsel açık-yeşil alan stratejinin belirlenmesi ve gerçekleştirilmesine yönelik çalışmaları hazırlamaktır.

Müdürlük bünyesinde; peyzaj mimarı, şehir plancısı, mimar, çevre mühendisi, psikolog, sosyolog, arkeolog, tarihçi, coğrafyacı halkla ilişkiler uzmanı, reklam ve grafik tasarımcısının çalışması gerekmektedir.

Önerilen AYADB ile şehirlerimiz için gerekli olan kentsel açık-yeşil alan stratejinin belirlenmesi çalışmalarının yerel yönetimlerin hangi birimce gerçekleştirileceğine dair çözümü ortaya konmaktadır. Söz konusu teşkilat şemanın geliştirilmesi ve yerel yönetimlerce uygulanmasına yönelik yasal düzenlemelerin sağlanması gerekmektedir.

Tez çalışması kapsamında kentsel açık-yeşil alanlara yönelik farklı stratejiler geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Yapılan faaliyetler ile önerilen stratejilerin uygulanabilirliği test edilmiş ve başarılı olunmuştur. Belirlenen stratejiler araştırma alanında yapılan SWOT analizleri neticesinde ortaya çıktığı için tamamen mevcut durum karşısında geliştirilmiş ve sorunlar çözümlenmiştir (bkz. Bölüm 6.1).

Araştırma kapsamında belirlenen ve uygulanan stratejilerden yola çıkılarak **“Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi Sürecine Yönelik Model”** önerilmiştir. Bu süreç geleceğe yönelik amaçlar ve hedefler doğrultusunda hazırlanan stratejinin 5 yıllık planlama ve uygulama çalışmalarını içermektedir (Şekil 6.16).

Şekil 6.16 Kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenme süreci (Orij.)

Kentsel açık-yeşil alan stratejileri oluşturulurken izlenen süreçler şu şekilde tanımlanabilir;

A - Hazırlık Süreci: Çalışmanın ilk basamağıdır, koşullara göre 3 aylık bir süreci kapsamakta olup 2 aşamadan oluşmaktadır.

1. Aşama: İlgili strateji çalışma gruplarının (SÇG) oluşturulması (yerel yöneticiler, akademisyenler, uzmanlar vb.), farklı resmi ve özel kurumlar arası çalışma biriminin oluşturulması, gerekli resmi izinlerin alınması, görev tanımlarının yapılması ve ön vizyonun oluşturulmasını kapsamaktadır.

2. Aşama: Araştırma alanına yönelik SWOT analizlerinin yapılması çalışmaları kapsamaktadır.

B – Bilgi Toplama Süreci: Çalışmanın ikinci basamağıdır, koşullara göre 9 aylık bir süreci kapsamakta olup 1 aşamadan oluşmaktadır.

3. Aşama: Araştırma alanına yönelik doğal, tarihsel, demografik, sosyokültürel, sosyoekonomik, yönetsel yapısı vb. tüm bilgi, belge ve dokümanların toplanmasını kapsamaktadır. Elde edilen verilerin CBS vb. bilgisayar yazılımları ile veri setleri haline dönüştürüldüğü ve değerlendirildiği çalışmaları kapsamaktadır.

C – Taslak Süreci: Çalışmanın üçüncü basamağıdır, koşullara göre 12 aylık bir süreci kapsamakta olup 2 aşamadan oluşmaktadır.

4. Aşama: Toplanan bilgiler doğrultusunda SÇG tarafından taslak planlar hazırlanır. Bu taslak plan içerisinde; yapılacak faaliyetler, finansal kaynaklar, farklı stratejiler (eğitim, sağlık, ulaşım vb.) ile ilişkileri vb. kategorilerine ait veriler bulunmaktadır. Ayrıca hazırlanan taslak planlar toplantı, seminer, eğitim vb. çeşitli platformlarda anlatılarak (fikir alış verişleri ile) halkın katılımı sağlanır.

5. Aşama: 4. Aşamada yapılan çalışmalar sonucu hazırlanan taslak planlar gözden geçirilir ve son şeklini alır. SÇG tarafından vizyonu belirlenerek amaç ve hedefleri ortaya konur. Belirlenen amaçlar ve hedefler doğrultusunda toplumsal destek alınarak kentsel açık-yeşil alan stratejileri oluşturulur.

D – Uygulama Süreci: Çalışmanın son basamağıdır, koşullara göre 36 aylık bir süreci kapsamakta olup 2 aşamadan oluşmaktadır.

6. Aşama: Belirlenen kentsel açık-yeşil alan stratejileri uygulama çalışmalarını kapsamaktadır.

7. Aşama: Uygulanan kentsel açık-yeşil alan stratejilerin başarısının ölçüldüğü bu aşama; değerlendirilme, gözden geçirme ve performans sonuçlarının ortaya konulduğu çalışmaları kapsamaktadır. Yapılacak bu çalışmaların 36 aylık süreçte 3 ayrı döneme bölünerek 12 aylık dönemler halinde yapılması gerekmektedir. Böylelikle uygulanan kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin her yıl düzenli olarak kontrolü sağlanır ve dönem sonunda ortaya çıkan veriler raporlanır.

Uygulama çalışmaları ile test edilen “Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin” farklı meslek disiplinleri (Şehir plancısı, mimar, psikolog, sosyolog vb.) ile birlikte çalışılarak geliştirilmesi ve yerel yönetimlerce uygulanan imar yönetmeliklerinde yer alması için yasal düzenlemelerin sağlanması gerekmektedir.

Yapılan araştırmaların ortaya çıkardığı diğer bir sonuç ise İzmir kenti ve ilçelerinin açık-yeşil alan standartlarına ve bu konuda hazırlanmış olan bilimsel verilerine ulaşamamış olunmasıdır (bkz. Bölüm 5). Bu nedenle kente ve tüm ilçelerine yönelik öneri açık-yeşil alan tipolojisi (bkz. Ek-3) standart değerlerin temel alındığı bilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir. CBS tabanlı yazılımlar ile kentin açık-yeşil alanlarının nicelik, nitelik ve ulaşılabilirlik özelliklerinin değerlendirildiği güncel verilerin ortaya konulması ve bunun kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.

Çalışma kapsamında önerilen stratejilerden diğeri ise Güzelbahçe Belediyesinin açık-yeşil alanlarını tanıtan özel bir web sayfasının hazırlanmasıdır. Bu web sayfasının içeriğinde; ilçenin açık-yeşil alanların adları, konumları, büyüklükleri, yapım yılları, içerdikleri sunu çeşitleri ve fotoğrafları vb. ile açık-yeşil alanlarda yapılacak tüm etkinlik ve faaliyetlerin bilgilerini içerecek nitelikte olmalıdır. Söz konusu web sayfasının yaygınlığını arttırmak için İzmir’in diğer ilçelerinde de uygulanabilir nitelikte teknik alt yapısının hazırlanması gerekmektedir.

Çalışma kapsamında önerilen stratejilerden bir diğeri ise Güzelbahçe Belediyesinin çevre kulübünün kurulmasıdır. Bu kulüp; çocuk, genç ve yetişkinlere yönelik üyelik sınıflarını içeren, gönüllülük esaslı çalışmaları yapacak nitelikte olmalıdır. Kulübün kendine özel kimlikleri, formları vb. yapılacak ve çevre etkinliklerinde ön planda yer alacaklardır. Çevre bilinci küçük yaşlarda başlar öncelikle çocuk ve gençlerin bu bilinci almaları gerekmektedir. Ayrıca çevre kulübü önderliğinde halkın gönüllü olarak çalıştığı bir aktif açık-yeşil alan uygulamasının yapılması ve ilçeye kazandırılması önerilmiştir.

Ayrıca Güzelbahçe ilçesinde uygun noktalara açık-yeşil alanlar hakkında bilgilendirme panoları yerleştirilmesi önerilmektedir. Bu panolarda; bulunduğumuz yer, en yakın açık-yeşil alanın konumu, yaklaşık yürüme uzaklığı, içindeki sunuları vb. gösteren bilgilerin yer alması düşünülmektedir.

Sonuç olarak “Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi: Güzelbahçe (İzmir) İlçesi” konulu tez çalışması 2012-2015 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Bu 3 yıllık süreçte kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenmesine yönelik **“6 Amaç doğrultusunda 32 Hedef ortaya konmuş, 21 Strateji belirlenmiş ve 32 Faaliyet”** gerçekleştirilmiştir.

İlçede belirlenen stratejiler ilçe belediyesinin ve ilçe halkının desteğini alarak 3 yıllık süre zarfında uygulanmıştır. Bu bağlamda uygulama çalışmaları ile de test edilen ve başarılı olan bu tez çalışmasının ülkemiz ve kentlerimize yönelik hazırlanacak olan kentsel açık-yeşil alan stratejilerinin belirlenmesi çalışmalarında önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak ülkemiz için açık-yeşil alanlar bağlamında ülkesel ve kentsel ölçeklerde sürdürülebilir hedeflere, planlama yaklaşımlarına ve yasal düzenlemelere ihtiyaç vardır. Açık-yeşil alanların her şeyden önce bir politika çerçevesinde ele alınması gereklidir. Ayrıca bu politik çerçevenin mutlaka planlama ve yönetim ayaklarının da olması ve bunların birlikte hareket etmesi gereklidir. Açık-yeşil alanların, sistematik bir yaklaşımla planlanmış, bir açık-yeşil alanlar master planının yol göstericiliğine ve bir ekolojik ağ mantığına sahip bir kurguda oluşturulması ve uygulanması gereklidir. Bu süreçte doğal olarak nicelik, nitelik kriterleri ve ekolojik değerlendirmeler birlikte ele alınacak ve açık-yeşil alanların sürdürülebilir ve çok işlevli olması sağlanacaktır. Ancak ülkemizde bu yolda bu tez çalışmasının içeriğinde de belirtildiği çok sayıda bilimsel çalışmaya ihtiyacı vardır. Bu çalışmaların hiç şüphesiz yerel yönetimlerle bir işbirliği halinde yürütülmesi çok daha yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR DİZİNİ

- Abizadeh, I.S. ve Zali, N.,** 2013, Analyzing urban green space function emphasizing green space features in district 2 of Tabriz metropolis in Iran, *Anuario do Instituto de Geociencias - UFRJ*, 36(1): 119-127 p.
- Akbulut, Ç. D. ve Önder, S.,** 2011, Aksaray kenti açık-yeşil alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Selçuk Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 25(1): 90-95 s.
- Akbulut, Ç. D.,** 2007, Aksaray Kenti Açık-Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Yönünden Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya, 194 s.
- Akdoğan. G.,** 1984, Doğa Düzenleme, Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Baskı İşliği, İstanbul, 311/312.02.84.
- Akkülah, A. T.,** 2008, Oyun Alanları Güvenlik Standartlarının Araştırılması ve Nenehatun Parkı Örneğinde İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya, 111 s.
- Aksoy, Y. ve Akpınar, A.,** 2011, Yeşil alan kullanımı ve yeşil alan gereksinimi üzerine bir araştırma İstanbul ili Fatih ilçesi örneği, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 10(20): 81-96 s.
- Aksoy, Y. ve Ergun, N.,** 2009, Kentleşme ve yeşil alan sorunu üzerine bir araştırma İstanbul kenti Bakırköy ilçesi örneği, *Tübav Bilim Dergisi*, 2(4): 426-438 s.
- Aksoy, Y.,** 2001, İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü , İstanbul (yayımlanmamış).
- Aksoy, Y.,** 2011, Çocuk oyun alanları üzerine bir araştırma İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon illeri örneği, *İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 3(6): 82-106 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Aksoy, Y., Kocabaş, Ş., Ekinci, E. ve Özpay, F. N.,** 2010, Zemin elemanları üzerine bir araştırma İstanbul park ve bahçelerinden örnekler, Ulusal Meslek Yüksek Okulları Öğrenci Sempozyumu, 21-22 Ekim, Düzce.
- Aksoy, Y., Turan, A. Ç. ve Atalay, H.,** 2009, İstanbul fatih ilçesi yeşil alan yeterliliğinin Marmara depremi öncesi ve sonrası değerleri kullanılarak incelenmesi, *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 14(2): 137-150 s.
- Aktan, C. C.,** 1999, 2000’li Yıllarda Yeni Yönetim Teknikleri (2) Stratejik Yönetim, TÜGİAD Yayını, İstanbul.
- Aktan, C. C.,** 2008, Stratejik yönetim ve stratejik planlama, *Çimento İşveren Dergisi*, 4(22): 4-21 s.
- Albayrak, B.,** 2006, Çorum Kenti Mevcut Alan Kullanım Kararları ve Açık-Yeşil Alan Verilerinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 116 s.
- Aldous, D.E.,** 2010, Greening south east asian capital cities, 22nd IFPRA World Congress, 15-18 November, Hong Kong.
- Altunkasa, F.,** 2004, Adana’nın Kentsel Gelişim Süreci Ve Yeşil Alanlar, Adana Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu Bireysel Raporu, Adana.
- Altunkasa, M. F.,** 1999, Adana kuzeybatı üst kentsel gelişme alanında yeşil alan donatılarının konut fiyatları üzerindeki etkisinin araştırılması, Araştırma Projesi Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Adana, 66 s.
- Ammon, R. and Stotlar, D.K.,** 2003, Sport Facility and Event Management, Contemporary Sport Management 2nd ed. Champaign, Illinois.
- Ankara Valiliği,** 2012, Ankara İl Çevre Durum Raporu, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Ankara, 914 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Aşgın, S.**, 2008, Stratejik Planlama, İç İşleri Bakanlığı, Ankara, 82 s.
- Aşgın, S., Görgün, S. ve Altay, Ü.**, 2006, Kamuda Stratejik Planlama, T.C.İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara.
- Atabay, S.**, 1988, Yeşil Alan Planlaması ve Peyzaj Tasarım İlkeleri İlişkisi, Yıldız Üniversitesi Matbaası, İstanbul.
- Atabay, S.**, 1994, Yeşil Alan Planlaması Ders Notları, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı Peyzaj Planlama Programı, İstanbul.
- Atabeyoğlu, Ö. ve Bulut, Y.**, 2012, Ordu kenti mevcut yeşil alanların değerlendirilmesi, *Akademik Ziraat Dergisi*, 1(2): 67-76 s.
- Avcıoğlu, H.**, 2007, Ankara Parklarındaki Oyun Alanlarının Kedi ve Köpek Helmit Yumurtaları ile Kontaminasyonu, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Parazitoloji Anabilim Dalı, Ankara, 72 s.
- Aydemir, E. S.**, 2004, Kentsel açık ve yeşil alanlar “Rekreasyon”, Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı, Akademi Kitabevi, Trabzon. 285-337 s.
- Aydemir, Ş., Aydemir, E. S., Beyazlı, D. Ş., Ökten, N., Öksüz, A. M., Sancar, C., Özyaba, M. ve Türk, Y. A.**, 2004, Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı, Akademi Kitabevi, Trabzon, 557 s.
- Aydın, İ. ve Öztekin, Y.**, 2010, Kentsel nüfusun nefes bahçeleri mesire yerlerine bir örnek değirmen boğazı, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(14): 88-98 s.
- Bairoch, P.**, 1988, Cities and Economic Development: From the Dawn of History to the Present, Mansell, London.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Bayraktar, A., 1975,** Ege Kıyılarında Bazı Tatil Köylerinde Peyzaj ve Rekreasyon Planlamasının Etüdü İle Turizm Gelişmesine Bu Bakımdan Önemli Esasların Tespiti, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları No: 249, İzmir.
- Bayraktar, B. B. ve Yıldız, A. K., 2007,** Kurumsal bilginin stratejik planlama sürecinde kullanılması bir ilçe belediyesi örneği, *Bilgi Dünyası*, 8(2): 280-296 s.
- Beiranvand, A., Bonyad, A.E. and Sousani, J., 2013,** Evaluation of changes in per capita green space through remote sensing data, *International Journal of Advanced Biological and Biomedical Research*, 1(4): 321-330 p.
- Benliay, A. ve Yıldırım, E., 2013,** Peyzaj planlama çalışmalarında peyzaj metriklerinin kullanımı, *Türk Bilimsel Derlemeler Dergisi*, 6(1): 7-11 s.
- Bennett, A.F., 1998.** Linkages in the Landscape: The Role of Corridors and Connectivity in Wildlife Conservation. IUCN, Gland, Switzerland, 254 p.
- Berber, E. ve Saygı S. K., 2013,** Tarih Öncesiinden Günümüze Güzelbahçe Tarihi, Güzelbahçe Belediyesi Kültür Yayınları-1, İzmir
- Bilek, N., 2012,** 2008 Küresel Kriz Sürecinde Türkiye’de Ekonomiye Canlandırma Paketinin Oyun Teorisi İle İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bilgili, B. C., 2009,** Ankara Kenti Yeşil Alanlarının Kent Ekosistemine Olan Etkilerinin Bazı Ekolojik Göstergeler Çerçevesinde Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 165 s.
- Bilgili, B. C., 2013,** Çankırı kenti kamusal yeşil alanlarının yeterliliğinin ulaşılabilirlik yönünden değerlendirilmesi, *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 10(2):21-25 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Bilgili, B. C., Çığ, A. ve Şahin, K.,** 2011, Van kenti kamusal yeşil alanların yeterliliğinin ulaşılabilirlik yönünden değerlendirilmesi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarih Bilimleri Dergisi*, 21(2): 98-103 s.
- Bircan, İ.,** 2002, Kamu kesiminde stratejik yönetim ve vizyon, *Planlama Dergisi DPT'nin Kuruluşunun 42. Yılı Özel Sayısı*, 11-19 s.
- Blanck, H. M., Allen, D., Bashir, Z., Gordon, N., Googman, A., Merriam, D. and Rutt, C.,** 2012, Let's go to the park today: The role of parks in obesity prevention and improving the public's health, *Childhood Obesity*, 8(5): 426-431 p.
- Botequilha-Leitao, Ä., Ahern, J.,** 2002. Applying landscape ecological concepts and metrics in sustainable landscape planning. *Landscape and Urban Planning*. 59, 65-93 p.
- Botequilha Leitao, A., Miller, J., Ahern, J. and McGarigal, K.,** 2006, Measuring Landscapes: A Planner's Handbook, Island Press, Washington, 118 p.
- Boyacı, E.,** 2010, Ülkemizde Kent Parkı İşlevleri Belirleyen Etmenler, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara, 107 s.
- Bulut, Z., Kılıçaslan, Ç., Deniz, B. ve Kara, B.,** 2010, Kentsel ekosistemlerde sürdürülebilirlik ve açık-yeşil alanlar, III.Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 20-22 Mayıs, Artvin.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi,** 2014, Bursa Şehir Sağlık Profili, Bursa, 234 s.
- CABE,** 2004, Green Space Strategies A Good Practice Guide, CABE Space, 44 p.
- Canlı, G. A.,** 2014, Gelişen Dünyada Çağdaş Oyun Alanları, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Bölümü, İstanbul, 96 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Cook E. A.**, 2000, Ecological Networks in Urban Landscapes, PhD Dissertation, Wageningen University, The Netherlands.
- Cook E. A.**, 2002, Landscape structure indices for asseising urban ecological networks, *Landscape and Urban Planning*, 58:269-280 p.
- Costa, C. S., Allan, G., Kasperidus, H., Suklje-Erjavec, I., Mathey, J.**, 2008, Greenkeys@Your City A Guide For Urban Green Quality, IOER Leibniz Institute of Ecological and Regional Development, Dresden, 105 p.
- CPMM**, 2010, City of Glendora Parks Department Park Maintenance Manual, 29 p.
- Çakıcı, I.**, 2007, Peyzaj Planlama Çalışmalarında Görsel Peyzaj Değerlendirmesine Yönelik Bir Yöntem Araştırması, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 109 s.
- Çalışkan, A. M.**, 1990, 3194 Sayılı İmar Yasası Açısından Kentlerimizde Açık-Yeşil Alan Sisteminin Geleceği ve Ankara-Çankaya İlçesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara ,168 s.
- Çetiner, A.**, 1972, Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, İstanbul Teknik Üniversitesi Matbaası, İstanbul.
- Çetiner, A.**, 1991, Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, İstanbul Teknik Üniversitesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Çetiner, A.**, 1996, İmar planları yapımı ve sorunları, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği İmar Planlama Yapımı Ve Uygulama Sorunları Semineri,11-15 Mart, İstanbul.
- Çevik, H. H.**, 2001, Organizasyonlarda Stratejik Yönetim, Yönetim ve Organizasyon, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Çevre ve Orman Bakanlığı**, 2006, Mesire Yerleri Yönetmeliği, 30.10.2006 Tarihli Resmi Gazete, Sayı:26305.
- Çınar, İ.**, 2008, Kent parklarının rekreasyonel yönden yeterliliği üzerine Fethiye-Muğla kent parkları örneğinde bir araştırma, *Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 5(2): 33-38 s.
- Çinçinoğlu, A. ve Güçlü, K.**, 2009, Antakya kenti açık ve yeşil alan sisteminin saptanması ve peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 14(2): 1-7 s.
- Çivi, A., Akgündüz, E., Kalaycı, K., İnan, Ç., Sarıca, E. ve Toru, E.**, 2009, Corine (coordination of information on the environment) projesi, TMMOB Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi, 02-06 Kasım, İzmir.
- Çukur, D.**, 2003, Türkiye’de Bir Öteki Olarak Çocuk ve Kent Planlamada Temsil Sorunsalı, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir Bölge Planlama Anabilim Dalı, İzmir, 236 s.
- Demir, C. ve Yılmaz, K. M.**, 2010, Stratejik planlama süreci ve örgütler açısından önemi, *Dokuz Eylül İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 25(1): 69-88 s.
- Demir, Z.**, 2004, Düzce’nin Yeni Kentleşme Sürecinde Açık ve Yeşil Alanlara Yeni Fonksiyonlar Kazandırılması, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul, 294 s.
- Demir, Z., Acar, E. E. ve Tavukoğlu, E.**, 2007, Kentsel kimliğin yeşil alanlar açısından irdelenmesi, *Düzce Üniversitesi Ormanlık Dergisi*, 3(1): 18-34 s.
- Deniz B., Küçükerbaş E. V. ve Tuncay H. E.**, 2006, Peyzaj ekolojisine genel bakış. *Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 3(2): 5-18 s.
- Denizli Valiliği**, 2010, Seçilmiş Göstergelerle Denizli, İl Özel İdaresi Tuik Denizli Bölge Müdürlüğü, Denizli, 218 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- DiBari, J.N.**, 2007, Evalution of five landscape-level metrics for measuring the effects of urbanization on landscape structure: the case of Tuscan, *Landscape and Urban Planning*, 79: 308-313 p.
- Doygun, H. ve İlter, A. A.**, 2007, Kahramanmaraş kentinde mevcut ve öngörülen aktif yeşil alan yeterliliğinin incelenmesi, *Ekoloji Dergisi*, 17(65): 21-27 s.
- Doygun, H. ve Ok, T.**, 2009, Kahramanmaraş kentinde açık-yeşil alanlarında ağaçlandırma çalışmalarının değerlendirilmesi ve öneriler, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen ve Mühendislik Dergisi*, 9(2): 94-103 s.
- Doygun, N., ve Erdem, Ü.**, 2012, Bornova ilçesinde ala kullanım potansiyeli ile alan kullanım yapısı arasındaki etkileşimlerin belirlenmesi, İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 2(5): 141-150s.
- Dramstad, E., Olson D.J. and Forman, R. T. T.**, 1996, Landscape Ecology Principles in Landscape Ecology And Land Use Planning, Island Press, USA, 80 p.
- Duman, G. ve Koçak, N.**, 2013, Çocuk oyun alanlarının biçimsel özellikleri açısından değerlendirilmesi (Konya ili örneği), *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1): 64-81 s.
- Elkie, P., Rempel, R. and Carr, A.**, 1999, Patch analyst user's manual, a tool for quantifying landscape structure, *Northwest Science and Technology*, Ontario.
- EMCT**, 2006, Herkes İçin Ulaşılabilirliğin İyileştirilmesi Örnek Uygulama Rehberi (Çev: M. Öznanece), Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara, 147 s.
- Eminağaoğlu, Z. ve Yavuz, A.**, 2010, Kentsel yeşil alanların planlanması ve tasarımını etkileyen faktörler: Artvin ili örneğinde, III.Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 20-22 Mayıs , Artvin.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Eraslan, Ş.,** 2008, Yeşil Alanların Kentsel Alan Değerine Etkisinin Estetik, Ekonomik ve Sosyolojik Açıdan Analizi: Isparta Çayboyu Mevki Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta (yayınlanmamış) .
- Erbatmaz, E.,** 1999, İzmir İli Gaziemir İlçesi Mevcut Alan Kullanım Kararları ve Açık Yeşil Alanların Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Erdem, Ü.,** 1978, Kent içi yeşil alanlarda açık spor alanlarının yeri ve önemi, Büyük İstanbul Yeşil Alanları Sorunları Sempozyumu, İstanbul, 235-239 s.
- Erdem, Ü.,** 1986, Ülkemiz açık spor yerleri ve kitleye yönelecek spor (tesis) politikasındaki yeri ve önemi, *Türkiye Amatör Spor Dergisi*, 15: 25-27 s.
- Erduran, F. ve Kabaş, S.,** 2010, Parklarda ekolojik koşullarla dengeli, işlevsel ve estetik bitkilendirme ilkelerinin Çanakkale halk bahçesi örneğinde irdelenmesi, *Ekoloji Dergisi*, 19(74): 190-199 s.
- Ergin, Ş.,** 1982, Çocuğun Oyun Gereksinimi ve İzmir/Alsancak Semtinde Çocuğa Yönelik Açık/Yeşil Mekan Olanaklarının Arttırılması Üzerine Bir Araştırma, Doçentlik Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir, 112s. (yayınlanmamış).
- Ergin, Ş.,** 1990, Kentsel açık/yeşil alan donanımının niceliksel değerlendirilmesine yönelik bir model önerisi : yeşil kütle ve ekolojik denge, *Mimarlık Dergisi*, 28(3): 68-69 s.
- Ergün, S., Aydoğan, T. Alparslan Gök, S. Z.,** 2014, Oyun teorisinin internet ortamında saldırı tespit sistemlerinde kullanılması üzerine bir araştırma, XIX. Türkiye'de İnternet Konferansı, 27-29 Kasım, Yaşar Üniversitesi, İzmir.
- Eroğlu, İ., ve Bozyiğit, R.,** 2013, Aliğa ilçesinde arazi kullanımına etki eden doğal ve beşeri faktörler, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 27: 353-400 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Ersoy, M.,** 1994, Kentsel Alan Kullanım Normları, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Ankara.
- Ersoy, M.,** 2008, Kentsel Planlama Kuramları, İmge Kitabevi, Ankara, 351 s.
- Ersoy, M.,** 2009, Kentsel Planlamada Arazi Kullanım Standartları, TMMOB Şehir Plancıları Odası, Ankara.
- Esbah, H.,** 2001, Using Landscape Structure Indices to Understand the Possible Impacts of Landscape Change: Case of the Mountain Preserves in the City of Phoenix, Doctoral Thesis, Arizona State University Environmental Design and Planning Program, Tempe, Arizona, ABD.
- Esin, A.,** 1988, Yöneylem Araştırmasında Yararlanılan Karar Yöntemleri, Gazi Üniversitesi Yayınları No:126 , Ankara.
- ESRI,** 2009, ArcGIS 9.3 Introduction to GIS Mapping and ESRI's ArcGIS Software.
- Etli, B.,** 2002, Edirne ili merkez ilçe yeşil alan sisteminin peyzaj mimarlığı ilkeleri yönünden irdelenmesi, *Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1): 47-59 s.
- Evrendilek, F.,** 2004, Ekolojik Sistemlerin Analizi, Yönetimi ve Modellenmesi, Papatya Yayıncılık, İstanbul.
- Farina, A.,** 2000, Landscape Ecology in Action, Springer Science Business Media Dordrecht, 307p.
- Farshi, R.,** 2011, Tebriz Kenti Kuhistan Parkı Peyzaj Tasarımı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 170 s.
- Forman, R. T. T.,** 1995, Land Mosaics. The Ecology of Landscape and Regions, Cambridge University Press, UK.
- Forman, T. T. R. and Godron, M.,** 1986, Landscape Ecology, USA, 620 p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Genli, R.**, 1990, Konut Yakın Çevresi Açık Alanların Değerlendirilmesi Ve İstanbul'dan Örnekler, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Giritlioğlu, C., Ergun, N. ve Yüzer, M. A.**, 1993, Yerleşmelerde insan-doğa ilişkileri ve hayvanat bahçelerinin kurgu ve tasarım ilkeleri Florya hayvanat bahçeleri örneği, *Tasarım Dergisi*, 39(4): 68-72s.
- Gökalp, D. D. ve Yazgan, M. E.**, 2013, Kentsel tasarımda kent estetiği, *Türk Bilimsel Derlemeler Dergisi*, 6(1): 28-31 s.
- Gökyer, E.**, 2009, Bartın Kenti Ve Arıt Havzası'nda Peyzaj Değerlendirme, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 143 s.
- Görür, G.**, 2007, Temel Ekolojik Kavramlar, Nobel Yayıncılık, 1-22 s.
- Gözlükaya, T.**, 2007, Yerel Yönetimler ve Stratejik Planlama: Modeller ve Uygulama Örnekleri, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana bilim Dalı, Denizli, 140 s.
- Grahn, P. and Stigsdotter, U. A.**, 2003, Landscape planning and stres, *Urban Forestry and Urban Greening*, 2: 1-18 p.
- GREEN FLAG**, 2008, Park And Green Space Self Assessment Guide (A guide to self assessment of the quality of your parks and green sapces using the Green Flag Award criteria), 30 p.
- GREEN FLAG**, 2009, Raising The Standart, The Gren Flag Award Guidance Manual, 105 p.
- Güçlü, M.**, 1998, Spor tesislerinin işletmesi Ankara Özel Yükseliş Koleji spor tesisleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4: 1-8 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Gül, A. ve Küçük, V.**, 2001, Kentsel açık yeşil alanlar ve Isparta kenti örneğinde irdelenmesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, (2): 27-48s.
- Gül, A.**, 2002, Orman Peyzajı ve Rekreasyonu Ders Notu, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi (yayımlanmamış).
- Gül, E. D.**, 2012, Ailelerin çocuk bahçelerine ve çocuk bahçelerindeki materyallere bakış açılarının incelenmesi, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3): 261-274 s.
- Güner, S.**, 2005, Stratejik yönetim anlayışı ve kamu yönetimi, *Türk İdare Dergisi*, 446:61-78 s.
- Gürer, H.**, 2006, Stratejik planlamanın temelleri ve Türk kamu yönetiminde uygulanmasına yönelik öneriler, *Sayıştay Dergisi*, 69: 91-105 s.
- Güzelmansur, A., Salıcı, A. ve Altunkasa, M. F.**, 2007, Kentleşme ve kentsel yaşam niteliği arasındaki etkileşimlerin dış mekanlar açısından irdelenmesi: Antakya örneği, 38.İCANAS (Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi) 10-15 Eylül, Ankara, 511-523 s.
- Haq, S.**, 2011, Urban green spaces and an integrative approach to sustainable environment, *Journal of Environmental Protection*, 2(5): 601-608 p.
- Harris, W. C. and Dines, T. N.**, 1988, Time Saver Standards for Landscape Architecture, Mc row-Hill Publishing Company, A.B.D.
- Hepcan, Ç. C., Özeren, M. ve Hepcan, Ş.**, 2013, İzmir için ekolojik açıdan sürdürülebilir bir kent gelişim senaryosu, TMMOB 2. Kent Sempozyumu, 28-30 Kasım, İzmir, 805-813s.
- Hepcan, Ş.**, 2013, Analyzing the pattern and connectivity of urban green space; a case study of İzmir, Turkey, *Urban Ecosystems*, 16: 279-293 p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Hepcan, Ş., Kaplan, A., Küçükerbaş, E. V., ve Özkan, M. B.,** 2001, Kemalpaşa(İzmir) Kent Yerleşiminde Kentsel Dış Mekanların Yeterliği Üzerine Araştırma, Ege Üniversitesi Araştırma Fonu Proje Kesin Raporu, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Proje No:1999-ZRF-019.
- IARP,** 1968, Loisirs an Pays-Bas, Paris.
- Işık, K.,** 2008, Ekoloji'nin Temel İlkeleri, Palme Yayınevi, Ankara.
- İceoğlu , M. ve Aytuğ, A.,** 2009, Kentsel mekanda kalite kavramı, *Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi E-Dergisi*, 4(3): 131-145 s.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi,** 2006, İstanbul Metropoliten Alan Bütünü Nüfus Donatı Dağılımının İncelenmesi ve Öneri Donatılara İlişkin Analitik Etüd İş: Yeşil Alanlar, Şehir Planlama Müdürlüğü, İstanbul.
- İzmir Ticaret Odası (İTO),** 2000, İzmir İlçelerinin Ekonomik Profili ve Alternatif Yatırım Olanakları, İzmir Ticaret Odası Yayını, İzmir, 841 s.
- Karagürel, S.,** 2008, İstanbul Metropoliten Alanındaki İmar Planlarında Uygulanmak Üzere, Yeşil Alanların Oluşturulmasında Binaların Projelendirilmesi Safhasına Yönelik Yeni Bir Yaklaşım Modelinin Geliştirilmesi, Araştırma Projesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 34 s.
- Karakaç, S.,**1996, İmar Planlarında Alınan Yeşil Alan Kararları ve Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma Karadeniz Ereğli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karalı, S.,** 2001, Kentsel Mekan İçerisinde Yer Alan Yeşil Alanların Değerlendirilmesi, İstanbul-Ümraniye Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karataş, M.,** 1995, İstanbul Metropolünde Yeşil Alan Sisteminin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Katırcı, H., Çelik, V. O., Argan, M. T., Sevil, G., Sevil, T. ve Doğan, E.,** 2012, Spor Tesis İşletmesi ve Saha Malzeme Bilgisi, T.C Anadolu Üniversitesi Yayını, Eskişehir, 195 s.
- Kaymaklı, G.,** 1990, Ülkemizde Açık ve Yeşil Alan Standartlarının Uygulanmasında Peyzaj Mimarlığı Açısından Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Yolları Üzerinde Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi , Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana bilim Dalı, Ankara.
- Keleş, R.,** 1984, Kentleşme ve Kent Politikası, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Keleş, R.,** 1998, Kent Bilim Terimleri Sözlüğü, İmge Yayıncılık, Ankara.
- Keleş, R.,** 2002, Kentleşme Politikası, İmge Yayıncılık, Ankara.
- Kelkit, A. and Ak, T.,** 2003. A research on the determination of sport areas planning principles in Çanakkale city. *Pakistan Journal of Applied Sciences*.3(1): 23-29 p.
- Kelly, A.,** 2003, Decision Making Using Game Theory, Chambridge, Chambridge University Pres, Chambridge, United Kingdom.
- Kesim, G. A., Demir, Z., Kutay, E., Örnekçi, S. ve Yerli, Ö.,** 2006, Yeni düzce yerleşiminde bir parkın fonksiyonel açıdan irdelenmesi, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Ormancılık Dergisi*, 2(1): 11-27 s.
- Keskin, H. İ.,** 2009, Oyun Kuramının Ekonomide Uygulanması, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ekonometri Anabilim Dalı, Adana,149 s.
- Khalil, R.,** 2014, Quantitative evaluation of distribution and accessibility of urban green spaces (Case study: City of Jeddah), *International Journal of Geomatics and Geosciences*, 4(3): 526-535 p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Koca, Y. K.**, 2006, Quikbird Uydu Verileri Kullanılarak Ziraat Fakültesi araştırma Uygulama Çiftliği Arazilerinin Güncel arazi Kullanım Haritasını Oluşturmak, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Toprak Anabilim Dalı , Adana, 46 s.
- Koçel, T.**, 1993, İşletme Yöneticiliği, Beta Basım Yayım, İstanbul.
- Koçyiğit, M. ve Yıldız, M.**, 2014, Yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği, *International Journal of Science Culture and Sport*, 2: 211-223 p.
- Küçükerbaş, E. V., True, E. M., Türel, H. S., Turan, İ.A., Özkan, M. B., Yeşilbaş, S., ve Önen, E.**, 2013, Bir Meydan Tasarım Süreci: Didim Kent Meydanı, Ege Üniversitesi Yayınları Ziraat Fakültesi Yayın No:572, Bornova-İzmir, 77 s.
- Küçükerbaş, E. V., ve Özkan, M. B.**, 1999, Kemalpaşa Kentsel Dış Mekanların İrdelenmesi, Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu, 03-05 Haziran, Kemalpaşa-İzmir.
- Laghai, H. and Bahmanpour, H.**, 2012, GIS Application in urban green space Per capita evaluation (case study; city of Tehran), *Annals of Biological Research*, 3(5), 2439-2446 p.
- Letiao, B.A. and Ahern, J.**, 2002. Applying landscape ecological concepts and metrics in sustaniable landsape planning, *Landscape and Urban Planning*, 59: 65-93 p..
- Levend, T.Ö.**, 2008, İstanbul İli Bayrampaşa İlçesi Açık ve Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Açısından İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya,148 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Levent, T. B. and Nijkamp, P.,** 2004, Urban Green Space Policies - Progress and Success in European Cities, Paper Presented at the 44th European Congress of the European Regional Science Association, Regions and Fiscal Federalism, August 25-29, Porto, Portugal.
- Lynch, K.,** 1984, A Theory of Good City Form, Massachusetts Institute of Technology Press, Cambridge, ISBN:0262620484.
- Manavoğlu, E. ve Ortaçşme,V.,** 2007, Konya altı kentsel alanında yeşil alan sistem önerisi geliştirilmesi, *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(2): 261-267 s.
- Manavoğlu, E.,** 2005, Konya Altı Kentsel Alanında Bir Yeşil Alan Sistem Önerisi Geliştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya, 158 s.
- Marulli. J., and Mallarach, J.M.,** 2005, A GIS methodology for assessing ecological connectivity: application to the Barcelona metropolitan area. *Landscape Urban Plan* 71:243–262 p.
- McGarical, K. and Marks, B.J.,** 1994. FRAGSTATS: Spatial Pattern Analysis Program For Quantifying Landscape Structure, Version 2.0, Forest Science Department, Oregon State University, Corvallis
- McGarical, K., Cushman, A. S, Neel, C. M. and Ene, E.,** 2002, FRAGSTATS: Spatial pattern analysis program for categorical maps, Version 3.3.
- Melikoğlu, S.,** 2007, Ankara İli Etimesgut İlçesindeki Parklarda Bakım Çalışmalarının İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 65 s.
- Menderes, E.,** 2009, Adana Merkez Parkı Kullanım Yeterliliği Üzerine bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana, 88 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Metropolitan Alan Nazım Plan,** 1975, İmar Planı Dışındaki Toplu Konut Alanlarında Teçhizat ve Standartlar, İmar ve İskan Bakanlığı, Ankara.
- Miller, D., Morrice, J., Andersson, L., Durozard, E., Fidalgo, B., Fry, B., Gaspar, J., Gibon, A., Hassan, R., Hislop, M., Horne, P., Huet, B., Ladet, S., Lange, E., Leandro, N., Messenger, P., Mottet, A., Nijnik, M., Ode, A., Pascoa, F., Pinto, L., Quine, C., Schroth, O., Schwarz, G., Shepherd, N., Tveit, S. M., Vitry, A., Watts, K. and Wissen, U.,** 2005, Visulation tolls for public participation in the management of landscape change. Final Project Report Project Reference QLK5-CT-2002-01017, Aberdeen.
- Morar, T., Radoslav, R., Spiridon, L. C. and Pacurar, L.,** 2014, Assessing pedestrian accessibility to green space using gis, Transylvanian Review of Administrative Sciences, 42E: 116-139 p.
- Moseleya, D., Marzanoa , M., Chetcutia, J. and Wattsb, K.,** 2013, Green networks for people: Application of a functional approach to support the planning and management of greenspace, *Landscape and Urban Planning*, 116: 1-12 p.
- Müftüoğlu, V.,** 2008, Kentsel Açık-Yeşil Alan Karar ve Uygulamalarının İmar Mevzuatı Kapsamında Ankara Kenti Örneğinde İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 166 s.
- Nasuh, D.,** 1993. Kent Parklarının Nitelikleri ve Ankara Örneğinde İrdelenmesi, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara.
- National Park and Association (NRPA),** 1965, Outdoor Recreation Space Satndarts, New York.
- Neumann, J. V., and Morgenstern, O.,** 1944, Theory of Games and Economic Behaviour, Princeton University , 617 p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

New York City Parks Department Data Base, 1997.

Noss, R.F., 1987, Corridors in real landscapes; a reply to Simberloff and Cox., *Conservation Biology*, 1 (2): 159-164 p.

Noss, R.F., 1991. Landscape connectivity: different functions at different scales. in: Hudson, W.E., (Eds.), *Landscapes Linkages and Biodiversity*. Island Press, Washington, DC, 27-39 p.

Odabaşı, A., 1997, Kentsel Yeşil Alan Düzenlemeleri ve Kırklareli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Odum, P. E. and Barrett, W. G., 2008, Ekolojinin Temel İlkeleri (çev.K. Işık), Palme Yayıncılık, Ankara

Ortaçşme, V., Karagüzel, O., Atık, M. ve Sayan, M. S., 2000, Antalya kentinin aktif yeşil alan varlığı üzerinde bir araştırma, *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 13(1): 11-22 s.

Ortaçşme V., 2005, Planning, implementation and legislation problems of green spaces in the case of Antalya city, Turkey, AESOP Congress , 13-17 Temmuz, Avusturya.

Osmanlı, N. ve Akdemir, G., 2011, Aktif yeşil alanların coğrafi bilgi sistemi platformunda irdelenmesi:Konya Selçuklu örneği, TMOOB Konya İl Koordinasyon Kurulu, I. Konya Kent Sempozyumu 26-27 Kasım, Konya.

Ökmen, M., 2001, Sivas'ta kentsel gelişme, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(1): 239-264 s.

Özcan, K., 2000, Kırıkkale Kenti Mevcut Alan Kullanım Kararları ve Açık-Yeşil Alan Verilerinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (yayımlanmamış).

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Özcan, K.**, 2008, Sürdürülebilir kentsel koruma için açık-yeşil alan etkin planlama modeli: Konya kentsel koruma alanı Türkiye örneği, *Ekoloji Dergisi*, 17(68): 43-53 s.
- Özdamar, K.**, 2004, Paket Programları ile İstatistiksel Veri Analizi 1, Kaan Kitabevi, Eskişehir , 649 s.
- Özdil, T.**, 1998, Ekonomik Problemlerin Çözümünde Oyun Kuramının Yeri: Finansal Piyasalarda Bir Uygulama, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, İzmir.
- Özer, M. A.**, 2015, İşletmelerde stratejinin önemi üzerinde değerlendirmeler, *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 14: 69-84 s.
- Özkan, M. B.**, 2001, Kentsel Rekreasyon Alan Planlaması Ders Kitabı, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İzmir, 79 s.
- Özkan, M. B., Hepcan, Ç. C., Hepcan, Ş. ve Özeren, M.**, 2014, Peyzaj İndeksleri Kullanılarak Peyzaj Yapı Analizi; İzmir Kent İli Örneği, Ege Üniversitesi Bilimsel Araştırma Proje Kesin Raporu, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Proje No:2011-ZRF-006.
- Özkan, M. B., Küçükerbaş, E. V., Kaplan, A., Hepcan, Ş., Malkoç, E., ve Sönmez, H.**, 2003, Muğla Kenti Kamusal Dış Mekanları Bağlamında Master Plan Çalışması, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Bornova-İzmir, 88 s.
- Özdamar, B. A.**, 2013, İstanbul'da kamu kontrolünde yaptırılan toplu konut alanlarının yeşil alan kriterleri açısından değerlendirilmesi: Ataşehir-Esenkent-Halkalı örnekleri, *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 63(1): 27-45 s.
- Özkan, Y.**, 1991, Ankara kentinin 2000'li yıllar için açık ve yeşil alan sistemi olanakları, 2000'li yıllar için Ankara kentinin açık ve yeşil alan sistemi ne olmalıdır?, *Peyzaj Mimarlığı Dergisi*, 91(2).

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Öztan, Y.**, 1998, Peyzaj Mimarlığına Giriş Ders Notları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü. Ankara (yayımlanmamış).
- Öztan, Y.**, 2004, Yaşadığımız Çevre ve Peyzaj Mimarlığı, Tisamat Basım Sanayi, Ankara, ISBN:975-96507-3-8.
- Öztürk, B.**, 2004, Kentsel Açık ve Yeşil Alan Sistemi Oluşturulması: Kayseri Kent Bütünü Örneği, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara, 193 s.
- Öztürk, S. ve Özdemir, Z.**, 2013, Kentsel açık ve yeşil alanların yaşam kalitesine etkisi Kastamonu örneği, *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 13(1): 109-116 s.
- Öztürkcan, N. ve Tunçel, A.**, 1977, Ankara’da yeşil alan sorunu, *Mimarlık Dergisi*, 15(3): 67-74 s.
- Patton, L. P.**, 1996, Urban playgrounds and institution of learning for children, *Periodical Parks and Recreation*, 31(4).
- Polat, A. T.**, 2002, Kent Parkı Kavramı ve Konya İçin Örnek Bir Çalışma, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya, (yayımlanmamış).
- Rao, P. and Puntambekar, K.**, 2014, Evaluating the urban green space benefits and functions at macro, meso and micro level: case of Bhopal city, *International Journal of Engineering Research & Technology (IJERT)*, 3(6):359-369 p.
- Rençber, B. A.**, 2012, Karar vermede oyun teorisi ve bir uygulama, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5: 3, 97-108 s.
- Romme, V. H.**, 1982, Fire and landscape diversity in subalpine forests of Yellowstone National Park, *Ecological Monographs*, 52: 199-221 p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- RRMS**, 2008, Findings and Recommendations Regarding Maintenance Standards and Practices Department of Parks, Recreation and Community Services City of Santa Clarita, 53 p.
- Sandal, E. K., Karademir, N. ve Toroğlu, E.**, 2011, Kahramanmaraş çevresinde rekreasyon faaliyetlerine katılı düzeylerinin yaş ve gelir durumuna göre karşılaştırılması, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1): 141-162 s.
- Sandal, E. K. ve Karademir, N.**, 2013, Kahramanmaraş'ta yeşil alanların yeterliliği ile ilgili halkın beklentilerinin ve bilinç düzeyinin belirlenmesi, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 18(29): 155-176 s.
- Saz, S. D. and Rausell P.**, 2008, A Double-Hurdle model of urban green areas valuation: Dealing with zero responses, *Landscape and Urban Planning*, 84: 241–251 p.
- Schipperijna, J., Bentsenb , P., Troelsena, J., Toftagera , M. and Stigsdotterc, U.K.**, 2013, Associations between physical activity and characteristics of urban green space, *Urban Forestry & Urban Greening*, 12: 109-116 p.
- Serin, N. ve Gül, A.**, 2006, Kent ormancılığı kavramı ve Ispartı kenti içi ölçeğinde irdelenmesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 2: 97-115 s.
- Shettel, J. N**, 1988, Second and third generation zoo exhibits: a comparison of visitor, staff, animal responses, *Environment and Behavior Magazine*, 20(4): 452–475p.
- Sılaydın Aydın, M. B. ve Çulcuoğlu, G.**, 2010, Ulusal peyzaj politikalarının oluşturulmasına yönelik genel çerçevenin belirlenmesi, *Peyzaj Mimarlığı 4. Kongresi*, 21-24 Ekim, Selçuk/İzmir.
- Soule, M. E.**, 1991, Land use planning and wildlife maintenance guidelines for conserving wildlife in an urban landscape, *APA Journal*, 57(3): 313-323p.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Sözen, S.**, 2005, Teori ve Uygulamada Kamu Yönetimi, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- SPMS**, 2006, San Francisco Park Maintenance Standarts: The Manual and Evalution Form, 39 p.
- Şahin, İ. ve Kocabulut, Ö.**, 2014, Sportif rekreasyon aktivitelerine düzenli katılımı engelleyen faktörlerin incelenmesi: Akdeniz Üniversitesi turizm fakültesi öğrencileri üzerine bir araştırma, *Journal of Recreation and Tourism Research (JRTR)*, 1(2): 46-67 p.
- Şahin, Ş., ve Barış, M.**, 1998, Kentsel doku içerisinde açık ve yeşil alan standartlarını belirleyen etmenler, *Peyzaj Mimarlığı Dergisi*, İstanbul.
- Şahin, Ş.**, 1989, Ankara Kenti Yol Ağaçlarının Sorunları ve Peyzaj Mimarlığı Açısından Alınması Gereken Önlemler, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Şengün, M. T. ve Üstündağ, Ö.**, 2009, Elazığ şehir merkezinde yeşil alan kullanımlarının dağılımına coğrafi bir bakış, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22): 46-62 s.
- Tazebay, İ.**, 1991, Ankara Kent Merkezinin Doğu-Batı Aksını Oluşturan Açık ve Yeşil Alan Dizisinin İşlevselliği Üzerinde Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Ter, Ü. ve Özbek, O.**, 2005, Kent merkezlerinin oluşumunda alansal gömülülük: Konya tarihi kent merkezi, *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 20(4): 527-536 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Tercan, S.**, 1994, Ankara Mamak İlçesinde Açık ve Yeşil alan İlişkileri ve Peyzaj Mimarlığı Açısından Alınması Gerekli Önlemler, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Tian, Y., Jim, C.Y., Tao, Y. and Shi, T.**, 2011, Landscape ecological assessment of green space fragmentation in Hong Kong. *Urban For Urban Green* 10:79–86 p.
- Tosun, E.**, 2007, Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Açık ve Yeşil Alanların Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tekirdağ, 125 s.
- Trabzon Belediyesi**, 2012, Üniversite Mahallesi Spor Temalı Park Sed Raporu, Etüd Proje Müdürlüğü Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörlüğü, Trabzon, 68 s.
- Trochim, W. M.**, 2006, Likert Scaling Research Methods Knowledge Base, 2nd Edition.
- Tudge, C.**, 1992, Last Animals at the Zoo How Mass Extinction Can Be Stopped, Island Press, Washington D.C, 262 p.
- Turgut, H. ve Yılmaz, S.**, 2010, Ekoloji temelli çocuk oyun alanlarının oluşturulması, 3. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 20-22 Mayıs, Artvin.
- Tümer, S.**, 1976, Rekreatif Alan ve Tesis Ölçütleri, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Planlama Dairesi Başkanlığı , Ankara
- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği**, 2011, Birlik Üyeleri Faaliyet Raporu 2011, Bursa, 273 s.
- Uçan, O. ve Aytekin, İ.**, 2013, Oyun teorisi çerçevesinde ekonominin dinamik oyun modellerine uygulanması, *International Journal of Social Science*, 6 (3): 747-757 s.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Uludağ, H.**, 2007, Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana, 192 s.
- Uslu, A. ve Shakouri, N.**, 2012, Engelli çocuklara dost oyun alanı ve dış mekan tasarımı, *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 28(5): 367-374 s.
- Uslu, Ş. ve Ayaşlıgil, T.**, 2007, Kent ormanlarının rekreasyonel amaçlı kullanımı ve İstanbul ili örneğinde irdelenmesi, *Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi E-Dergisi*, 2(4): 213 s.
- Uz, Ö.**, 2005, Eskişehir Kent Merkezi Yeşil Alanlarının Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Yardımı İle Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Anabilim Dalı, Eskişehir, 112 s.
- Uzun, G.**, 1990, Kentsel Rekreasyon Alan Planlaması, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, 48, Adana, 100 s.
- Ülger, F. N. ve Önder, S.**, 2006, Kayseri kenti açık-yeşil alanlarının nitelik ve nicelik açısından irdelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(38):108-118 s.
- Ünal, M.**, 2009, Çocuk gelişiminde oyun alanlarının yeri ve önemi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2): 95-109 s.
- Üstündağ, Ö., Devecioğlu, S. ve Akarsu, E. E.**, 2011, Spor ve rekreasyon alanlarının şehir planlamasındaki yeri ve önemi, 6. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumu, 16-18 Mayıs, Elazığ.
- Üzün, C.**, 2000, Stratejik Yönetim ve Halkla İlişkiler, Dokuz Eylül Yayınları, İzmir.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Vlad, M. I. and Bratasan, D.,** 2011, Quality of life assessment based on spatial and temporal analysis of the vegetation area derived from satellite images, *Romanian Review of Regional Studies*, 7(2): 111-120 p.
- Yağcı, B. S.,** 2006, Adana Kuzey-Doğu Kentsel Gelişme Alanında Açık ve Yeşil Alanların İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana, 242 s.
- Yaman, G. ve Doygun, H.,** 2014, Yeşil alanların kent ekosistemine katkılarının Kahramanmaraş kenti örneğinde incelenmesi, II.Ulusal Akdeniz Orman ve Çevre Sempozyumu, 22-24 Ekim, Isparta
- Yerli, Ö. ve Kesim, G.,** 2009, Kentsel koridorların estetik ve işlevsel yönden irdelenmesi: Düzece örneği, *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 1(1); 42-57 s.
- Yerli, Ö.,** 2007, Kentsel Koridorların Estetik ve İşlevsel Yönden İrdelenmesi: Düzece Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Düzce (yayımlanmamış).
- Yeşil, A.,** 2006, Ankara Metropoliten Alanının Yeşil Alan Sisteminin Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul, 81 s.
- Yıldız, N. D., Demir, M. ve Yılmaz, S.,** 2011, Determination of the efficiency of green areas in Erzurum city, *Scientific Research and Essays*, 6(2): 293-304 p.
- Yıldızcı, A. C.,** 1982, Kentsel Yeşil Alan Planlaması ve İstanbul Örneği, Doçentlik Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Yıldızcı, A. C.,** 1995, Peyzaj Planlaması Ders Notları, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Yıldızcı, A. C.,** 2001, Peyzaj Planlama Ders Notları, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Yılmaz, S. ve Bulut, Z.,** 2002, Kentsel mekanlarda çocuk oyun alanları planlama ve tasarım ilkeleri, *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 33(3): 345-351s.
- Yılmaz, S. ve Özbilen, A.,** 2011, Hayvanat bahçeleri tasarım ilkeleri ve tipolojileri, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 12: 47-56 s.
- Yılmaz, S.,** 2007, Performans Esaslı Bütçeleme ve Türkiye’deki Pilot Uygulamalar, T.C. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü, Ankara, 53 s.
- Yücel , M.,** 2005, Doğa Koruma, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Genel Yayını, Ankara, 430 s.
- Yücel, G. F. ve Yıldızcı, A. C.,** 2006, Kent parkları ile ilgili kalite kriterlerinin oluşturulması, *İstanbul Teknik Üniversitesi Dergisi/a Mimarlık, Planlama ve Tasarım*, 5(2): 220-230 s.
- Yücel, G. F.,** 2005, Çocuk oyun alanları tasarımı, *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 55(2): 98-110 s.
- Yücel, G. F.,** 2006, Kamusal açık mekanlarda donatı elemanlarının kullanımı, *Ege Mimarlık Dergisi*, 4(59): 26-29 s.
- Yücel, G. F.,** 2007, Park alanlarında kullanıcı memnuniyeti açısından bakımın önemi, *Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi E-Dergisi*, 2(3): 176-187 s.
- Yücel, M., Altunkasa, F., Uslu, C. ve Peker, N.,** 1996, Adana kentsel alanının tarihi süreç içerisinde tarımsal alan kayıplarına etkisi, Mersin Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Tarım-Çevre İlişkileri Sempozyumu, 599-607 s.
- Yürekli, F.,** 1997, Çevre Görsel Değerlendirmesine İlişkin Bir Yöntem Araştırması, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

Zengin, E. ve Esedov, A., 2010, Çevre sorunlarının yerel özellikleri ve Üsküdar örneği, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 59(2): 149-178 s.

2290 Sayılı Yapı Yolları Kanunu, 1933, 21.06.1933 Tarihli Resmi Gazete, Sayı:2433.

3194 Sayılı İmar Kanunu, 1985, 02.11.1985 Tarihli Resmi Gazete, Sayı:18916.

3194 Sayılı İmar Kanunu, 1999, 02.09.1999 Tarihli Resmi Gazete, Sayı:23804.

6785/1605 Sayılı İmar Kanunu, 1956, 06.07.1956 Tarihli Resmi Gazete.

İnternet Kaynakları

Bristol, 2015,

<http://www.bristol.gov.uk/page/leisure-and-culture/bristol-parks-and-green-space-strategy> (Erişim tarihi, 1 Şubat 2015)

Cardiff, 2015,

<http://www.cardiff.ac.uk/archi/programmes/cost8/case/greenblue/stockholm-green.html> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

Çan, M.F., 2013, Kentleşme sanayileşme ve kalkınma etkileşimi, T.C Fırat Kalkınma Ajansı <http://www.fka.org.tr/makaleler.asp> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

Frankfurt Greencity, 2015, <http://www.frankfurt-greencity.de/en/environment-frankfurt/frankfurt-the-green-city/> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

Gicinc, 2015, <http://www.gicinc.org/projectsnewkent.htm> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

Güzelbahçe Belediyesi, 2015,

http://www.guzelbahce.bel.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=14 (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

Güzelbahçe Kaymakamlığı, 2015,

http://www.guzelbahce.gov.tr/default_b0.aspx?content=194 (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Harrison**, 2015, http://theharrisonstudio.net/?page_id=534 (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA)**, 2013, 2014-2023 İzmir Bölge Planı, <http://www.izmiriplanliyorum.org/ilceler> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- Karşıyaka Belediyesi**, 2014, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, <http://karsiyaka.bel.tr/tr/yonetim/mudurlukler/park-ve-bahceler-mudurlugu?print=1> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- Korkmaz, E.**, 2007, “Oyunun çocuk gelişimine etkisi ve çocuk oyun alanları tasarım kriterleri”
<http://www.planlama.org/index.php/aratrmalar/makaleler/60-oyunun-cocuk-geliimine-etkisi-ve-cocuk-oyun-alanlar-tasarm-kriterleri> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- TC Anayasası**, 1980,
<https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa82.htm> (Erişim Tarihi, 1 Şubat 2015)
- Ulaşılabilirlik Tespit Formu**, 2010, Açık Alanlar İçin Tespit Formu, Türkiye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
<http://www.eyh.gov.tr/uygulamalar/erisilebilirlik>
http://www.ozida.gov.tr/tespitformlari/tespit_formu_acik_alanlar.pdf (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- Urla Belediyesi**, 2014, Park ve Bahçeler Müdürlüğü
<http://www.urla.bel.tr/index.php/kurumsal/calimalarimiz> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- Vazquez, M.**, 2011, Cuántos metros cuadrados de área verde por habitante tenemos en Colima?
<http://imaginacolima.blogspot.ro/2011/03/cuantosmetros-cuadrados-de-area-verde.html> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)
- World Cities Culture Report**, 2013,
<http://www.worldcitiescultureforum.com/publications?page=2> (Erişim tarihi: 1 Şubat 2015)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Erhan ÖNEN

Doğum Tarihi : 30.10.1979

Doğum Yeri : İzmir

Yabancı Dil : İngilizce

Telefon : 0 533 661 38 68

E-posta : erhan.onen@gmail.com

Eğitim Durumu

Lise : Maltepe Askeri Lisesi/1997- İzmir İnönü Lisesi /1998

Lisans : EÜZF Peyzaj Mimarlığı Bölümü/2003

Yüksek Lisans : EÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı /2008

İş Deneyimi

2004-2005 : Ege-Koop, İzmir, Pey. Mim.

2005-2008 : EÜZF Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Araş. Gör.

2008-2015 : İBB Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı, Pey. Yük. Mim.

2015-Devam : İBB İşletme İştirakler ve Yerel Hizmetler Dairesi Başkanlığı Foça-Aliaga Yerel Hizmetler Şube Müdürü

EKLER

Ek 1 : Anket Formu

Ek 2 : Türkiye’deki Mevcut Açık-Yeşil Alan Tipolojisi

Ek 3 : Önerilen Açık-Yeşil Alan Tipolojisi

Ek 4 : Gözlem Formu

Ek 5 : Mevcut Mahallelerin Nicelik Analizleri

Ek 6 : Ulaşılabilirlik Analizleri

Ek 7 : Nitelik Analizleri

Ek 8 : 2020 Yılı Nicelik Analizleri

Ek 9 : 2020 Yılı Ulaşılabilirlik Analizleri

Ek 1 : Anket Formu

ANKET NO:.....

MAHALLE:.....

EK-1

Sayın Katılımcı

Bu anket, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı tarafından yapılmaktadır. Araştırmanın amacı *Güzelbahçe İlçesi Park Alanlarının mevcut durumları ve geliştirilmesi hakkında halkın görüşlerini belirlemektir*. Bu araştırmadan elde edilen veriler, sadece bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Doğru bilgilere ulaşmak, anket formunda yer alan sorulara doğru ve samimi yanıtlar vermeniz ile yakından ilgilidir. Araştırmaya gösterdiğiniz ilgi ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Pey. Yük. Mim. Erhan ÖNEN
Haziran-Temmuz 2012

- ANKET SORULARI -

1. Cinsiyet ☐ KADIN ☐ ERKEK
2. Yaş
3. Medeni durumunuz?
☐ Bekar ☐ Evli ☐ Diğer
4. Çocuğunuz var mı? (Cevap Hayırsa 6. soruya geçiniz)
☐ Evet (Evet ise ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ve üzeri)
☐ Hayır
5. Çocuklarınızın yaşları? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)
☐ Kız (Kız ise ☐ 0-6 ☐ 7-12 ☐ 13-15 ☐ 16 ve üzeri)
☐ Erkek (Erkek ise ☐ 0-6 ☐ 7-12 ☐ 13-15 ☐ 16 ve üzeri)
6. Eğitim durumunuz?
☐ Okuryazar değil ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Lisansüstü
7. Mesleğiniz?
☐ Emekli ☐ Kamu çalışanı ☐ Özel Sektör ☐ Öğrenci ☐ Çalışmıyor
8. Gelir durumunuz?
☐ 500-1000 YTL ☐ 1001-1500 YTL ☐ 1501-2000 YTL ☐ 2001-2500 YTL ☐ 2501 ve üzeri
9. Oturduğunuz konut?
☐ Müstakil Bahçeli ☐ Site içi Müstakil ☐ Az Katlı Apt. (3 -4 katlı) ☐ Çok Katlı Apt. (5 ve üzeri)
10. Kaç yıldır Güzelbahçe' de yaşamaktasınız?
☐ 4 ve daha az ☐ 5-9 ☐ 10-14 ☐ 15-19 ☐ 20 ve üzeri
11. "Açık-Yeşil alanlar, insanlar için çok önemli yerlerdir." düşüncesine katılıyor musunuz?
☐ Kesinlikle Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Kesinlikle Katılıyorum
12. Boş zamanlarınızı/Serbest zamanlarınızı nasıl değerlendirirsiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)
☐ Boş zamanım yok ☐ Spor ve Egzersiz yapmak ☐ Kitap okumak ☐ Doğal/Yeşil alanlara gitmek
☐ Sosyo kültürel etkinlikler katılmak(Dans, Tiyatro, Resim vb. etkinlik) ☐ TV izlemek/Müzik dinlemek
☐ AVM gezmek ve alışveriş ☐ Köpek gezdirmek ☐ Balık avlamak ☐ Diğer.....
13. Güzelbahçe de boş zamanlarınızı/Serbest zamanlarınızı en çok nerelerde değerlendiriyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)
☐ Evde ☐ Kahvede ☐ Parklarda ☐ Sahil Kenarında ☐ Diğer.....
14. İlçenizdeki kaç park var biliyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim yok
15. İlçenizdeki parklara gidiyor musunuz? (Cevap Hayırsa 16.-....-23. soruları cevaplamayınız.! Lütfen 24. soruya geçiniz!)
☐ Evet ☐ Hayır
16. İlçenizdeki parklara NEDEN gidirsiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)
☐ Dinlenmek ☐ Piknik yapmak ☐ Temiz hava almak ☐ Spor yapmak (koşmak, yürümek)
☐ Köpek gezdirmek ☐ Birileriyle Buluşmak ☐ Oyun oynamak ☐ Geçiş amaçlı
☐ Çocuğumu oynatmak ☐ Diğer.....

17. İlçenizdeki parklara kimlerle gidersiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ Yalnız ☐ Arkadaşlarımla ☐ Eşimle ☐ Çocuklarımla ☐ Diğer.....

18. İlçenizdeki parklara hangi mevsimlerde gidersiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ İlkbahar ☐ Yaz ☐ Sonbahar ☐ Kış ☐ Tüm yıl

19. İlçenizdeki parklara hangi sıklıkta gidersiniz?

- ☐ Her gün ☐ Haftada bir ☐ Hafta birkaç kez ☐ Ayda iki kez ☐ Yılda bir

20. İlçenizdeki parklara hangi günler gidersiniz?

- ☐ Hafta içi ☐ Hafta sonu ☐ Hem hafta içi hem hafta sonu

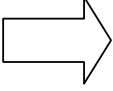
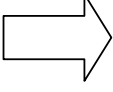
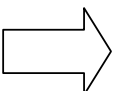
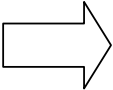
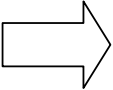
21. İlçenizdeki parkları hangi saatlerde kullanırsınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- ☐ 08.00-12.00 ☐ 12.00-16.00 ☐ 16.00-20.00 ☐ 20.00-24.00 ☐ Diğer.....

22. İlçenizdeki parklarda ne kadar süre kalırsınız?

- ☐ 1 saatten az ☐ 1 saatten çok- 2 saatten az ☐ 2 saatten çok- 3 saatten az ☐
☐ 3 saatten çok-4 saatten az ☐ 5 saat ve üzeri

23. İlçenizde sık kullandığınız parkları aşağıdaki kriterlere göre nasıl değerlendirirsiniz? (Her kriter için birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

KRITERLER	OLUMLU	OLUMSUZ	OLUMSUZ ÇÜNKÜ
GÜVENLİK	☐ Güvenli	☐ Güvensiz 	☐ Başboş hayvanlar ☐ Yetersiz aydınlatma ☐ Tehlikeli insanlar ☐ Diğer.....
TEMİZLİK	☐ Temiz	☐ Kirli 	☐ Duvar ve banklardaki çirkin yazılar ☐ Alandaki çöpler ve bitkisel atıklar ☐ Yolların temizlenmemesi ☐ Diğer.....
BAKIMLILIK	☐ Bakımlı	☐ Bakımsız 	☐ Bitkisel materyalin kötü durumu ☐ Park mobilyalarının kötü durumu ☐ Zemin kaplamasının kötü durumu ☐ Diğer.....
BİTKİSEL MATERYAL	☐ Yeterli	☐ Yetersiz 	☐ Ağaç ☐ Çalı ☐ Çim alanlar/ Mevsimlik çiçekler ☐ Diğer.....
DONATI ELEMANLARI	☐ Yeterli	☐ Yetersiz 	☐ Aydınlatma elemanları ☐ Çocuk oyun alanları/aletleri ☐ Gölgeleme elemanları ☐ Oturma elemanları ☐ Plastik öğeler (Heykel vb.) ☐ Çöp kutusu ☐ Zemin kaplamaları ☐ Spor sahaları (Basketbol, Futbol, Tenis vb.) ☐ Kondisyon aletleri ☐ Satış büfeleri / Kafeteryalar ☐ Tuvaletler ☐ Diğer.....

(23. soruyu cevaplayanlara 24. soru sorulmayacaktır. Lütfen 25. soruya geçiniz!)

24. İlçenizdeki parklara GİTMİYORSANIZ sebebi nedir? (Her kriter için birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

GİTMİYORUM	SEBEBİ
☐ YETERİNCE BOŞ VAKTİM YOK	
☐ EVİMİN YAKINLARINDA PARK ALANI YOK	
☐ GÜVENLİ DEĞİL 	☐ Başboş hayvanlar ☐ Yetersiz aydınlatma ☐ Tehlikeli insanlar ☐ Diğer.....
☐ TEMİZ DEĞİL 	☐ Duvar ve banklardaki çirkin yazılar ☐ Alandaki çöpler ve bitkisel atıklar ☐ Yolların temizlenmemesi ☐ Diğer.....
☐ BAKIMLI DEĞİL 	☐ Bitkisel materyalin kötü durumu ☐ Park mobilyalarının kötü durumu ☐ Zemin kaplamasının kötü durumu ☐ Diğer.....
☐ BİTKİSEL MATERYALİN YETERSİZLİĞİ 	☐ Ağaç ☐ Çalı ☐ Çim alanlar/ Mevsimlik çiçekler ☐ Diğer.....
☐ DONATI ELEMANLARININ YETERSİZLİĞİ 	☐ Aydınlatma elemanları ☐ Çocuk oyun alanları/aletleri ☐ Gölgeleme elemanları ☐ Oturma elemanları ☐ Plastik öğeler (Heykel vb.) ☐ Çöp kutusu ☐ Zemin kaplamaları ☐ Satış büfeleri / Kafeteryalar ☐ Spor sahaları (Basketbol, Futbol vb.) ☐ Tuvaletler ☐ Kondisyon aletleri ☐ Diğer.....
☐ SOSYAL VE REKREASYONEL ETKİNLİKLERİN AZ OLMASI (DİNLENME, EĞLENME, GELİŞİM VB.)	
☐ BENİMİLE GELECEK KİMSEYİ BULAMIYORUM	
☐ DİĞER.....	

25. İlçenizdeki açık-yeşil alanlarda Sosyal ve Rekreatyonel etkinlikler gerçekleştiriliyor mu? (Dinlenme, Eğlence ve Gelişim amaçlı faaliyetler vb.)

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Bilgim yok

26. İlçenizdeki açık-yeşil alanlarda aşağıdaki Sosyal ve Rekreatyonel etkinliklerden hangisinin gerçekleşmesini isterdiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

☐ Bisiklet Şenliği ☐ Uçurtma Şenliği ☐ Sabah Sporü/Yürüyüşler ☐ Tiyatro Gösterileri
☐ Konserler ☐ Sergiler ☐ Çeşitli Sportif Yarışmalar ☐ Diğer.....

27. Eğer elinizde bir imkan olsaydı ilçenizdeki parklarla ilgili neleri değiştirmek isterdiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

☐ Hiçbir değişiklik yapmazdım
☐ Evimin yakınlarına park yapardım
☐ Parkları Güvenli mekanlar haline getirirdim
☐ Parkları Temiz ve Bakımlı mekanlar haline getirirdim
☐ Parklardaki Donatı Elemanlarını arttırdırdım (Bank, Çöp kovası, Gölgeleme elamanı, Oyun aletleri, Spor sahaları vb.)
☐ Parklardaki Bitkisel Materyali arttırdırdım (Ağaç, Çalı, Çim alanlar ve Mevsimlik çiçekler)
☐ Parklardaki Sosyal ve Rekreatyonel etkinlikleri arttırdırdım
☐ Diğer.....

TÜRKİYEDEKİ MEVCUT AÇIK - YEŞİL ALAN TİPOLOJİSİ										EK- 2
				ETKİ HİZMET ALANI (m)	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (da)	YÜRÜME UZAKLIĞI Ort. - Max. (m)	YÜRÜME SÜRESİ Ort. - Max. (dk.)	KONUMU	SUNU ÇEŞİTLİLİĞİ-KAPSAM	
KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALANLAR	BİNA (KONUT) DÜZEYİNDE AÇIK- YEŞİL ALANLAR	KONUT BAHÇESİ						Tek veya çok katlı konut alanları içerisindedir.	Ön bahçe, yan bahçe, arka bahçe, teras ve çatı bahçeleri, balkon düzenlemeleri bu birim içinde değerlendirilir.	
		TOPLU KONUT BAHÇELERİ							Çocuk oyun alanları, bitkisel elemanlarla birleştirilmiş yürüyüş yolları, dinlenme, toplanma alanları ve spor alanlarını içermelidir.	
	İLKÖĞRETİM (KOMŞULUK) DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	ÇOCUK OYUN ALANLARI	ÇOCUK OYUN YERİ (1-3 YAŞ)	100 m (Max.)	0,05 da - 0,2 da	30 m		Genellikle toplu konut alanlarında yeralmaktadır.	Konut alanının içinde yer alan çocuk oyun yerleri, ailelerin yakın denetimi ve basit oyunlala ilgili etkinlikleri içermektedir. Alçak duvarlar veya canlı çitler ile sınırlandırılmalıdır.	
			ÇOCUK BAHÇESİ (4-7 YAŞ)	200 m - 600 m	2 da - 6 da	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk	Konut alanları içinde ana ulaşım ağı dışında oto trafiğinin yoğun olmadığı yerlerde konutlardan rahatça izlenebilir olmalıdır.	Çocukların yaşlarına göre rahatça yeteneklerini geliştirebilmesine, aktif oyun faaliyetlerine katılabilmelerine olanak sağlayan, oyun araçları, kum havuzları ve bitki örtüsüyle donatılmış alanlardır. Denge, koordinasyon, organ ve duyuuları geliştirmeyi amaçlar.	
			OYUN ALANLARI (8-15 YAŞ)	400 m - 600 m	8 da - 16 da	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk	Mümkün olduğu kadar iskan alanlarının merkezi yerinde, okul bahçelerinin yakınında olmalıdır.	Salıncak, kaydırak ve diğer oyun etkinlikleri içeren alanlar ile futbol,voleybol,tenis kortları ve satranç oyun alanlarının içerir.	
		OKUL BAHÇELERİ						Öğrencilerin kolayca ulaşabileceği bir konumda, konut alanlarına yakın mesafededir.	Çocukların eğitim ve oyun gereksinimlerini karşılamanın yanında merasim, tören, toplantı, gösteri gibi topluca gerçekleştirilen etkinliklere olanak sağlar.Mesai saatleri dışında yakın çevre yaşayanlarının da kullanımına olanak sağlamaktadır.	
	MAHALLE VE SEMT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	KÜÇÜK PARKLAR			5 da - 20 da				Mahalle biriminde komsuluk grubu içerisinde yer alan ve genellikle çocuk bahçesi ve okul bahçesi ile bütün olarak ele alınan parklardır	
		MAHALLE PARKLARI		800 m -1600 m	20 da - 40 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Doğal özellik gösteren ulaşım ağına yakın ve konut yoğunluğunu azaltacak bir yerde olmalıdır.	Gezi yerleri, çay bahçesi, bisiklet yolu, küçük çapta piknik alanı ve çocuk bahçesi gibi tesisleri içine alan ve bütün mahalleye hizmet eden parklardır.	
		SPOR ALANLARI		800 m -1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kent çevresinde ulaşım ağına yakın düzlük ve temiz hava akımları olan alanlar tercih edilmelidir.	Amatör ve profesyonel spor faaliyetlerinin (futbol, voleybol, hentbol, basketbol, tenis, halter, boks, ok atma, atletsizim, kayak ve yelken, binicilik ve yüzme v.b.) çalışma ve müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık tesislerdir.	
		MEYDANLAR						Birkaç yolun birleştiği yerlerde ortaya çıkan ve yaya trafiğinin düzenlenmesi bakımından önemli alanlardır.	Ana teması fiziksel boyutların insan ölçeğinde tasarlanmasıdır.İnsanlarla yaşaması düşünülen rekreasyonel veya kültürel işlevlerin ve meydana referans verecek simge değerlerin olması gerekmektedir	
		SEMT PARKLARI		1500 m -2500 m	80 da - 400 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kentin doğal iklimklima özelliğini gösterir konumda olmalı ve park içi oto trafiği kısıtlı tutulmalıdır.	Mahalle parklarındaki ek olarak, spor alanları, yüzme, balık tutma doğa çalışması, botanik bahçesi, arberatum, kültür merkezi, kütüphane, müze v.b. gibi tesisleri ve faaliyetleri içeren mahalle kümelerine hizmet eden parklardır.	
	KENT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	SPOR TESİS ALANLARI		800 m -1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kent çevresinde ulaşım ağına yakın düzlük ve temiz hava akımları olan alanlar tercih edilmelidir.	Amatör ve profesyonel spor faaliyetlerinin (futbol, voleybol, hentbol, basketbol, tenis, halter, boks, ok atma, atletsizim, kayak ve yelken, binicilik ve yüzme v.b.) çalışma ve müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık tesislerdir.	
		KENT PARKLARI		1 km - 10 km	400 da - 1.000 da	1200 m - 1600 m	30 dk - 40 dk	Topoğrafik yönden çeşitlilik gösteren doğal alanlar seçilmeli kolay ulaşım sağlanmalıdır. Ulaşım ağı park içerisinden geçebilir.	Semt parklarına ek olarak hayvanat bahçesi, fuar alanları, spor ve konser salonları, at patikaları v.b. tesisleri içerir. Kentin açık yeşil alan dokusunu belirleyen ve tüm kentte hizmet eden parklardır.	
		TEMA PARKLARI	HAYVANAT BAHÇELERİ	Tüm Kent	Min. 400 da			Gürültü, hava ve su kirliliğine maruz olmayan, insan ve hayvan sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek endüstriyel kuruluşlar ile her türlü gayrisihhi müesseselerden uzak, fen, sağlık ve afet şartları bakımından imar ile ilgili mevzuata uygun alanlarda kurulur.	Hayvanların sergilendiği alanlar, ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarının karşılanacağı büfeler, gezinti yerleri, dinlenme yerleri, bilgilendirme birimleri, hayvan müzeleri ve kent parkında olması gereken çeşitli donatı elemanları bulunmalıdır.	
			BOTANİK BAHÇELERİ	Tüm Kent	Min. 200 da			Alanların seçiminde, don çukuru, kuvvetli rüzgara açık, taban suyu, tuzluluk ve drenaj problemi olan yerlerden kaçınılmalı, derin topraklı, geçirgen, asit karakterde, az meyilli, yeterli hava akımı olan yerler tercih edilmelidir,	Bilimsel, Eğitsel ve Rekreatif işlevlere sahip alanlar olup yürüme yolları, oturma seyr alanları, su yüzeyleri, kafeterya ve restoranlar, hayvanat ve çocuk bahçeleri vb.nitelikli birimler içermektedirler.	
FUAR VE FESTİVAL ALANLARI			Tüm Kent					Fuar ve festival alanlarında, açık ve kapalı sergi pavyonları, özel sergileme esasına göre düzenlenir.		
KENT İÇİ YOLLAR VE REFÜJLER			Tüm Kent					Kentlilerin kolayca doğaya ulaşabildikleri ekolojik,rekreasyonel, kültürel ve tarihi kullanımlar için planlanarak, bu amaçlar doğrultusunda korunan ve yönetilen şebekeleşmiş çizgisel açık alanlar bütünlüğünü içermektedir.		
KENT KORULARI			Tüm Kent	Min.40 ha				Geneleksel piknik anlayışının dışında , daha çok ormanların sağlık, spor , estetik , kültürel vb.sosyal fonksiyonları halkın hizmetine sunmak , aynı zamanda teknik ormancılık faliyetleri ile yöredeki flora ve faunanın da tanıtılması amacıyla metropoller, iller ve büyük ilçeler gibi yerleşim yerleri bitişiğinde veya civarında düzenlenen alanları ifade eder.		
HOBİ BAHÇELERİ			Tüm Kent					50-300 m2 arasında değişen parsellerde tesis edilmektedirler. Kiralama süreleri 1 yıl ya da daha uzun dönemlerde olabilir.Otopark alanı , yönetim tesisleri , gezinme yolları, cocuk oyun olanakları ile zorunlu gereksinimlere yönelik ortak kullanım tesisleri yeralmaktadır.		
MEZARLIKLAR			Tüm Kent					Yerleşim yerlerinden, konut veya diğer amaçlarla bina yapılan bölge sınırından mezarlık sınırına olan uzaklık en az 500 metre olmalı, çukur, bataklık, su akıntısı ve birikintilerinden uzak, ulaşımı kolay, mümkünse hafif meyilli yerler seçilmelidir.	Rekreatif faaliyetlerin gerçekleştirilebileceği park özelliğine sahip alanlar olarak düşünülmelidir.	

KIRSAL AÇIK-YEŞİL ALANLAR	BÖLGE DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR NÜFUS; Min. 45.000 kişi ALAN; Min. 135 ha. YOĞUNLUK; Max. 350 kişi / ha. Semt Stadı ; 1,0 m2 Parklar ; 3,5 m2	ORMANLAR		Tüm Kent				Kentin akciğeri niteliğindeki orman alanları, kentin çeperlerinde ve yer yer de kent içinde yer alan geniş yeşil alanlardır.	Kent yaşantısı üzerinde sayısız olumlu etkileri olan orman alanlarında, belirli şartlar dışında yapılaşmaya izin verilmemekte, uygun yerlerde ise günlükbirlik rekreasyon olanakları sunulmaktadır.
		BÖLGE PARKLARI		5 km -25 km	Min 1000 da		1 saatlik sürüş uzaklığı	Doğal özellik gösteren, mevcut su kaynağı olan ve kolay ulaşım imkanı olan güzel yerler tercih edilmelidir.	Hafta sonu ve daha uzun tatillerde kalmabilecek alanlardır.Park, kitlesel giriş, geçiş, otopark v.b. isteklere yanıt verebilecek kapasitede olmalı, doğa yürüyüşü, kamping, su sporları, piknik v.b. aktiviteler için olanak sağlamalıdır.
		KORUMA ALANLARI	MİLLİ PARKLAR	Bölgesel-Ulusal ve Uluslararası				Ender doğal ve ekolojik özellik gösteren yerlerdir.	Yoğun kullanıma açılmaz ve özellikleri korumaya yöneliktir. Piknik alanları, arazinin olanak tanıdığı çeşitli spor aktiviteleri için düzenlenmiş alanlar, kamp alanları, lokanta, büfe, satış birimleri gibi çeşitli ticari tesisler, araç yolları ve otoparklar bulunabilir.
			TABİAT PARKLARI					Doğal flora ve fauna özelliklerine sahip alanlardır.	Dinlenme ve turizm amaçlı faaliyetlere olanak tanıyacak şekilde korunarak kullanıldığı alanlardır.
			TABİAT KORUMA ALANLARI					İçerdikleri flora ve fauna açısından özel önem taşıyan, sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılabilen alanlardır.	Halkın rekreasyon ve benzeri amaçlı kullanımına açık olmayan pasif yeşil alanlardır.
			TABİAT ANITLARI					Tabiat anıtların meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değerlere sahip olan tabiat parçalarıdır.	

Yukarıdaki tablo; Tümer, 1976; Ergin, 1982; Yıldızcı,1982; Akdoğan, 1984; Nasuh,1993; Yücel vd., 1996 ; Altunkasa, 1999, 2004; Özkan, 2001; Polat, 2002; Aydemir vd., 2004; Kesim vd.2006’dan yararlanılarak hazırlanmıştır.

KENTSEL AÇIK-YEŞİL ALANLAR

ÖNERİLEN AÇIK - YEŞİL ALAN TİPOLOJİSİ											EK-3
		ETKİ HİZMET ALANI (m)	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ m2			YÜRÜME UZAKLIĞI Ort. - Max. (m)	YÜRÜME SÜRESİ Ort. - Max. (dk.)	KONUMU	SUNU ÇEŞİTLİLİĞİ-KAPSAM		
	BİNA (KONUT) DÜZEYİNDE AÇIK- YEŞİL ALANLAR	KONUT BAHÇESİ						Tek veya çok katlı konut alanları içerisinde dir.	Ön bahçe, yan bahçe, arka bahçe, teras ve çatı bahçeleri, balkon düzenlemeleri bu birim içinde değerlendirilir.		
		TOPLU KONUT BAHÇELERİ							Çocuk oyun alanları, bitkisel elemanlarla birleştirilmiş yürüyüş yolları, dinlenme, toplanma alanları ve spor alanlarını içermelidir.		
	İLKÖĞRETİM (KOMŞULUK) DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	KONUT PARKI (Max. 5000 m2 büyüklükte)	A SINIFI	400 m	Min. 400 m2 (200 m2 Fiziksel Aktivite Alanı + 200 m2 Bitkilendirilmiş Alan)	400 m	5 dk	Konut yakın çevresinde yer almaktadır.	Donatılı ya da Donatısız (Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir)		
			B SINIFI	400 m	Min. 1000 m2 (500 m2 Fiziksel Aktivite Alanı + 500 m2 Bitkilendirilmiş Alan)	400 m	5 dk	Konut yakın çevresinde yer almaktadır.	Bünyesinde Çocuk Oyun Grubu ve Açık Alan Spor (Fitness) Aletlerini içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.Ç.O.G için min. 150 m2, A.S.A için min. 50 m2 alan gerekmektedir.		
			C SINIFI	400 m	Min. 1400 m2 (700 m2 Fiziksel Aktivite Alanı + 700 m2 Bitkilendirilmiş Alan)	400 m	5 dk	Konut yakın çevresinde yer almaktadır.	Bünyesinde Açık Alan Spor Sahalarından (Basketbol, Voleybol, Tenis vb.) en az birini içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.A.S.S için min.500 m2 alan gerekmektedir.		
			D SINIFI	400 m	Min. 1400 m2 (700 m2 Fiziksel Aktivite Alanı + 700 m2 Bitkilendirilmiş Alan)	400 m	5 dk	Konut yakın çevresinde yer almaktadır.	Bünyesinde Çocuk Oyun Grubu, Açık Alan Spor (Fitness) Aletleri ile Açık Alan Spor Sahalarını içermelidir. Yeterli alan varsa yürüyüş parkuru eklenebilir.Ç.O.G için min. 150 m2, A.S.A için min. 50 m2 ve A.S.S için min.500 m2 alan gerekmektedir.		
	MAHALLE VE SEMT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	KÜÇÜK PARKLAR			5 da - 20 da				Mahalle biriminde komsuluk grubu içerisinde yer alan ve genellikle çocuk bahçesi ve okul bahçesi ile bütün olarak ele alınan parklardır		
		MAHALLE PARKLARI		800 m -1600 m	20 da - 40 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Doğal özellik gösteren ulaşım ağına yakın ve konut yoğunluğunu azaltacak bir yerde olmalıdır.	Gezi yerleri, çay bahçesi, bisiklet yolu, küçük çapta piknik alanı ve çocuk bahçesi gibi tesisleri içine alan ve bütün mahalleye hizmet eden parklardır.		
		SPOR ALANLARI		800 m -1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kent çevresinde ulaşım ağına yakın düzlük ve temiz hava akımları olan alanlar tercih edilmelidir.	Amatör ve profesyonel spor faaliyetlerinin (futbol, voleybol, hentbol, basketbol, tenis, halter, boks, ok atma, atletsizim, kayak ve yelken, binicilik ve yüzme v.b.) çalışma ve müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık tesislerdir.		
MEYDANLAR							Birkaç yolun birleştiği yerlerde ortaya çıkan ve yaya trafiğinin düzenlenmesi bakımından önemli alanlardır.	Ana teması fiziksel boyutların insan ölçeğinde tasarlanmasıdır.İnsanlarla yaşaması düşünülen rekreasyonel veya kültürel işlevlerin ve meydana referans verecek simge değerlerin olması gerekmektedir			
SEMT PARKLARI			1500 m -2500 m	80 da - 400 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kentin doğal mikroklima özelliğini gösterir konumda olmalı ve park içi oto trafiği kısıtlı tutulmalıdır.	Mahalle parklarındaki ek olarak, spor alanları, yüzme, balık tutma doğa çalışması, botanik bahçesi, arberatum, kültür merkezi, kütüphane, müze v.b. gibi tesisleri ve faaliyetleri içeren mahalle kümelerine hizmet eden parklardır.			
KENT ÜNİTESİ DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR	SPOR TESİS ALANLARI		800 m -1600 m	40 da - 60 da	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	Kent çevresinde ulaşım ağına yakın düzlük ve temiz hava akımları olan alanlar tercih edilmelidir.	Amatör ve profesyonel spor faaliyetlerinin (futbol, voleybol, hentbol, basketbol, tenis, halter, boks, ok atma, atletsizim, kayak ve yelken, binicilik ve yüzme v.b.) çalışma ve müsabakalarının yapıldığı kapalı veya açık tesislerdir.			
	KENT PARKLARI		1 km - 10 km	400 da - 1.000 da	1200 m - 1600 m	30 dk - 40 dk	Topografik yönden çeşitlilik gösteren doğal alanlar seçilmeli kolay ulaşım sağlanmalıdır. Ulaşım ağı park içerisinden geçebilir.	Semt parklarına ek olarak hayvanat bahçesi, fuar alanları, spor ve konser salonları, at patikaları v.b. tesisleri içerir. Kentin açık yeşil alan dokusunu belirleyen ve tüm kentte hizmet eden parklardır.			
	TEMA PARKLARI	HAYVANAT BAHÇELERİ	Tüm Kent	Min. 400 da			Gürültü, hava ve su kirliliğine maruz olmayan, insan ve hayvan sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek endüstriyel kuruluşlar ile her türlü gayrisihhi müesseselerden uzak, fen, sağlık ve afet şartları bakımından imar ile ilgili mevzuata uygun alanlarda kurulur.	Hayvanların sergilendiği alanlar, ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarının karşılanacağı büfeler, gezinti yerleri, dinlenme yerleri, bilgilendirme birimleri, hayvan müzeleri ve kent parkında olması gereken çeşitli donatı elemanları bulunmalıdır.			
		BOTANİK BAHÇELERİ	Tüm Kent	Min. 200 da			Alanların seçiminde, don çukuru, kuvvetli rüzgara açık, taban suyu, tuzluluk ve drenaj problemi olan yerlerden kaçınılmalı, derin topraklı, geçirgen, asit karakterde, az meyilli, yeterli hava akımı olan yerler tercih edilmelidir,	Bilimsel, Eğitsel ve Rekreatif işlevlere sahip alanlar olup yürüme yolları, oturma seyr alanları, su yüzeyleri, kafeterya ve restoranlar, hayvanat ve çocuk bahçeleri vb.nitelikli birimler içermektedirler.			
		FUAR VE FESTİVAL ALANLARI	Tüm Kent					Fuar ve festival alanlarında, açık ve kapalı sergi pavyonları, özel sergileme esasına göre düzenlenir.			
	KENT İÇİ YOLLAR VE REFÜLER		Tüm Kent					Kentlilerin kolayca doğaya ulaşabildikleri ekolojik,rekreasyonel, kültürel ve tarihi kullanımlar için planlanarak, bu amaçlar doğrultusunda korunan ve yönetilen şebekeleşmiş çizgisel açık alanlar bütünlüğünü içermektedir.			
	KENT KORULARI		Tüm Kent	Min.40 ha				Geneleksen piknik anlayışının dışında , daha çok ormanların sağlık, spor , estetik , kültürel vb.sosyal fonksiyonları halkın hizmetine sunmak , aynı zamanda teknik ormancılık faaliyetleri ile yöredeki flora ve faunanın da tanıtılması amacıyla metropoller, iller ve büyük ilçeler gibi yerleşim yerleri bitişğinde veya civarında düzenlenen alanları ifade eder.			
	HOBİ BAHÇELERİ		Tüm Kent					50-300 m2 arasında değişen parsellerde tesis edilmektedirler. Kiralama süreleri 1 yıl ya da daha uzun dönemlerde olabilir.Otopark alanı , yönetim tesisleri , gezinme yolları, cocuk oyun olanakları ile zorunlu gereksinimlere yönelik ortak kullanım tesisleri yeralmaktadır.			
	MEZARLIKLAR		Tüm Kent					Yerleşim yerlerinden, konut veya diğer amaçlarla bina yapılan bölge sınırndan mezarlık sınırına olan uzaklık en az 500 metre olmalı, çukur, bataklık, su akıntısı ve birikintilerinden uzak, ulaşımı kolay, mümkünse hafif meyilli yerler seçilmelidir.	Rekreatif faaliyetlerin gerçekleştirilebileceği park özelliğine sahip alanlar olarak düşünülmelidir.		

KIRSAL AÇIK-YEŞİL ALANLAR	BÖLGE DÜZEYİNDE AÇIK-YEŞİL ALANLAR NÜFUS; Min. 45.000 kişi ALAN; Min. 135 ha. YOĞUNLUK; Max. 350 kişi / ha. Semt Stadı ; 1,0 m2 Parklar ; 3,5 m2	ORMANLAR		Tüm Kent			Kentin akciğeri niteliğindeki orman alanları, kentin çeperlerinde ve yer yer de kent içinde yer alan geniş yeşil alanlardır.	Kent yaşantısı üzerinde sayısız olumlu etkileri olan orman alanlarında, belirli şartlar dışında yapılaşmaya izin verilmemekte, uygun yerlerde ise günlük rekreasyon olanakları sunulmaktadır.	
		BÖLGE PARKLARI		5 km -25 km	Min 1000 da		1 saatlik sürüş uzaklığı	Doğal özellik gösteren, mevcut su kaynağı olan ve kolay ulaşım imkanı olan güzel yerler tercih edilmelidir.	Hafta sonu ve daha uzun tatillerde kalınabilecek alanlardır.Park, kitlesel giriş, geçiş, otopark v.b. isteklere yanıt verebilecek kapasitede olmalı, doğa yürüyüşü, kamping, su sporları, piknik v.b. aktiviteler için olanak sağlamalıdır.
		KORUMA ALANLARI	MILLİ PARKLAR	Bölgesel-Ulusal ve Uluslararası				Ender doğal ve ekolojik özellik gösteren yerlerdir.	Yoğun kullanıma açılmaz ve özellikleri korumaya yöneliktir. Piknik alanları, arazinin olanak tanıdığı çeşitli spor aktiviteleri için düzenlenmiş alanlar, kamp alanları, lokanta, büfe, satış birimleri gibi çeşitli ticari tesisler, araç yolları ve otoparklar bulunabilir.
			TABIAT PARKLARI					Doğal flora ve fauna özelliklerine sahip alanlardır.	Dinlenme ve turizm amaçlı faaliyetlere olanak tanıyacak şekilde korunarak kullanıldığı alanlardır.
			TABIAT KORUMA ALANLARI					İçerdikleri flora ve fauna açısından özel önem taşıyan, sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılabilen alanlardır.	Halkın rekreasyon ve benzeri amaçlı kullanımına açık olmayan pasif yeşil alanlardır.
			TABIAT ANITLARI					Tabiat anıtların meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değerlere sahip olan tabiat parçalarıdır.	
*	İlköğretim Birimi Düzeyindeki Açık-Yeşil Alanların Tipolojisi özgün olarak hazıranmıştır. İlköğretim Birimi Düzeyi Dışındaki Açık-Yeşil Alanların Tipolojisi; Tümer, 1976; Ergin, 1982; Yıldızcı,1982; Akdoğan, 1984; Nasuh,1993; Yücel vd., 1996 ; Altunkasa, 1999, 2004; Özkan, 2001; Polat, 2002; Aydemir vd., 2004; Kesim vd.2006'dan yararlanılarak hazırlanmıştır.								
**	İlköğretim Birimi Düzeyindeki Açık-Yeşil Alanların tipolojisi orijinal olarak hazırlanmıştır. Çocuk Oyun Grupları; Min. 150 m2 Fitness Aletleri; Min. 50 m2 Spor Sahaları; Min. 200 m2 olarak değerlendirilmiştir.								

KENTSEL AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK KRİTERLERİ DEĞERLENDİRMESİ

Açık-Yeşil Alanın Adı :.....
Mahallesi/Bölgesi :.....
Açık-Yeşil Alan Büyüklüğü :.....
Kontrol Personeli :.....
Kontrol Tarihi :.....

İzmir-2014

Kentsel aktif açık-yeşil alanların bakım esaslarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmış olan bu form “*Bitkilendirilmiş Alanlar, Aktif Rekreatasyon Alanları, Donatı Elemanları, Sirkülasyon Elemanları, Alt ve Üst Yapılar*” olmak üzere 4 ana başlık ve 10 temel ve 40 alt kategoriden oluşmaktadır. Gözlem formunda toplam 343 soru ve 10 sayfa bulunmaktadır.

1. BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR

- A. Çim ve Yer Örtücü Bitkiler
- B. Mevsimlik Çiçekler- Çalılar ve Sarılıcıları
- C. Ağaçlar

2. AKTİF REKREASYON ALANLARI

- D. Spor Sahaları
- E. Çocuk Oyun Alanları
- F. Spor Aletleri
- G. Yürüyüş Parkuru

3. DONATI ELEMANLARI

- H. Kent Mobilyaları

4. SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILAR

- J. Sirkülasyon Elemanları
- K. Alt ve Üst Yapılar

Her bir **Alt Kategori** için yapılan değerlendirme;

Sorulara verilen evet cevaplarının yüzdesi ; “*Toplam Evet Cevabının o kategori içinde Cevaplanan Soru Sayısına bölünmesi ve çıkan sonucun 100 ile çarpılmasıyla*” bulunur.

KATEGORİ DEĞERLENDİRMESİ EVET YÜZDESİ

TOPLAM EVET CEVABI / CEVAPLANAN SORU SAYISI X 100 =.....

Bu evet cevaplarının yüzdesi ise o kategorinin değer verisini ortaya koyar, bu değer verisi “
1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı,
81–100 = Bakımlı” şeklindedir. “ 0 ” değeri ise o sorunun / kategorinin cevaplanmadığını
göstermektedir ve değerlendirmeye alınmaz.

<u>DEĞERLENDİRME</u>		
1–20 = ÇOK BAKIMSIZ	41–60= AZ BAKIMLI	81–100 = BAKIMLI
21–40= BAKIMSIZ	61–80= ORTA BAKIMLI	

Her bir **Ana Başlık** kendi içerisinde genel değerlendirmesi ; “*Toplam Evet Yüzdesi o başlık içerisindeki Cevaplanan Kategorilere bölünmesi ile bulunur.*”

<u>ANA BAŞLIK DEĞERLENDİRMESİ</u>
TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER =.....

Tüm bu ana başlıklar değerlendirildikten sonra açık-yeşil alana ait **Toplam Bir Nitelik Değerlendirmesi** ortaya çıkarmaktadır. Söz konusu değerlendirme bir örnek ile açıklanırsa;

BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLARIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ =76

AKTİF REKREASYON ALANLARININ GENEL DEĞERLENDİRMESİ= 80

DONATI ELEMANLARI GENEL DEĞERLENDİRMESİ=56

SİRKÜLASYON ELEMANLARI VE ALT VE ÜST YAPILARIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ=60

GENEL NİTELİK DEĞERLENDİRMESİ= (76+80+56+60) / 4 = 68 = ORTA BAKIMLI

Bu değerlendirme alan hakkında olabildiğince objektif sonuçlar ortaya koymaktadır.

1- BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR			
A-CİM VE YER ÖRTÜCÜ BİTKİLER			
NO	A1- ÇİM ALANLAR	HAYIR	EVET
1	Çim alanlar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, A2 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Çim alanların formu iyi mi (yoğunluğu, rengi, görsel etkisi vb.)		
4	Alan içerisinde bölgesel sararmalar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
6	Çimin biçilmesi GEREKMEMEKTEDİR!		
7	Çim alanlar yabancı otlardan temizlenmiş mi		
8	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
9	Çim alanlar düzenli olarak sulanıyor mu		
10	Çim alanlar düzenli olarak havalandırılıyor mu		
11	Çim alanlar düzenli olarak gübreniyor mu		
12	Çim alanlar düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
13	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	A2- YER ÖRTÜCÜ BİTKİLER	HAYIR	EVET
1	Yer örtücü bitkiler mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, B kategorisine geçiniz)		
2	Yer örtücülerin bulunduğu alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Yer örtücü bitkiler % 90 oranında sağlıklı mı		
4	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Bitkilerin kuru kısımları (yaprak, çiçek vb.) temizlenmiş mi		
6	Bitkilerin içerisindeki yabancı otlar temizlenmiş mi		
7	Bitkiler düzenli olarak sulanıyor mu		
8	Bitkiler düzenli olarak çapalanıyor mu		
9	Bitkiler düzenli olarak gübreniyor mu		
10	Bitkiler düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
11	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
B-MEVSİMLİK ÇİÇEKLER-CALILAR-SARILICI / TIRMANICILAR			
NO	B1- MEVSİMLİK ÇİÇEKLER / SOĞANLILAR	HAYIR	EVET
1	Mevsimlik alanlar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, B2 seçeneğine geçiniz)		
2	Mevsimlik parselerinin bulunduğu alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Mevsimlik çiçekler % 90 oranında sağlıklı mı		
4	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Bitkilerin kuru kısımları (yaprak, çiçek vb.) temizlenmiş mi		
6	Bitkilerin içerisindeki yabancı otlar temizlenmiş mi		
7	Bitkiler düzenli olarak sulanıyor mu		
8	Bitkiler düzenli olarak çapalanıyor mu		
9	Bitkiler düzenli olarak gübreniyor mu		
10	Bitkiler düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
11	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	B2-ÇALILAR	HAYIR	EVET
1	Alanda çalılar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, B 3 seçeneğine geçiniz)		
2	Çalıların bulunduğu alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Çalılar % 90 oranında sağlıklı mı		
4	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Bitkilerin kuru kısımları (yaprak, çiçek, dal vb.) temizlenmiş mi		
6	Bitkilerin içerisindeki yabancı otlar temizlenmiş mi		
7	Bitkiler düzenli olarak sulanıyor mu		
8	İhtiyacı olan bitkilerin çanakları yapılıyor mu		
9	Bitkiler düzenli olarak gübreniyor mu		
10	Bitkiler düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
11	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	B3-SARILICILAR / TIRMANICILAR	HAYIR	EVET
1	Alanda sarılıcılar / tırmanıcılar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, C kategorisine geçiniz)		
2	Sarılıcılar / tırmanıcıların bulunduğu alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Sarılıcılar / tırmanıcıların % 90 oranında sağlıklı mı		
4	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Bitkilerin kuru kısımları (yaprak, çiçek, dal vb.) temizlenmiş mi		
6	Bitkilerin içerisindeki yabancı otlar temizlenmiş mi		
7	Bitkiler düzenli olarak sulanıyor mu		
8	İhtiyacı olan bitkilerin çanakları yapılıyor mu		
9	Bitkiler düzenli olarak gübreniyor mu		
10	Bitkiler düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
11	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
C-AĞAÇLAR / AĞAÇCIKLAR			
NO	AĞAÇLAR / AĞAÇCIKLAR	HAYIR	EVET
1	Alanda ağaçlar / ağaçcıklar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız ,D kategorisine geçiniz)		
2	Ağaçların / ağaçcıklar bulunduğu alanlar / ağaç altları temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Ağaçlar / ağaçcıklar % 90 oranında sağlıklı mı		
4	Ağaçların / ağaçcıklar bulunduğu alan içerisinde göllenme / drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Bitkilerin dallarının budanması GEREKMEMEKTEDİR! (kırık , yola sarkan vb. dallar, sarılıcı bitkiler)		
6	Bitkiler düzenli olarak sulanıyor mu		
7	İhtiyacı olan bitkilerin çanakları yapılıyor mu		
8	Bitkiler düzenli olarak gübreniyor mu		
9	Bitkiler düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
10	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		

2- AKTİF REKREASYON ALANLARI			
D-SPOR SAHALARI			
NO	D1- ÇİM FUTBOL SAHASI	HAYIR	EVET
1	Çim futbol sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 2 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Çim alanların formu iyi mi (yoğunluğu, rengi, görsel etkisi vb.)		
4	Alan içerisinde bölgesel sararmalar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
6	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)		
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
9	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahşap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11.soruya geçiniz)		
10	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu (kale direkleri, fileler vb.)		
12	Saha standartlara uygun mu (ölçüler, alan içi çizgiler vb.)		
13	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 15.soruya geçiniz)		
14	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
15	Çimin biçilmesi GEREKMEMEKTEDİR!		
16	Çim alanlar yabancı otlardan temizlenmiş mi		
17	Çim alanlar düzenli olarak sulanıyor mu		
18	Çim alanlar düzenli olarak havalandırılıyor mu		
19	Çim alanlar düzenli olarak gübreleniyor mu		
20	Çim alanlar düzenli olarak ilaçlanıyor mu		
21	Bakım çalışmalarını gösteren bir bilgilendirme tabelası var mı (sulama, gübreleme , ilaçlama vb.. hakkında)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı		
NO	D2- HALI FUTBOL SAHASI	HAYIR	EVET
1	Halı futbol sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 3 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak yırtıklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahşap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)		
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)		
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)		
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu (kale direkleri, fileler vb.)		
12	Saha standartlara uygun mu (ölçüler, alan içi çizgiler vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı		
NO	D3- BASKETBOL SAHASI	HAYIR	EVET
1	Basketbol sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 4 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahşap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)		
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)		
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)		
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu (potalar, fileler vb.)		
12	Saha standartlara uygun mu (ölçüler, alan içi çizgiler vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı		
NO	D4- VOLEYBOL SAHASI	HAYIR	EVET
1	Voleybol sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 5 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahşap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)		
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)		
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)		
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu (direkler, fileler vb.)		
12	Saha standartlara uygun mu (ölçüler, alan içi çizgiler vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı		
NO	D5- TENİS SAHASI	HAYIR	EVET
1	Tenis sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 6 seçeneğine geçiniz)		
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb..) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahşap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)		
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)		
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)		
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb..) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)		
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu (direkler, fileler vb.)		
12	Saha standartlara uygun mu (ölçüler, alan içi çizgiler vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı		

2- AKTİF REKREASYON ALANLARI		
NO	D6- <i>MINI GOLF SAHASI</i>	HAYIR EVET
1	Mini golf sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 7 seçeneğine geçiniz)	
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam,poşet vb. olup /olmaması)	
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahsap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)	
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)	
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb.) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)	
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb.) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	
NO	D7- <i>KAYKAY/PATEN SAHASI</i>	HAYIR EVET
1	Kaykay / paten sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, D 8 seçeneğine geçiniz)	
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam,poşet vb. olup /olmaması)	
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Sahada herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahsap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 7.soruya geçiniz)	
6	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
7	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 9.soruya geçiniz)	
8	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
9	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb.) karşılayabileceği yerler var mı ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 11. soruya geçiniz)	
10	Spor yapanların kişisel ihtiyaçlarını (duş, wc, eşya dolabı vb.) karşılayabileceği yerler bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
11	Oyun ekipmanları spor yapmaya uygun mu	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	
NO	D8- <i>SATRAŇÇ SAHASI</i>	HAYIR EVET
1	Satranç sahası mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, E kategorisine geçiniz)	
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam,poşet vb. olup /olmaması)	
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Oyun alanı vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (duvarların üstlerindeki yazı,kazınma vb.)	
6	Seyir alanları var mı (tribünler, oturaklar vb) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 8.soruya geçiniz)	
7	Seyir alanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
8	Oyun ekipmanları satranç oynamaya uygun mu	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	
NO	E-COCUK OYUN ALANLARI	HAYIR EVET
1	Çocuk oyun alanı mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, F kategorisine geçiniz)	
2	Çocuk oyun ekipmanları var mı	
*	A) Oyun ekipmanları metal mi(A-B-C-D ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)	
*	B) Oyun ekipmanları ahsap mı	
*	C) Oyun ekipmanları polietilen / plastik mi	
*	D) Oyun ekipmanları birleştirilmiş (metal,ahsap vb.) malzemeden mi	
3	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam,poşet vb. olup /olmaması)	
4	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Oyun ekipmanları vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (kaydırak, tahtıralı, salıncaklardaki yazı vb.)	
6	Oyun alanı çevresinde herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahsap, tel çit vb.) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 8.soruya geçiniz)	
7	Oyun alanı çevresindeki sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
8	Oyun alanı gölgelendirilmiş mi / üst örtüye sahip mi (bitkisel , yapısal)	
9	Oyun alanına ait bilgilendirme tabelası var mı (0 / 3, 3 / 6 vb. yaş grubuna hitap ettiğini gösteren)	
10	Oyun alanının yüzeyi emniyetli mi (yüzey malzemesinin en az 30 cm kum, çakıllı kum, ağaç kabuğu ya da darbe önleyici kauçuk olması)	
11	Oyun ekipmanlarının çevresinde yeterli boşluk var mı (yerdeki koruma zemini oyuncakların bitim yerinden itibaren her yöne en az 150 cm olmalı)	
12	Oyun ekipmanları keskin kenarları ve sivri uçları ile çocuklara yaralanma riski OLUŞTURMAMAKTADIR! (oyuncakların yapıldığı metal bağlantı parçalarının açık keskin uçlu olmamalarına , civata uçlarının dışa taşırılmış olmamalarına dikkat edilmeli)	
13	Oyun ekipmanlarının boğma riski YOKTUR (açıklıklarda çocukların kapan şeklindeki tuzaklardan uzak olması için merdiven korkuluklarının açıklıkları 9 cm'den küçük, 23 cm'den büyük olmalıdır)	
14	Oyun ekipmanları arasında yeterli boşluk var mı (birbirinden bağımsız oyun gruplarının 75 cm, yüksek olanların arasında en az 350 cm boşluk bulunmalı)	
15	Oyun alanı içerisinde çocukların ayasının takılmasına neden olabilecek herhangi bir şey BULUNMAMAKTADIR! (Yüzeyde ortaya çıkmış beton temeller, kaya yüzeyleri ya da ağaç engeller olmamasına dikkat edilmeli)	
16	Oyun ekipmanlarının çevresinde oturma elemanları var mı (dinlenme, seyir vb.)	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	
NO	F-SPOR ALETLERİ	HAYIR EVET
1	Spor aletleri mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, G kategorisine geçiniz)	
2	Alanlar temiz mi (pet şişe,kırık cam,poşet vb. olup /olmaması)	
3	Alan içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
4	Alan içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Spor aletleri vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (üstlerindeki yazı,kazınma vb.)	
6	Spor aletleri çevresinde herhangi bir sınırlama elemanı var mı (ahsap, tel çit vb..) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz 8.soruya geçiniz)	
7	Sınırlama elemanları bakımlı mı (onarılmış, boyanmış vb.)	
8	Spor aletleri gölgelendirilmiş mi / üst örtüye sahip mi (bitkisel , yapısal)	
9	Spor aletlerine ait bilgilendirme tabelası var mı (aletlerin nasıl kullanıldığını gösteren/kullanma kılavuzu)	
10	Spor aletlerinin bulunduğu alanın çevresinde yeterli boşluk var mı	
11	Spor aletlerinin kendi arasında yeterli boşluk var mı	
12	Ekipmanlarının çevresinde oturma elemanları var mı (dinlenme, seyir vb.)	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	
NO	G-YÜRÜYÜŞ / KOŞU PARKURU(Spor Amaçlı Kullanılan)	HAYIR EVET
1	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuru mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız,H kategorisine geçiniz)	
*	A)Yürüyüş /koşu parkuru toprak/doğal zemin mi... (A-B-C ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)	
*	B)Yürüyüş /koşu parkuru asfalt zemin mi	
*	C)Yürüyüş /koşu parkuru kauçuk zemin mi	
2	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuru temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)	
3	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuru sınırları belirgin mi	
4	Parkur içerisinde göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!	
5	Parkur içerisinde sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!	
6	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuru vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (üstlerindeki yazı,kazınma vb.)	
7	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuruna ait bilgilendirme tabelası var mı (kullanma talimatları, spor ayakkabısı giyilmesi vb.)	
8	Spor amaçlı kullanılan yürüyüş /koşu parkuru gölgelendirilmiş mi / üst örtüye sahip mi (bitkisel , yapısal)	
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET
*	DEĞERLENDİRME = 1–20 = Çok Bakımsız, 21–40= Bakımsız, 41–60= Az Bakımlı, 61–80= Orta Bakımlı, 81–100 = Bakımlı	

3-DONATI ELEMANLARI			
H-KENT MOBİLYALARI			
NO	H1- BANKLAR	HAYIR	EVET
1	Alanda bank mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 2 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Banklar beton malzemeden mi (A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Banklar metal malzemeden mi		
*	C) Banklar ahşap malzemeden mi		
*	D) Banklar polietilen malzemeden mi		
*	E) Banklar birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Banklar demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabilir olması vb..)		
3	Banklar vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Banklar alan içerisinde ihtiyacı karşılıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H2- PİKNIK MASALARI	HAYIR	EVET
1	Alanda piknik masaları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 3 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Piknik masaları beton malzemeden mi (A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Piknik masaları metal malzemeden mi		
*	C) Piknik masaları ahşap malzemeden mi		
*	D) Piknik masaları polietilen malzemeden mi		
*	E) Piknik masaları birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Piknik masaları demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabilir olması vb..)		
3	Piknik masaları temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
4	Piknik masaları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
5	Piknik masaları alan içerisinde ihtiyacı karşılıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H3- GÖLGELEME ELEMANLARI (PERGOLE-GAZEBO-MEBRANLAR (plastik, yelken bezi vb.) GERGİLER)	HAYIR	EVET
1	Alanda gölgeleme elemanları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 4 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Gölgeleme elemanları beton malzemeden mi (A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Gölgeleme elemanları metal malzemeden mi		
*	C) Gölgeleme elemanları ahşap malzemeden mi		
*	D) Gölgeleme elemanları polietilen malzemeden mi		
*	E) Gölgeleme elemanları birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Gölgeleme elemanları demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabilir olması vb..)		
3	Gölgeleme elemanları temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
4	Gölgeleme elemanları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
5	Gölgeleme elemanları alan içerisinde ihtiyacı karşılıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H4- AYDINLATMA ELEMANLARI	HAYIR	EVET
1	Alanda aydınlatma elemanları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 5 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Aydınlatma elemanları beton malzemeden mi... (A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Aydınlatma elemanları metal / galvanize malzemeden mi		
*	C) Aydınlatma elemanları ahşap malzemeden mi		
*	D) Aydınlatma elemanları polietilen malzemeden mi		
*	E) Aydınlatma elemanları birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Aydınlatma elemanları demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabilir olması vb..)		
3	Aydınlatma elemanları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Aydınlatma elemanları çalışıyor mu		
5	Aydınlatma elemanları alan içerisinde yeterli sayıda mı (ihtiyacı karşılıyor mu)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H5- SU ELEMANLARI (ÇEŞME, SÜS HAVUZU, SELALE VB.)	HAYIR	EVET
1	Alanda su elemanları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 6 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Alanda çeşme var mı (içme suyu) (A-B-C ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Alanda süs havuzu var mı		
*	C) Alanda şelale var mı		
2	Su elemanları temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Su elemanları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Su elemanları çalışıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H6- PLASTİK ELEMANLAR/OBJELER (HEYKEL,SANAT YAPILARI VB.)	HAYIR	EVET
1	Alanda plastik elemanlar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 7 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Plastik elemanlar/objeler doğal malzemeden mi (A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Plastik elemanlar/objeler metal malzemeden mi		
*	C) Plastik elemanlar/objeler polyester malzemeden mi		
*	D) Plastik elemanlar/objeler canlı / bitkisel malzemeden mi		
*	E) Plastik elemanlar birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Plastik elemanlar/objeler temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Plastik elemanlar/objeler vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H7- ÇÖP / GERİ DÖNÜŞÜM KUTULARI	HAYIR	EVET
1	Alanda çöp / geri dönüşüm kutuları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 8 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Çöp / geri dönüşüm kutuları metal malzemeden mi. (A-B ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Çöp / geri dönüşüm kutuları polietilen malzemeden mi		
*	C) Çöp / geri dönüşüm kutuları birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Çöp / geri dönüşüm kutuları demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabilir olması vb..)		
3	Çöp / geri dönüşüm kutuları temiz mi (dolu olup olmadı vb..)		
4	Çöp / geri dönüşüm kutuları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
5	Çöp / geri dönüşüm kutuları alan içerisinde ihtiyacı karşılıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		

3-DONATI ELEMANLARI			
NO	H8- BITKİ KAPLARI	HAYIR	EVET
1	Alanda bitki kapları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, H 9 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Bitki kapları beton malzemeden mi(A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Bitki kapları metal malzemeden mi		
*	C) Bitki kapları ahşap malzemeden mi		
*	D) Bitki kapları polietilen malzemeden mi		
*	E) Bitki kapları birleştirilmiş malzemeden mi (metal,ahşap vb.)		
2	Bitki kapları demontabl mı (sökülebilir, parçalar ayrı ayrı takılabiliyor olması vb..)		
3	Bitki kapları temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
4	Bitki kapları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	H9- İŞARET LEVHALARI / BİLGİLENDİRME PANOLARI (AÇIK YEŞİL ALANA AİT)	HAYIR	EVET
1	Alanda işaret levhaları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J kategorisine geçiniz)		
2	Açık yeşil alana ait işaret levhaları herkes tarafından görünebilir bir yerde mi		
*	A) Açık yeşil alana ait işaret levhaları ahşap mı(A-B-C-D ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Açık yeşil alana ait işaret levhaları metal mi		
*	C) Açık yeşil alana ait işaret levhaları polietilen mi		
*	D) Açık yeşil alana ait işaret levhaları doğal taş/ taş mi		
3	İşaret levhaları vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	İşaret levhaları emniyetli mi (beton ayakların çıkmamış olması, demirlerin açık sivri uçları olmaması vb)		
5	İşaret levhaları işlevini yerine getiriyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
4-SİRKÜLASYON ELEMANLARI , ALT VE ÜST YAPILAR			
4-SİRKÜLASYON ELEMANLARI			
NO	J1- YÜRÜYÜŞ YOLLARI (alan içerisindeki) / PATİKALAR	HAYIR	EVET
1	Alanda yürüyüş yolları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 2 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Alan içerisindeki yollar doğal zemin mi...(A-B-C-D ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Alan içerisindeki yollar asfalt zemin mi		
*	C) Alan içerisindeki yollar taş/kilit parke zemin mi		
2	Alan içerisindeki yollar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet yabancı ot vb. olup /olmaması)		
3	Alan içerisindeki yollarda göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Alan içerisindeki yollarda sakatlıklara (burkulma , düşme vb.) neden olacak çukurluklar GÖZLENMEMEKTEDİR!		
5	Alan içerisindeki yollar vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
6	Alan içerisindeki yollar engellilerin kullanımına uygun mu (rampalar, genişlikler vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	J2- MERDİVENLER / SAHANIKLAR	HAYIR	EVET
1	Alanda merdiven mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 3 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Merdivenler ahşap mı.....(A-B-C-D ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Merdivenler metal mı		
*	C) Merdivenler doğal taş mı		
*	D) Merdivenler birleştirilmiş malzemeden mi		
2	Merdivenler temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Merdivenler vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Merdivenler engellilerin kullanımına uygun mu (rampa çözümleri var mı- çözümlenmiş mi)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	J3- RAMPALAR	HAYIR	EVET
1	Alanda rampa mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 4 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Rampalar ahşap mı.....(A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Rampalar metal mı		
*	C) Rampalar taş/kilit parke mı		
*	D) Rampalar asfalt/beton mı		
*	E) Rampalar birleştirilmiş malzemeden mi		
2	Rampalar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Rampalar vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Rampalar engellilerin kullanımına uygun mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	J4- KÖPRÜLER /GEÇİŞLER	HAYIR	EVET
1	Alanda köprü mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 4 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Köprüler ahşap mı.....(A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Köprüler metal mı		
*	C) Köprüler taş/kilit parke mı		
*	D) Köprüler asfalt/beton mı		
*	E) Köprüler birleştirilmiş malzemeden mi		
2	Köprüler temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb. olup /olmaması)		
3	Köprüler vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Köprüler engellilerin kullanımına uygun mu (giriş ve çıkış noktaları)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	J5- SINIRLAYICILAR (DUVARLAR ,ÇİTLER, KORKULUKLAR ,DUBALAR)	HAYIR	EVET
1	Alanda sınırlayıcı mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 6 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Sınırlayıcılar ahşap mı.....(A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Sınırlayıcılar metal mı		
*	C) Sınırlayıcılar polietilen mi		
*	D) Sınırlayıcılar doğal taş/ taş mi		
*	E) Sınırlayıcılar birleştirilmiş malzemeden mi		
2	Sınırlayıcılar vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	J6- GİRİŞ ÇIKIŞ KAPILARI	HAYIR	EVET
1	Alanda giriş-çıkış kapıları mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, J 7 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Kapılar ahşap mı.....(A-B-C-D-E ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Kapılar metal mı		
*	D) Kapılar polietilen mi		
*	E) Kapılar birleştirilmiş malzemeden mi		
2	Kapılar vandalizmden ETKİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		

4-SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILAR			
NO	J7- OTOPARKLAR	HAYIR	EVET
1	Alanda otopark mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K kategorisine geçiniz))		
*	A) Otoparkın sınırları belli mi.....(A-B-C-D ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Otopark toprak/doğal zemin mi		
*	C) Otopark asfalt/beton zemin mi		
*	D) Otopark taş/kilit parke zemin mi		
2	Otoparklar temiz mi (pet şişe,kırık cam, poşet vb.. olup /olmaması)		
3	Otoparklarda göllenme/ drenaj problemi GÖZLENMEMEKTEDİR!		
4	Otoparklar vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
5	Otoparklar gölgelendirilmiş mi / üst örtüye sahip mi (bitkisel , yapısıl)		
6	Otoparklarda işaret levhaları var mı		
7	Otoparklar ihtiyacı karşılıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
K-ALT VE ÜST YAPILAR			
NO	K1- SULAMA SİSTEMİ	HAYIR	EVET
1	Alanda sulama sistemi mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K 2 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Sulama sistemi manuel mi.....(A-B-C ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Sulama sistemi otomatik mi		
*	C) Sulama sistemi hem otomatik hemde manuel		
2	Sulama sistemi çalışıyor mu		
3	Sulama savaçları koruma atında mı (özel kutu vb.) ("HAYIR" cevabını işaretlediyseniz K 2 seçeneğine geçiniz)		
4	Sayaç kutuları bakımlı mı (boyalı,onarımı yapılmış vb)		
5	Sayaç kutuları vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K2- DRENAJ SİSTEMİ (Alandaki yağmur/sulama suyunun tahliyesi için)	HAYIR	EVET
1	Alanda drenaj sistemi mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K 3 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Açık drenaj sistemi mi.....(A-B-C ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Kapalı drenaj sistemi mi		
*	C) Hem açık ve hemde kapalı drenaj sistemi		
2	Yüzey Drenaj sistemi ekipmanları ve donatıları vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K3- ELEKTRİK SİSTEMİ / TESİSATI	HAYIR	EVET
1	Alanda elektrik sistemi mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K 4 seçeneğine geçiniz)		
*	A) Şehir şebekesi.....(A-B ŞIKLARI BİLGİ EDİNME AMAÇLIDIR , DEĞERLENDİRMEYE ALINMAYACAKTIR)		
*	B) Sürdürülebilir enerji kaynağı (Güneş ,Rüzgar vb.)		
2	Elektrik sistemi çalışıyor mu		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K4- TRAFOLAR	HAYIR	EVET
1	Alanda trafo mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K5 seçeneğine geçiniz)		
2	Trafo çalışıyor mu		
3	Trafo vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (çeşitli yazılar, kazımlar vb.)		
4	Trafo emniyetli mi (uygun malzemeden,koruma altında,kilitli vb.)		
5	Trafonun işaret levhası/tabelası var mı (uyarı amaçlı vb.)		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K5- SOSYAL YAPILAR(BÜFE, TİYATRO VB.)	HAYIR	EVET
1	Alanda sosyal yapılar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K 6 seçeneğine geçiniz)		
2	Yapılar temiz mi (içerisinden bahsediliyor - çöp vb. atık materyallerin olmaması)		
3	Yapılar vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (kapı, duvarlar vb. yerlerdeki yazı vb.)		
4	Yapılar kullanılmaya elverişli durumda mı		
5	Yapıların işaret levhası/tabelası var mı		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K6- ÇALIŞAN PERSONELE AIT YAPILAR / KULUBELER / DEPO	HAYIR	EVET
1	Alanda çalışanlara ait yapılar mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, K 7 kategorisine geçiniz)		
2	Yapılar temiz mi (içerisinden bahsediliyor - çöp vb. atık materyallerin olmaması)		
3	Yapılar vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (kapı, duvarlar vb. yerlerdeki yazı vb.)		
4	Yapılar personelin kişisel ihtiyaçlarını karşılayabiliyor mu		
5	Yapıların işaret levhası/tabelası var mı		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
NO	K7-TUVALETLER	HAYIR	EVET
1	Alanda tuvalet mevcut mu ("Hayır" cevabını işaretlediyseniz sorunun diğer şıklarını boş bırakınız, lütfen değerlendirme aşamasına geçiniz)		
2	Tuvaletler temiz mi (içerisinden bahsediliyor - çöp vb. atık materyallerin olmaması)		
3	Tuvaletler vandalizmden ET KİLENMEMİŞTİR! (lavabo, duvarlar vb. yerlerdeki yazı vb.)		
4	Tuvaletler kullanılmaya elverişli durumda mı		
5	Tuvaletler engellilerin kullanımına uygun mu		
6	Tuvaletlerin işaret levhası/tabelası var mı		
*	EVET YÜZDESİ = Toplam Evet Cevabının / Cevaplanan Soru Sayısı X 100	TOPLAM EVET	
*	DEĞERLENDİRME = 1-20 = Çok Bakımsız, 21-40= Bakımsız, 41-60= Az Bakımlı, 61-80= Orta Bakımlı, 81-100 = Bakımlı		
Yukarıdaki form; Yılmaz ve Bulut, 2002; Yücel, 2005, 2006,2007; Yücel ve Yıldızcı, 2006; EMCT , 2006; SPMS, 2006; Melikoğlu, 2007; Korkmaz, 2007; Akkūlah, 2008; GREEN FLAG 2008, 2009; RRMS, 2008;Ünal, 2009; Aksoy vd., 2010; CPMM, 2010; Ulaşılabilirlik Tespit Formu,2010; Üstündağ vd., 2011; Katırcı vd., 2012; Gül, 2012; Duman ve Koçak, 2013; Canlı, 2014; Şahin ve Kocabulut, 2014'den yararlanılarak tez çalışması kapsamında özgün olarak hazırlanmıştır.			

ALAN GÖZLEM FORMU;

Toplam 10 sayfa (Genel bilgilendirme 3 sayfa, Gözlem Soruları 6 sayfa,Değerlendirme Tablosu 1 sayfa) ve 343 (265 + 78) adet sorudan oluşmaktadır. 78 adet soru bilgi amaçlı olup , nitelik değerlendirmesinde dikkate alınmayacaktır.

LÜTFEN DEĞERLENDİRME AŞAMASINA GEÇİNİZ.

AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK KRİTERLERİ DEĞERLENDİRME TABLOSU				
ANA BAŞLIK	KATEGORİLER / ALT KATEGORİLER	EVET YÜZDESİ	DEĞERLENDİRME	
BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR	A-ÇİM VE YER ÖRTÜCÜ BİTKİLER			
	A1- ÇİM ALANLAR			
	A2- YER ÖRTÜCÜ BİTKİLER			
	B-MEVSİMLİK ÇİÇEKLER-ÇALILAR-SARILICILAR/TIRMANICILAR			
	B1- MEVSİMLİK ÇİÇEKLER/SOĞANLILAR			
	B2- ÇALILAR			
	B3- SARILICILAR / TIRMANICILAR			
	C-AĞAÇLAR / AĞAÇÇIKLAR			
BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLARIN DEĞERLENDİRMESİ		TOPLAM EVET YÜZDESİ		
TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER =.....				
ANA BAŞLIK	KATEGORİLER / ALT KATEGORİLER	EVET YÜZDESİ	DEĞERLENDİRME	
AKTİF REKREASYON ALANLARI	D-SPOR SAHALARI			
	D1- ÇİM FUTBOL SAHASI			
	D2- HALI FUTBOL SAHASI			
	D3- BASKETBOL SAHASI			
	D4- VOLEYBOL SAHASI			
	D5- TENİS SAHASI			
	D6- MİNİ GOLF SAHASI			
	D7- KAYKAY /PATEN SAHASI			
	D8- SATRAÇ SAHASI			
	E-ÇOCUK OYUN ALANLARI			
	F-SPOR ALETLERİ			
	G-YÜRÜYÜŞ PARKURU / KOŞU PARKURU			
	AKTİF REKREASYON ALANLARININ DEĞERLENDİRMESİ		TOPLAM EVET YÜZDESİ	
TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER =.....				
ANA BAŞLIK	KATEGORİLER / ALT KATEGORİLER	EVET YÜZDESİ	DEĞERLENDİRME	
DONATI ELEMANLARI	H-KENT MOBİLYALARI			
	H1- BANKLAR			
	H2- PİKNIK MASALARI			
	H3- GÖLGELEME ELEMANLARI			
	H4- AYDINLATMA ELEMANLARI			
	H5- SU ELEMANLARI			
	H6- PLASTİK ELEMANLAR/OBJELER			
	H7- ÇÖP / GERİ DÖNÜŞÜM KUTULARI			
	H8- BİTKİ KAPLARI			
	H9- İŞARET LEVHALARI / BİLGİLENDİRME PANOLARI			
DONATI ELEMANLARI DEĞERLENDİRMESİ		TOPLAM EVET YÜZDESİ		
TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER =.....				
ANA BAŞLIK	KATEGORİLER / ALT KATEGORİLER	EVET YÜZDESİ	DEĞERLENDİRME	
SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILAR	J-SİRKÜLASYON ELEMANLARI			
	J1- YÜRÜYÜŞ YOLLARI / PATİKALAR			
	J2- MERDİVENLER / SAHANLIKLAR			
	J3- RAMPALAR			
	J4- KÖPRÜLER /GEÇİŞLER			
	J5- SINIRLAYICILAR			
	J6- GİRİŞ ÇIKIŞ KAPILARI			
	J7- OTOPARKLAR			
	K-ALT VE ÜST YAPILAR			
	K1- SULAMA SİSTEMİ			
	K2- DRENAJ SİSTEMİ			
	K3- ELEKTRİK SİSTEMİ/TESİSATI			
	K4- TRAFİKLER			
	K5-SOSYAL YAPILAR			
	K6- ÇALIŞAN PERSONELE AİT YAPILAR / KULÜBELER			
	K7- TUVALETLER			
	SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILARIN DEĞERLENDİRMESİ		TOPLAM EVET YÜZDESİ	
	TOPLAM EVET YÜZDESİ / CEVAPLANAN KATEGORİLER =.....			
	*	BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLARIN DEĞERLENDİRMESİ		
*	AKTİF REKREASYON ALANLARININ DEĞERLENDİRMESİ			
*	DONATI ELEMANLARI DEĞERLENDİRMESİ			
*	SİRKÜLASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILARIN DEĞERLENDİRMESİ			
GENEL DEĞERLENDİRME 4 ANA BAŞLIĞIN ARİTMETİK ORTALAMASI İLE BULUNUR				

Ek 5 : Mevcut Mahallelerin Nicelik Analizleri

ATATÜRK MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ														
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2														
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
1	Yaka Parkı	Atatürk	3.707	A	-									
2	Derepınar Parkı	Atatürk	1.035	A	-									
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
1	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	1.513	B	ÇO,KOND									
2	Cami Parkı	Atatürk	528	B	KOND									
3	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	3.508	B	ÇO,KOND									
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
-	-	-	-	-	-									
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
-	-	-	-	-	-									
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
-	-	-	-	-	-									
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
1	Anfî Tiyatro Parkı	Atatürk	19.116	MAHALLE	ÇO,KOND									
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
-	-	-	-	-	-									
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
-	-	-	-	-	-									
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>29.407 m2</td></tr><tr><td>ÇO: Çocuk Oyun Alanı</td><td>NÜFUSU:</td><td>2866</td></tr><tr><td>KOND: Kondisyon Aletleri</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>10,26 m2</td></tr></table>						KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	29.407 m2	ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2866	KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	10,26 m2
KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	29.407 m2												
ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2866												
KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	10,26 m2												
ATATÜRK MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ														
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2														
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ														
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK									
1	Refüjler	Atatürk	2.154	-	-									
2	Mezarlıklar	Atatürk	2.129	-	-									
3	Ağaçlandırma Alanları	Atatürk	19.848	-	-									
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Atatürk	553	-	-									
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Atatürk	53.359	-	-									
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>78.043 m2</td></tr><tr><td>-</td><td>NÜFUSU:</td><td>2866</td></tr><tr><td>-</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>27,23 m2</td></tr></table>						KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	78.043 m2	-	NÜFUSU:	2866	-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	27,23 m2
KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	78.043 m2												
-	NÜFUSU:	2866												
-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	27,23 m2												
ATATÜRK MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ														
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2														
TÜRÜ		M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN										
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		29.407 m2	2866	10,26 m2										
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		78.043 m2	2866	27,23 m2										
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		107.450 m2	2866	37,49 m2										

ÇELEBİ MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	1.446	A	-
2	578 Sokak Parkı	Çelebi	608	A	-
3	Meba Parkı	Çelebi	2.599	A	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	1.547	B	ÇO
2	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	745	B	ÇO
3	Doğa Parkı	Çelebi	2.642	B	ÇO,KOND
4	Konser Parkı	Çelebi	887	B	KOND
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	2.881	D	ÇO,2 BASK
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Futbol Sahası	Çelebi	10.260	SPOR ALANI	FUTBOL SAHASI
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 23.615 m2 NÜFUSU: 2277 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 10,37 m2					
ÇELEBİ MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	Çelebi	3.490	-	-
2	Mezarlıklar	Çelebi	-	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	Çelebi	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Çelebi	-	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Çelebi	33.363	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 36.853 m2 NÜFUSU: 2277 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 16,18 m2					
ÇELEBİ MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
TÜRÜ		M2		NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		23.615 m2		2277	10,37 m2
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		36.853 m2		2277	16,18 m2
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		60.468 m2		2277	26,55 m2

KAHRAMANDERE MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	1.367	A	-
2	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	2.732	A	-
3	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	9.965 (5000+4965)	A	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	809 Sokak Parkı	Kahramandere	4.488	B	ÇO,KOND
2	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	5.219	B	ÇO
3	Tema Parkı	Kahramandere	5.179	B	ÇO
4	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	3.724	B	ÇO,KOND
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Egekoop Yanı Spor Alanı	Kahramandere	29269	SPOR ALANI	ÇO,KOND,VOL,TEN,BAS
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 61.943 m2 NÜFUSU: 3076 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 20,13 m2					
KAHRAMANDERE MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	Kahramandere	10.030	-	-
2	Mezarlıklar	Kahramandere	-	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	Kahramandere	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Kahramandere	-	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Kahramandere	128	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 10.156 m2 NÜFUSU: 3076 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 3,30 m2					
KAHRAMANDERE MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
TÜRÜ		M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		61.943 m2	3076	20,13 m2	
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		10.156 m2	3076	3,30 m2	
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		72.099 m2	3076	23,43 m2	

MALTEPE MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	652	A	-
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	889	A	-
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	1.512	A	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Güler Parkı	Maltepe	3.042	B	ÇO
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	1.205	B	ÇO
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	1.250	B	ÇO
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	919	B	ÇO
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	1.450	D	ÇO,BASK
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	38.727	MAHALLE	KOND,PATEN
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 49.241 m2 NÜFUSU: 4905 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 10,03 m2					
MALTEPE MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	Maltepe	521	-	-
2	Mezarlıklar	Maltepe	6.396	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	Maltepe	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Maltepe	-	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Maltepe	16.481	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 23.398 m2 NÜFUSU: 4905 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 4,77 m2					
MALTEPE MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
TÜRÜ			M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			49.241 m2	4905	10,03 m2
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			23.398 m2	4905	4,77 m2
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			72.639 m2	4905	14,80 m2

MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	1.332	B	ÇO
2	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	423	B	ÇO
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	10.256	MAHALLE PARKI	
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	6.820	SPOR ALANI	VOL.BASK
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 18.831 m2 NÜFUSU: 1680 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 11,21 m2					
MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	M.Kemal Paşa	681	-	-
2	Mezarlıklar	M.Kemal Paşa	20.301	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	M.Kemal Paşa	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	M.Kemal Paşa	95.601	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	M.Kemal Paşa	16.931	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 133.514 m2 NÜFUSU: 1680 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 79,47 m2					
MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
TÜRÜ		M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		18.831 m2	1680	11,21 m2	
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		133.514 m2	1680	79,47 m2	
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		152.345 m2	1680	90,68 m2	

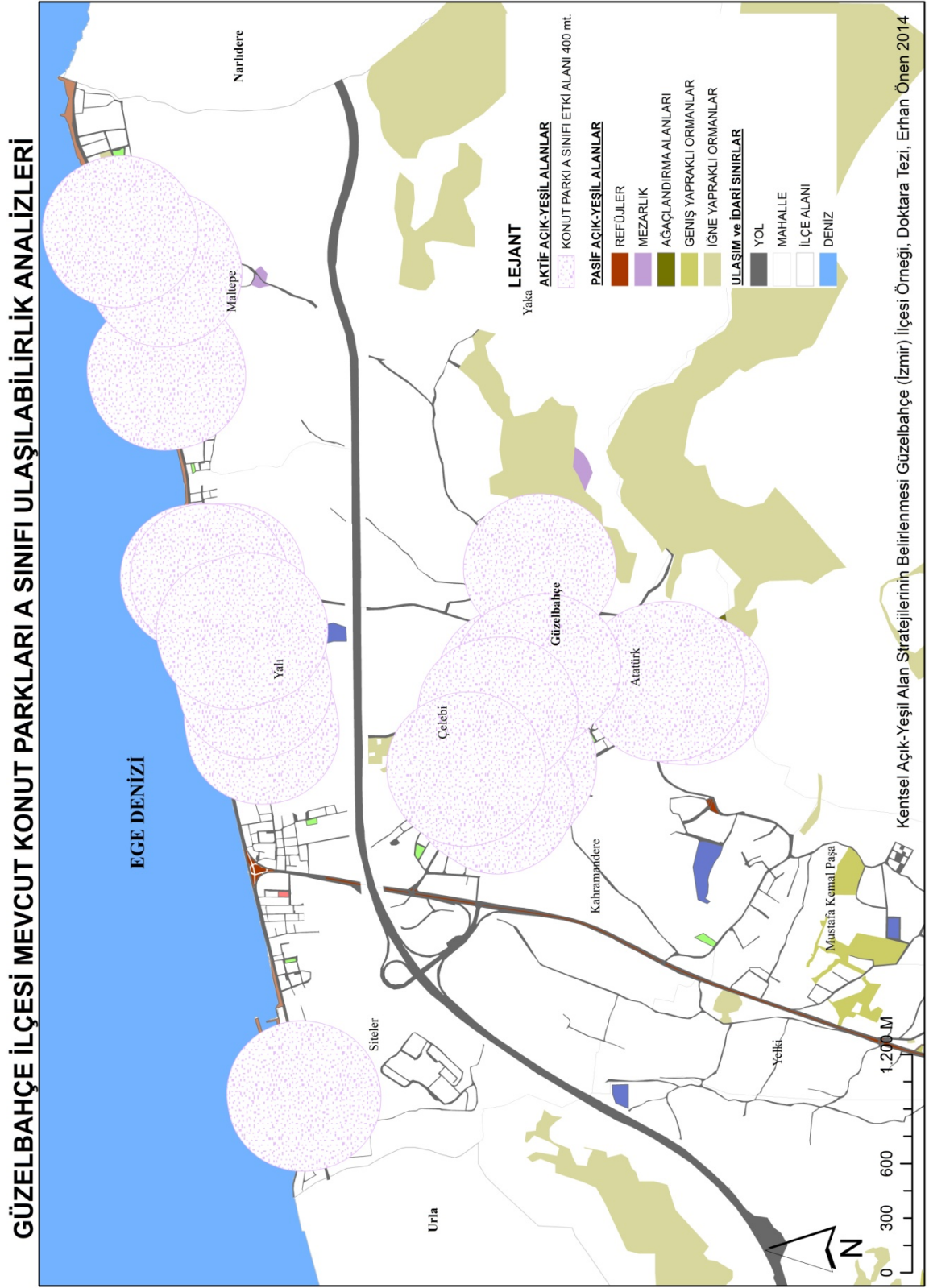
SİTELER MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2																	
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	406	A	-												
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	1.078	B	KOND												
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	2.249	D	ÇO,BASK												
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	2.559	D	ÇO,BASK												
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Siteler	32.037	MAHALLE	KOND												
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>38.329 m2</td></tr><tr><td>ÇO: Çocuk Oyun Alanı</td><td>NÜFUSU:</td><td>2249</td></tr><tr><td>KOND: Kondisyon Aletleri</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>17,04 m2</td></tr><tr><td>BASK:Basketbol Sahası</td><td></td><td></td></tr></table>						KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	38.329 m2	ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2249	KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	17,04 m2	BASK:Basketbol Sahası		
KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	38.329 m2															
ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2249															
KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	17,04 m2															
BASK:Basketbol Sahası																	
SİTELER MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2																	
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Refüjler	Siteler	3.255	-	-												
2	Mezarlıklar	Siteler	-	-	-												
3	Ağaçlandırma Alanları	Siteler	-	-	-												
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Siteler	-	-	-												
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Siteler	-	-	-												
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>3.255 m2</td></tr><tr><td>-</td><td>NÜFUSU:</td><td>2249</td></tr><tr><td>-</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>1,44 m2</td></tr><tr><td>-</td><td></td><td></td></tr></table>						KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	3.255 m2	-	NÜFUSU:	2249	-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	1,44 m2	-		
KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	3.255 m2															
-	NÜFUSU:	2249															
-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	1,44 m2															
-																	
SİTELER MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2																	
TÜRÜ		M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN													
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		38.329 m2	2249	17,04 m2													
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.255 m2	2249	1,44 m2													
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		41.584 m2	2249	18,48 m2													

YAKA MAHALLESİ MEVCUT AKTİF YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	117	A	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Özgüney Parkı	Yaka	1.811	D	ÇO,BASK
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 1.928 m2 NÜFUSU: 510 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 3,78 m2					
YAKA MAHALLESİ MEVCUT PASİF YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	Yaka	-	-	-
2	Mezarlıklar	Yaka	37.277	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	Yaka	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Yaka	-	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Yaka	3.040.812	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 3.078.088 m2 NÜFUSU: 510 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 6.035,00 m2					
YAKA MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
TÜRÜ		M2		NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		1.928 m2		510	3,78 m2
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.078.088 m2		510	6.035,47 m2
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.080.016 m2		510	6.039,25 m2

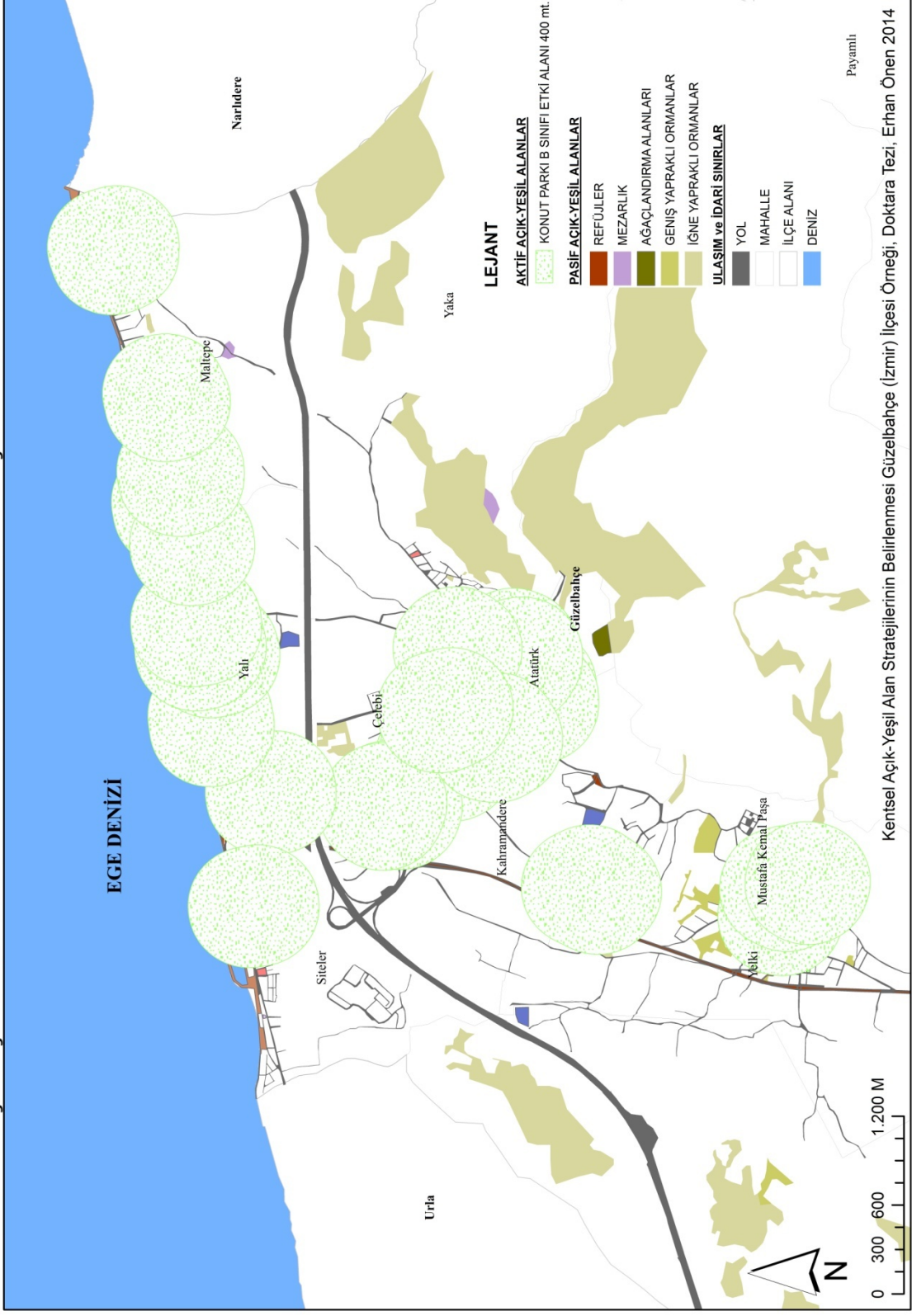
YALI MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ:1.853.048 m2					
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	1.262	A	-
2	17 Ağustos Parkı	Yalı	3.280	A	-
3	Doktor Kemal Parkı	Yalı	1.444	A	-
4	Palmyie Sitesi Parkı	Yalı	995	A	-
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	460	B	ÇO
2	Alkan Parkı	Yalı	1.990	B	ÇO
3	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	1.496	B	KOND
4	Florsheim Parkı	Yalı	2.572	B	ÇO
5	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	1.549	B	ÇO
6	Figen Park	Yalı	1.697	B	KOND
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Küçükömer Parkı	Yalı	1.487	C	BASK
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Yalı	33.810	MAHALLE	KOND
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	10.998	SPOR ALANI	VOL,2 BASK
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
-	-	-	-	-	-
KISALTMALAR ÇO: Çocuk Oyun Alanı KOND: Kondisyon Aletleri BASK:Basketbol Sahası AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 63.040 m2 NÜFUSU: 6020 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 10,47 m2					
YALI MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ:1.853.048 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK
1	Refüjler	Yalı	2.955	-	-
2	Mezarlıklar	Yalı	-	-	-
3	Ağaçlandırma Alanları	Yalı	-	-	-
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Yalı	-	-	-
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Yalı	-	-	-
KISALTMALAR - - PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI: 2.955 m2 NÜFUSU: 6020 KİŞİ BAŞINA DÜŞEN : 0,49 m2					
YALI MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ:1.853.048 m2					
TÜRÜ			M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			63.040 m2	6020	10,47 m2
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			2.955 m2	6020	0,49 m2
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			65.995 m2	6020	10,96 m2

YELKİ MAHALLESİ MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2																	
KONUT PARKLARI A SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
KONUT PARKLARI B SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Yelçevko Parkı	Yelki	453	B	ÇO												
2	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	3.624	B	ÇO												
KONUT PARKLARI C SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
KONUT PARKLARI D SINIFI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	5.410	-	-												
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Yelki Futbol Sahası	Yelki	9.178	SPOR ALANI	FUTBOL SAHASI												
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
-	-	-	-	-	-												
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>18.665 m2</td></tr><tr><td>ÇO: Çocuk Oyun Alanı</td><td>NÜFUSU:</td><td>2136</td></tr><tr><td>KOND: Kondisyon Aletleri</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>8,73 m2</td></tr><tr><td>BASK:Basketbol Sahası</td><td></td><td></td></tr></table>						KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	18.665 m2	ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2136	KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	8,73 m2	BASK:Basketbol Sahası		
KISALTMALAR	AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	18.665 m2															
ÇO: Çocuk Oyun Alanı	NÜFUSU:	2136															
KOND: Kondisyon Aletleri	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	8,73 m2															
BASK:Basketbol Sahası																	
YELKİ MAHALLESİ MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2																	
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ																	
NO	ADI	MAHALLESİ	M2	TİPİ	İÇERİK												
1	Refüjler	Yelki	14.634	-	-												
2	Mezarlıklar	Yelki	-	-	-												
3	Ağaçlandırma Alanları	Yelki	-	-	-												
4	Geniş Yapraklı Ormanlar	Yelki	34.730	-	-												
5	İğne Yapraklı Ormanlar	Yelki	17.598	-	-												
<table><tr><td>KISALTMALAR</td><td>PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:</td><td>66.962 m2</td></tr><tr><td>-</td><td>NÜFUSU:</td><td>2136</td></tr><tr><td>-</td><td>KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :</td><td>31,35 m2</td></tr></table>						KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	66.962 m2	-	NÜFUSU:	2136	-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	31,35 m2			
KISALTMALAR	PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:	66.962 m2															
-	NÜFUSU:	2136															
-	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN :	31,35 m2															
YELKİ MAHALLESİ MEVCUT AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ																	
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2																	
TÜRÜ		M2	NÜFÜS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN													
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		18.665 m2	2136	8,73 m2													
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		66.962 m2	2136	31,35 m2													
MEVCUT TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		85.627 m2	2136	40,08 m2													

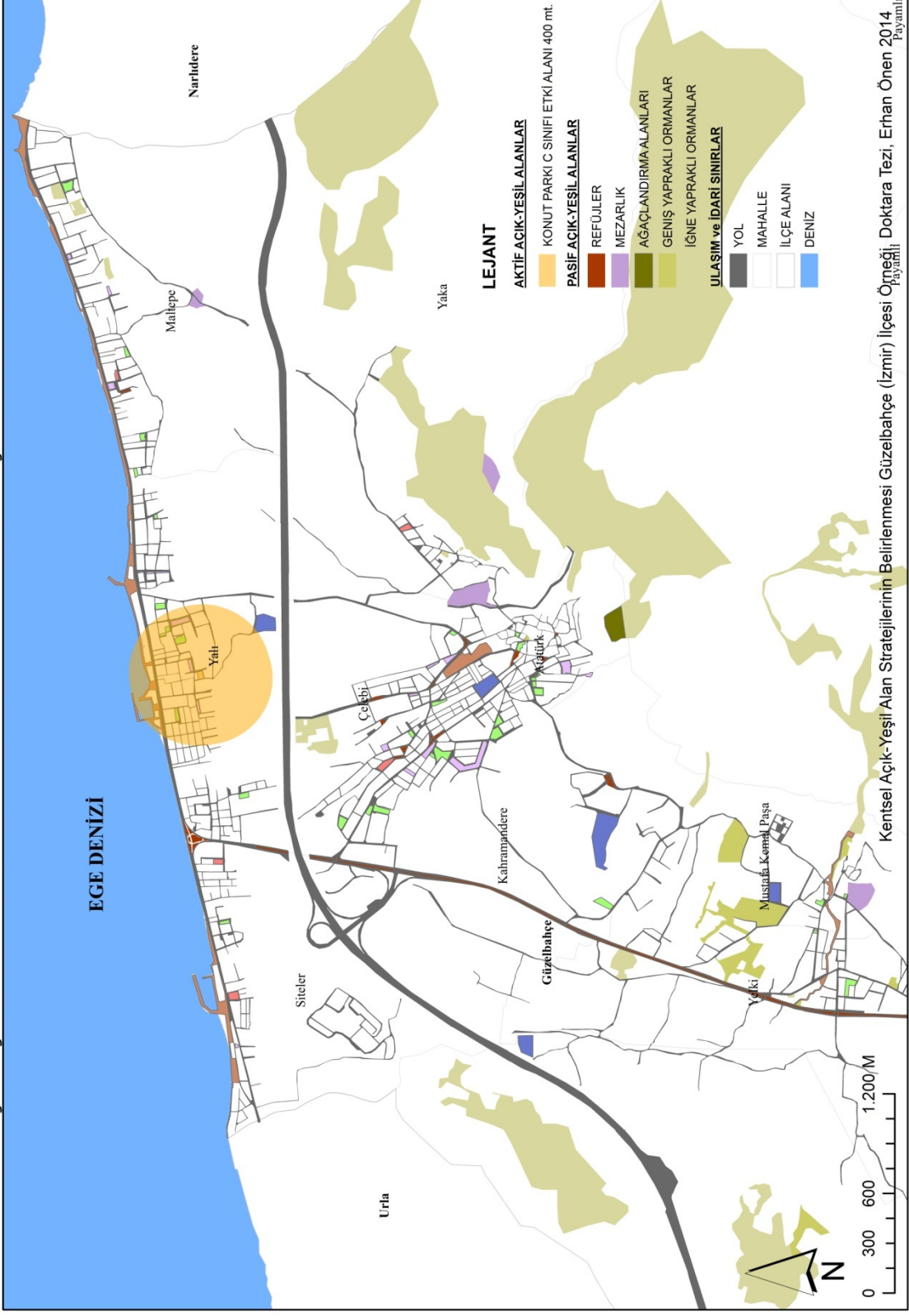
Ek 6 : Ulaşılabilirlik Analizleri

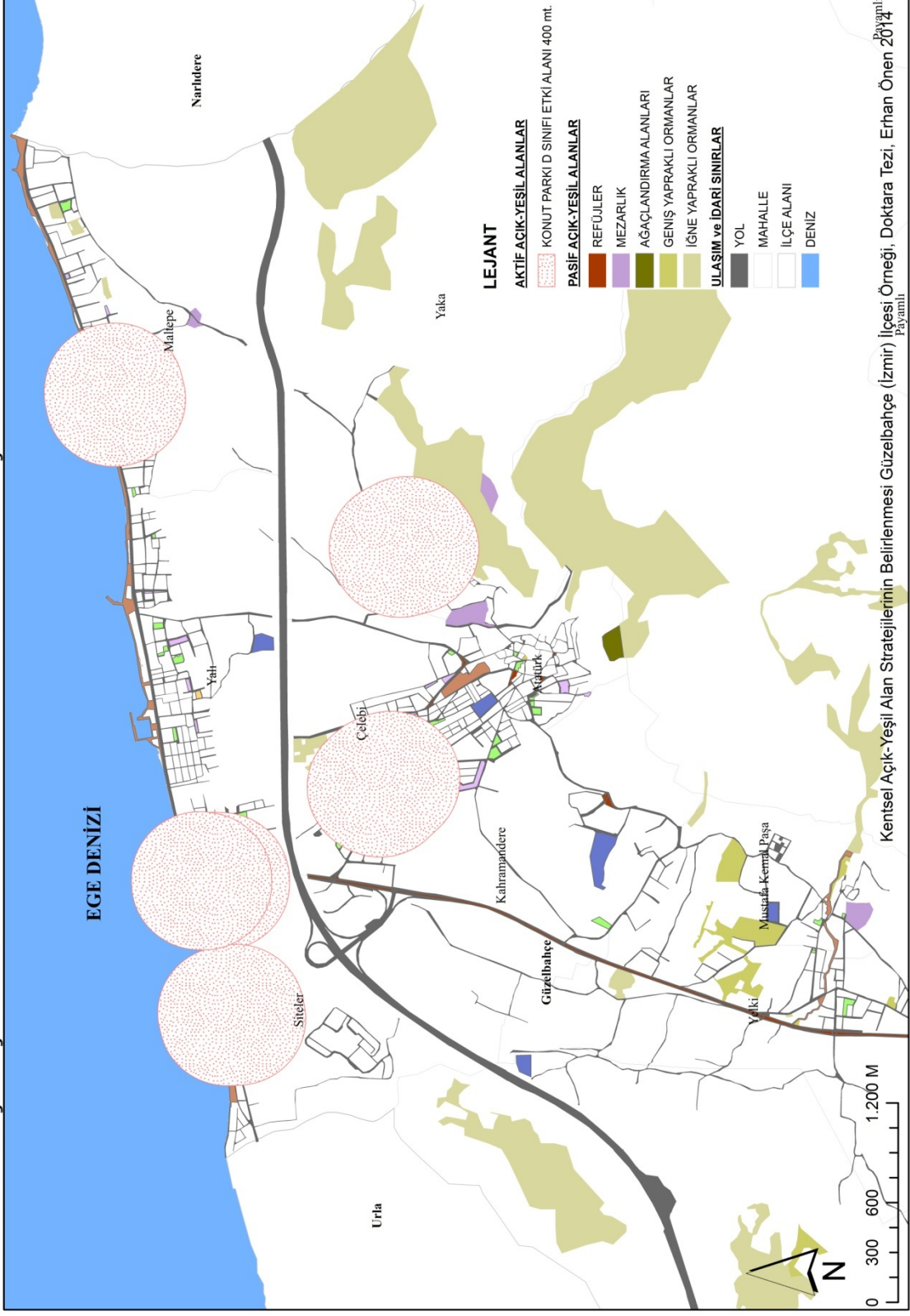
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT KONUT PARKLARI B SINIFI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

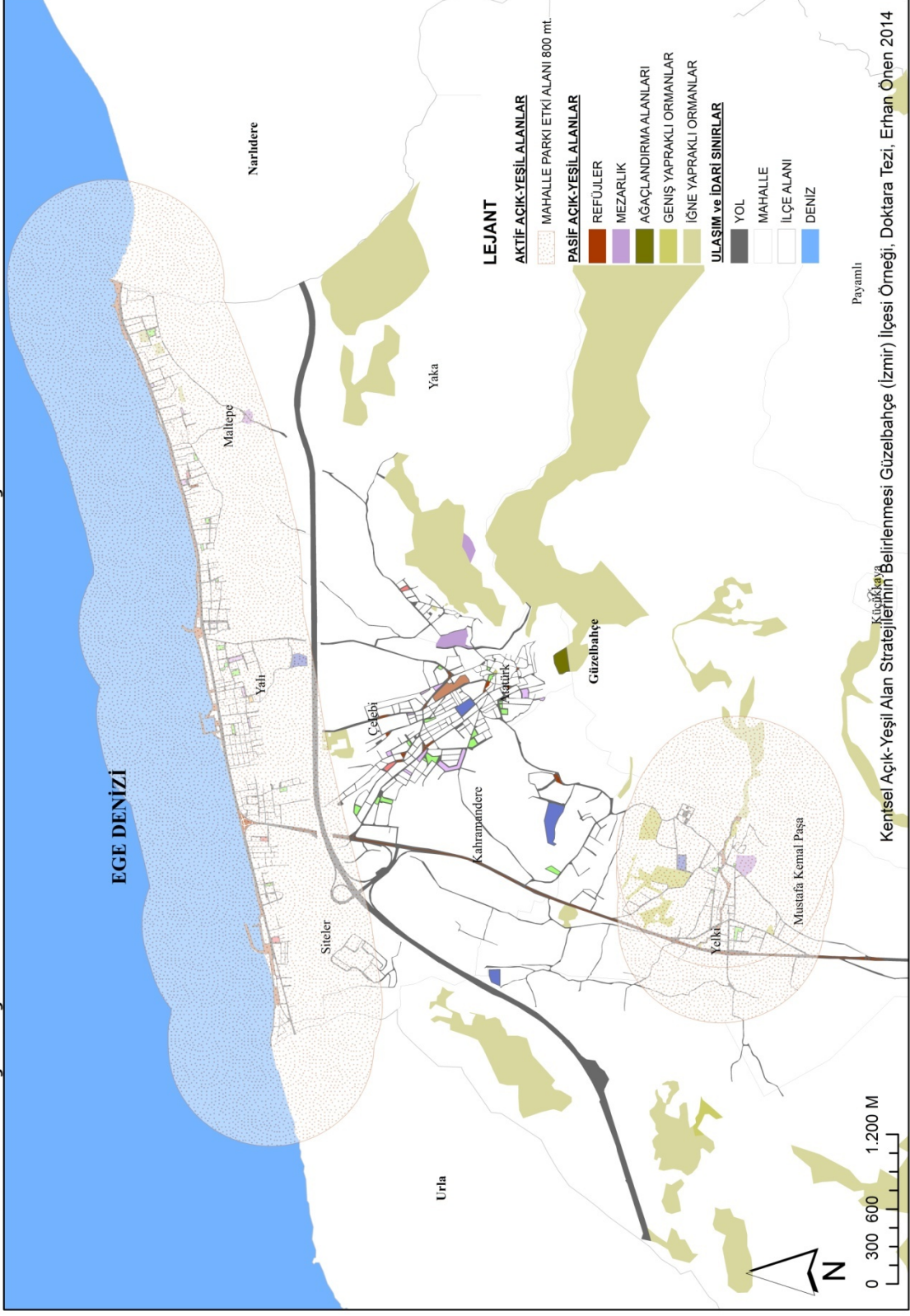
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT KONUT PARKLARI C SINIFI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

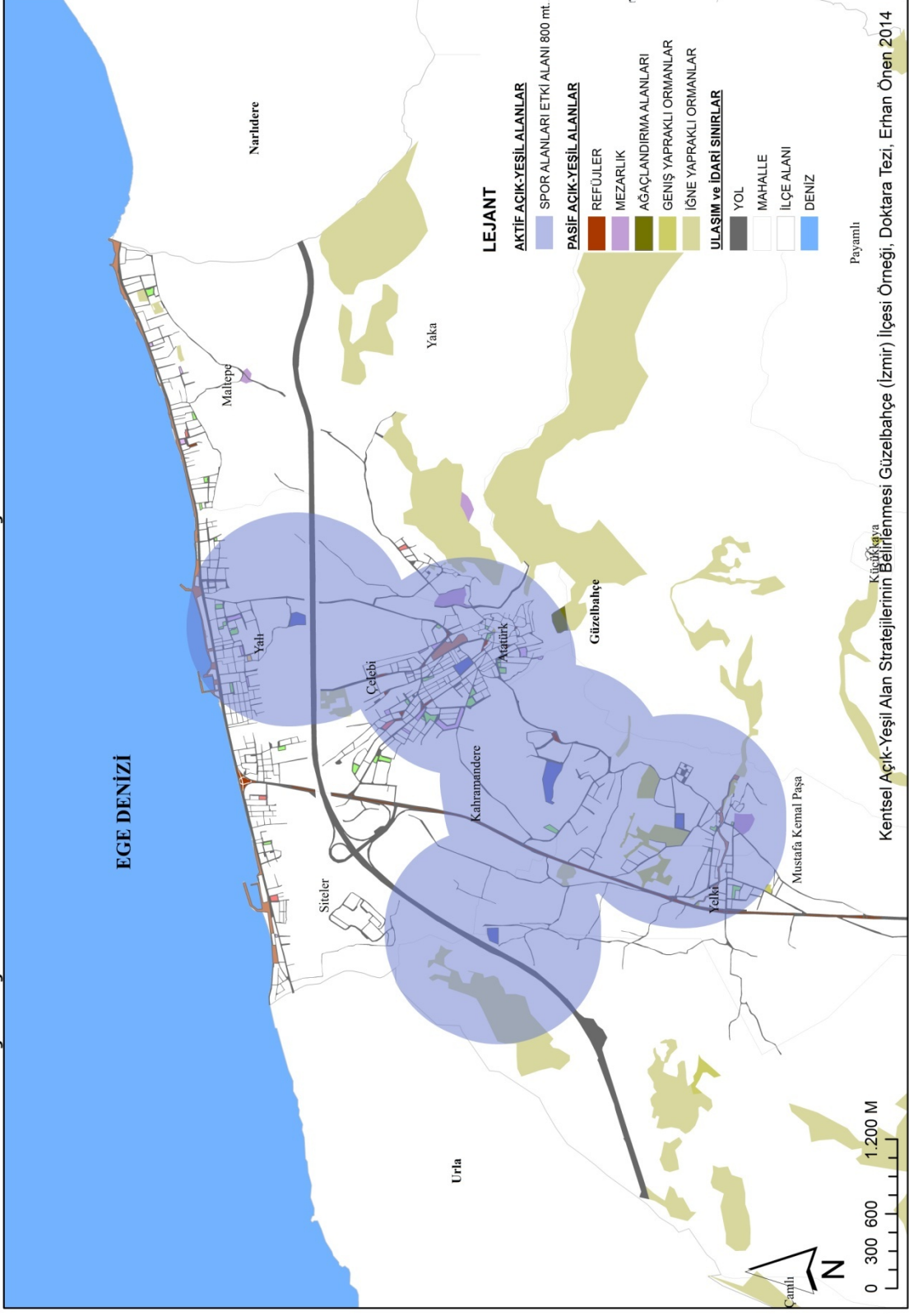
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT KONUT PARKLARI D SINIFI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

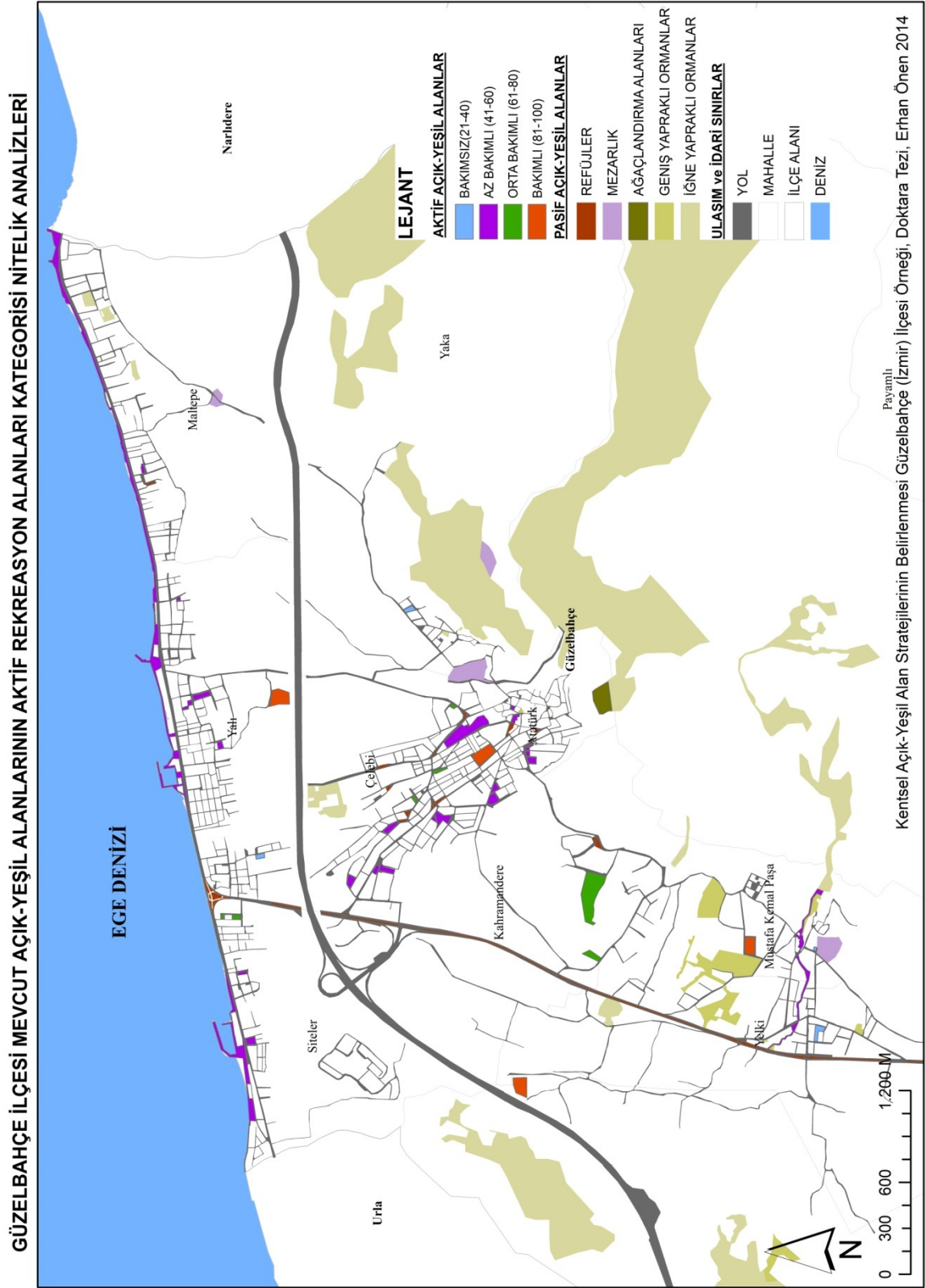
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT MAHALLE PARKLARI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

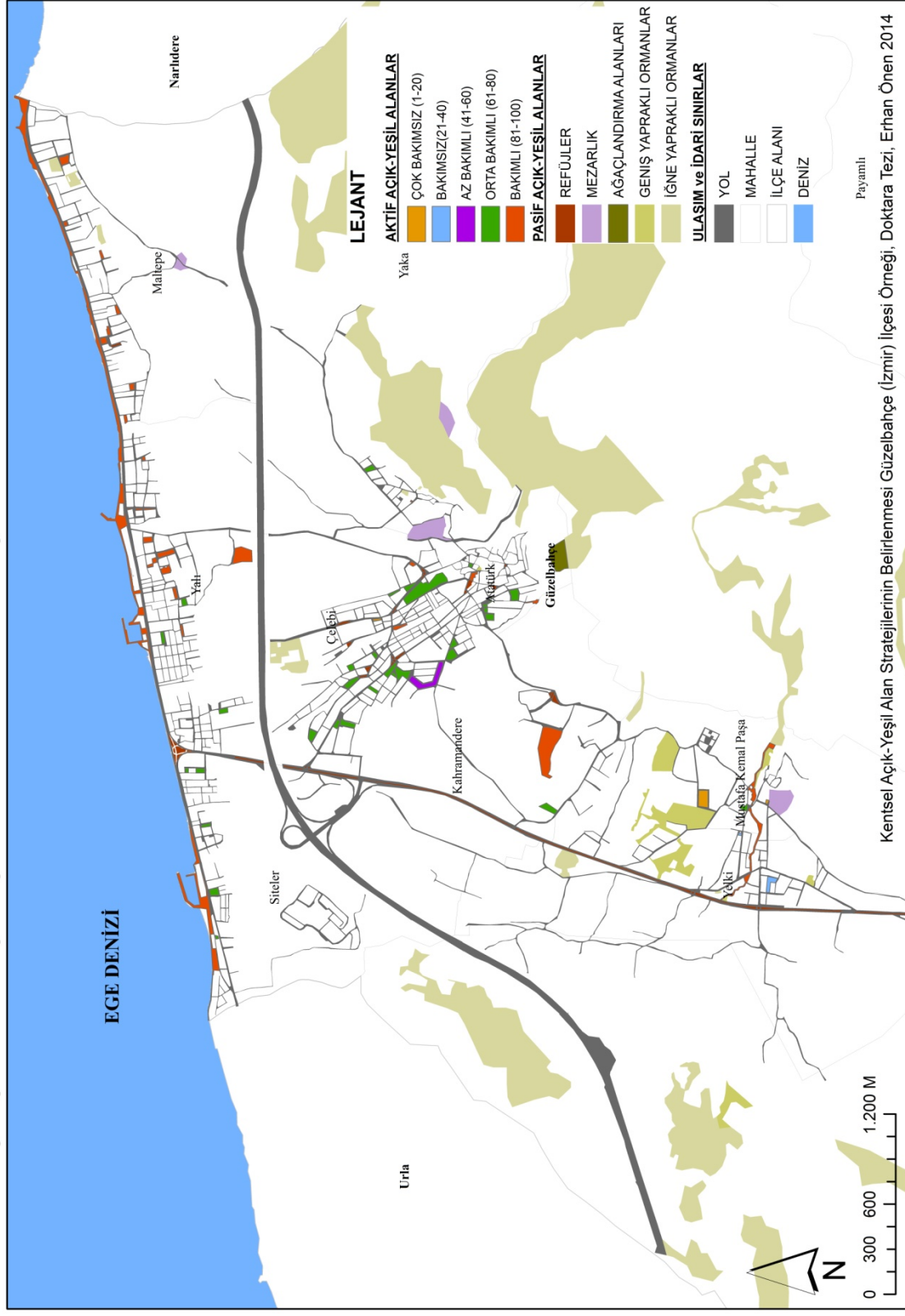
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT SPOR ALANLARI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

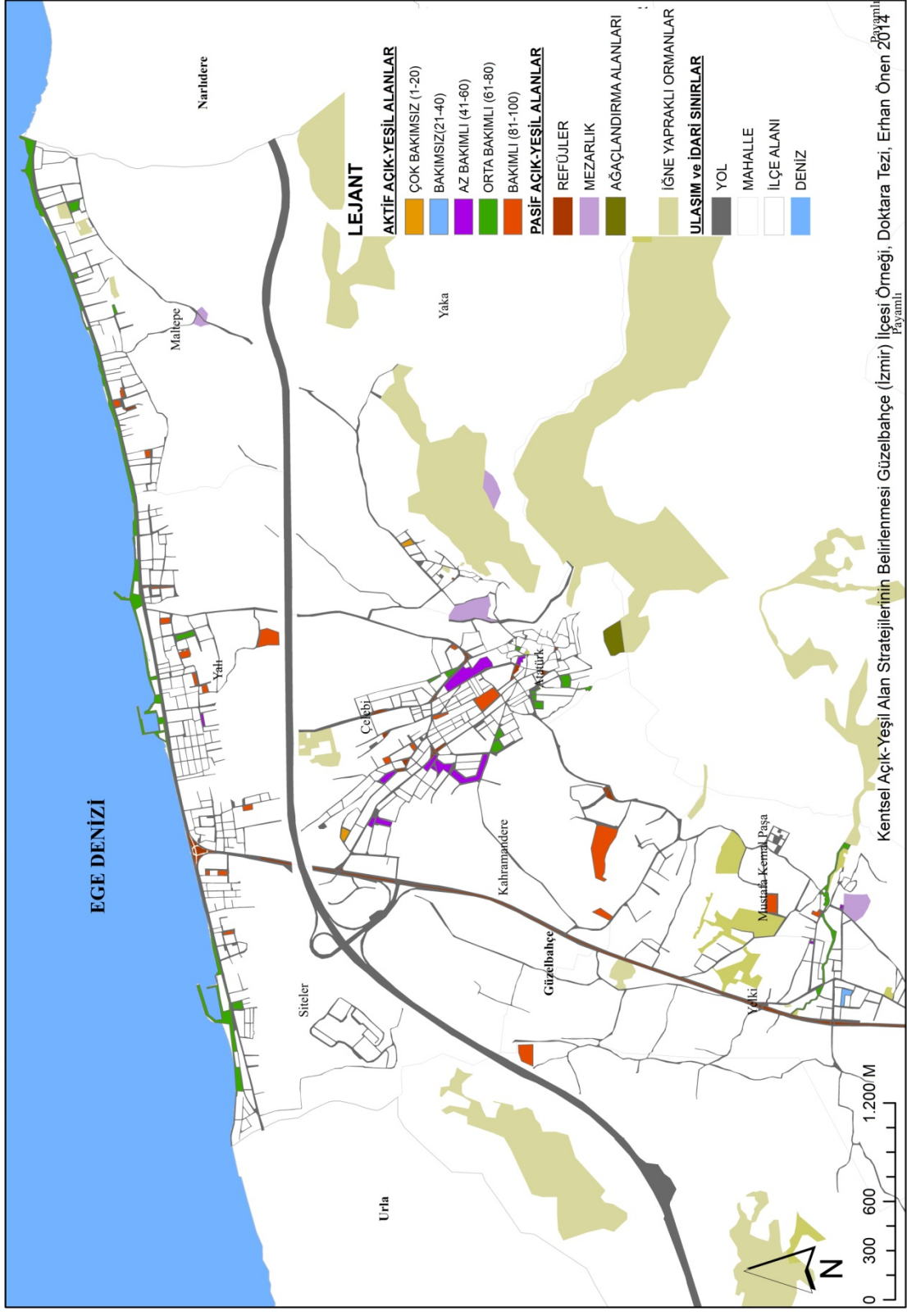
Ek 7 : Nitelik Analizleri

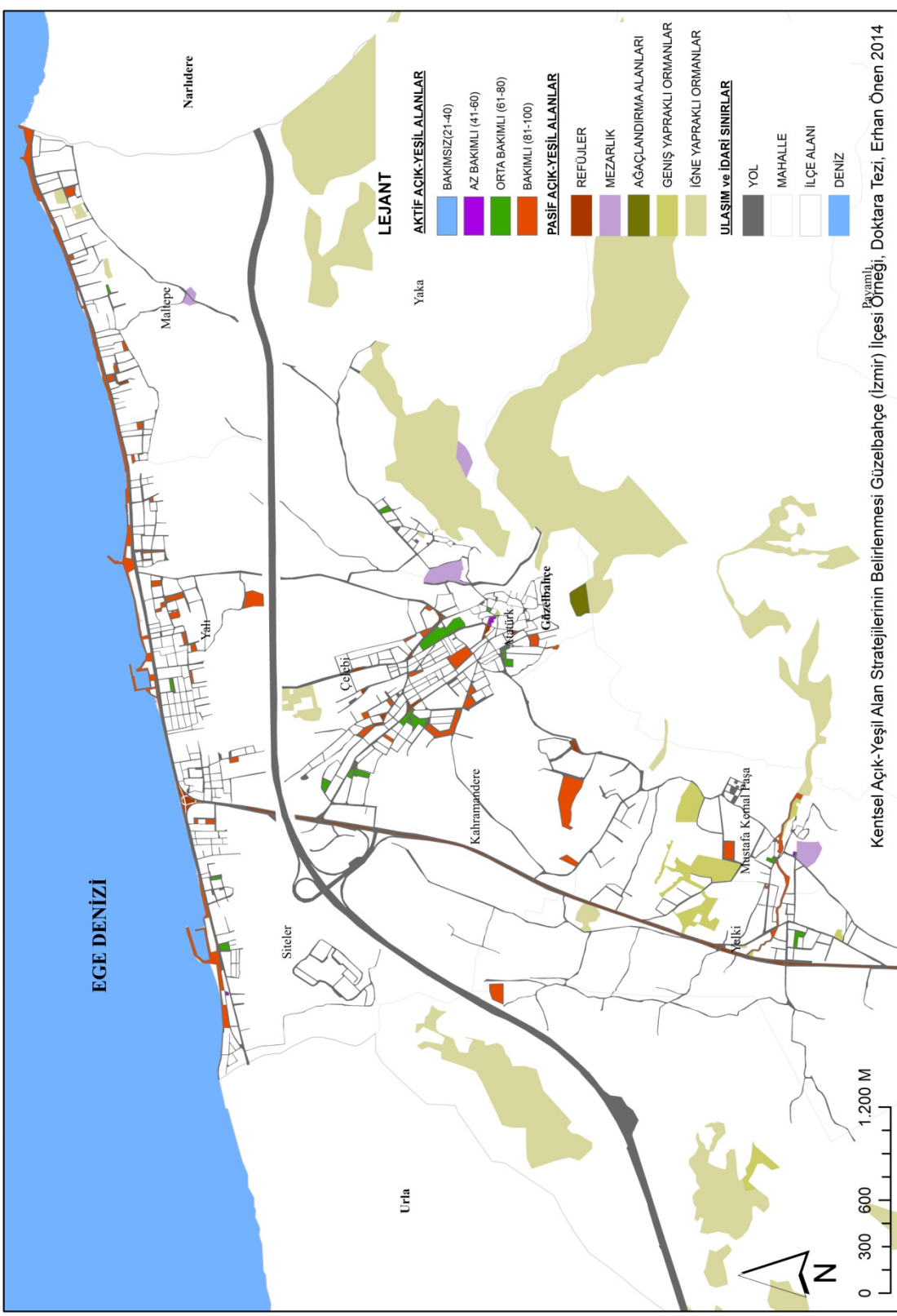
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARININ BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARININ DONATI ELAMANLARI KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARININ SİRKÜLASYON ELAMANLARI, ALT-ÜST YAPILAR KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN BİTKİLENDİRİLMİŞ ALANLAR KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI A SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	A	89	BAKIMLI
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	A	89	BAKIMLI
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	A	89	BAKIMLI
4	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	A	89	BAKIMLI
5	17 Ağustos Parkı	Yalı	A	86	BAKIMLI
6	Doktor Kemal Parkı	Yalı	A	89	BAKIMLI
7	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	A	89	BAKIMLI
8	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	A	67	ORTA BAKIMLI
9	Yaka Parkı	Atatürk	A	80	ORTA BAKIMLI
10	Derepınar Parkı	Atatürk	A	90	BAKIMLI
11	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	A	71	ORTA BAKIMLI
12	578 Sokak Parkı	Çelebi	A	20	ÇOK BAKIMSIZ
13	Meba Parkı	Çelebi	A	74	ORTA BAKIMLI
14	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	A	81	BAKIMLI
15	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	A	62	ORTA BAKIMLI
16	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	A	66	ORTA BAKIMLI
17	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	A	60	AZ BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Güler Parkı	Maltepe	B	83	BAKIMLI
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	B	83	BAKIMLI
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	B	89	BAKIMLI
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	B	89	BAKIMLI
5	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	B	90	BAKIMLI
6	Alkan Parkı	Yalı	B	90	BAKIMLI
7	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	B	87	BAKIMLI
8	Florsheim Parkı	Yalı	B	89	BAKIMLI
9	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	B	72	ORTA BAKIMLI
10	Figen Park	Yalı	B	68	ORTA BAKIMLI
11	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	B	75	ORTA BAKIMLI
12	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	B	91	BAKIMLI
13	Cami Parkı	Atatürk	B	78	ORTA BAKIMLI
14	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	B	78	ORTA BAKIMLI
15	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	B	86	BAKIMLI
16	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	B	89	BAKIMLI
17	809 Sokak Parkı	Kahramandere	B	71	ORTA BAKIMLI
18	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	B	69	ORTA BAKIMLI
19	Tema Parkı	Kahramandere	B	69	ORTA BAKIMLI
20	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	B	80	ORTA BAKIMLI
21	Yelçevko Parkı	Yelki	B	30	BAKIMSIZ
22	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	B	72	ORTA BAKIMLI
23	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	B	19	ÇOK BAKIMSIZ
24	Doğa Parkı	Çelebi	B	63	ORTA BAKIMLI
25	Konser Parkı	Çelebi	B	70	ORTA BAKIMLI
26	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	B	30	BAKIMSIZ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI C SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Küçükömer Parkı	Yalı	C	68	ORTA BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI D SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	D	80	ORTA BAKIMLI
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	D	74	ORTA BAKIMLI
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	D	72	ORTA BAKIMLI
4	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	D	89	BAKIMLI
5	Özgüney Parkı	Yaka	D	67	ORTA BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MAHALLE PARKLARI NİTELİK KRİTERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Anfî Tiyatro Parkı	Atatürk	MAHALLE	80	ORTA BAKIMLI
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	MAHALLE	81	BAKIMLI
3	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	MAHALLE	86	BAKIMLI
4	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	MAHALLE	86	BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	SPOR ALANI	83	BAKIMLI
2	Futbol Sahası	Çelebi	SPOR ALANI	0	YOK
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	SPOR ALANI	0	YOK
4	Egekoop Yanı Spor Alanı	Kahramandere	SPOR ALANI	90	BAKIMLI
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	SPOR ALANI	19	ÇOK BAKIMSIZ

ÇOK BAKIMSIZ (1-20 PUAN ARALIĞI)
BAKIMSIZ (21-40 PUAN ARALIĞI)
AZ BAKIMLI (41-60 PUAN ARALIĞI)

ORTA BAKIMLI (61-80 PUAN ARALIĞI)
BAKIMLI (81-100 PUAN ARALIĞI)

MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN AKTİF REKREASYON ALANLARI KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI A SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	A	0	YOK
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	A	0	YOK
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	A	0	YOK
4	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	A	0	YOK
5	17 Ağustos Parkı	Yalı	A	56	AZ BAKIMLI
6	Doktor Kemal Parkı	Yalı	A	0	YOK
7	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	A	0	YOK
8	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	A	0	YOK
9	Yaka Parkı	Atatürk	A	0	YOK
10	Derepınar Parkı	Atatürk	A	0	YOK
11	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	A	0	YOK
12	578 Sokak Parkı	Çelebi	A	0	YOK
13	Meba Parkı	Çelebi	A	0	YOK
14	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	A	81	BAKIMLI
15	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	A	0	YOK
16	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	A	0	YOK
17	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	A	0	YOK

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Güler Parkı	Maltepe	B	0	YOK
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	B	0	YOK
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	B	0	YOK
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	B	0	YOK
5	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	B	56	AZ BAKIMLI
6	Alkan Parkı	Yalı	B	0	YOK
7	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	B	42	AZ BAKIMLI
8	Florsheim Parkı	Yalı	B	0	YOK
9	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	B	0	YOK
10	Figen Park	Yalı	B	33	BAKIMSIZ
11	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	B	42	AZ BAKIMLI
12	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	B	42	AZ BAKIMLI
13	Cami Parkı	Atatürk	B	58	AZ BAKIMLI
14	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	B	50	AZ BAKIMLI
15	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	B	63	ORTA BAKIMLI
16	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	B	63	ORTA BAKIMLI
17	809 Sokak Parkı	Kahramandere	B	42	AZ BAKIMLI
18	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	B	56	AZ BAKIMLI
19	Tema Parkı	Kahramandere	B	60	AZ BAKIMLI
20	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	B	69	ORTA BAKIMLI
21	Yelçevko Parkı	Yelki	B	0	YOK
22	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	B	0	YOK
23	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	B	25	BAKIMSIZ
24	Doğa Parkı	Çelebi	B	43	AZ BAKIMLI
25	Konser Parkı	Çelebi	B	67	ORTA BAKIMLI
26	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	B	31	BAKIMSIZ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI C SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Küçükömer Parkı	Yalı	C	50	AZ BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI D SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	D	67	ORTA BAKIMLI
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	D	50	AZ BAKIMLI
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	D	50	AZ BAKIMLI
4	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	D	57	AZ BAKIMLI
5	Özgüney Parkı	Yaka	D	26	BAKIMSIZ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MAHALLE PARKLARI NİTELİK KRİTERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Anfı Tiyatro Parkı	Atatürk	MAHALLE	53	AZ BAKIMLI
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	MAHALLE	50	AZ BAKIMLI
3	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	MAHALLE	44	AZ BAKIMLI
4	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	MAHALLE	44	AZ BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	SPOR ALANI	83	BAKIMLI
2	Futbol Sahası	Çelebi	SPOR ALANI	90	BAKIMLI
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	SPOR ALANI	81	BAKIMLI
4	Egekoop Yarı Spor Alanı	Kahramandere	SPOR ALANI	61	ORTA BAKIMLI
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	SPOR ALANI	88	BAKIMLI

ÇOK BAKIMSIZ (1-20 PUAN ARALIĞI)
BAKIMSIZ (21-40 PUAN ARALIĞI)
AZ BAKIMLI (41-60 PUAN ARALIĞI)

ORTA BAKIMLI (61-80 PUAN ARALIĞI)
BAKIMLI (81-100 PUAN ARALIĞI)

MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN DONATI ELEMANLARI KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI A SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	A	78	ORTA BAKIMLI
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	A	75	ORTA BAKIMLI
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	A	95	BAKIMLI
4	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	A	95	BAKIMLI
5	17 Ağustos Parkı	Yalı	A	74	ORTA BAKIMLI
6	Doktor Kemal Parkı	Yalı	A	88	BAKIMLI
7	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	A	50	AZ BAKIMLI
8	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	A	0	YOK
9	Yaka Parkı	Atatürk	A	80	ORTA BAKIMLI
10	Derepınar Parkı	Atatürk	A	67	ORTA BAKIMLI
11	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	A	100	BAKIMLI
12	578 Sokak Parkı	Çelebi	A	0	YOK
13	Meba Parkı	Çelebi	A	68	ORTA BAKIMLI
14	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	A	100	BAKIMLI
15	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	A	0	YOK
16	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	A	50	AZ BAKIMLI
17	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	A	60	AZ BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Güler Parkı	Maltepe	B	78	ORTA BAKIMLI
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	B	0	YOK
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	B	100	BAKIMLI
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	B	0	YOK
5	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	B	0	YOK
6	Alkan Parkı	Yalı	B	100	BAKIMLI
7	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	B	0	YOK
8	Florsheim Parkı	Yalı	B	100	BAKIMLI
9	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	B	0	YOK
10	Figen Park	Yalı	B	100	BAKIMLI
11	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	B	92	BAKIMLI
12	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	B	49	AZ BAKIMLI
13	Cami Parkı	Atatürk	B	75	ORTA BAKIMLI
14	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	B	80	ORTA BAKIMLI
15	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	B	84	BAKIMLI
16	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	B	100	BAKIMLI
17	809 Sokak Parkı	Kahramandere	B	50	AZ BAKIMLI
18	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	B	50	AZ BAKIMLI
19	Tema Parkı	Kahramandere	B	80	ORTA BAKIMLI
20	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	B	84	BAKIMLI
21	Yelçevko Parkı	Yelki	B	45	AZ BAKIMLI
22	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	B	93	BAKIMLI
23	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	B	53	AZ BAKIMLI
24	Doğa Parkı	Çelebi	B	19	ÇOK BAKIMSIZ
25	Konser Parkı	Çelebi	B	87	BAKIMLI
26	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	B	40	BAKIMSIZ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI C SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Küçükömer Parkı	Yalı	C	100	BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI D SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	D	100	BAKIMLI
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	D	68	ORTA BAKIMLI
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	D	57	AZ BAKIMLI
4	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	D	88	BAKIMLI
5	Özgüney Parkı	Yaka	D	50	AZ BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ MAHALLE PARKLARI NİTELİK KRİTERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Anfı Tiyatro Parkı	Atatürk	MAHALLE	55	AZ BAKIMLI
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	MAHALLE	79	ORTA BAKIMLI
3	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	MAHALLE	61	ORTA BAKIMLI
4	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	MAHALLE	61	ORTA BAKIMLI

GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI NİTELİK DEĞERLERİ

NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	SPOR ALANI	100	BAKIMLI
2	Futbol Sahası	Çelebi	SPOR ALANI	93	BAKIMLI
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	SPOR ALANI	100	BAKIMLI
4	Egekoop Yarı Spor Alanı	Kahramandere	SPOR ALANI	95	BAKIMLI
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	SPOR ALANI	100	BAKIMLI

ÇOK BAKIMSIZ (1-20 PUAN ARALIĞI)
BAKIMSIZ (21-40 PUAN ARALIĞI)
AZ BAKIMLI (41-60 PUAN ARALIĞI)

ORTA BAKIMLI (61-80 PUAN ARALIĞI)
BAKIMLI (81-100 PUAN ARALIĞI)

MEVCUT AÇIK-YEŞİL ALANLARIN SİRKULASYON ELEMANLARI, ALT VE ÜST YAPILAR KATEGORİSİ NİTELİK ANALİZLERİ					
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI A SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Ekşioğlu Parkı	Maltepe	A	97	BAKIMLI
2	54 Sokak Parkı	Maltepe	A	72	ORTA BAKIMLI
3	Taboğlu Parkı	Maltepe	A	96	BAKIMLI
4	İlhan Selçuk Parkı	Yalı	A	98	BAKIMLI
5	17 Ağustos Parkı	Yalı	A	86	BAKIMLI
6	Doktor Kemal Parkı	Yalı	A	96	BAKIMLI
7	Palmiye Sitesi Parkı	Yalı	A	94	BAKIMLI
8	Siteler Muhtarlık Parkı	Siteler	A	49	AZ BAKIMLI
9	Yaka Parkı	Atatürk	A	89	BAKIMLI
10	Derepınar Parkı	Atatürk	A	82	BAKIMLI
11	Gazeteci Ünal Türkeş Parkı	Çelebi	A	98	BAKIMLI
12	578 Sokak Parkı	Çelebi	A	0	YOK
13	Meba Parkı	Çelebi	A	97	BAKIMLI
14	Yaka Mahallesi Parkı	Yaka	A	97	BAKIMLI
15	Beyaz Evler Parkı	Kahramandere	A	100	BAKIMLI
16	Kadınlar Konseyi Parkı	Kahramandere	A	78	ORTA BAKIMLI
17	Zümrüt Evleri Rekreasyon Alanı	Kahramandere	A	81	BAKIMLI
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI B SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Güler Parkı	Maltepe	B	90	BAKIMLI
2	35 Sokak Parkı	Maltepe	B	83	BAKIMLI
3	Doğa Sitesi Parkı	Maltepe	B	100	BAKIMLI
4	Kirazoğlu Parkı	Maltepe	B	97	BAKIMLI
5	Yemişçi sitesi Parkı	Yalı	B	100	BAKIMLI
6	Alkan Parkı	Yalı	B	88	BAKIMLI
7	Sağlık Ocağı Parkı	Yalı	B	83	BAKIMLI
8	Florsheim Parkı	Yalı	B	98	BAKIMLI
9	Hasan Bakıcı Parkı	Yalı	B	67	ORTA BAKIMLI
10	Figen Park	Yalı	B	94	BAKIMLI
11	Şehit Pilot H.Öztürk ve E.Er Parkı	Siteler	B	72	ORTA BAKIMLI
12	Durcan Emir Bayer Parkı	Atatürk	B	46	AZ BAKIMLI
13	Cami Parkı	Atatürk	B	72	ORTA BAKIMLI
14	Mustafa Galip Ersöz Parkı	Atatürk	B	80	ORTA BAKIMLI
15	Muhtar Tügen Parkı	Çelebi	B	97	BAKIMLI
16	Halk Ekmek Parkı	Çelebi	B	98	BAKIMLI
17	809 Sokak Parkı	Kahramandere	B	67	ORTA BAKIMLI
18	Üniversiteliler Parkı	Kahramandere	B	68	ORTA BAKIMLI
19	Tema Parkı	Kahramandere	B	83	BAKIMLI
20	Lagün Evler Parkı	Kahramandere	B	96	BAKIMLI
21	Yelçevko Parkı	Yelki	B	100	BAKIMLI
22	Mustafa Özdemir Parkı	M.Kemal Paşa	B	75	ORTA BAKIMLI
23	Gülengül Türkbaş Parkı	M.Kemal Paşa	B	58	AZ BAKIMLI
24	Doğa Parkı	Çelebi	B	75	ORTA BAKIMLI
25	Konser Parkı	Çelebi	B	83	BAKIMLI
26	Ahmet Piriştina Rekreasyon Alanı	Yelki	B	68	ORTA BAKIMLI
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI C SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Küçükömer Parkı	Yalı	C	83	ORTA BAKIMLI
GÜZELBAHÇE İLÇESİ KONUT PARKLARI D SINIFI NİTELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Şehit Er Günay Öztürk Parkı	Siteler	D	87	BAKIMLI
2	Cüneyt Deveci Parkı	Siteler	D	75	ORTA BAKIMLI
3	Yosun Sitesi Parkı	Çelebi	D	83	BAKIMLI
4	Kaan Adnan Türe Parkı	Maltepe	D	100	BAKIMLI
5	Özgüney Parkı	Yaka	D	75	ORTA BAKIMLI
GÜZELBAHÇE İLÇESİ MAHALLE PARKLARI NİTELİK KRİTERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Anfı Tiyatro Parkı	Atatürk	MAHALLE	76	ORTA BAKIMLI
2	Sahil Bandı Rekreasyon Alanı	Maltepe	MAHALLE	88	BAKIMLI
3	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	Yelki	MAHALLE	83	BAKIMLI
4	Sevgi Yolu Rekreasyon Alanı	M.Kemal Paşa	MAHALLE	83	BAKIMLI
GÜZELBAHÇE İLÇESİ SPOR ALANLARI NİTELİK DEĞERLERİ					
NO	ADI	MAHALLESİ	TİPİ	GENEL PUAN	AÇIKLAMA
1	Kaan Yüce Spor Salonu	Yalı	SPOR ALANI	98	BAKIMLI
2	Futbol Sahası	Çelebi	SPOR ALANI	97	BAKIMLI
3	Yelki Futbol Sahası	Yelki	SPOR ALANI	91	BAKIMLI
4	Egekoop Yarı Spor Alanı	Kahramandere	SPOR ALANI	94	BAKIMLI
5	Çok Amaçlı Spor Sahası	M.Kemal Paşa	SPOR ALANI	98	BAKIMLI
ÇOK BAKIMSIZ (1-20 PUAN ARALIĞI)			ORTA BAKIMLI (61-80 PUAN ARALIĞI)		
BAKIMSIZ (21-40 PUAN ARALIĞI)			BAKIMLI (81-100 PUAN ARALIĞI)		
AZ BAKIMLI (41-60 PUAN ARALIĞI)					

Ek 8 : 2020 Yılı Nicelik Analizleri

ATATÜRK MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 14 ADET	125 m2 ile 3.451 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	14.383 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	
-				A	
-				B	
-				C	
-				D	
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 1 ADET	35.983	35.983	MAHALLE PARKI	
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			50.366 m2		
ATATÜRK MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	377 m2	377 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			377 m2		
ATATÜRK MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 70.7031 m2					
TÜRÜ			M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			29.407 m2	4033	19,78 m2
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			50.366 m2		
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			79.773 m2		
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			78.043 m2	4033	19,44 m2
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			377 m2		
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			78.420 m2		
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			158.193 m2	4033	33,22 m2

ÇELEBİ MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 32 ADET	79 m2 ile 4.710 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	50.591 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	
-				A	
-				B	
-				C	
-				D	
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			50.591 m2		
ÇELEBİ MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	1.569 m2	1.569 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			1.569 m2		
ÇELEBİ MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.210.392 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS		KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		23.615 m2	3204		23,16 m2
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		50.591 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		74.206 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		36.853 m2	3204		11,99 m2
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		1.569 m2			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		38.422 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			112.628 m2	3204	35,15 m2

KAHRAMANDERE MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 54 ADET	36 m2 ile 4.515 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	96.133 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-					B
-					C
-					D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 17 ADET	5107 m2 ile 13.533 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	128.277 m2	KÜÇÜK PARK	
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 1 ADET	33.410 m2	33.410 m2	MAHALLE PARKI	
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 1 ADET	93.855 m2	93.855 m2	SEMT PARKI	
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			351.676 m2		
KAHRAMANDERE MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	11.640 m2	11.640 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			11.640 m2		
KAHRAMANDERE MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.888.734 m2					
TÜRÜ			M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			61.943 m2	4328	95,57 m2
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			351.676 m2		
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			413.619 m2		
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			10.156 m2	4328	5,03 m2
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			11.640 m2		
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR			21.796 m2		
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			435.415 m2	4328	100,60 m2

MALTEPE MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 15 ADET	378 m2 ile 3.024 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	19.629 m2	İÇERECEĞİ SUNU	A
-				ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE	B
-				FARKLILIK GÖSTERİR	C
-					D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			19.629 m2		
MALTEPE MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	-	-	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			-		
MALTEPE MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.338.850 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS		KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		49.241 m2	6901		9.97 m2
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		19.629 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		68.870 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		23.398 m2	6901		3.39 m2
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		-			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		23.398 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		92.268 m2	6901		13.37 m2

MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 104 ADET	162 m2 ile 4.854 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	172.089 m2	İÇERECEĞİ SUNU	
-				A	
-				B	
-				C	
-				D	
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 1 ADET	5.722 m2	5.722 m2	KÜÇÜK PARK	
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 1 ADET	19.424 m2	19.424 m2	SPOR ALANI	
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			197.235 m2		
MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	19.970 m2	19.970 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			19.970 m2		
MUSTAFA KEMAL PAŞA MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.539.960 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS		KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		18.831 m2	2364		91.40 m2
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		197.235 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		216.066 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		133.514 m2	2364		64.92 m2
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		19.970 m2			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		153.484 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		369.550 m2	2364		156.32 m2

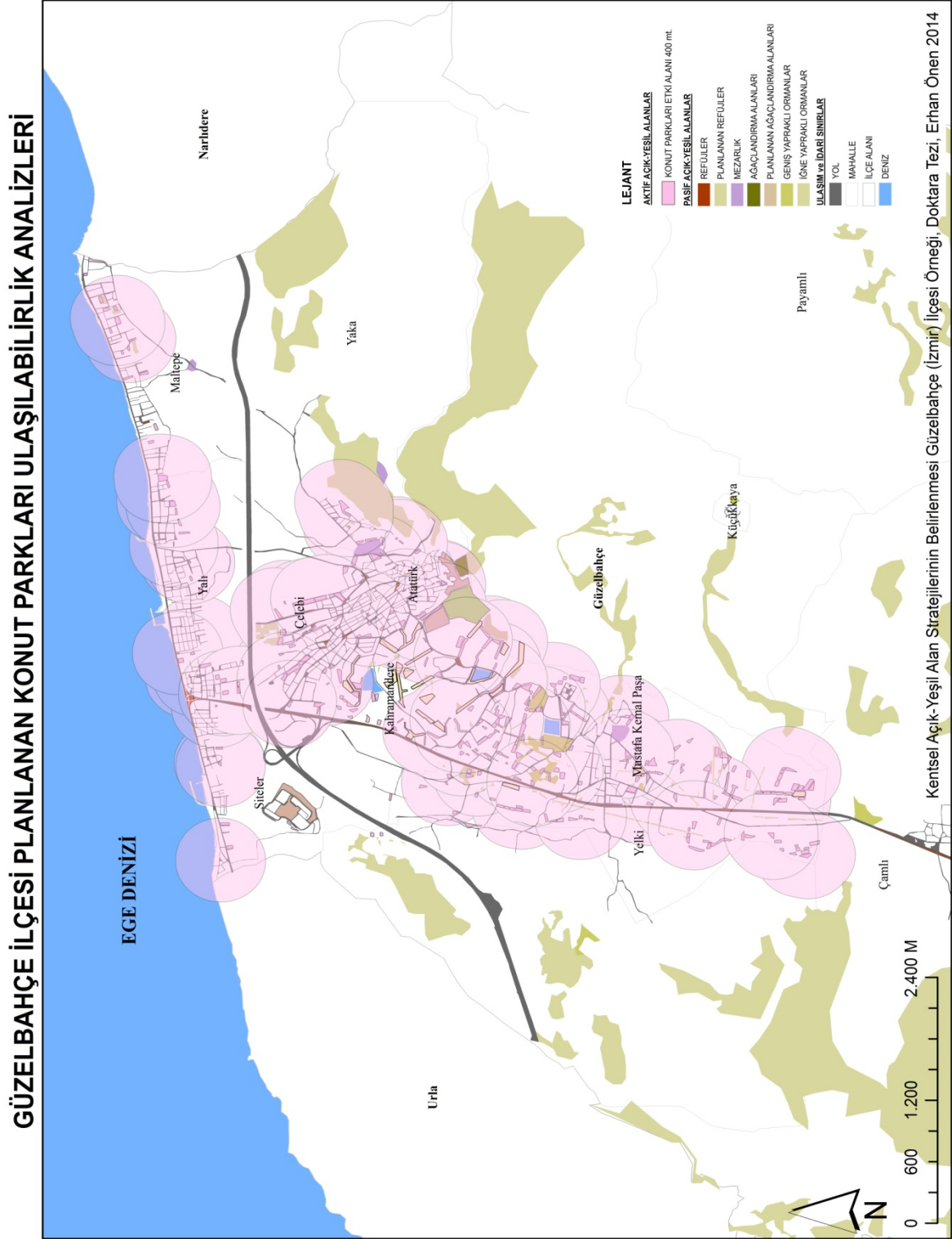
SİTELER MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 9 ADET	124 m2 ile 1.713 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	7.088 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-				B	
-				C	
-				D	
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 2 ADET	25.716 m2 ile 27.566 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	53.283 m2	MAHALLE PARKI	
-					
-					
-					
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			60.371 m2		
SİTELER MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	-	-	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			-		
SİTELER MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.507.543 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		38.329 m2	3165	31.18 m2	
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		60.371 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		98.700 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.255 m2	3165	1.03 m2	
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		-			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.255 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		101.955 m2	3165	32.21m2	

YAKA MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 8 ADET	247 m2 ile 1.618 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	5.995 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-					B
-					C
-					D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 1 ADET	5.407 m2	5.407 m2	KÜÇÜK PARK	
-					
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			11.402 m2		
YAKA MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	480 m2	480 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			480 m2		
YAKA MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 7.411.007 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		1.928 m2	718	18,56 m2	
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		11.402 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		13.330 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.078.088 m2	718	4.287,70 m2	
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		480 m2			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		3.078.568 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			718	4.306,26m2	
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR			3.091.898 m2	718	4.306,26m2

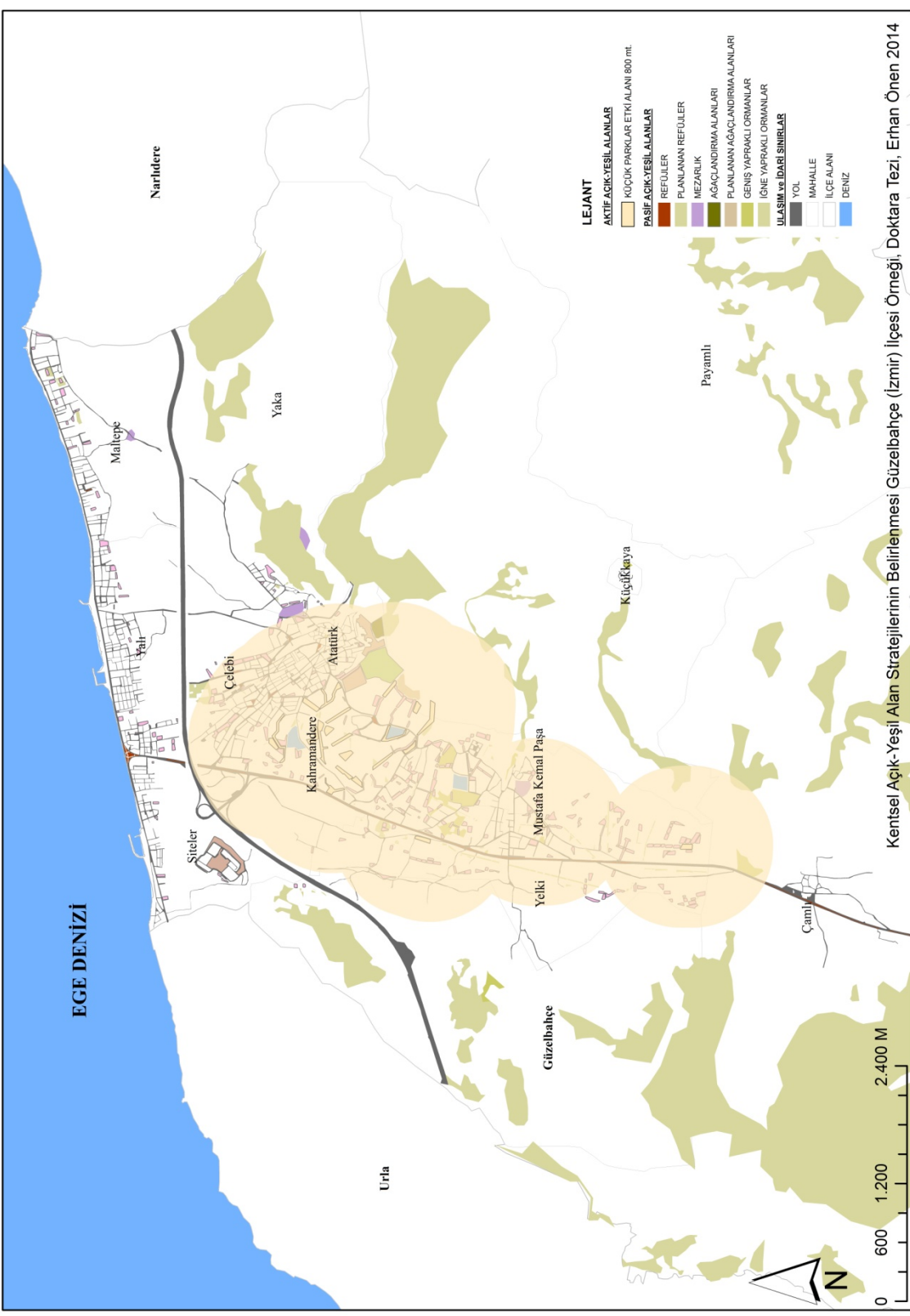
YALI MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.853.048 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 30 ADET	120 m2 ile 4.570 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	31.416 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-					B
-					C
-					D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			31.416 m2		
YALI MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.853.048 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	-	-	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			-		
YALI MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 1.853.048 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		63.040 m2	8470	11,15 m2	
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		31.416 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		94.456 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		2.955 m2	8470	0,35 m2	
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		-			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		2.955 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF-YEŞİL ALANLAR		97.411 m2	8470	11,50 m2	

YELKİ MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2					
KONUT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	TOPLAM 63 ADET	382 m2 ile 4.140 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	87.100 m2	İÇERECEĞİ SUNU ÇEŞİTLİLİĞİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR	A
-					B
-					C
-					D
KÜÇÜK PARKLAR NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
	TOPLAM 2 ADET	5610 m2 ile 7.209 m2 ARALIĞINDA BÜYÜKLÜKLERE SAHİP	12.820 m2	KÜÇÜK PARK	
MAHALLE PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SPOR ALANLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
SEMT PARKLARI NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
-	-	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			99.920 m2		
YELKİ MAHALLESİ 2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2					
PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK DEĞERLERİ					
NO	ADET	M2	TOPLAM M2	SINIFI	
1	REFÜJLER	37.756 m2	37.756 m2	-	-
2	MEZARLIKLAR	-	-	-	-
3	AĞAÇLANDIRMA ALANLARI	-	-	-	-
4	GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
5	İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR	-	-	-	-
2020 YILI PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALAN MİKTARI:			37.756 m2		
YELKİ MAHALLESİ 2020 YILI ÖNGÖRÜLEN AKTİF VE PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİCELİK ANALİZLERİ					
YÜZ ÖLÇÜMÜ: 2.718.380 m2					
TÜRÜ		M2	2020 YILI NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN	
MEVCUT AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		18.665 m2	3005	39,46 m2	
PLANLANAN AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		99.920 m2			
2020 YILI TOPLAM AKTİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		118.585 m2			
MEVCUT PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		66.962 m2	3005	34,85 m2	
PLANLANAN PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		37.756 m2			
2020 YILI TOPLAM PASİF AÇIK-YEŞİL ALANLAR		104.718 m2			
2020 YILI TOPLAM AÇIK-YEŞİL ALANLAR		223.303 m2	3005	74,31 m2	

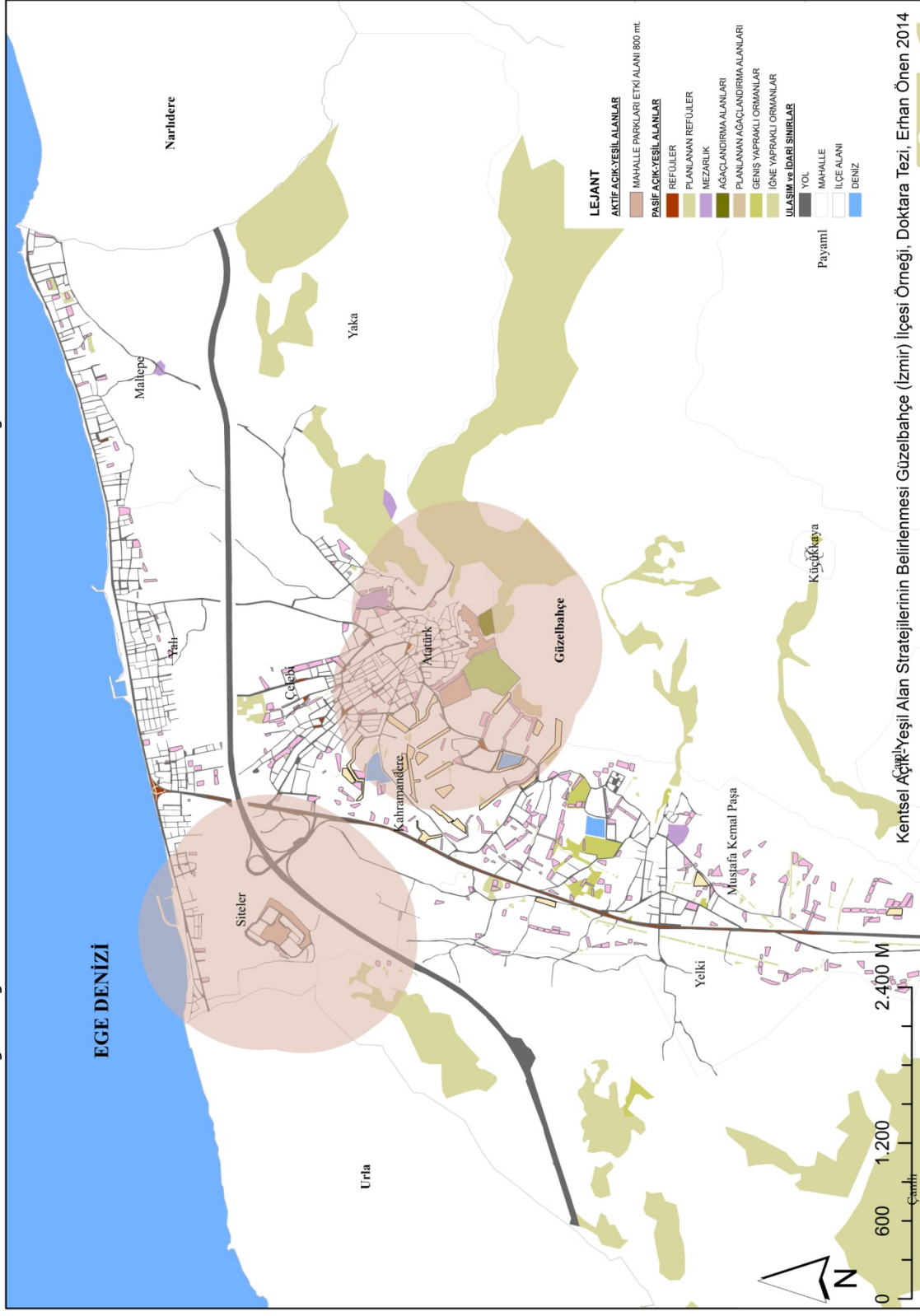
Ek 9 : 2020 Yılı Ulaşılabilirlik Analizleri

GÜZELBAHÇE İLÇESİ PLANLANAN KÜÇÜK PARKLARA ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

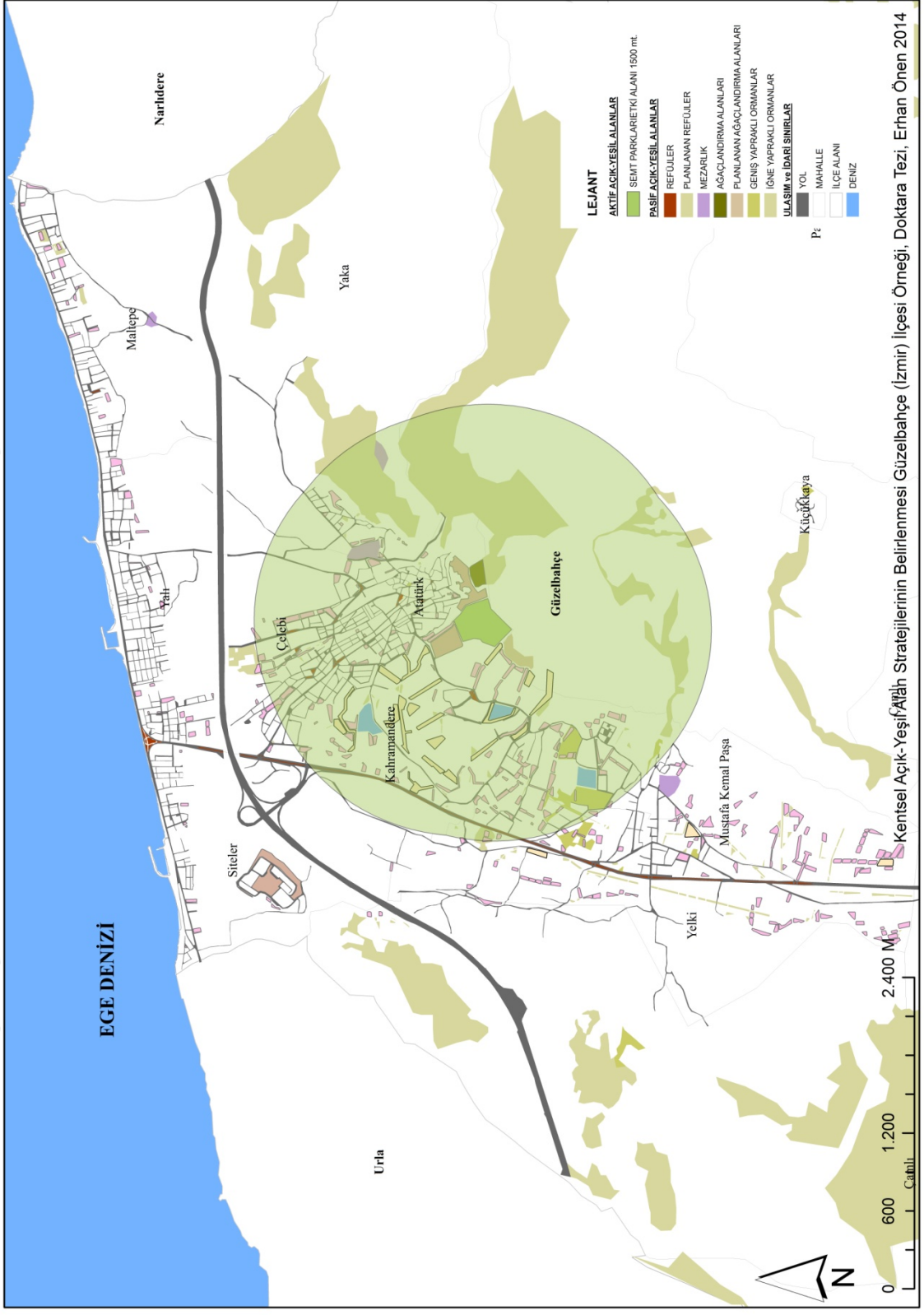

GÜZELBAHÇE İLÇESİ PLANLANAN MAHALLE PARKLARI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi Güzelbahçe (İzmir) İlçesi Örneği, Doktora Tezi, Erhan Önen 2014

GÜZELBAHÇE İLÇESİ PLANLANAN SEMT PARKLARI ULAŞILABİLİRLİK ANALİZLERİ

GÜZELBAHÇE İLÇESİ PLANLANAN SPOR ALANLARI ULAŞILİRLİK ANALİZLERİ

